

CVRIA

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

Výročná správa
2009

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

VÝROČNÁ SPRÁVA 2009

Prehľad činností Súdneho dvora,
Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu Európskej únie

Luxemburg 2010

www.curia.europa.eu

Súdny dvor
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Všeobecný súd
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Súd pre verejnú službu Európskej únie
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Internetová adresa Súdneho dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Výročná správa je k dispozícii aj na CD-ROM-e
kontakt: Tlač a informácie Súdneho dvora
Tel. +352 4303-2035

Redakčná uzávierka: 1. januára 2010

Reprodukcia je povolená s uvedením zdroja. Fotografie môžu byť reprodukované len v kontexte tejto publikácie. Na akékoľvek iné použitie je potrebné vyžiadať si súhlas od Úradu pre vydávanie publikácií Európskej únie.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2010

ISBN 978-92-829-0951-5

doi:10.2862/18365

© Európska únia, 2010

Printed in Luxembourg

VYTLAČENÉ NA PAPIERI BIELENOM BEZ POUŽITIA ELEMENTÁRNEHO CHLÓRU (ECF)

Obsah

	Strana
Predslov predsedu Súdneho dvora Vassiliosa Skourisa	5

Kapitola I

Súdny dvor

A – Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2009	9
B – Zloženie Súdneho dvora	53
1. Členovia Súdneho dvora	55
2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2009	71
3. Protokolárne poriadky	73
4. Bývalí členovia Súdneho dvora	75
C – Súdne štatistiky Súdneho dvora	79

Kapitola II

Všeobecný súd

A – Činnosť Všeobecného súdu v roku 2009	111
B – Zloženie Všeobecného súdu	145
1. Členovia Všeobecného súdu	147
2. Zmeny v zložení Všeobecného súdu v roku 2009	157
3. Protokolárne poriadky	159
4. Bývalí členovia Súdu prvého stupňa	161
C – Súdne štatistiky Všeobecného súdu	163

Kapitola III

Súd pre verejnú službu Európskej únie

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2009	187
B – Zloženie Súdu pre verejnú službu	197
1. Členovia Súdu pre verejnú službu	199
2. Zmeny v zložení Súdu pre verejnú službu v roku 2009	203
3. Protokolárny poriadok	205
4. Bývalý člen Súdu pre verejnú službu.....	207
C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu	209

Kapitola IV

Pracovné stretnutia a návštevy

A – Oficiálne návštevy a udalosti na Súdnom dvore, Všeobecnom súde a Súde pre verejnú službu	223
B – Študijné návštevy	225
C – Slávnostné zasadnutia	229
D – Návštevy a účasť na oficiálnych podujatiach	231

<i>Rámcová organizačná štruktúra</i>	<i>236</i>
--	------------

Predslov

Uplynulý rok uzatvára významná udalosť. Po dlhom a zložitom postupe ratifikácie vstúpila 1. decembra 2009 do platnosti Lisabonská zmluva. Táto zmluva, ktorej cieľom je zabezpečiť pre Európu efektívnejšie legislatívne a správne štruktúry a ktorá zvyšuje jej schopnosť zvládnuť výzvy začiatku 21. storočia, prináša významné zmeny vo viacerých oblastiach činnosti Súdneho dvora. Okrem nevyhnutných dôsledkov vyplývajúcich z toho, že Európska únia získala právnu subjektivitu a opustila svoju štruktúru troch pilierov, Lisabonská zmluva zavádza určité reformy týkajúce sa právomocí Súdneho dvora, ako aj konaní pred súdmi, z ktorých sa skladá.

V roku 2009 došlo tiež k čiastočnej obmene Súdneho dvora, z ktorého odišli štyria jeho členovia. V rámci nominácií, ku ktorým došlo počas tejto čiastočnej obmeny, vlády členských štátov znovu zohľadnili potrebu vykonať ich bez omeškania a udržať v rozsahu, v akom je to možné, stabilitu inštitúcie, umožňujúc tak Súdnemu dvoru bez prekážok plniť svoje poslanie. Súdny dvor môže s radosťou konštatovať túto skutočnosť.

Rok 2009 bol však poznamenaný aj smutnou udalosťou: úmrtím generálneho advokáta Dámasa Ruiz-Jaraba Colomera. Zámutok nad jeho odchodom stále trvá, pretože rozhodujeme a v týchto mesiacoch budeme pokračovať v rozhodovaní vecí, v ktorých boli prednesené jeho návrhy. Jeho myšlienky nás veľmi živo sprevádzajú pri našej činnosti.

Táto správa poskytuje čitateľovi celkovú prezentáciu vývoja a činnosti inštitúcie počas roku 2009. Ako každý rok, jedna rozsiahla časť výročnej správy je venovaná krátkemu, ale vyčerpávajúcemu opisu hlavnej súdnej činnosti Súdneho dvora, Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu. Štatistické údaje, špecifické pre každý zo súdov, bude dopĺňať a ilustrovať analýza.

V. Skouris
Predseda Súdneho dvora

Kapitola I

Súdny dvor

A – Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2009

Predkladateľ: predseda Súdneho dvora Vassilios Skouris

Táto prvá časť výročnej správy predstavuje súhrnným spôsobom činnosť Súdneho dvora Európskej únie počas roka 2009. Po prvé podáva prehľad o vývoji tejto inštitúcie v priebehu uplynulého roka s dôrazom na inštitucionálne zmeny, ktoré ovplyvnili Súdny dvor, a na nový vývoj týkajúci sa jeho vnútornej organizácie a pracovných metód (časť 1). Po druhé obsahuje štatistickú analýzu o vývoji pracovnej vyťaženia Súdneho dvora, ako aj o priemernej dĺžke trvania konaní (časť 2). Po tretie uvádza, ako každý rok, hlavné vývojové smery judikatúry podľa jednotlivých oblastí (časť 3).

1.1. Významnou udalosťou, ktorá poznačila inštitucionálny vývoj Súdneho dvora v roku 2009, bolo nepochybne vstúpenie Lisabonskej zmluvy do platnosti. Táto zmluva priniesla viacero zmien ustanovení Zmluvy EÚ a Zmluvy ES, ktoré sa týkajú Súdneho dvora. Niektoré z týchto zmien vyplývajú z opustenia štruktúry troch pilierov Európskej únie, z toho vyplývajúceho zániku Európskeho spoločenstva a právnej subjektivity, ktorú má odteraz Únia. Ostatné zmeny sú špecifickejšie a týkajú sa priamo Súdneho dvora.

Aby sme spomenuli len najvýznamnejšie, poznamenajme hneď na úvod, že súdny orgán Únie sa od 1. decembra 2009 nazýva Súdny dvor Európskej únie. Pozostáva, ako to bolo doposiaľ, z troch súdov, ktoré sa odteraz nazývajú: Súdny dvor, Všeobecný súd a Súd pre verejnú službu.

Zriadenie prípadných iných osobitných súdov zostáva stále možným, ale v nadväznosti na vstúpenie Lisabonskej zmluvy do platnosti sa o tomto zriadení bude uvažovať na základe riadneho legislatívneho postupu, a to spolourozhodovaním s kvalifikovanou väčšinou, a nie na základe jednomyselnosti, ako to bolo doteraz. Platí to rovnako aj pokiaľ ide o zmeny štatútu Súdneho dvora, s výnimkou ustanovení týkajúcich sa postavenia sudcov a generálnych advokátov, ako aj o pravidlá používania jazykov uplatňovaných na Súdnom dvore.

Podstatná zmena sa týka konania o vymenovaní členov Súdneho dvora a Všeobecného súdu. Sudcovia a generálni advokáti sú odteraz menovaní konferenciou zástupcov vlád členských štátov po konzultácii s výborom povereným poskytnutím stanoviska o vhodnosti kandidátov vykonávať funkciu sudcu a generálneho advokáta na Súdnom dvore a na Všeobecnom súde. Výbor sa skladá zo siedmich osôb vybraných spomedzi bývalých členov týchto dvoch súdov, členov najvyšších vnútroštátnych súdnych orgánov a uznávaných odborníkov v oblasti práva, pričom jedného z nich navrhne Európsky parlament.

Čo sa týka právomoci Súdneho dvora, treba poznamenať, že ak Zmluvy neustanovujú inak, rozširujú sa na právo Európskej únie. Keďže piliere zanikli a Lisabonská zmluva zrušila články 35 EÚ a 68 ES, ktoré stanovovali obmedzenia jeho právomoci, Súdny dvor získava všeobecnú právomoc týkajúcu sa prejudiciálnych konaní v oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Na jednej strane, pokiaľ ide o policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach, právomoc Súdneho dvora rozhodovať v prejudiciálnom konaní sa stáva povinnou a nie je viac podmienená vyhlásením každého členského štátu o jej uznaní a o označení vnútroštátnych súdov, ktoré môžu podať návrh na začatie konania. V zmysle prechodných ustanovení sa však táto plná právomoc bude môcť uplatňovať až po uplynutí piatich rokov od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy.

Na druhej strane, pokiaľ ide o vízovú, azylovú, prisťahovaleckú a iné politiky, ktoré sa týkajú voľného pohybu osôb (najmä justičná spolupráca v občianskych veciach, uznávanie a výkon rozsudkov), návrh na začatie prejudiciálneho konania bude môcť na Súdny dvor odteraz podať každý vnútroštátny súd, a nie len súdy vyšších stupňov, a Súdny dvor bude mať odteraz právomoc rozhodovať o opatreniach týkajúcich sa verejného poriadku v rámci cezhraničných kontrol.

Okrem toho je podstatné pripomenúť, že so vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti sa Charta základných práv Európskej únie stáva záväzným právnym predpisom a získava rovnakú právnu silu ako zmluvy.¹ Nakoniec v citlivej oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) má Súdny dvor výnimočne právomoc jednak na preskúmanie rozdelenia právomocí medzi Úniou a SZBP, ktorej implementácia nemôže ovplyvniť výkon právomocí Únie alebo právomoci inštitúcií v súvislosti s výkonom výlučných alebo delených právomocí Únie, a jednak má právomoc na rozhodovanie o žalobách o neplatnosť podaných proti rozhodnutiam Rady, ktorými sa prijímajú obmedzujúce opatrenia proti fyzickým alebo právnickým osobám napríklad v rámci boja proti terorizmu (zmrazenie aktív).

V Lisabonskej zmluve sú tiež uvedené významné zmeny týkajúce sa konaní pred súdnymi orgánmi Únie. Spomedzi najdôležitejších poznamenajme na jednej strane zjednodušenie podmienok prípustnosti žalôb podaných jednotlivcami proti všeobecne záväzným aktom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie. Konkrétne fyzické alebo právnické osoby môžu odteraz podať žalobu proti všeobecne záväzným aktom, ktoré sa ich priamo týkajú a nevyžadujú vykonávacie opatrenia. Nemusia teda už preukázať, že sa ich takýto druh aktu osobne týka.

Na druhej strane Lisabonská zmluva posilňuje mechanizmus peňažných sankcií (paušálna pokuta a/alebo penále) v prípade nevyhovievania rozsudku o nesplnení povinnosti. Súdny dvor odteraz môže v štádiu prvého rozsudku o nesplnení povinnosti uložiť peňažné sankcie, pokiaľ Komisii neboli oznámené vnútroštátne opatrenia preberajúce smernicu.

1.2. Okrem zmien zavedených Lisabonskou zmluvou si zasluhuje zmienku aj zmena Rokovacieho poriadku Súdneho dvora z 13. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 24, s. 8). Týka sa článku 7 ods. 3 uvedeného poriadku, ktorý upravuje podrobnosti o voľbe predsedu a predsedov komôr. Vo svojom niekdajšom znení toto ustanovenie uvádzalo dve kolá volieb. V prípade rovnosti hlasov v druhom kole bol zvolený vekovo starší sudca. Nové znenie uvedeného ustanovenia uvádza, že ak žiadny sudca nezíska hlasy od viac ako polovice sudcov Súdneho dvora, uskutočnia sa ďalšie kolá volieb až dovtedy, kým sa táto väčšina nedosiahne.

2. Súdne štatistiky Súdneho dvora za rok 2009 sú celkovo poznamenané zvýšením produktivity a zachovaním uspokojujúcej efektívnosti, pokiaľ ide o dĺžku trvania konaní. Okrem toho je tiež potrebné poukázať na sústavnú tendenciu zvyšovania počtu návrhov na začatie prejudiciálneho konania predložených Súdnemu dvoru.

Súdny dvor v roku 2009 ukončil 543 vecí (čistý počet so zreteľom na spojenie vecí), čo predstavuje citeľné zvýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom (495 skončených vecí v roku 2008).

¹ Okrem iného článok 6 ods. 2 ZEÚ spresňuje, že „Únia pristúpi k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Týmto pristúpením nie sú dotknuté právomoci Únie vymedzené v zmluvách“. Protokol č. 8 uvádza, že dohoda o pristúpení musí spresniť najmä „osobitné formy možnej účasti Únie v kontrolných orgánoch európskeho dohovoru [a] mechanizmy potrebné na zabezpečenie toho, aby žaloby podané štátmi, ktoré nie sú členskými štátmi, a žaloby podané jednotlivcami boli správne adresované členským štátom a/alebo Únii podľa povahy vecí“. Týmto pristúpením „nebudú dotknuté právomoci Únie ani právomoci jej inštitúcií“.

Z týchto vecí bolo 377 ukončených vyhlásením rozsudku a 165 ukončených vydaním uznesenia. Počet vyhlásených rozsudkov v roku 2009 patrí k najvyšším v histórii Súdneho dvora.

Na Súdny dvor bolo podaných 561 nových vecí (nezávisle od spojenia vecí z dôvodu súvisiacich konaní), čo predstavuje mierne zníženie v porovnaní s rokom 2008 (592 podaných vecí). Je však potrebné zdôrazniť, že počet prejudiciálnych konaní podaných tento rok je najvyšší v histórii Súdneho dvora (302 vecí).

Pokiaľ ide o dĺžku trvania konaní, štatistické údaje sú veľmi pozitívne. Pokiaľ ide o prejudiciálne konania, táto dĺžka dosahuje 17,1 mesiaca, teda prakticky rovnakú dĺžku trvania, aká bola v roku 2008 (16,8 mesiaca). Pokiaľ ide o žaloby a odvolania, priemerná dĺžka trvania konania bola 17,1 mesiaca pri žalobách a 15,4 mesiaca pri odvolaniach (v roku 2008 to bolo 16,9 mesiaca a 18,4 mesiaca).

Okrem reformy pracovných metód vykonanej v ostatných rokoch zefektívnenie práce Súdneho dvora v prejednávaní vecí spôsobilo tiež zvýšené využívanie rôznych procesných prostriedkov, ktoré má k dispozícii na urýchlenie určitých konaní (naliehavé prejudiciálne konanie, prednostné prejednanie vecí, skrátene konanie, zjednodušené konanie a možnosť rozhodovať bez návrhov generálneho advokáta).

Naliehavé prejudiciálne konanie bolo navrhované v 3 veciach a určená komora rozhodla, že podmienky požadované článkom 104b rokovacieho poriadku boli splnené v dvoch prípadoch. Tieto veci boli skončené v priemernej dĺžke trvania konania 2,5 mesiaca.

Skrátene konanie bolo navrhované v piatich prípadoch, ale podmienky stanovené rokovacím poriadkom neboli splnené v žiadnom z nich. V súlade s praxou zavedenou v roku 2004 o prípustnosti alebo zamietnutí návrhu na skrátene konanie rozhoduje predseda Súdneho dvora odôvodneným uznesením. Okrem toho bolo v prípade ôsmich vecí rozhodnuté o prednostnom prejednaní.

Súdny dvor navyše častejšie používal zjednodušené konanie podľa článku 104 ods. 3 rokovacieho poriadku na zodpovedanie určitých prejudiciálnych otázok. Na základe tohto ustanovenia bolo uznesením skončených celkovo 22 vecí.

Napokon Súdny dvor často využíval možnosť, ktorú mu poskytuje článok 20 jeho štatútu, rozhodnúť bez návrhov generálneho advokáta, ak prejednanie vecí nenastoluje novú právnu otázku. Približne 52 % rozsudkov bolo v roku 2009 vyhlásených bez návrhov generálneho advokáta (v porovnaní so 41 % v roku 2008).

Pokiaľ ide o rozdelenie vecí podľa rozhodovacích zložení Súdneho dvora, veľká komora rozhodla približne 8 %, päťčlenné komory rozhodli 57 % a trojčlenné komory rozhodli približne 34 % vecí skončených v roku 2009 rozsudkom. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný pokles podielu vecí prejednávaných veľkou komorou (14 % v roku 2008) a zvýšenie podielu vecí prejednávaných trojčlennými komorami (26 % v roku 2008). Pokiaľ ide o veci ukončené uznesením vo veci samej, 84 % z nich bolo rozhodnutých v trojčlenných komorách, 10 % v päťčlenných komorách a 6 % predstavujú uznesenia rozhodnuté predsedom Súdneho dvora.

Ďalšie podrobnejšie informácie týkajúce sa štatistických údajov súdneho roka 2009 sa nachádzajú v bode C tejto správy.

Otázky ústavnosti alebo inštitucionálne otázky

Spory vyplývajúce z právneho základu v rámci prvého piliera boli predmetom viacerých rozsudkov, ktoré je vhodné pripomenúť. Vo veci Parlament/Rada (rozsudok z 3. septembra 2009, C-166/07) Súdny dvor rozhodol, že príspevky Spoločenstva do Medzinárodného fondu pre Írsko musia byť založené na dvojitom právnom základe, a to na článkoch 159 ES a 308 ES. Dôsledkom využitia tohto dvojitého základu je, že normotvorca Spoločenstva musí zladať rozličné legislatívne postupy, aby prijal jeden a ten istý akt.

Súdny dvor začal pripomenutím, že v rámci systému právomocí Spoločenstva musí byť voľba právneho základu aktu založená na objektívnych skutočnostiach, ktoré môžu byť súdne preskúmateľné, a medzi ktoré patria predovšetkým cieľ a obsah predmetného aktu. Použitie článku 308 ES ako právneho základu aktu je odôvodnené len vtedy, ak žiadne iné ustanovenie Zmluvy nezveruje inštitúciám Spoločenstva právomoc potrebnú na prijatie predmetného aktu. Na použitie tohto ustanovenia sa navyše vyžaduje, aby predmetná činnosť súvisela s „fungovaním spoločného trhu“.

Súdny dvor v nadväznosti na to konštatoval na jednej strane, že ciele nariadenia (ES) č. 1968/2006 o finančných príspevkoch Spoločenstva do Medzinárodného fondu pre Írsko (2007 – 2010)², zodpovedajú cieľom, ktoré sleduje politika Spoločenstva týkajúca sa hospodárskej a sociálnej súdržnosti, a na druhej strane, že finančný príspevok Spoločenstva do Fondu, pokiaľ sa odhládne od otázky právneho rámca, ktorého je súčasťou, spadá medzi osobitné opatrenia, ktoré môžu byť, ak sa ukážu ako nevyhnutné na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 158 ES mimo rámca štrukturálnych fondov, prijaté v súlade s článkom 159 tretím odsekom ES. No ani spôsoby spolupráce medzi Spoločenstvom a Fondom, ani podmienky a spôsob platby finančných príspevkov Spoločenstva neumožňujú, aby Spoločenstvo zabránilo tomu, že tieto príspevky budú Fondom použité na činnosti, ktoré, hoci sú v súlade s cieľmi dohody o Medzinárodnom fonde pre Írsko, presahujú pôsobnosť politiky Spoločenstva týkajúcej sa hospodárskej a sociálnej súdržnosti alebo prinajmenšom sa neriadia podľa kritérií uplatňovaných Spoločenstvom v rámci tejto politiky. Normotvorca Spoločenstva teda mohol správne konštatovať, že spektrum činností financovaných pomocou tohto nariadenia presahuje pôsobnosť politiky Spoločenstva týkajúcej sa hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Článok 159 ES pokrýva len samostatné činnosti Spoločenstva uskutočňované podľa právneho rámca Spoločenstva, ktorých obsah nepresahuje pôsobnosť politiky Spoločenstva týkajúcej sa hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Článok 159 tretí odsek ES teda sám osebe neposkytuje Spoločenstvu potrebnú právomoc na sledovanie cieľov politiky Spoločenstva týkajúcej sa hospodárskej a sociálnej súdržnosti prostredníctvom finančných príspevkov za podmienok stanovených nariadením č. 1968/2006.

Nariadenie č. 1968/2006 však má za cieľ podporovať činnosť medzinárodnej organizácie založenej dvoma členskými štátmi, ktorej účelom je posilňovanie hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Ako pritom vyplýva z článku 2 ES a článku 3 ods. 1 písm. k) ES, posilňovanie hospodárskej a sociálnej súdržnosti predstavuje pre Spoločenstvo jeden z jeho cieľov i mimo rámca hlavy XVII Zmluvy. Okrem toho účel uvedeného nariadenia spadá do rámca spoločného trhu, keďže má za cieľ priniesť hospodárske zlepšenia znevýhodneným oblastiam dvoch členských štátov, a teda aj zlepšenie fungovania spoločného trhu.

Súdny dvor z toho vyvodil, že vzhľadom na to, že nariadenie č. 1968/2006 sleduje ciele uvedené v článku 2 ES, článku 3 ods. 1 písm. k) ES a hlave XVII Zmluvy bez toho, aby samotná táto hlava priznávala Spoločenstvu právomoc na ich dosiahnutie, mal normotvorca Spoločenstva použiť ako

² Nariadenie Rady (ES) č. 1968/2006 z 21. decembra 2006 (Ú. v EÚ L 409, s. 86).

právny základ spoločne článok 159 tretí odsek ES a článok 308 ES a dodržať legislatívne postupy, ktoré sú v nich stanovené, teda tak postup uvedený v článku 251 ES nazývaný „spolurozhodovanie“, ako aj jednomyselné hlasovanie v Rade.

Rovnako pokiaľ sa týka určenia vhodného právneho základu v rámci prvého piliera, vo veci Komisia/Parlament a Rada (rozsudok z 8. septembra 2009, C-411/06) Súdny dvor rozhodol spor týkajúci sa právneho základu nariadenia (ES) č. 1013/2006, o preprave odpadu³. V tejto veci rozhodol, že uvedený akt musí byť založený na článku 175 ods. 1 ES, a nie na článkoch 133 ES a 175 ods. 1 ES, keďže má len vedľajšie účinky na spoločnú obchodnú politiku.

Podľa tradičnej judikatúry Súdneho dvora sa iba výnimočne, ak akt sleduje viacero cieľov zároveň alebo ak obsahuje viacero zložiek, ktoré sú neoddeliteľne prepojené tak, že jeden vo vzťahu k druhému nie je druhoradý alebo nepriamy, musí takýto akt založiť na rôznych príslušných právnych základoch. V prejednávanej veci Komisia zastávala názor, že voľba dvojakeho právneho základu je nutná z toho dôvodu, že uvedené nariadenie obsahuje dve nerozlučne spojené zložky, jednu patriacu pod spoločnú obchodnú politiku a druhú pod ochranu životného prostredia, ktoré jednu vo vzťahu k druhej nemožno považovať za druhoradú alebo nepriamu.

Súdny dvor nepostupoval v zmysle tradičnej judikatúry a rozhodol, že z rozboru napadnutého nariadenia vyplýva, že je predovšetkým zamerané tak prostredníctvom svojho cieľa, ako aj obsahu na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia proti potenciálne škodlivým účinkom cezhraničnej prepravy odpadu. Konkrétne pokiaľ postup predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu zreteľne sleduje cieľ ochrany životného prostredia v oblasti prepravy odpadu medzi členskými štátmi a v dôsledku toho bol správne založený na článku 175 ods. 1 ES, nebolo by koherentné sa domnievať, že ak sa ten istý postup použije na prepravu odpadu medzi členskými štátmi a tretími krajinami s rovnakým cieľom ochrany životného prostredia, tak má povahu nástroja spoločnej obchodnej politiky a z toho dôvodu musí byť založený na článku 133 ES. Tento záver podporuje rozbor legislatívneho kontextu, do ktorého patrí toto nariadenie. Širší výklad pojmu spoločná obchodná politika nemôže spochybniť záver, podľa ktorého nariadenie č. 1013/2006 je predovšetkým nástrojom politiky ochrany životného prostredia. Akt Spoločenstva môže teda patriť do tejto oblasti aj napriek tomu, že opatrenia, ktoré tento akt stanovuje, sú spôsobilé ovplyvniť obchodnú výmenu. Akt Spoločenstva spadá do výlučnej právomoci v oblasti spoločnej obchodnej politiky podľa článku 133 ES iba vtedy, ak sa špecificky vzťahuje na medzinárodný obchod tým, že jeho účelom je podporovať, uľahčovať alebo upravovať obchodné vzťahy a má priamy a bezprostredný účinok na obchod s dotknutými tovarmi. Je zrejmé, že táto vec nie je takým prípadom. Cieľom nariadenia č. 1013/2006 nie je určiť vlastnosti, ktoré musí mať odpad, aby mohol byť predmetom voľného pohybu v rámci vnútorného trhu alebo v rámci obchodnej výmeny s tretími krajinami, ale stanoviť harmonizovaný systém postupov, ktorými je možné pohyb odpadu obmedziť na účely zaručenia ochrany životného prostredia.

Spory medzi piliermi slúžiacimi ako právny základ viedli k veci Írsko/Parlament a Rada (rozsudok z 10. februára 2009, C-301/06). Súdny dvor rozhodol, že prijatie smernice 2006/24/ES o uchovávaní údajov vytvorených alebo spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí⁴ sa malo vykonať na základe Zmluvy ES, keďže sa prevažne týka fungovania vnútorného trhu.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 (Ú. v. EÚ L 190, s. 1).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/24/ES z 15. marca 2006 a o zmene a doplnení smernice 2002/58/ES (Ú. v. EÚ L 105, s. 54).

Normotvorca Spoločenstva môže teda použiť článok 95 ES najmä v prípade existencie rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi úpravami, pokiaľ sú takej povahy, že môžu brániť základným slobodám alebo vytvárať prekážky hospodárskej súťaži a tým priamo vplývať na fungovanie vnútorného trhu. Zdalo sa, že rozdiely medzi jednotlivými vnútroštátnymi právnymi úpravami v oblasti uchovávaní údajov o elektronických komunikáciách mohli mať priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu a dalo sa predpokladať, že tento vplyv sa bude zväčšovať. Bolo preto dôvodné, aby normotvorca Spoločenstva konal s cieľom chrániť riadne fungovanie vnútorného trhu a prijal zosúladené pravidlá.

Okrem toho Súdny dvor uviedol, že rovnaká smernica zmenila ustanovenia smernice o ochrane súkromia v sektore elektronických komunikácií, ktorá samotná bola prijatá na základe článku 95 ES. Za týchto okolností v rozsahu, v akom mení existujúcu smernicu, ktorá je súčasťou *acquis* Spoločenstva, uvedená smernica nemohla vychádzať z ustanovenia Zmluvy o EÚ, pretože by došlo k porušeniu jej článku 47.

Napokon Súdny dvor konštatoval, že smernica 2006/24 upravuje činnosti, ktoré nezávisia od prípadného vykonávania činností v rámci policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach. Neharmonizuje ani otázku prístupu k údajom zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov v represívnej oblasti, ani otázku používania týchto údajov uvedenými orgánmi a vzájomnej výmeny týchto údajov. Tieto otázky, ktoré v zásade patria do oblasti upravenej hlavou VI Zmluvy o EÚ, boli z ustanovení tejto smernice vylúčené. Z toho vyplýva, že vecný obsah smernice 2006/24 sa v zásade orientuje na činnosť poskytovateľov služieb v dotknutom odvetví vnútorného trhu pri vylúčení činností štátu patriacich pod ustanovenia hlavy VI Zmluvy o EÚ. Vzhľadom na vecný obsah je potrebné konštatovať, že uvedená smernica sa prevažne týka fungovania vnútorného trhu.

Hoci Súdny dvor sa už dlho odvoláva na všeobecné zásady práva Spoločenstva, tieto zásady sú naďalej zdrojom judikatúry. Vo veci Heinrich (rozsudok z 10. marca 2009, C-345/06) Súdny dvor zdôraznil význam nevyhnutného uverejnenia právnych aktov, a tak potvrdil dôležitosť zásady právnej istoty ako všeobecnej zásady práva Spoločenstva.

Na letisku Viedeň-Schwechat bol cestujúcemu odmietnutý nástup do lietadla z dôvodu, že jeho príručná batožina obsahovala predmety považované za zakázané podľa nariadení Spoločenstva. Nariadenie (ES) č. 2320/2002⁵ zakazuje najmä vnášať na palubu lietadiel určité predmety, ktoré sú všeobecne definované v zozname pripojenom k nariadeniu. Vykonanie tohto nariadenia je zabezpečené nariadením (ES) č. 622/2003⁶ a jeho prílohou, zmenenou a doplnenou v roku 2004 nariadením (ES) č. 68/2004⁷, ale nikdy neuverejnenou.

V nadväznosti na toto odmietnutie nástupu podala dotknutá osoba žalobu o určenie protiprávnosti opatrení, ktoré boli voči nej prijaté. Vnútroštátny súd sa Súdneho dvora pýtal, či nariadenia alebo časti nariadení, ktoré neboli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, môžu byť napriek tomu záväzné.

⁵ Nariadenie (ES) č. 2320/2002 Európskeho parlamentu a Európskej Rady zo 16. decembra 2002 o ustanovení spoločných pravidiel v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva (Ú. v. ES L 355, s. 1; Mim. vyd. 07/007, s. 181).

⁶ Nariadenie Európskej komisie (ES) č. 622/2003 zo 4. apríla 2003 o ustanovení opatrení na vykonávanie spoločných základných noriem bezpečnostnej ochrany civilného letectva (Ú. v. EÚ L 89, s. 9; Mim. vyd. 07/007, s. 252).

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 68/2004 z 15. januára 2004 o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 622/2003 o ustanovení opatrení na vykonávanie spoločných základných noriem bezpečnostnej ochrany civilného letectva [neoficiálny preklad] (Ú. v. EÚ L 10, s. 14).

Súdny dvor vo svojom rozsudku na úvod pripomenul, že zo samotného znenia článku 254 ods. 2 ES vyplýva, že nariadenie Spoločenstva môže vyvolať právne účinky len vtedy, ak bolo uverejnené v úradnom vestníku. V nadväznosti na to zdôraznil, že akt pochádzajúci od inštitúcie Spoločenstva nemožno použiť voči fyzickým a právnickým osobám v členskom štáte predtým, než mali možnosť sa s ním oboznámiť prostredníctvom riadneho uverejnenia v úradnom vestníku. Rovnaké princípy sa týkajú vnútroštátnych opatrení, ktoré vykonávajú právnu úpravu Spoločenstva.

Pokiaľ ide o prejednávanú vec, Súdny dvor poznamenal, že nariadenie (ES) č. 2320/2002 ukladá povinnosti jednotlivcom v rozsahu, v akom zakazuje vnášať na palubu lietadiel určité predmety definované v zozname pripojenom k nariadeniu. Keďže príloha nariadenia (ES) č. 622/2003 nebola uverejnená, Súdny dvor nemohol skúmať, či sa týka tiež zoznamu zakázaných predmetov, a teda ukladá povinnosti jednotlivcom. Súdny dvor však dodal, že nemožno vylúčiť, že ide o taký prípad. Okrem iného, ako ďalej uviedol Súdny dvor, zoznam zakázaných predmetov nepatrí do žiadnej z kategórií opatrení a informácií, ktoré sa považujú za tajné, a teda sa neuverejňujú. Z toho vyplýva, že v prípade, že by nariadenie (ES) č. 622/2003 upravovalo uvedený zoznam zakázaných predmetov, bolo by nevyhnutne neplatné. Súdny dvor z toho vyvodil, že príloha nariadenia (ES) č. 622/2003 nie je záväzná v rozsahu, v akom ukladá povinnosti jednotlivcom.

Vo veci Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Rada (rozsudok z 1. októbra 2009, C-141/08 P) Súdny dvor, rozhodujúc o odvolaní, pripomenul fundamentálnu povahu zabezpečenia práva na obhajobu a sankcionoval jeho porušenie v antidumpingovom konaní.

Rozprava sa týkala najmä nedodržania lehoty desiatich dní uloženej článkom 20 ods. 5 nariadenia (ES) č. 384/96⁸ pre zaslanie návrhov konečných opatrení Komisie Rade. Súdny dvor vo svojom rozsudku na úvod vysvetlil, že Komisia je povinná dodržať túto lehotu, aby podniky informované o jej úmysle zvýšiť antidumpingové clo v porovnaní s clom uvedeným v jej skoršom oznámení mali možnosť predložiť svoje pripomienky. V nadväznosti na to Súdny dvor pripomenul, že nedodržanie lehoty môže viesť k zrušeniu nariadenia prijatého Radou len vtedy, ak existuje možnosť, že správne konanie mohlo z dôvodu tejto nesprávnosti viesť k inému výsledku, čo by sa konkrétne dotklo práva dotknutého podniku na obranu.

Na dosiahnutie zrušenia rozhodnutia Komisie zamietajúceho priznanie štatútu podniku pôsobiaceho v trhovom hospodárstve, prijatého pri porušení lehoty 10 dní, dotknutý podnik teda nemusí preukázať, že toto rozhodnutie by malo iný obsah, ale iba to, že takáto hypotéza nie je úplne vylúčená, keďže by mohol lepšie zabezpečiť svoju obranu v prípade neexistencie procesnej nezrovnalosti. Pokiaľ ide o uplatnenie tejto zásady na prejednávanú vec, Súdny dvor na rozdiel od Súdu prvého stupňa zastával názor, že vzhľadom na skutočnosť, že Komisia už dvakrát zmenila svoje stanovisko z dôvodu pripomienok predložených dotknutými stranami, nemožno vylúčiť, že by znovu nezmenila svoje stanovisko z dôvodu tvrdení uvedených dotknutým podnikom. Preto Súdny dvor zrušil nielen rozsudok Súdu prvého stupňa, ale tiež napadnuté nariadenie Rady.

Rovnako v oblasti všeobecných zásad práva Spoločenstva treba spomenúť odmietnutie Súdneho dvora považovať zásadu rovnosti akcionárov za všeobecnú zásadu práva Spoločenstva. Vo veci Audiolux a i. (rozsudok z 15. októbra 2009, C-101/08) Súdny dvor rozhodol, že právo Spoločenstva neobsahuje všeobecnú právnu zásadu, na základe ktorej sú menšinoví akcionári chránení tým, že väčšinový akcionár, ktorý vykonáva alebo získava kontrolu v spoločnosti, je povinný ponúknuť menšinovým akcionárom odkúpenie ich akcií za rovnakých podmienok, ako sú podmienky

⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 56, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45).

stanovené na nadobudnutie obchodného podielu, ktorým tento väčšinový akcionár získal alebo posilnil svoju kontrolu v spoločnosti. Podľa Súdneho dvora skutočnosť, že sekundárne právne predpisy Spoločenstva obsahujú niektoré ustanovenia o ochrane menšinových akcionárov, sama osebe nepostačuje na vyvodenie záveru o existencii všeobecnej zásady práva Spoločenstva, najmä ak pôsobnosť týchto ustanovení je obmedzená na presne stanovené a určité práva. Okrem toho, všeobecná zásada rovnosti zaobchádzania nemôže sama osebe založiť osobitnú povinnosť väčšinového akcionára na prospech ostatných akcionárov ani nemôže určiť, ktorá špecifická situácia sa s takouto povinnosťou spája. Všeobecná zásada rovnosti tiež nemôže byť rozhodujúca pre voľbu medzi rôznymi možnými prostriedkami ochrany menšinových akcionárov. Podľa Súdneho dvora takéto zaobchádzanie predpokladá voľbu právnych predpisov založenú na zvážení predmetných záujmov a na predchádzajúcom stanovení presných a podrobných pravidiel a nemôže byť odvodené zo všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania. Všeobecné zásady práva Spoločenstva sa totiž v hierarchii noriem nachádzajú na úrovni ústavných zákonov, zatiaľ čo uvedené zaobchádzanie je natoľko podrobné, že si vyžaduje legislatívne spracovanie, ktoré sa realizuje na úrovni Spoločenstva prostredníctvom sekundárneho právneho aktu Spoločenstva.

Zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti a jeho dôsledky boli skúmané v neobvyklom procesnom rámci. Vo veci ČEZ (rozsudok z 27. októbra 2009, C-115/08) sa Súdny dvor vyslovil k tejto zásade v oblasti pôsobnosti Zmluvy ESAE.

Rakúsky krajinský súd prejednávajúci žalobu o zdržanie sa rušenia výkonom susedských práv, ktorú podali pozemkoví vlastníci proti jadrovej elektrárni ČEZ v Temelíne v Českej republike, sa pýtal Súdneho dvora, či povolenie vystavené českými orgánmi na prevádzkovanie elektrárne musí Rakúsko v rámci takejto žaloby uznať, keďže takéto uznanie rakúsky zákon neuvádza.

Súdny dvor na úvod konštatoval, že priemyslová činnosť vykonávaná elektrárnou Temelín spadá do oblasti pôsobnosti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ESA). V nadväznosti na to poznamenal, že podniky prevádzkujúce takéto zariadenie nachádzajúce sa v jednom členskom štáte sú obvykle založené podľa práva tohto členského štátu a že ich situácia je porovnateľná so situáciou štátnych príslušníkov tohto členského štátu. V dôsledku toho rozdielne zaobchádzanie na úkor zariadení, ktorým bolo udelené úradné povolenie v inom členskom štáte než v Rakúskej republike, musí byť považované za rozdielne zaobchádzanie na základe štátnej príslušnosti. Zásada zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá sa tiež uplatňuje v oblasti pôsobnosti Zmluvy ESAE. Rozdielne zaobchádzanie zo strany Rakúskej republiky na úkor jadrových zariadení, ktorým bolo udelené úradné povolenie v inom členskom štáte, teda musí byť skúmané v rámci uvedenej Zmluvy ESAE. V nadväznosti na to Súdny dvor poznamenal, že diskriminácia na základe štátnej príslušnosti nemôže byť odôvodnená čisto ekonomickými cieľmi, napríklad ochranou záujmov tuzemských hospodárskych subjektov. Nemôže byť odôvodnená ani cieľom ochrany života, verejného zdravia, životného prostredia alebo vlastníckeho práva, keďže existuje rámec Spoločenstva, do kontextu ktorého takéto povolenie čiastočne patrí, a ktorý zabezpečuje túto ochranu. Z toho vyplýva, že Rakúska republika nemôže odôvodniť diskrimináciu uplatňovanú vo vzťahu k úradnému povoleniu vydanému Českou republikou na prevádzkovanie jadrovej elektrárne Temelín.

Hoci podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť boli predmetom rozsiahlej judikatúry, v spojených veciach Komisia/Ente per le Ville Vesuviane (rozsudok z 10. septembra 2009, C-445/07 P a C-455/07 P) Súdny dvor, rozhodujúc o odvolaní, sa musel ešte raz venovať podmienkam prípustnosti žalôb podaných vnútroštátnymi orgánmi, ktorých sa týka udelenie finančnej pomoci.

Po pripomenutí, že podľa článku 230 štvrtého odseku ES môže regionálna alebo miestna entita v rozsahu, v akom má právnu subjektivitu podľa vnútroštátneho práva, podať žalobu proti

rozhodnutiam, ktoré sú jej určené alebo ktoré sa jej osobne a priamo týkajú, Súdny dvor spresnil, že podmienka priameho vplyvu si vyžaduje splnenie dvoch kumulatívnych podmienok, to znamená po prvé, aby napadnuté opatrenie Spoločenstva priamo ovplyvňovalo právne postavenie jednotlivca, a po druhé, aby neponechávalo žiaden priestor na voľnú úvahu adresátom povereným jeho uplatňovaním.

V tejto súvislosti na rozdiel od Súdu prvého stupňa Súdny dvor zastával názor, že označenie v rozhodnutí o pridelení finančnej pomoci Spoločenstva, regionálnej alebo miestnej entity ako orgánu zodpovedného za realizáciu projektu Európskeho fondu pre regionálny rozvoj neznamena, že táto entita bola sama oprávnená na uvedenú pomoc. Rovnako samotná skutočnosť, že vnútroštátne orgány vyjadrili svoj zámer vymáhať sumy neoprávnene vyplatené uvedenou regionálnou alebo miestnou entitou, je výrazom existencie ich autonómnej vôle, keď neexistujú v tejto súvislosti povinnosti na základe práva Spoločenstva, čo preukazuje právomoc voľnej úvahy dotknutého členského štátu. Preto Súdny dvor rozhodol, že predmetného vnútroštátneho orgánu sa rozhodnutie Komisie priamo netýkalo, a teda mohol sa obrátiť iba na vnútroštátny súd, aby napadol zákonnosť vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania aktu Spoločenstva.

Súdny dvor mal tiež príležitosť pripomenúť požiadavky zásady kontradiktórnosti, ktorá upravuje konanie pred súdom Spoločenstva.

Vo veci Komisia/Irsko a i. (rozsudok z 2. decembra 2009, C-89/08 P) rozhodol, že táto zásada vo všeobecnosti nepriznáva každému účastníkovi konania len právo oboznámiť sa s listinami a pripomienkami predkladanými súdu protistranou a vyjadrovať sa k nim, a nebráni ani tomu, aby súd Spoločenstva založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach a dokumentoch, s ktorými sa účastníci konania alebo len jeden z nich nemohli oboznámiť, a ku ktorým sa teda nemohli vyjadriť, ale táto zásada tiež zahŕňa právo účastníkov konania oboznamovať sa a vyjadrovať sa k právnym dôvodom uplatňovaným súdom *ex offio*, na ktorých súd mieni založiť svoje rozhodnutie. Na splnenie požiadaviek spojených s právom na spravodlivé súdne konanie je totiž potrebné, aby sa účastníci konania oboznámili a mali možnosť vyjadriť sa kontradiktórne tak ku skutkovým okolnostiam, ako aj k právnym okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok konania. V dôsledku toho súd Spoločenstva, okrem osobitných prípadov, ako sú najmä prípady stanovené v rokovacích poriadkoch súdov Spoločenstva, nemôže založiť svoje rozhodnutie na právnom dôvode uplatnenom *ex offio*, aj keby išlo o dôvod týkajúci sa verejného poriadku, a ako v danom prípade, založenom na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia, bez toho, aby predtým vyzval účastníkov konania, aby k uvedenému dôvodu predložili svoje pripomienky. Súdny dvor spresnil, že v kontexte podobnom kontextu článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDĽP) už rozhodol, že práve vzhľadom na tento článok a samotný účel práva každej dotknutej osoby na kontradiktórne konanie a spravodlivé súdne konanie v zmysle tohto ustanovenia môže podľa článku 61 svojho rokovacieho poriadku *ex offio* alebo na návrh generálneho advokáta, či tiež na návrh účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania, ak dospel k záveru, že vec nie je dostatočne objasnená alebo že musí byť rozhodnutá na základe argumentu, ktorý nebol medzi účastníkmi konania prejednaný (pozri uznesenie zo 4. februára 2000, Emesa Sugar, C-17/98, Zb. s. I-665, body 8, 9 a 18, ako aj rozsudok z 10. februára 2000, Deutsche Post, C-270/97 a C-271/97, Zb. s. I-929, bod 30). Podľa Súdneho dvora v danom prípade zo spisu a z pojednávania pred ním vyplýva, že Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie Komisie na základe dôvodu uplatneného *ex offio*, ktorý bol založený na porušení článku 253 ES, bez toho, aby v priebehu písomnej alebo ústnej časti konania najskôr vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky k tomuto dôvodu. Súd prvého stupňa tým porušil zásadu kontradiktórnosti, čím poškodil záujmy Komisie. Súdny dvor vysvetlil, že ako uviedol generálny advokát, aj keď nedostatok odôvodnenia predstavuje vadu, ktorú v zásade nemožno napraviť, zistenie takého nedostatku vychádza z posúdenia, ktoré podľa ustálenej judikatúry musí zohľadniť niektoré skutočnosti. Také

posúdenie sa môže stať predmetom diskusie, zvlášť keď sa netýka úplnej neexistencie odôvodnenia, ale odôvodnenia určitej právnej či skutkovej otázky. Komisia v danom prípade mohla najmä, pokiaľ by jej bolo umožnené predložiť svoje pripomienky, uviesť rovnaké argumenty ako argumenty, ktoré uplatnila v rámci štvrtého a piateho dôvodu tohto odvolania.

Pokiaľ ide o povinnosti, ktoré právo Spoločenstva ukladá členským štátom, Súdny dvor mal vo veci *Danske Slagterier* (rozsudok z 24. marca 2009, C-445/06) príležitosť pripomenúť zásady mimozmluvnej zodpovednosti členských štátov za porušenie práva Spoločenstva, uvádzajúc zároveň niekoľko upresnení a vysvetlení v súvislosti s ich konkrétnym uplatnením.

Pokiaľ ide o uplatňovanie tejto zodpovednosti, Súdny dvor pripomenul, že ak neexistuje právna úprava Spoločenstva, v rámci vnútroštátneho práva o zodpovednosti má štát napraviť následky spôsobenej škody jednotlivcom, ktorá im vznikla z dôvodu porušenia práva Spoločenstva, pričom podmienky, najmä lehota, stanovené vnútroštátnymi právnymi úpravami v oblasti náhrady škody musia rešpektovať zásady ekvivalencie a efektivity. V tejto súvislosti stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb vopred, pod hrozbou premlčania, už bolo posúdené ako zlučiteľné s právom Spoločenstva. Súdny dvor dodal, že takáto lehota musí byť okrem iného subjektom práva dostatočne predvídateľná. So zreteľom na všetky skutočnosti charakterizujúce právnu a skutkovú situáciu v čase skutkových okolností je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či ide o taký prípad. Tento má tiež overiť, či z dôvodu analogického použitia lehoty, ktorú stanovuje vnútroštátna právna úprava, podmienky náhrady škôd spôsobených jednotlivcom, ktoré im vznikli z dôvodu porušenia práva Spoločenstva predmetným členským štátom, nie sú menej priaznivé než tie, ktoré sú uplatniteľné na náhradu podobných škôd, ktoré majú vnútroštátnu povahu.

V nadväznosti na to sa Súdny dvor vyslovil ku konkrétnemu uplatneniu premlčacej doby a prijal záver, že právo Spoločenstva nevyžaduje, aby plynutie tejto doby spočívalo alebo jej plynutie bolo prerušené, keď Komisia Európskych spoločenstiev začala konanie o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES. Rovnako v prípade podania žaloby o zodpovednosť štátu z dôvodu nesprávneho prebratia smernice, čo bol prípad prejednávanej veci, právo Spoločenstva nebráni tomu, aby lehota začala plynúť vtedy, keď vzniknú prvé škody v dôsledku tohto nesprávneho prebratia a keď možno očakávať vznik ďalších škôd, aj keď tento deň predchádza správne prebratiu tejto smernice.

Nakoniec, v súvislosti s požadovanými predpokladmi poškodenej strany Súdny dvor rozhodol, že s právom Spoločenstva je zlučiteľná vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej jednotlivcovi nemôže byť nahradená škoda, ktorej vzniku úmyselne alebo z nedbanlivosti nepredišiel využitím opravného prostriedku, pod podmienkou, že od poškodeného je možné primerane požadovať využitie tohto opravného prostriedku, pričom je úlohou vnútroštátneho súdu posúdiť, či je to tak. Pravdepodobnosť, že vnútroštátny súd podá návrh na začatie prejudiciálneho konania na základe článku 234 ES, alebo existencia žaloby o nesplnenie povinnosti, ktorú prejednáva Súdny dvor, nemôžu ako také dostatočne odôvodniť záver, že využitie opravného prostriedku je neprimerané.

Pokiaľ ide o právo vonkajších vzťahov Spoločenstva, zmienku si zasluhujú jedno stanovisko a tri veci.

Vo svojom stanovisku 1/08 z 30. novembra 2009 sa Súdny dvor vyslovil k žiadosti Komisie podľa článku 300 ods. 6 ES k otázkam, či na jednej strane Európske spoločenstvo disponuje výlučnou právomocou alebo iba delenou právomocou spolu s členskými štátmi pri uzatváraní dohôd s niektorými členmi Svetovej obchodnej organizácie (WTO), ktorých predmetom je zmena listín špecifických záväzkov Spoločenstva a jeho členských štátov v rámci Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS), a na druhej strane, aký právny základ sa má správne použiť na uzavretie týchto dohôd.

V prejednávanej veci rozšírenia, ku ktorým došlo v rokoch 1995 a 2004, vyvolali nutnosť vypracovať novú listinu, do ktorej by bolo zahrnutých trinásť nových členských štátov, dovtedy disponujúcich vlastnými listinami záväzkov v rámci GATS. S cieľom zlúčiť listiny záväzkov trinástich nových členských krajín s aktuálnou listinou Spoločenstva a jeho členských štátov Komisia 28. mája 2004 doručila zoznam úprav a zrušení záväzkov. Podľa článku XXI GATS tieto zmeny, ku ktorým došlo v listinách záväzkov, so sebou prinášajú žiadosti o kompenzáciu v prospech členov WTO dotknutých rozličnými úpravami listín spôsobených zlúčením. Súdny dvor na úvod pripomenul, že voľba vhodného právneho základu má ústavný význam. Keďže totiž Spoločenstvo disponuje iba zverenými právomocami, musí dohodu, ktorú plánuje uzavrieť, prepojiť na ustanovenie Zmluvy, ktoré ho oprávňuje takýto akt schváliť. Súdny dvor teda skúmal právomoc Spoločenstva uzavrieť predmetné dohody a právny základ, ktorý prichádzal do úvahy pre takéto uzavretie, keďže tieto dve otázky sú neoddeliteľne prepojené. Pri analýze odsekov 1, 5 a 6 článku 133 ES Súdny dvor dospel k záveru, že dohody s dotknutými členmi WTO patria do delenej právomoci Európskeho spoločenstva a členských štátov. Pokiaľ ide o vhodný právny základ, Súdny dvor spresnil, že časť „doprava“, ktorú obsahujú predmetné dohody, patrí v súlade s článkom 133 ods. 6 tretím pododsekom ES do oblasti dopravnej politiky, a nie do oblasti spoločnej obchodnej politiky. Nakoniec Súdny dvor zo svojej analýzy vyvodil, že akt Spoločenstva, ktorým sa uvedené dohody uzatvárajú, musí byť založený tak na článku 133 ods. 1 a 5 ES a článku 133 ods. 6 druhom pododseku ES, ako aj na článku 71 ES a článku 80 ods. 2 ES v spojení s článkom 300 ods. 2 ES a článkom 300 ods. 3 prvým pododsekom ES.

Vo veciach Komisia/Rakúsko, ako aj Komisia/Švédsko (rozsudky z 3. marca 2009, C-205/06 a C-249/06) Súdny dvor v rámci konania o nesplnení povinnosti začatého Komisiou konštatoval, že tým, že neprijali primerané opatrenia na odstránenie nezlučiteľností medzi svojimi povinnosťami podľa práva Spoločenstva a ustanovení v oblasti prevodov kapitálu v investičných dohodách uzatvorených s určitými tretími štátmi, si Švédske kráľovstvo a Rakúska republika nesplnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 307 druhého odseku ES. V prejednávanej veci jednotlivé sporne investičné dohody obsahovali ustanovenia, ktoré zabezpečujú slobodu prevodu platieb súvisiacich s investíciami vo voľne zameniteľnej mene. Tieto dohody boli v tomto rozsahu zlučiteľné so znením článku 56 ods. 1 ES zakazujúcim všetky obmedzenia pohybu kapitálu a platieb medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Ustanovenia článku 57 ods. 2 ES, článku 59 ES a článku 60 ods. 1 ES však zverujú Rade právomoc obmedziť pohyby kapitálu a platieb medzi členskými štátmi a tretími krajinami za určitých presne vymedzených okolností. Súdny dvor na úvod poznamenal, že na zabezpečenie skutočného účinku týchto ustanovení je potrebné, aby sa opatrenia na obmedzenie voľného pohybu kapitálu mohli v prípade ich prijatia Radou ihneď použiť voči členským štátom, ktorých sa týkajú, pričom medzi ne môžu patriť aj členské štáty, ktoré podpísali jednu z uvedených dohôd so Švédskym kráľovstvom a Rakúskou republikou. Tieto právomoci Rady, ktoré spočívajú v jednostrannom prijatí obmedzujúcich opatrení voči tretím krajinám v oblasti rovnakej alebo súvisiacej s oblasťou upravenou predchádzajúcou dohodou uzatvorenou medzi členským štátom a treťou krajinou, sa preto zdajú byť s touto dohodou nezlučiteľné, pokiaľ táto dohoda na jednej strane neobsahuje ustanovenie o možnosti dotknutého členského štátu vykonávať svoje práva a povinnosti ako člen Spoločenstva a na druhej strane to neumožňuje ani nijaký iný mechanizmus medzinárodného práva. Súdny dvor okrem toho spresnil, že lehoty spojené s každým medzinárodným vyjednávaním, ktoré by sa vyžadovalo pri opätovnej diskusii o predmetných dohodách, sú nezlučiteľné s užitočným účinkom týchto opatrení. Možnosť použiť iné prostriedky, ktoré medzinárodné právo ponúka, ako napríklad pozastavenie platnosti dohody, prípadne zrušenie predmetných dohôd alebo niektorých ich ustanovení, je vo svojich účinkoch príliš neistá, aby zaručila, že opatrenia prijaté Radou by mohli byť efektívne použité.

Vo veci Soysal a Savatli (rozsudok z 19. februára 2009, C-228/06) sa Súdny dvor vyslovil k doložke „standstill“ uvedenej v článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu k Dohode o pridružení medzi EHS

a Tureckom⁹. Podľa tejto doložky sa zmluvné strany od vstupu uvedeného protokolu do platnosti musia zdržať vzájomného zavádzania akýchkoľvek nových obmedzení týkajúcich sa slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb.

V prejednávanej veci išlo o dvoch tureckých štátnych príslušníkov, ktorí chceli na území členského štátu využívať právo slobodného pohybu služieb na základe uvedenej dohody o pridružení. Súdny dvor na úvod pripomenul, že toto ustanovenie, formulované jasným, presným a nepodmineným spôsobom, má priamy účinok. Pokračoval výkladom predmetného ustanovenia v tom zmysle, že od vstupu dodatkového protokolu k Dohode o pridružení medzi EHS a Tureckom do platnosti sa zakazuje vo vzťahu k dotknutému členskému štátu zavedenie vízovej povinnosti na umožnenie tureckým štátnym príslušníkom vstúpiť na územie členského štátu na účely výkonu poskytovania služieb na účet podniku so sídlom v Turecku, pokiaľ sa k tomuto dátumu takéto vízum nepožadovalo.

Podľa Súdneho dvora tento záver nemožno spochybníť skutočnosťou, že uvedené obmedzenie vychádza z vnútroštátnej právnej úpravy vykonávajúcej ustanovenie sekundárneho práva Spoločenstva, keďže medzinárodné zmluvy uzavreté Spoločenstvom majú prednosť pred aktmi sekundárneho práva Spoločenstva.

Európske občianstvo

Vec Rüffler (rozsudok z 23. apríla 2009, C-544/07) je dobrým príkladom uplatňovania práva pohybu a pobytu občanov Únie.

Pán Rüffler, bývalý nemecký pracovník, ktorý sa na dôchodok usadil v Poľsku, poberá dve dôchodkové dávky vyplácané v Nemecku, pričom jedna z nich je zdaňovaná v tomto členskom štáte a druhá na území Poľska. Pán Rüffler požiadal poľskú daňovú správu o to, aby bola daň z príjmu splatná v Poľsku znížená o sumu príspevkov na zdravotné poistenie, ktoré zaplatil v Nemecku. Táto žiadosť však bola zamietnutá z dôvodu, že podľa poľskej právnej úpravy možno daň z príjmu znížiť len v súvislosti s príspevkami zaplatenými poľskému úradu zdravotného poistenia. Vec sa dostala na vnútroštátny súd a potom na súd Spoločenstva.

Na rozdiel od žalobcu a vnútroštátneho súdu, ktorí svoju argumentáciu založili na článkoch 12 ES a 39 ES, Súdny dvor najskôr vylúčil uplatnenie článku 39 ES, a to vzhľadom na to, že tento článok sa týka len aktívnych pracovníkov alebo osôb, ktoré si hľadajú zamestnanie. Pán Rüffler sa však môže opierať o svoj štatút občana Únie, a teda o svoje právo voľného pohybu a pobytu na území členských štátov, ktoré priznáva článok 18 ES. Následne Súdny dvor preskúmal súlad poľského daňového režimu s týmto článkom a rozhodol, že poľská právna úprava v rozsahu, v akom poskytnutie daňovej výhody z dôvodu príspevkov spája s podmienkou, aby tieto príspevky boli platené poľskej organizácii zdravotného poistenia, a vedie k zamietnutiu uvedenej výhody daňovníkom, ktorí platili príspevky organizácii v inom členskom štáte, znevýhodňuje takých daňovníkov, ktorí uplatnili svoju slobodu pohybu a odsťahovali sa z členského štátu, v ktorom vykonávali všetky svoje pracovné činnosti, s cieľom usadiť sa v Poľsku. Takéto obmedzenie práva na zníženie dane z príjmov predstavuje obmedzenie voľného pohybu a pobytu na území členských štátov, ktoré nie je objektívne odôvodnené.

⁹ Dodatkový protokol podpísaný 23. novembra 1970 v Bruseli a v mene Spoločenstva uzatvorený, schválený a potvrdený nariadením Rady (EHS) č. 2760/72 z 19. decembra 1972 (Ú. v. ES L 293, s. 1; Mim. vyd. 11/011, s. 41).

Voľný pohyb tovaru

V tejto oblasti Súdny dvor rozhodoval v troch veciach, ktoré znázorňujú zložitosť definovania opatrenia s rovnakým účinkom.

Vo veci Komisia/Taliansko (rozsudok z 10. februára 2009, C-110/05) Súdny dvor po opätovnom otvorení ústneho konania rozhodol o žalobe, ktorou Komisia navrhovala, aby tento súd rozhodol, že Talianska republika si tým, že zakázala ťahať prípojné vozidlo mopedom, motocyklom, trojkolkou a štvorkolkou, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 28 ES. Podľa Súdneho dvora členský štát stanovujúci z dôvodov týkajúcich sa ochrany bezpečnosti cestnej premávky zákaz ťahať týmito dopravnými prostriedkami prípojné vozidlo pre ne osobitne vytvorené, legálne vyrábané a uvádzané na trh v iných členských štátoch, neporušuje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedeného článku. Súdny dvor vysvetlil, že takýto zákaz je opatrením s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu zakázané uvedeným článkom v rozsahu, v akom má za následok bránenie prístupu prípojných vozidiel osobitne vytvorených pre motorky na relevantný trh, keďže má značný vplyv na správanie spotrebiteľov a bráni tomu, aby na tomto trhu existoval dopyt po takýchto prípojných vozidlách.

Uvedený zákaz sa však v tejto veci musí považovať za odôvodnený dôvodmi týkajúcimi sa ochrany bezpečnosti cestnej premávky. Ak je v tomto ohľade pravda, že členskému štátu odvolávajúcemu sa na imperatívnu požiadavku s cieľom odôvodniť prekážku voľného pohybu tovaru prislúcha preukázať, že jeho právna úprava je primeraná a nevyhnutná na účely dosiahnutia sledovaného cieľa, toto dôkazné bremeno nemôže viesť k tomu, aby sa od tohto členského štátu žiadalo pozitívne preukázať, že žiadne iné mysliteľné opatrenie neumožňuje dosiahnuť uvedený cieľ za tých istých podmienok. Ak totiž nie je vylúčené, že by iné opatrenia ako dotknutý zákaz mohli zaručiť určitú úroveň bezpečnosti cestnej premávky v prípade použitia súpravy zloženej z motorky a prípojného vozidla, pravdou tiež ostáva, že členským štátom nemožno odopierať možnosť dosiahnuť taký cieľ, akým je bezpečnosť cestnej premávky, zavedením všeobecných a jednoduchých predpisov, ktoré vodiči ľahko pochopia a ľahko ich budú uplatňovať a príslušné orgány ich budú ľahko spravovať a kontrolovať.

Rozsudok z 30. apríla 2009, Fachverband des Buch- und Medienwirtschaft (C-531/07), sa týka rakúskej právnej úpravy o regulácii cien kníh v nemeckom jazyku, ktorá stanovuje, že vydavateľ alebo dovozca je povinný stanoviť a zverejniť predajnú cenu pre verejnosť a dovozca nesmie po odpočítaní dane z pridanej hodnoty stanoviť nižšiu cenu, ako je predajná cena pre verejnosť stanovená alebo odporúčaná vydavateľom pre štát vydania. Podľa Súdneho dvora, hoci sa rakúska právna úprava týka spôsobov predaja kníh, tým, že zakazuje dovozcom stanoviť nižšiu cenu, ako je cena uplatňovaná v štáte vydania, nemá rovnaký vplyv na predaj domácich kníh a predaj kníh pochádzajúcich z iných členských štátov. Súdny dvor vysvetlil, že dotknutá právna úprava stanovuje menej výhodné zaobchádzanie pre knihy v nemeckom jazyku pochádzajúce z iných členských štátov ako pre domáce knihy, keďže bráni rakúskym dovozcom a zahraničným vydavateľom stanoviť minimálne maloobchodné ceny podľa vlastností dovozného trhu, zatiaľ čo rakúski vydavatelia si môžu sami voľne stanovovať takéto cenové prahy pre maloobchodný predaj svojich výrobkov na vnútroštátnom trhu. Takáto právna úprava teda podľa Súdneho dvora predstavuje obmedzenie voľného pohybu tovaru. Súdny dvor navyše potvrdil, že toto obmedzenie nie je odôvodnené. Zdôraznil najmä, že ochranu kníh ako kultúrneho statku možno považovať za naliehavú požiadavku verejného záujmu spôsobilú odôvodniť opatrenia obmedzujúce voľný pohyb tovaru pod podmienkou, že takéto opatrenia sú vhodné na dosiahnutie stanoveného cieľa a nezachádzajú nad rámec toho, čo je na jeho uskutočnenie potrebné. V predmetnej veci je však možné dosiahnuť cieľ ochrany kníh ako kultúrneho statku opatreniami menej obmedzujúcimi dovozcu, napríklad tým, že sa dovozcom alebo zahraničnému vydavateľovi umožní stanoviť pre rakúsky trh predajnú cenu, ktorá zohľadňuje

charakteristické vlastnosti tohto trhu. V dôsledku toho Súdny dvor rozhodol, že rakúska právna úprava, ktorá zakazuje dovozom kníh v nemeckom jazyku stanoviť nižšiu cenu, ako je predajná cena pre verejnosť stanovená alebo odporúčaná vydavateľom v štáte vydania, predstavuje prekážku voľného pohybu tovaru, ktorú nemožno odôvodniť na základe práva Spoločenstva.

Vo veci *Mickelsson a Roos* (rozsudok zo 4. júna 2009, C-142/05) Súdny dvor rozhodoval o zlučiteľnosti švédskej právnej úpravy zakazujúcej používať s výnimkou niektorých zón určité typy vodných skútrov, konkrétne „plavidlá dlhé najviac 4 metre, ktoré... používajú spaľovací motor s vodným prúdovým čerpadlom ako primárnym zdrojom pohonu a... sú navrhnuté tak, aby ich viedla jedna alebo viacero osôb posediačky, postojáčky alebo kľačiac na trupe lode a nie v jeho vnútri“, najmä s článkami 28 ES a 30 ES. Podľa Súdneho dvora uvedené články nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá z dôvodov týkajúcich sa ochrany životného prostredia zakazuje používanie vodných skútrov mimo označených koridorov pod podmienkou, na jednej strane, že príslušné vnútroštátne orgány sú povinné prijať vykonávacie opatrenia stanovené s cieľom označiť zóny mimo verejných plavebných koridorov, v ktorých sa vodné skútre môžu používať, a na druhej strane, že tieto orgány skutočne uplatnili právomoc, ktorá im bola v tejto súvislosti priznaná, a označili zóny zodpovedajúce podmienkam stanoveným vnútroštátnou právnou úpravou, a napokon, že takéto opatrenia boli prijaté v rámci primeranej lehoty po nadobudnutí účinnosti uvedenej právnej úpravy. Je pravda, že ak je účinkom vnútroštátnych pravidiel označovania splavných vôd a koridorov zabránenie užívateľom vodných skútrov v riadnom používaní týchto výrobkov, ktoré je im vlastné, alebo výrazné obmedzenie ich používania, čo je otázka, ktorú musí overiť vnútroštátny súd, takéto pravidlá by mohli výrazne ovplyvniť správanie spotrebiteľov, ktorí vediac, že možnosti používania povolené takouto právnou úpravou sú veľmi ohrozené, by mali len obmedzený záujem na kúpe dotknutého výrobku. Takéto pravidlá tak spôsobujú prekážku prístupu uvedených výrobkov na dotknutý vnútroštátny trh, a predstavujú preto opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu zakázané článkom 28 ES. Podľa Súdneho dvora však takáto právna úprava môže byť odôvodnená cieľom ochrany životného prostredia pod podmienkou dodržania vyššie uvedených podmienok. Aj keď obmedzenie alebo zákaz používania vodných skútrov sú vhodnými prostriedkami na zabezpečenie ochrany životného prostredia, vnútroštátne orgány musia na to, aby bolo možné považovať vnútroštátnu právnú úpravu za odôvodnenú, navyše preukázať, že účinky tejto právnej úpravy obmedzujúce voľný pohyb tovaru neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie daného cieľa. Hoci v tejto súvislosti nie je vylúčené, že iné opatrenia, ako je predmetný zákaz, by mohli zabezpečiť istú úroveň ochrany životného prostredia, pravdou zostáva, že členským štátom nemožno uprieť možnosť uskutočniť cieľ, akým je ochrana životného prostredia, zavedením všeobecných pravidiel, ktoré sú jednak nevyhnutné z dôvodu zemepisných osobitostí dotknutého členského štátu a jednak sa dajú ľahko regulovať a kontrolovať zo strany vnútroštátnych orgánov. V každom prípade, ak zo znenia samotného vnútroštátneho nariadenia vyplýva domnienka, že v zónach, ktoré majú byť takto označené vykonávacími opatreniami, môžu byť vodné skútre používané bez toho, aby spôsobili ohrozenie alebo rušenie, ktoré sú v súvislosti so životným prostredím považované za neprijateľné, znamená to, že všeobecný zákaz používať takéto výrobky mimo verejných plavebných koridorov predstavuje opatrenie, ktoré ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa ochrany životného prostredia. Okrem toho, ak by vnútroštátny súd skonštatoval, že vykonávacie opatrenia boli prijaté v primeranej lehote, ale po skutkových okolnostiach veci samej, a že ako vodné zóny označujú vody, v ktorých obvinení vo veci samej používali vodné skútre a z toho dôvodu boli trestne stíhaní, tak na to, aby vnútroštátne opatrenie mohlo byť považované za primerané, a teda odôvodnené vzhľadom na cieľ ochrany životného prostredia, musí byť umožnené, aby sa uvedení obvinení mohli tohto označenia dovoliavať, čo vlastne vyžaduje aj všeobecná zásada práva Spoločenstva o retroaktívnom uplatnení priaznivejšieho trestného zákona a miernejšieho trestu podľa konkrétneho prípadu.

Polnohospodárstvo

Počet sporov z oblasti poľnohospodárstva v posledných rokoch klesá a táto tendencia sa potvrdila aj v roku 2009.

Spomenieme preto len spor vo veci Budějovický Budvar (rozsudok z 8. septembra 2009, C-478/07), ktorý sa týka otázky ochrany názvu „Bud“ ako označenia pôvodu. Cieľom nariadenia Rady z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu¹⁰ je v prospech spotrebiteľov zabezpečiť, aby sa poľnohospodárske výrobky, ktoré sú nositeľmi zemepisných označení zaregistrovaných podľa tohto nariadenia z dôvodu ich pôvodu v určitej zemepisnej oblasti, vyznačovali určitými osobitnými vlastnosťami, a preto ponúkali záruku kvality spojenú s ich zemepisným pôvodom. Označenia pôvodu a zemepisné označenia nazývané „kvalifikované“ sú chránené len vtedy, ak spĺňajú podmienky stanovené týmto nariadením. Naopak nariadenie sa neuplatňuje na tzv. „jednoduché“ zemepisné označenia, teda tie, ktoré nevyžadujú, aby mali výrobky osobitnú vlastnosť alebo určité dobré meno spojené s miestom, odkiaľ pochádzajú. Ochrana týkajúca sa takého jednoduchého údaj o zemepisnom pôvode zo strany členského štátu, ktorá je spôsobilá vytvoriť obmedzenie voľného pohybu tovaru, však môže byť odôvodnená z hľadiska práva Spoločenstva. V predmetnej veci podal český pivovar na obchodný súd vo Viedni žalobu smerujúcu k tomu, aby bolo viedenskému dodávateľovi nápojov zakázané uvádzať na trh pod ochrannou známkou American Bud pivo vyrobené v pivovare v Spojených štátoch, a to z dôvodu, že používanie tohto označenia pre pivo pochádzajúce z iného štátu, ako je Česká republika, je v rozpore s ustanoveniami dvojstranného dohovoru uzavretého v roku 1976 medzi Rakúskom a bývalou Československou socialistickou republikou. Označenie „Bud“ podľa neho predstavuje označenie chránené v súlade s týmto dohovorom, ktoré je z tohto dôvodu vyhradené výlučne českým výrobkom. Súdny dvor, na ktorý sa viedenský súd obrátil s otázkou, za akých podmienok môže byť označenie „Bud“ chránené na základe uvedeného dvojstranného dohovoru pre pivo vyrobené v Českej republike, uviedol, že názov „Bud“ predstavuje jednoduchý a nepriamy údaj o zemepisnom pôvode, teda názov, pri ktorom neexistuje priama spojitosť medzi určitou kvalitou, povestou alebo inou vlastnosťou výrobku na jednej strane a jeho konkrétnym zemepisným pôvodom na strane druhej, ale ktorý je aspoň spôsobilý informovať spotrebiteľa o tom, že výrobok, na ktorom je uvedený, pochádza z určitého miesta, oblasti alebo krajiny. Ak obchodný súd kvalifikuje názov „Bud“ ako jednoduchý údaj o zemepisnom pôvode, mal by overiť, či podľa skutkových okolností a vnímania prevládajúcich v Českej republike je názov „Bud“ spôsobilý prinajmenšom informovať spotrebiteľa o tom, že výrobok, na ktorom je uvedený, pochádza z oblasti alebo miesta na území tohto členského štátu a nenadobudol v tomto členskom štáte druhovú povahu. Za týchto podmienok právo Spoločenstva nebráni vnútroštátnej ochrane takéhoto jednoduchého údaj o zemepisnom pôvode a ani rozšíreniu tejto ochrany na územie iného členského štátu prostredníctvom dvojstrannej zmluvy. Podľa obchodného súdu by však názov „Bud“ mal byť skôr kvalifikovaný ako označenie pôvodu používané na výrobky, ktorých osobitné vlastnosti možno pripísať prírodným a ľudským faktorom, ktoré sú vlastné miestu, odkiaľ pochádzajú. V tomto ohľade sa obchodný súd snažil zistiť, či nariadenie Spoločenstva týkajúce sa ochrany zemepisných označení bráni ochrane označenia pôvodu „Bud“, ktorého registrácia nebola podľa ustanovení tohto nariadenia predmetom žiadosti. Česká republika totiž pri vstupe do Európskej únie požiadala o ochranu Spoločenstva len pre tri údaje o pôvode týkajúce sa piva vyrábaného v Českých Budějoviciach, a to pomenovania „Budějovické pivo“, „Českobudějovické pivo“ a „Budějovický měšťanský var“, ktoré označujú silné pivo s názvom „Bud Super Strong“. Podľa Súdneho dvora nariadenie o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu má výlučný charakter, čo znamená, že bráni uplatňovaniu režimu ochrany upraveného zmluvami medzi dvoma

¹⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. EÚ L 93, s. 12).

členskými štátmi, akými sú dotknuté dvojstranné zmluvy, teda režimu, ktorý priznáva názvu, uznanému podľa práva jedného členského štátu ako názov predstavujúci označenie pôvodu, ochranu v druhom členskom štáte, v ktorom sa o túto ochranu skutočne žiada, hoci toto označenie pôvodu nebolo predmetom žiadosti o registráciu podľa uvedeného nariadenia.

Voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu

Aj tento rok Súdny dvor vyhlásil viacero rozsudkov týkajúcich sa jednak uplatňovania zásad voľného pohybu v právnej úprave Spoločenstva a jednak obmedzení slobôd pohybu vyplývajúcich z niektorých vnútroštátnych právnych úprav. Viaceré veci sa týkajú súčasne výkonu niekoľkých slobôd, z čoho vyplýva, že je vhodnejšie sa tejto oblasti venovať na základe jednotlivých slobôd, a nie na základe jednotlivých rozsudkov.

V oblasti slobody usadiť sa a voľného pohybu pracovníkov je potrebné poukázať na vec Consiglio Nazionale degli Ingegneri (rozsudok z 29. januára 2009, C-311/06), ktorá sa týka výkladu smernice Rady 89/48/EHS o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov¹¹. Prejudiciálne otázky, ktoré boli predložené Súdnemu dvoru, sa týkali konkrétne možnosti držiteľa dokladu o nostrifikácii diplomu, vystaveného orgánom členského štátu, pričom tento doklad nepotvrdzuje nijaké vzdelanie spadajúce do vzdelávacieho systému tohto štátu a nebol vydaný na základe vykonania skúšky ani na základe odbornej praxe získanej v tomto členskom štáte, odvolávať sa na ustanovenia uvedenej smernice na účely prístupu k regulovanému povolaniu v hostiteľskom členskom štáte. Súdny dvor odpovedal negatívne a uviedol, že doklad o odbornej kvalifikácii nemožno považovať za „diplom“ v zmysle tejto smernice, pokiaľ nedošlo k získaniu úplnej alebo čiastočnej kvalifikácie v rámci vzdelávacieho systému členského štátu, v ktorom bol predmetný doklad vydaný. Okrem toho doklad o vzdelaní uľahčuje prístup k povolaniu, pokiaľ preukazuje získanie dodatočnej kvalifikácie. Podľa Súdného dvora by možnosť, aby osoba, ktorá získala iba doklad o vzdelaní vystavený v členskom štáte pôvodu, ktorý sám osebe nezabezpečuje prístup k regulovanému povolaniu, napriek tomu získala prístup k tomuto povolaniu bez toho, aby doklad o nostrifikácii získaný v inom členskom štáte potvrdzoval získanie dodatočnej kvalifikácie alebo odbornej praxe, bola v rozpore so zásadou, podľa ktorej si členské štáty vyhradzujú možnosť stanoviť potrebnú minimálnu úroveň kvalifikácie s cieľom zabezpečiť kvalitu služieb poskytovaných na ich území.

V oblasti slobody usadiť sa a s ňou súvisiacich slobôd slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu Súdny dvor vyhlásil viacero rozsudkov týkajúcich sa vnútroštátnej právnej úpravy prijatej na účely ochrany verejného zdravia.

Spomedzi nich je potrebné zdôrazniť dva rozsudky týkajúce sa ustanovení talianskej a nemeckej právnej úpravy, v ktorých sa uvádza, že iba farmaceuti môžu vlastniť a prevádzkovať lekáreň. Vo veci Apothekerkammer des Saarlandes a i. (rozsudok z 19. mája 2009, C-171/07 a C-172/07) Súdny dvor rozhodol, že takáto vnútroštátna právna úprava neodporuje článkom 43 ES a 48 ES. Pravidlo vylúčenia osôb, ktoré nie sú farmaceutmi, nepochybne je obmedzením v zmysle článku 43 ES. Podľa Súdného dvora však môže byť odôvodnené ochranou verejného zdravia, konkrétne cieľom zaistiť spoľahlivé a kvalitné zásobovanie obyvateľstva liekmi. Vzhľadom na veľmi zvláštnu povahu liekov, ktorých terapeutické účinky ich podstatne odlišujú od iných tovarov, a na riziká nadmerného alebo nesprávneho užívania liekov pre verejné zdravie a finančnú rovnováhu systémov sociálneho zabezpečenia, môžu členské štáty stanoviť pre osoby poverené maloobchodnou distribúciou liekov prísne požiadavky, najmä pokiaľ ide o podrobné pravidlá ich uvádzania na trh a dosahovania

¹¹ Smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 (Ú. v. ES L 19, 1989, s. 16; Mim. vyd. 05/001, s. 337).

zisku. Konkrétne môžu určiť, že maloobchodný predaj liekov môžu vykonávať v zásade len farmaceuti, a to vzhľadom na záruky, ktoré musia poskytovať, a na informácie, ktoré musia byť schopní spotrebiteľovi podať. Vo veci Komisia/Taliansko (rozsudok z 19. mája 2009, C-531/06) Súdny dvor na základe podobných úvah dospel k záveru, že Talianska republika sa tým, že ponechala v platnosti právnu úpravu vyhradujúcu právo prevádzkovať súkromnú lekárňu výlučne fyzickým osobám, ktoré sú držiteľmi diplomu farmaceuta, a prevádzkovým spoločnostiam zloženým výlučne zo spoločníkov farmaceutov, nedopustila nesplnenia povinností, ktoré jej vyplývajú z článkov 43 ES a 56 ES. Súdny dvor formuloval rovnaký záver, pokiaľ ide o právnu úpravu znemožňujúcu podnikom distribuujúcim farmaceutické výrobky nadobudnúť podiel v spoločnostiach spravujúcich obecné lekárne.

Naopak vo veci Hartlauer (rozsudok z 10. marca 2009, C-169/07) Súdny dvor rozhodol, že článkom 43 ES a 48 ES odporuje vnútroštátna právna úprava, na základe ktorej sa na zriadenie súkromného zdravotníckeho zariadenia typu samostatnej zubnej ambulancie vyžaduje povolenie a podľa ktorej sa vydanie tohto povolenia musí zamietnuť, ak vzhľadom na už existujúcu ponuku starostlivosti zabezpečovanej zmluvnými lekármi zdravotných poisťovní neexistuje nijaká potreba odôvodňujúca zriadenie takéhoto zariadenia. Podľa Súdneho dvora takáto právna úprava nie je spôsobilá zaručiť dosiahnutie cieľov sledujúcich jednak zachovanie kvalitných a vyvážených lekárskejších služieb prístupných pre všetkých a jednak predchádzanie riziku vážneho zásahu do finančnej rovnováhy systému sociálneho zabezpečenia, pokiaľ nepodriadiť takémuto režimu aj spoločné ordinácie a pokiaľ sa nezakladá na podmienke, ktorá by bola spôsobilá vytvoriť dostatočný rámec výkonu diskrečnej právomoci vnútroštátnych orgánov. Aby mohol byť takýto režim predchádzajúceho správneho povolenia odôvodnený, musí byť založený na objektívnych, nediskriminačných a vopred známych kritériách, ktoré zabezpečujú, že je spôsobilý vytvoriť dostatočný rámec výkonu diskrečnej právomoci vnútroštátnych orgánov. O takýto prípad však podľa Súdneho dvora nejde, ak je vydanie povolenia zriadiť novú zubnú ambulanciu podriadené kritériu založenému na počte pacientov na lekára, ktorý nie je stanovený, a ani žiadnym spôsobom vopred oznámený záujmom, alebo keď je režim predchádzajúceho správneho povolenia založený na metóde, ktorá môže oslabiť objektivitu a nestrannosť zaobchádzania s predmetnou žiadosťou o povolenie.

V oblasti slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb je potrebné poukázať na vec Komisia/Taliansko (rozsudok z 28. apríla 2009, C-518/06), ktorá sa týka talianskej právnej úpravy stanovujúcej pre všetky poisťovne vrátane tých, ktorých hlavné sídlo je v inom členskom štáte, ale ktoré vykonávajú činnosť v Taliansku, povinnosť poskytnúť na žiadosť prípadného klienta poistenie občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Súdny dvor rozhodol, že ponechaním tejto právnej úpravy v platnosti sa Talianska republika nedopustila nesplnenia povinností, ktoré jej vyplývajú z článkov 43 ES a 49 ES. Je pravda, že uvedená povinnosť uzavrieť zmluvu obmedzuje slobodu usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb. Podľa Súdneho dvora je však toto obmedzenie odôvodnené cieľom sociálnej ochrany, ktorý sa vníma najmä ako záruka primeraného odškodnenia osôb poškodených v dôsledku dopravnej nehody. Pokiaľ ide konkrétne o primeraný charakter dotknutej právnej úpravy, Súdny dvor pripomína, že nie je nevyhnutné, aby obmedzujúce opatrenie stanovené orgánmi členského štátu zodpovedalo koncepcii prijatej všetkými členskými štátmi v súvislosti so spôsobmi ochrany dotknutého legitímneho záujmu. Skutočnosť, že niektoré členské štáty sa rozhodli stanoviť iný režim na zabezpečenie toho, aby každý vlastník vozidla mohol uzavrieť poistenie občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel za primerané ceny, nedokazuje, že povinnosť uzavrieť zmluvu ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

Je potrebné poukázať na to, že Súdny dvor sa v rovnakom rozsudku venoval aj článku 9 smernice 92/49/EHS¹² a konštatoval, že toto ustanovenie definuje pôsobnosť zásady dohľadu členským štátom pôvodu demonštratívnym spôsobom, keďže uvádza, že finančný dohľad zahŕňa „najmä“ overenie stavu solventnosti a zriadenia technických rezerv. Toto ustanovenie však nemožno vykladať tak, že členský štát pôvodu má výlučnú kontrolnú právomoc, ktorá sa vzťahuje aj na obchodné činnosti poisťovní. Z toho vyplýva, že toto ustanovenie nevylučuje ani možnosť kontrol vykonávaných hostiteľským členským štátom v súvislosti so spôsobmi, akými poisťovne podnikajúce v tomto štáte na základe slobody usadiť sa alebo slobodného poskytovania služieb vypočítavajú svoje sadzby poisťného, a ani uplatňovanie sankcií.

V oblasti slobodného poskytovania služieb umožnila vec Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Baw International (rozsudok z 8. septembra 2009, C-42/07) Súdnemu dvoru spresniť jeho judikatúru týkajúcu sa právnej úpravy hier a stávok v členských štátoch. V tomto rozsudku Súdny dvor usúdil, že článku 49 ES neodporuje právna úprava členského štátu, ktorá zakazuje súkromným prevádzkovateľom usadeným v iných členských štátoch, kde legálne poskytujú analogické služby, prevádzkovať hazardné hry cez internet na území prvého uvedeného členského štátu. Aj keď takáto právna úprava predstavuje podľa Súdného dvora obmedzenie slobodného poskytovania služieb, toto obmedzenie môže byť vzhľadom na osobitné črty ponuky hazardných hier cez internet považované za odôvodnené cieľom boja proti daňovým podvodom a trestnej činnosti. Pokiaľ ide o preskúmanie nevyhnutnosti režimu, Súdny dvor pripomína, že sektor hazardných hier ponúkaných cez internet nie je predmetom harmonizácie na úrovni Spoločenstva. Členský štát sa teda môže nazdávať, že samotná skutočnosť, že súkromný prevádzkovateľ už legálne ponúka služby v predmetnom sektore cez internet v inom členskom štáte, v ktorom má svoje sídlo a kde už v zásade podlieha zákonným podmienkam a kontrolám zo strany príslušných orgánov, nemusí byť považovaná za dostatočnú záruku ochrany domácich spotrebiteľov voči nebezpečenstvu podvodu a trestnej činnosti vzhľadom na ťažkosti, na ktoré môžu v tomto kontexte naraziť orgány členského štátu, v ktorom sa nachádza sídlo predmetného operátora, pri hodnotení profesionálnej čestnosti a odbornosti prevádzkovateľov. Okrem toho z dôvodu neexistencie priameho kontaktu medzi spotrebiteľom a prevádzkovateľom predstavujú hazardné hry, ktoré sú prístupné cez internet, v porovnaní s tradičným trhom týchto hier iné a väčšie nebezpečenstvo, pokiaľ ide o prípadné podvody, ktorých by sa prevádzkovatelia mohli dopustiť voči spotrebiteľom. Okrem toho sa nedá vylúčiť možnosť, že prevádzkovateľ, ktorý je sponzorom určitých športových súťaží, na ktoré prijíma stávky, ako aj niektorých klubov zúčastňujúcich sa na týchto súťažiach, sa nachádza v situácii, ktorá mu umožňuje priamo alebo nepriamo vplývať na ich výsledky a zvýšiť tak svoj zisk.

V oblasti slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu je potrebné zamerať pozornosť na spojené veci X a Passenheim-van Schoot (rozsudok z 11. júna 2009, C-155/08 a C-157/08) týkajúce sa lehoty na dodatočné vymáhanie stanovenej holandskou právnou úpravou, pokiaľ sú úspory a príjmy z týchto úspor zamlčané vnútroštátnym daňovým orgánom. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že ak daňové orgány tohto členského štátu nemajú žiadne indície o existencii týchto úspor, ktoré by im umožňovali začať šetrenie, článkom 49 ES a 56 ES neodporuje uplatňovanie dlhšej lehoty na dodatočné vymáhanie dane týmto členským štátom, ak sa uvedené úspory nachádzajú v inom členskom štáte, než je lehota uplatňovaná v prípade, keď sa nachádzajú v prvom členskom štáte. Skutočnosť, že tento iný členský štát uplatňuje bankové tajomstvo, nie je v tejto súvislosti relevantná. Podľa Súdného dvora týmto článkom neodporuje ani to, že v takomto prípade je pokuta, uložená z dôvodu zamlčania uvedených zahraničných úspor a príjmov, vypočítaná

¹² Smernice Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (Ú. v. ES L 228, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 346).

pomerne k výške dodatočne vymáhanej dane a za toto dlhšie obdobie. Súdny dvor konštatoval, že hoci takáto právna úprava je obmedzením slobodného poskytovania služieb a súčasne aj obmedzením voľného pohybu kapitálu, môže byť odôvodnená potrebou zabezpečiť účinnosť daňových kontrol, ako aj bojom proti daňovým podvodom, za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality. V tejto súvislosti Súdny dvor poukázal na to, že v prípade, že daňové orgány členského štátu nemajú žiadne indície svedčiacie o existencii okolností, ktoré by im umožňovali začať šetrenie, tento členský štát sa nemôže obrátiť na príslušné orgány iného členského štátu so žiadosťou, aby mu tieto orgány oznámili informácie potrebné na správne stanovenie výšky dane. Naopak, ak by daňové orgány členského štátu mali indície, ktoré by im umožňovali obrátiť sa na príslušné orgány iných členských štátov, samotná skutočnosť, že sa dotknutý zdaniteľný majetok nachádza v inom členskom štáte, neodôvodňuje všeobecné uplatňovanie dlhšej lehoty na dodatočné vymáhanie dane, ktorá nie je nijako závislá na dobe nevyhnutnej na riadne uplatnenie týchto mechanizmov vzájomnej pomoci.

Pokiaľ ide nakoniec o voľný pohyb kapitálu, Súdny dvor dospel k dvom rozhodnutiam, ktoré si zaslúžia osobitnú pozornosť.

Po prvé ide o vec *Persche* (rozsudok z 27. januára 2009, C-318/07), ktorá sa týka citlivej problematiky darov poskytnutých všeobecne prospešným zariadeniam. Súdny dvor spresnil, že na také dary sa vzťahujú ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu kapitálu, aj keď boli poskytnuté vo forme predmetov bežnej spotreby, a následne konštatoval, že článku 56 ES odporuje právna úprava členského štátu, podľa ktorej pri daroch poskytnutých uznaným všeobecne prospešným zariadeniam možno odpočítať od dane iba dary poskytnuté všeobecne prospešným zariadeniam usadeným v tuzemsku bez toho, aby mal daňovník akúkoľvek možnosť preukázať, že dar poskytnutý zariadeniu so sídlom v inom členskom štáte zodpovedá podmienkam, ktoré uvedená právna úprava ukladá na poskytnutie takej výhody. Podľa Súdneho dvora je nepochybne možné, aby členský štát v rámci svojej právnej úpravy týkajúcej sa daňovej odpočítateľnosti darov uplatnil rozdielne zaobchádzanie s tuzemskými uznanými všeobecne prospešnými zariadeniami a s takými zariadeniami so sídlom v iných členských štátoch, pokiaľ takéto zahraničné zariadenia sledujú iné ciele, než na ktoré sa zameriava jeho vlastná právna úprava. Zariadenie so sídlom v členskom štáte, ktoré spĺňa podmienky na poskytnutie daňových výhod stanovené na tento účel iným členským štátom, sa však nachádza vo vzťahu k poskytnutiu daňových výhod, ktorými chce tento iný členský štát podporiť predmetné činnosti vo všeobecnom záujme, v situácii porovnateľnej so situáciou uznaných všeobecne prospešných zariadení so sídlom v tomto poslednom uvedenom členskom štáte. Podľa Súdneho dvora rozdielne zaobchádzanie vyplývajúce z uvedenej právnej úpravy predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Toto obmedzenie nemožno odôvodniť potrebou zachovať účinnosť daňových kontrol, ani bojom proti daňovým podvodom. V tejto súvislosti však Súdny dvor spresňuje, že pokiaľ ide o všeobecne prospešné zariadenia nachádzajúce sa v tretej krajine, v zásade je legitímne, aby členský štát, kde dochádza k zdaneniu, odmietol poskytnutie možnosti takejto odpočítateľnosti, ak sa najmä z dôvodu chýbajúcej zmluvnej povinnosti tejto tretej krajiny poskytnúť informácie ukáže ako nemožné získať od uvedenej krajiny potrebné informácie.

Po druhé ide o vec *Woningstichting Sint Servatius* (rozsudok z 1. októbra 2009, C-567/07), týkajúcu sa návrhu na začatie prejudiciálneho konania v súvislosti s výkladom ustanovení Zmluvy o voľnom pohybe kapitálu s cieľom posúdiť súlad jej ustanovení a holandskej právnej úpravy určenej na podporu ponuky v oblasti bývania. Podľa tejto právnej úpravy sú holandské organizácie registrované v oblasti bývania povinné podriaďiť svoje cezhraničné projekty investovania do nehnuteľností správne konaniu o vydaní predchádzajúceho povolenia a musia preukázať, že dotknuté investovanie je realizované v záujme bývania v Holandsku. Podľa Súdneho dvora takáto povinnosť predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Súdny dvor pripúšťa, že požiadavky súvisiace s politikou sociálneho bývania členského štátu a s financovaním tejto politiky môžu takisto predstavovať

naliehavé dôvody všeobecného záujmu, a teda odôvodňovať takéto obmedzenie. Súdny dvor však spresnil, že režim predchádzajúceho správneho povolenia nemôže legitimovať diskrečný postup vnútroštátnych orgánov, ktorý by zbavil ustanovenia Spoločenstva ich potrebného účinku. Na to, aby bol takýto režim odôvodnený, musí byť založený na objektívnych, nediskriminačných a vopred známych kritériách, ktoré zabezpečia, že je spôsobilý vytvoriť dostatočný rámec na výkon diskrečnej právomoci vnútroštátnych orgánov, čo musí overiť vnútroštátny súd.

Doprava

V spojených veciach *Sturgeon a i. a Böck a Lepuschitz* (rozsudok z 19. novembra 2009, C-402/07 a C-432/07) Súdny dvor mal rozhodnúť o pojme letu, ktorý má meškanie, v zmysle nariadenia (ES) č. 261/2004¹³. Toto nariadenie stanovuje paušálne odškodnenie v prípade zrušenia letu, ale nie v prípade letu, ktorý má meškanie. Na vnútroštátnych súdoch sa cestujúci domáhali tohto paušálneho odškodnenia z dôvodu, že do cieľového letiska boli prepravení s 22-hodinovým a 25-hodinovým meškaním oproti plánovanému času priletu.

Súdny dvor na úvod uviedol, že dĺžka meškania, hoci aj značná, nestačí na to, aby bolo možné let považovať za zrušený. Let, ktorý má meškanie, bez ohľadu na dĺžku meškania, hoci aj značnú, nemožno teda považovať za zrušený, keď sú, okrem času odletu, všetky ostatné zložky letu, ktoré boli pôvodne plánované, najmä trasa letu, nezmenené.

Ďalej, pokiaľ ide o nárok na odškodnenie, Súdny dvor konštatoval, že cestujúcim, ktorých let bol zrušený, a cestujúcim, ktorých let má meškanie, bola spôsobená podobná škoda spočívajúca v strate času a nachádzajú sa tak v porovnateľných situáciách, ktoré neodôvodňujú odlišné zaobchádzanie. Súdny dvor z toho vyvodil, že cestujúci, ktorých let má meškanie, môžu byť na účely uplatnenia nároku na odškodnenie považovaní za cestujúcich, ktorých let bol zrušený, a to im umožňuje dovoľávať sa paušálneho odškodnenia od leteckej spoločnosti, ak dorazia do cieľového miesta tri hodiny alebo viac po predpokladanom čase priletu, s výnimkou omeškania spôsobeného mimoriadnymi okolnosťami. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že technická porucha lietadla nemože byť považovaná za „mimoriadnu okolnosť“ okrem prípadu, keď táto porucha vyplýva z udalostí, ktoré sa svojou povahou alebo svojím pôvodom netýkajú bežného výkonu činnosti dotknutého leteckého dopravcu a vymykajú sa spod jeho účinnej kontroly.

Pravidlá hospodárskej súťaže

Zo všeobecného hľadiska vo veci *X BV* (rozsudok z 11. júna 2009, C-429/07) Súdny dvor rozhodol, že Komisia mohla z vlastného podnetu predkladať písomné pripomienky pred súdom členského štátu v konaní týkajúcom sa daňovej odpočítateľnosti pokuty uloženej Komisiou za porušenie článku 81 ES alebo 82 ES. Článok 15 nariadenia č. 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy¹⁴, nazvaný „Spolupráca s vnútroštátnymi súdmi“, za určitých okolností stanovuje možnosť zásahu Komisie do konaní prebiehajúcich pred vnútroštátnymi súdmi. Súdny dvor spresnil, že možnosť Komisie predložiť z vlastného podnetu písomné pripomienky týmto súdom podlieha jedinej podmienke, ktorou je požiadavka koherentného uplatňovania článku 81 ES alebo 82 ES. Táto podmienka môže byť splnená aj v prípadoch, v ktorých sa dotknuté konanie netýka uplatňovania článku 81 ES alebo 82 ES. Okrem toho vzhľadom na to, že

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

¹⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

medzi pokutami a uplatnením článkov 81 ES a 82 ES existuje neoddeliteľná väzba, účinnosť sankcií uložených súťažnými orgánmi členských štátov alebo Spoločenstva na základe článku 83 ods. 2 písm. a) ES je podmienkou koherentného uplatňovania článkov 81 ES a 82 ES. Z toho vyplýva, že rozhodnutie, ktoré má súd členského štátu vydať v konaní týkajúcom sa možnosti odpočítat zo zdaniteľných ziskov pokutu alebo jej časť, môže ohroziť účinnosť sankcií v oblasti protisúťažných postupov, a tým ohroziť koherentné uplatňovanie článku 81 ES alebo 82 ES. Súdny dvor preto rozhodol, že v takom prípade článok 15 nariadenia č. 1/2003 oprávňuje Komisiu na to, aby mohla predkladať pripomienky pred vnútroštátnym súdom.

V oblasti kartelov vec GlaxoSmithKline/Komisia (rozsudok zo 6. októbra 2009, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P, C-519/06 P) poskytla Súdnemu dvoru príležitosť rozhodnúť o zlučiteľnosti dohôd, ktorých predmetom bolo obmedziť súbežné obchodovanie s liekmi,¹⁵ s článkom 81 ES. Súdny dvor rozhodol, že dohody smerujúce k zákazu alebo obmedzeniu súbežného obchodovania majú v zásade za cieľ obmedzovať hospodársku súťaž. Táto zásada sa uplatňuje na farmaceutické odvetvie. Konštatovanie existencie protisúťažného cieľa dohody nemožno podmieňovať dôkazom o tom, že dohoda obsahuje nevýhody pre konečných spotrebiteľov. Okrem toho Súdny dvor pripomenul, že na to, aby bola dohoda predmetom výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES, musí prispievať k zlepšeniu výroby alebo distribúcie dotknutých výrobkov alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku. Tento prínos nespočíva vo všetkých výhodách, ktoré podnik zúčastňujúci sa na dohode získa v súvislosti so svojou činnosťou, ale v citeľných objektívnych výhodách, ktoré môžu vyrovnať nevýhody vyplývajúce pre hospodársku súťaž. Komisia preto môže vykonať prognostickú analýzu. Na predpoklad o tom, že dohoda obsahuje takú výhodu, stačí, ak dospeje k presvedčeniu, že je dostatočne pravdepodobné, že takáto výhoda sa konkretizuje. Súdny dvor rovnako spresnil, že preskúmanie dohody na účely určenia, či táto dohoda prispieva k zlepšeniu výroby alebo predaja tovarov, resp. k podpore technického alebo hospodárskeho rozvoja, a či vykazuje citeľne objektívne výhody, ktoré treba uskutočniť z hľadiska skutkových tvrdení a dôkazov predložených v rámci žiadosti o udelenie výnimky, môže vyžadovať zohľadnenie charakteristík a prípadných osobitostí odvetvia, na ktoré sa dohoda uplatňuje, pokiaľ sú tieto charakteristiky a osobitosti rozhodujúce pre výsledok preskúmania. Takéto zohľadnenie neznamená, že dôkazné bremeno bude obrátené, ale iba zabezpečuje, aby preskúmanie žiadosti o udelenie výnimky bolo vykonané s prihliadnutím na relevantné skutkové tvrdenia a dôkazy predložené žiadateľom.

Vo veci Archer Daniels Midland/Komisia (rozsudok z 9. júla 2009, C-511/06 P) týkajúcej sa kartelu v odvetví kyseliny citrónovej Súdny dvor preskúmal dôsledky prisúdenia úlohy vodcu kartelu na právo na obhajobu. Prisúdenie takej úlohy má totiž významné následky na výšku pokuty, ktorá sa má podniku uložiť. Na jednej strane ide o priťažujúcu okolnosť a na druhej strane o okolnosť, ktorá v prípade spolupráce podniku bez ďalšieho vylučuje veľmi významné zníženie pokuty. Súdny dvor rozhodol, že Komisia síce nebola povinná v oznámení o výhradách uviesť spôsob, akým chcela zohľadniť skutkové okolnosti pri stanovení výšky pokuty, ani či na základe týchto okolností mala v úmysle považovať podnik za vodcu kartelu, ale napriek tomu bola prinajmenšom povinná tieto skutočnosti uviesť. Keď však dokumenty a dôkazy o skutočnostiach, z ktorých vychádza prisúdenie úlohy vodcu, pozostávajú zo svedeckých výpovedí osôb spochybnených počas konania o porušení, a týkajú sa tak subjektívnej stránky, skutočnosť, že Komisia pripojila tieto dokumenty k oznámeniu o výhradách bez toho, aby ich výslovne spomenula v samotnom texte oznámenia, neumožňuje, aby podnik posúdil vierohodnosť, ktorú Komisia prisudzuje každej tejto skutočnosti, a spochybnil ich, a v dôsledku toho mu neumožňuje účinne uplatniť svoje práva. Týmto postupom Komisia porušuje právo na obhajobu dotknutého podniku. Nemôže sa teda opierať o tieto skutočnosti pri

¹⁵ K posúdeniu jednostranných opatrení obmedzujúcich súbežný obchod s farmaceutickými výrobkami vzhľadom na článok 82 ES pozri rozsudok zo 16. septembra 2008, Sot. Lélou kai Sia, C-468/06 až C-478/06, Zb. s. I-7139.

prisúdení úlohy vodcu podniku. Okrem toho, ak neexistujú ďalšie dôkazy v oznámení o výhradách, ktoré umožňujú zachovať taký názor, Komisia nemôže bez ďalšieho vylúčiť veľmi významné zníženie pokuty v prípade spolupráce podniku. V tej istej veci Súdny dvor tiež potvrdil, že ukončenie porušovania po prvých zásahoch Komisie nemá mať automaticky za následok zníženie výšky pokuty. Rovnako pripomenul, že skutočný dopad porušenia na trh je faktorom, ktorý sa okrem iných berie do úvahy pri posúdení závažnosti porušenia.

Rozsudkom z 24. septembra 2009, Erste Bank der österreichischen Sparkassen/Komisía (C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, C-137/05 P), vyhlásenom v rámci odvolacieho konania vo veci „klub Lombard“, Súdny dvor rozhodol, že skutočnosť, že predmetom kartelu je predaj výrobkov len v jednom členskom štáte, nestačí na to, aby bolo možné vylúčiť možnosť vplyvu na obchod medzi členskými štátmi. Keďže takýto kartel má vo svojej podstate za následok upevnenie rozdelenia trhu na vnútroštátnej úrovni, čím bráni vzájomnej hospodárskej preniknuteľnosti trhov sledovanej Zmluvou ES, existuje silná domnienka ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, ktorú možno vyvrátiť iba vtedy, ak analýza osobitostí dohody a jej hospodárskych súvislostí preukáže opak.

Okrem toho Súdny dvor spresnil, že Komisia nie je povinná v prípade porušenia spôsobeného dcérskou spoločnosťou vopred overovať, či boli splnené podmienky na pripísanie porušenia materskej spoločnosti. Komisia má totiž možnosť voľby sankcionovať buď dcérsku spoločnosť, ktorá sa zúčastnila na porušení, alebo materskú spoločnosť, ktorá ju počas tohto obdobia ovládala.

Pokiaľ ide o stanovenie výšky pokút, Súdny dvor na úvod rozhodol, že horizontálny cenový kartel týkajúci sa takého dôležitého hospodárskeho odvetvia, ako je bankový sektor, nemožno v zásade kvalifikovať inak než veľmi závažné porušenie bez ohľadu na jeho kontext. Ďalej spresnil, že pri posúdení závažnosti porušovania a na rozdiel od toho, čo tvrdili žalobcovia, Súd prvého stupňa nevychádzal len z realizácie kartelu, ale konštatoval konkrétny dopad na trh. Okrem toho Súdny dvor uviedol, že ak na účely rozdelenia spoločností preberajúcich úlohu vrcholových inštitúcií vo vnútri bankovej skupiny do rozličných kategórií Komisia v rámci stanovenia výšky pokút zohľadnila trhové podiely jednotlivých zložiek skupiny, neznamená to, že porušenie týchto zložiek pripísala vrcholovým inštitúciám. Ide o krok, ktorý má zaistiť, aby úroveň pokút uložených vrcholovým inštitúciám adekvátne odrážala závažnosť ich vlastného porušujúceho správania. Súdny dvor napokon potvrdil, že pokiaľ ide o rozsah zníženia pokuty, neprislúcha mu, aby svojím posúdením nahrádzal posúdenie Súdu prvého stupňa rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci.

V oblasti zneužívania dominantného postavenia Súdny dvor vyhlásil dva dôležité rozsudky.

Na základe odvolania France Télécom proti rozsudku Súdu prvého stupňa z 30. januára 2007 (T-340/03, France Télécom/Komisía, Zb. s. II-107) Súdny dvor potvrdil tento rozsudok, v ktorom sa zamietla žaloba proti rozhodnutiu Komisie, v ktorom uvedenej spoločnosti uložila pokutu vo výške 10,35 milióna eur za zneužitie dominantného postavenia na francúzskom trhu prístupu k vysokorýchlostnému internetu pre bytové stanice. Na tvrdenie tejto spoločnosti, že Súd prvého stupňa porušil článok 82 ES, keď konštatoval, že preukázanie možnosti pokrytia strát nie je predpokladom toho, aby bolo možné konštatovať existenciu predátorských cien, Súdny dvor odpovedal, že táto možnosť nie je nevyhnutným predpokladom pre to, aby bolo možné preukázať zneužívajúci charakter takej cenovej politiky. Takáto možnosť predstavuje len relevantný faktor pri posúdení nekalého charakteru dotknutých postupov, pokiaľ môže prispievať, v prípade uplatňovania cien nižších ako priemerné variabilné náklady, napríklad k vylúčeniu iných hospodárskych dôvodov ako eliminácie konkurenta alebo k preukázaniu, v prípade uplatňovania cien nižších ako priemerné celkové náklady, ale vyšších ako priemerné variabilné náklady, existencie plánu na elimináciu konkurenta. Navyše podľa Súdneho dvora ani nemožnosť pokrytia strát nestačí na to, aby sa dalo vylúčiť, že dotknutý podnik nedosiahne posilnenie svojho dominantného postavenia najmä po odchode

jedného alebo viacerých jeho konkurentov z trhu, keďže stupeň hospodárskej súťaže existujúcej na trhu, už oslabenej práve v dôsledku prítomnosti tohto podniku, sa ešte viac zníži a spotrebiteľia budú poškodení v dôsledku obmedzenia ich možnosti výberu.

Vo veci *Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland/Komisia* (rozsudok zo 16. júla 2009, C-385/07 P) Súdny dvor pripomenul, že primeranosť lehoty na prerokovanie sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci, kam patrí aj zložitosť veci a správanie účastníkov konania, a konštatoval, že v prípade sporu o existencii porušenia pravidiel hospodárskej súťaže základná požiadavka právnej istoty, ktorá musí platiť v prípade hospodárskych subjektov, ako aj cieľ zabezpečiť, aby hospodárska súťaž nebola skreslená na vnútornom trhu, sú v podstatnom záujme nielen samotného žalobcu a jeho konkurentov, ale takisto aj v záujme tretích osôb z dôvodu veľkého počtu dotknutých osôb a finančných záujmov, ktoré sú v hre. Pokiaľ ide o konanie týkajúce sa zneužívania dominantného postavenia podniku vyžadujúceho poplatok za veľmi rozšírené používanie jeho loga a vzhľadom na prípadné dopady výsledku tohto konania, dĺžka konania na Súde prvého stupňa v trvaní približne 5 rokov a 10 mesiacov, keďže nemôže byť odôvodnená nijakou okolnosťou, ktorá by bola vlastná samotnej veci, či už ide o zložitosť sporu, správanie účastníkov konania, výskyt prekážok v konaní spôsobených účastníkmi konania, alebo prijatie opatrení na zabezpečenie priebehu konania alebo dôkazov Súdom prvého stupňa, nespĺnila požiadavky spojené s dodržaním primeranej lehoty na prerokovanie veci. Súdny dvor však uviedol, že hoci nedodržanie primeranej lehoty Súdom prvého stupňa na prerokovanie veci predstavuje procesnú vadu, článok 61 prvý odsek Štatútu Súdneho dvora musí byť vykladaný a uplatňovaný spôsobom, ktorý bude účinný. Keďže neexistuje žiadna indícia, na základe ktorej by sa zdalo, že nedodržanie primeranej lehoty mohlo mať dopad na riešenie sporu, zrušenie napadnutého rozsudku nenapraví porušenie zásady účinnej súdnej ochrany, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa. Okrem toho vzhľadom na potrebu zabezpečenia dodržiavania práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže nemožno umožniť žalobcovi len preto, že nebola dodržaná požiadavka prerokovania veci v primeranej lehote, aby spochybnil existenciu porušenia v prípade, keď všetky jeho dôvody smerujúce proti konštatovaniu Súdu prvého stupňa v súvislosti s týmto porušením a súvisiacim správny konaním boli zamietnuté ako nedôvodné. Na druhej strane nedodržanie požiadavky prerokovania veci v primeranej lehote zo strany Súdu prvého stupňa môže smerovať k návrhu na náhradu škody v rámci žaloby podanej proti Spoločenstvu podľa článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES.

Rôzne rozsudky obohatili aj judikatúru v oblasti štátnej pomoci. Vo veci *3F/Komisia* (rozsudok z 9. júla 2009, C-319/07 P) Súdny dvor rozhodujúci o odvolaní mal príležitosť zdokonaľiť svoju judikatúru týkajúcu sa mechanizmu žaloby o neplatnosť v oblasti štátnej pomoci, keď žalobu nepodal príjemca pomoci, ale tretie osoby. Konanie vo veci samej sa týkalo návrhu hlavného odborového zväzu pracovníkov v Dánsku na zrušenie rozhodnutia Komisie, ktorým sa štátna pomoc vo forme oslobodenia od dane z príjmu pre námorníkov zamestnaných na palubách lodí zapísaných v dánskom medzinárodnom registri lodí, ktorého cieľom je zabezpečovať, aby plavidlá, ktoré sa môžu stať plavidlami plávajúcimi pod lacnou vlajkou, aj naďalej plávali pod národnou vlajkou, vyhlásila za zlučiteľnú so spoločným trhom bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES. Súd prvého stupňa zamietol žalobu odborového zväzu ako neprípustnú, konštatujúc, že ani žalobca, ani jeho členovia neboli osobne dotknutí napadnutým rozhodnutím.

Súdny dvor vo svojom rozsudku najskôr pripomenul, že žaloba proti rozhodnutiu o nezačatí konania vo veci formálneho zisťovania je prípustná, ak je jej autor dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 3 ES, ktorého žaloba smeruje k zachovaniu jeho procesných záujmov. Z toho vyplýva, že nie je vylúčené, aby sa odborový zväz považoval za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES, pokiaľ preukáže, že on sám alebo jeho členovia budú dotknutí vo svojich záujmoch v dôsledku poskytnutia pomoci.

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že otázkou je, či konkurenčné postavenie žalobcu voči ostatným odborovým zväzom bolo dotknuté poskytnutím uvedenej pomoci. Z okolností, že by sa určitá zmluva medzi odborovým zväzom a zamestnávateľom mohla z dôvodu svojej povahy, svojho predmetu a cieľov sociálnej politiky, ktoré sleduje, vyňať z pôsobnosti ustanovení článku 81 ods. 1 ES, nemožno vyvodiť, že kolektívne vyjednávanie alebo strany na ňom zúčastnené sú tiež úplne a automaticky vyňaté z pravidiel Zmluvy v oblasti štátnej pomoci alebo že by žaloba o neplatnosť, ktorú by tieto strany prípadne mohli podať, mala byť skoro automaticky považovaná za neprípustnú z dôvodu ich účasti na vyjednávaní. Vylúčenie *a priori* možnosti, že by odborový zväz mohol preukázať, že je dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES, odvolávajúc sa na svoju úlohu pri kolektívnom vyjednávaní a účinky, ktoré na ňu mali vnútroštátne daňové opatrenia považované Komisiou za pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom, by mohlo ohroziť tie isté ciele sociálnej politiky stanovené najmä v článku 136 prvom pododseku ES a článku 138 ods. 1 ES.

Okrem toho Súdny dvor uviedol, že pokiaľ nemožno vylúčiť, že organizácie zastupujúce zamestnancov podnikov prijímajúcich pomoc by mohli ako dotknuté osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES Zmluvy predložiť Komisii svoje pripomienky k sociálnym aspektom, ktoré by ňou prípadne mohli byť zohľadnené, súd Spoločenstva musí v prejednávanej veci skúmať sociálne aspekty vyplývajúce zo sporných opatrení vzhľadom na usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci pre námornú dopravu, keďže tieto usmernenia obsahujú zákonné podmienky pre posúdenie zlučiteľnosti spornej štátnej pomoci, aby mohol posúdiť, či tvrdenia žalobcu založené na usmerneniach Spoločenstva stačia na preukázanie jeho postavenia ako dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES.

Pri rozhodovaní o odvolaní proti rozsudku Súdu prvého stupňa, ktorým zrušil rozhodnutie Komisie z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, Súdny dvor vo veci Komisia/Taliansko a Wam (rozsudok z 30. apríla 2009, C-494/06 P) rozhodol, že Súd prvého stupňa správne konštatoval, že všeobecné odôvodnenie, ktoré sa zakladá na zopakovaní zásad uvedených v rozsudku Tubemeuse (C-142/87, Zb. s. I-959), nie je možné samo osebe považovať za zodpovedajúce požiadavkám článku 253 ES vzhľadom na prejednávanú vec. Podľa Súdneho dvora, pokiaľ ide o pomoc smerujúcu k financovaniu nákladov spojených s obchodným prienikom na trhy tretích krajín prostredníctvom pôžičiek so zníženými úrokovými sadzbami, a zatiaľ čo ich subvenčný ekvivalent je relatívne malá suma, vplyv pomoci na obchod a hospodársku súťaž v rámci Spoločenstva je ťažšie badateľný, čo vyžaduje, aby Komisia podrobnejšie odôvodnila svoje rozhodnutie. Samotná skutočnosť, že podnik prijímajúci pomoc sa zúčastňuje na obchode v rámci Spoločenstva a vyváža veľkú časť svojej výroby v rámci Únie, tak nemôže stačiť na preukázanie uvedených účinkov v súvislosti s touto pomocou.

Vo veci Uteca (rozsudok z 5. marca 2009, C-222/07) Súdny dvor rozhodol, že článok 87 ES sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenie prijaté členským štátom, ktoré prevádzkovateľom televízneho vysielania ukladá povinnosť vyhradiť 5 % zo svojich prevádzkových príjmov na predbežné financovanie európskych kinematografických a televíznych filmov, presnejšie vyhradiť 60 % z uvedených 5 % na diela, ktorých pôvodné znenie je v niektorom z úradných jazykov tohto členského štátu, nie je štátnou pomocou poskytnutou v prospech filmového priemyslu tohto členského štátu. Súdny dvor vysvetlil, že zvýhodnenie, ktoré filmovému priemyslu členského štátu zabezpečuje uvedené opatrenie prijaté dotknutým členským štátom, predstavuje zvýhodnenie poskytnuté priamo štátom alebo verejnou či súkromnou inštitúciou, ktorú tento štát zriadil alebo poveril. Takéto zvýhodnenie vyplýva zo všeobecnej právnej úpravy ukladajúcej tak verejným, ako aj súkromným prevádzkovateľom televízneho vysielania povinnosť vyhradiť časť svojich prevádzkových príjmov na predbežné financovanie kinematografických a televíznych filmov. Navyše podľa Súdneho dvora sa v prejednávanej veci nezdalo, že by dotknuté zvýhodnenie záviselo od kontroly týchto prevádzkovateľov vykonávanej verejnou mocou alebo od príkazov verejnej moci týmto prevádzkovateľom.

Dane

V tejto oblasti si pripomenieme vec TNT Post UK (rozsudok z 23. apríla 2009, C-357/07), ktorá v oblasti dane z pridanej hodnoty poskytla Súdnemu dvoru príležitosť spresniť rozsah uplatnenia oslobodenia „služieb verejnej pošty“ od dane, uvedených v článku 13 A ods. 1 písm. a) šiestej smernice 77/388/EHS¹⁶. V konaní vo veci samej spoločnosť TNT Post, ktorá ponúka „prvú fázu služieb“ pre obchodné zásielky podliehajúce dani z pridanej hodnoty, spochybnila zákonnosť oslobodenia poštových služieb od dane, ktoré ponúkala Royal Mail, jediný poskytovateľ univerzálnej poštovej služby v Spojenom kráľovstve, ktorej postavenie ani povinnosti neboli zmenené po liberalizácii trhu poštových služieb v tomto členskom štáte v roku 2006. V konaní o prejudiciálnej otázke Súdny dvor rozhodol, že pojem „služby verejnej pošty“ uvedený v už citovanom článku 13 A ods. 1 písm. a) sa uplatňuje na subjekty verejné alebo súkromné, ktoré sa zaväzujú v členskom štáte zabezpečiť univerzálnu poštovú službu alebo jej časť, ako je definovaná v článku 3 smernice 97/67/ES¹⁷. V tejto súvislosti oslobodenie od dane stanovené v už citovanom článku 13 A ods. 1 písm. a) je ako také zachované bez ohľadu na liberalizáciu poštového sektora. Súdny dvor okrem toho spresnil, že toto oslobodenie od dane sa uplatňuje na poskytovanie služieb a dodávky tovaru súvisiaceho s týmito službami, s výnimkou prepravy cestujúcich a telekomunikačných služieb, ktoré uskutočňujú verejné pošty ako také, to znamená z titulu ich postavenia prevádzkovateľa, ktorý sa v členskom štáte zaručuje zabezpečiť univerzálnu poštovú službu alebo jej časť. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na poskytovanie služieb a dodávky tovaru súvisiaceho s týmito službami, ktorých podmienky boli individuálne dojednané.

Aproximácia právnych predpisov a jednotná právna úprava

V tejto oblasti, kde bola judikatúra opätovne veľmi bohatá, začneme uvedením dvoch rozsudkov týkajúcich sa verejného obstarávania.

Vo veci Sea (rozsudok z 10. septembra 2009, C-573/07) týkajúcej sa zadania zákazky na služby zberu, prepravy a likvidácie komunálneho odpadu Súdny dvor pripomenul, že články 43 ES a 49 ES, zásada rovnosti zaobchádzania a zásada zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, ako aj z nich vyplývajúca povinnosť transparentnosti nebránia priamemu zadaniu verejnej zákazky na služby akciovej spoločnosti, ktorá má výlučne verejnú kapitálovú účasť, za predpokladu, že územný celok, ktorý je verejným obstarávateľom, vykonáva nad touto spoločnosťou kontrolu obdobnú tej, akú vykonáva nad svojimi vlastnými útvarmi, a že táto spoločnosť vykonáva podstatnú časť svojej činnosti s územným celkom alebo s územnými celkami, ktoré ju vlastnia.

Preto s výhradou preverenia účinnosti dotknutých ustanovení stanov vnútroštátnym súdom možno na kontrolu, ktorú nad uvedenou spoločnosťou vykonávajú územné celky akcionári, hľadiť ako na obdobnú tej, akú vykonávajú nad svojimi vlastnými útvarmi, pretože sa na jednej strane činnosť uvedenej spoločnosti obmedzuje na územie uvedených územných celkov a vykonáva sa v podstatnej časti v ich prospech a na druhej strane uvedené územné celky majú prostredníctvom orgánov

¹⁶ Smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (Ú. v. ES L 15, 1998, s. 14; Mim. vyd. 06/003, s. 71), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/39/ES z 10. júna 2002 (Ú. v. ES L 176, s. 21; Mim. vyd. 06/004, s. 316).

spoločnosti zložených z ich zástupcov rozhodujúci vplyv na strategické ciele, ako aj na významné rozhodnutia uvedenej spoločnosti.

Súdny dvor tiež spresnil, že aj keď nemožno vylúčiť, že podiely spoločnosti budú kedykoľvek predané súkromným investorom, pripustiť, že pre túto jedinou možnosť bude možné donekonečna odkladať posúdenie toho, či základné imanie spoločnosti, ktorej bola zadaná verejná zákazka, má alebo nemá verejnú povahu, by nebolo v súlade so zásadou právnej istoty. Sprístupnenie základného imania súkromným investorom možno zohľadniť len vtedy, ak v okamihu zadania zákazky existuje konkrétna a krátkodobá perspektíva takéhoto sprístupnenia.

Vo veci Komisia/Nemecko (rozsudok z 9. júna 2009, C-480/06) týkajúcej sa zmluvy o zneškodňovaní odpadov v novom zariadení na termické zhodnotenie odpadov uzavretej medzi štyrmi Landkreise a technickými a komunálnymi službami mesta Hamburg bez uskutočnenia verejného obstarávania Súdny dvor rozhodol, že zmluva predstavujúca tak právny základ, ako aj právny rámec pre budúcu výstavbu a prevádzku zariadenia určeného na plnenie služby vo verejnom záujme, teda termické zhodnotenie odpadov, keďže bola uzavretá výlučne orgánmi verejnej moci bez účasti súkromných subjektov a nestanovuje ani vopred nerozhoduje o verejnom obstarávaní, ktoré by mohlo byť prípadne potrebné pre výstavbu a prevádzku zariadenia na spracovanie odpadov, nespadá do rozsahu pôsobnosti smernice 92/50/EHS¹⁸.

Orgán verejnej moci môže totiž plniť zverené úlohy vo verejnom záujme buď svojimi vlastnými prostriedkami, alebo v spolupráci s inými orgánmi verejnej moci bez toho, aby bol nútený obrátiť sa na vonkajšie subjekty, ktoré nepatria do jeho organizačnej štruktúry. V tejto súvislosti po prvé právo Spoločenstva vôbec neukladá orgánom verejnej moci na zabezpečenie ich spoločných úloh vo verejnom záujme povinnosť uplatniť špeciálnu právnu formu. Po druhé takáto spolupráca medzi orgánmi verejnej moci nemôže spochybniť hlavný cieľ pravidiel Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania, a to voľný pohyb služieb a otvorenie neskreslenej hospodárskej súťaže vo všetkých členských štátoch, pokiaľ sa vykonávanie tejto spolupráce bude riadiť výlučne úvahami a vlastnými požiadavkami na sledovanie cieľov vo verejnom záujme a bude zaručená zásada rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi stanovená smernicou 92/50 tak, aby žiadny súkromný podnik nebol vo výhodnejšej situácii ako jeho konkurenti.

Ďalej zhrnieme sériu rozsudkov, v ktorých Súdny dvor musel pristúpiť k výkladu právnej úpravy Spoločenstva, ktorej cieľom je úprava obchodnej činnosti z hľadiska ochrany spotrebiteľa.

Vo veci Messner (rozsudok z 3. septembra 2009, C-489/07) týkajúci sa ochrany spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku Súdny dvor posudzoval možnosť spotrebiteľa, ktorý odstúpil od podpísania zmluvy, domáhať sa náhrady škody. Súdny dvor rozhodol, že ustanovenia článku 6 ods. 1 druhej vety a článku 6 ods. 2 smernice 97/7/ES¹⁹ sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátna právna úprava všeobecne stanovila, že predávajúci môže požadovať od spotrebiteľa kompenzačnú náhradu za použitie tovaru nadobudnutého na základe zmluvy uzatvorenej na diaľku v prípade, ak posledný uvedený si v lehote uplatní svoje právo na odstúpenie od zmluvy. V prípade, ak by spotrebiteľ mal povinnosť zaplatiť takúto kompenzačnú náhradu len z toho dôvodu, že mal možnosť používať tovar získaný zmluvou na diaľku počas toho, keď ho mal vo svojej držbe, svoje právo na odstúpenie by mohol totiž uplatniť len vtedy, ak zaplatí uvedenú náhradu,

¹⁸ Smernica Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322).

¹⁹ Smernica 97/7/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na zmluvy na diaľku (Ú. v. ES L 144, s. 19; Mim. vyd. 15/003, s. 319).

čo by bolo jasne v rozpore so znením a účelom smernice 97/7 a bránilo by spotrebiteľovi najmä v možnosti využiť slobodne a bez akéhokoľvek nátlaku lehotu, ktorú mu táto smernica priznáva. Rovnako účinnosť a efektivita práva na odstúpenie od zmluvy by bola spochybnená, ak by bola spotrebiteľovi uložená povinnosť zaplatiť kompenzačnú náhradu len z toho dôvodu, že tovar preskúmal a že si ho vyskúšal. Konkrétnym cieľom práva na odstúpenie od zmluvy je poskytnúť túto možnosť spotrebiteľovi, pričom skutočnosť, že ho spotrebiteľ využil, nemá za následok, že uvedené právo môže uplatniť len vtedy, ak zaplatí náhradu.

Napriek tomu tie isté ustanovenia nebránia tomu, aby sa spotrebiteľovi uložila povinnosť zaplatiť kompenzačnú náhradu, ak spotrebiteľ mal používať tovar spôsobom, ktorý je nezlučiteľný so zásadami občianskeho práva, ako sú dobrá viera alebo bezdôvodné obohatenie, pod podmienkou, že nebude narušený účel tejto smernice, najmä účinnosť a efektivita práva na odstúpenie, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

Vo veci Pannon GSM (rozsudok zo 4. júna 2009, C-243/08) Súdny dvor pripomenul, že ochrana, ktorú smernica 93/13/EHS²⁰ poskytuje spotrebiteľom, sa rozširuje na prípady, keď spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, nenamieta nekalý charakter tejto podmienky, pretože buď nepozná svoje práva, alebo je odradený ich uplatniť z dôvodu nákladov, ktoré by súdne konanie predstavovalo. Úloha vnútroštátneho súdu v oblasti ochrany spotrebiteľov nie je preto vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnému nekalému charakteru zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať *ex officio* túto otázku hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane toho, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti. Pokiaľ vnútroštátny súd považuje takúto podmienku za nekalú, prislúcha mu, aby ju neuplatnil, okrem prípadu, že spotrebiteľ po upozornení súdom nepovažuje za potrebné namietať nekalý a nezáväzný charakter podmienky.

Rovnako vnútroštátna norma, ktorá stanovuje, že ide len o prípad, keď spotrebiteľ nekalý charakter zmluvnej podmienky, ktorou nie je viazaný, úspešne napadol pred vnútroštátnym súdom, nie je v súlade so smernicou. Takáto norma totiž vylučuje možnosť vnútroštátneho súdu posudzovať *ex officio* nekalý charakter zmluvnej podmienky.

Súdny dvor tiež uviedol, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú.

V rovnakom smere Súdny dvor vo veci Asturcom Telecomunicaciones (rozsudok zo 6. októbra 2009, C-40/08) rozhodol, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať *ex officio* nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

²⁰ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

Na účely tohto posúdenia Súdny dvor spresnil na jednej strane, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13 je imperatívnym ustanovením, a na druhej strane, že vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú táto smernica zabezpečuje, článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu verejnoprávných noriem.

Vo veci *Aventis Pasteur* (rozsudok z 2. decembra 2009, C-358/08) Súdny dvor odkazom na judikáciu *O'Byrne*²¹ spresnil, že článok 11 smernice 85/374/EHS²² sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava povoľujúca zámenu žalovaného za inú osobu v priebehu súdneho konania, ktorá sa uplatňuje tak, že umožňuje po uplynutí lehoty, ktorú článok 11 stanovuje, žalovať „výrobcu“ v zmysle článku 3 tejto smernice ako žalovaného v konaní začatom v tejto lehote proti inej osobe, než je výrobca.

Na jednej strane sa má však uvedený článok 11 vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje skutočnosť, keď vnútroštátny súd dospeje k záveru, že v konaní začatom v lehote, ktorú tento článok stanovuje, proti 100 %-nej dcérskej spoločnosti „výrobca“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 85/374 môže byť táto dcérska spoločnosť zamenená za uvedeného výrobcu, ak tento súd zistí, že o uvedení dotknutého výrobku do obehu v skutočnosti rozhodol tento výrobca.

Na druhej strane sa má článok 3 ods. 3 smernice 85/374 vykladať v tom zmysle, že pokiaľ osoba poškodená údajne chybným výrobkom nemohla za bežných okolností zistiť totožnosť výrobcu uvedeného výrobku pred uplatnením svojich práv voči dodávateľovi výrobku, uvedený dodávateľ musí byť považovaný za „výrobca“ najmä na účely uplatnenia článku 11 uvedenej smernice, ak neoznámil poškodenej osobe z vlastného podnetu a riadnym spôsobom totožnosť výrobcu alebo osoby, ktorá mu výrobok dodala, pričom vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby overil túto skutočnosť so zreteľom na okolnosti prejednávanej veci.

Pokiaľ ide o nekalé obchodné praktiky, Súdny dvor podal výklad smernice 2005/29/ES²³ vo veci *VTB-VAB* (rozsudok z 23. apríla 2009, C-261/07 a C-299/07). Súdny dvor rozhodol, že smernici odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá okrem určitých výnimiek a bez zohľadnenia osobitných okolností prejednávanej veci, teda všeobecne a preventívne, zakazuje viazané ponuky predajcu spotrebiteľovi.

Táto právna úprava totiž stanovuje zásadu zákazu viazaných ponúk, hoci také praktiky nie sú uvedené v prílohe I tej istej smernice, ktorá taxatívnym spôsobom uvádza obchodné praktiky, ktoré sú jediné zakázané za každých okolností, a ktoré teda nie je potrebné preskúmať v jednotlivých prípadoch.

Súdny dvor pripomenul, že táto smernica pristupuje na úrovni Spoločenstva k úplnej harmonizácii pravidiel týkajúcich sa nekalých obchodných praktík. Z toho dôvodu členské štáty nemôžu prijať prísnejšie opatrenia ako tie, ktoré sú definované v smernici, a to ani s cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov.

²¹ Rozsudok z 9. februára 2006, C-127/04, Zb. s. I-1313.

²² Smernica Rady 85/374/EHS z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky (Ú. v. ES L 210, s. 29; Mim. vyd. 15/001, s. 257).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 149, s. 22).

Stanovením domnienky protiprávnosti viazaných ponúk, hoci vnútroštátny zákon stanovuje určitý počet výnimiek z uvedeného zákazu, vnútroštátna právna úprava nezodpovedá požiadavkám stanoveným touto istou smernicou.

V oblasti duševného vlastníctva si zaslúžia krátky výklad dva rozsudky.

V prvom rade vec FEIA (rozsudok z 2. júla 2009, C-32/08), v ktorej Súdny dvor rozhodol, že článok 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 6/2002²⁴, podľa ktorého má zamestnávateľ právo na dizajn Spoločenstva vtedy, ak ho vytvoril zamestnanec pri výkone svojich povinností alebo podľa inštrukcií, ktoré dostal od svojho zamestnávateľa, pokiaľ sa nedohodli inak alebo nie je inak stanovené podľa vnútroštátneho práva, sa nevzťahuje na dizajn Spoločenstva vytvorený na objednávku. Normotvorca Spoločenstva mal totiž úmysel definovať osobitný režim stanovený v článku 14 ods. 3 nariadenia špecifickým zmluvným vzťahom, ktorým je pracovnoprávny vzťah, čo vylučuje použitie uvedeného odseku na iné zmluvné vzťahy, také ako je ten, na základe ktorého sa dizajn Spoločenstva vytvorí na základe objednávky.

Pokiaľ ide na jednej strane o nezapísané dizajny vytvorené na objednávku a na druhej strane, pokiaľ vnútroštátny zákon nestotožňuje takéto dizajny s tými, ktoré sa realizovali v rámci pracovnoprávneho vzťahu, článok 14 ods. 1 uvedeného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že právo na dizajn Spoločenstva má pôvodca, pokiaľ nebolo prevedené prostredníctvom zmluvy na jeho právneho nástupcu. Možnosť previesť právo na dizajn Spoločenstva z pôvodcu na právneho nástupcu prostredníctvom zmluvy v zmysle článku 14 ods. 1 uvedeného nariadenia jednak vyplýva zo samotného znenia tohto článku a jednak je v súlade s cieľmi, ktoré uvedené nariadenie sleduje. V tomto ohľade môže prispôsobenie ochrany dizajnov Spoločenstva potrebám všetkých sektorov priemyslu Spoločenstva prostredníctvom zmluvného prevodu práva na dizajn Spoločenstva prispieť hlavnému cieľu spočívajúcemu v účinnom výkone práv vyplývajúcich z dizajnu Spoločenstva na celom území Spoločenstva. Účinkom zosilnenej ochrany dizajnu nie je len podpora jednotlivých pôvodcov smerujúca k celkovému prínosu Spoločenstva v danej oblasti, ale tiež podpora inovácie a vývoj nových výrobkov a investície na ich výrobu. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil obsah takejto zmluvy a v tejto súvislosti určil, či právo na nezapísaný dizajn Spoločenstva bolo prípadne skutočne prevedené z pôvodcu na právneho nástupcu tak, že v rámci uvedeného preskúmania uplatní právnu úpravu vzťahujúcu sa na zmluvy s cieľom určiť, komu patrí podľa článku 14 ods. 1 uvedeného nariadenia právo na nezapísaný dizajn Spoločenstva.

V druhom rade vo veci Sony Music Entertainment (rozsudok z 20. januára 2009, C-240/07) Súdny dvor rozhodol, že lehota ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv, v tomto prípade práva na rozmnožovanie zvukových záznamov, ktorú stanovuje smernica 2006/116/ES²⁵, sa za podmienok uvedených v článku 10 ods. 2 uplatňuje aj v tom prípade, že dotknutý predmet nebol v členskom štáte, v ktorom sa požaduje ochrana, nikdy chránený. Zo znenia tohto ustanovenia totiž vyplýva, že prvá alternatívna podmienka sa týka existencie ochrany dotknutého predmetu aspoň v jednom členskom štáte. Toto ustanovenie nevyžaduje, aby to bol členský štát, v ktorom sa žiada o ochranu podľa tejto smernice. Okrem toho, zatiaľ čo úlohou tejto smernice je harmonizovať právne predpisy členských štátov tak, aby boli lehoty ochrany identické v celom Spoločenstve, nie je výklad článku 10 ods. 2 smernice 2006/116, podľa ktorého je uplatnenie tejto podmienky podriadené existencii ochrany vyplývajúcej z právnej úpravy členského štátu, v ktorom sa o ochranu upravenú

²⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142).

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (Ú. v. EÚ L 372, s. 12).

v uvedenej smernici žiada, hoci takáto ochrana sa poskytuje v inom členskom štáte, v súlade so znením dotknutého ustanovenia ani s účelom tejto smernice.

Súdny dvor dodal, že článok 10 ods. 2 smernice 2006/116 sa má tiež vykladať v tom zmysle, že lehoty ochrany stanovené v tejto smernici sa uplatňujú na situáciu, v ktorej dotknutý predmet alebo dielo bolo ako také chránené k 1. júlu 1995 aspoň v jednom členskom štáte v zmysle jeho vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa autorských práv alebo súvisiacich práv a v ktorej sa na majiteľa uvedených práv k tomuto predmetu alebo dielu ako na majiteľa, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, k tomuto dátumu vzťahovala ochrana stanovená v týchto vnútroštátnych ustanoveniach. Otázka položená v kontexte uvedeného ustanovenia, či bol majiteľ práv súvisiacich s autorským právom vzťahujúcim sa na predmet alebo dielo, teda majiteľ, ktorý je štátnym príslušníkom tretieho štátu, chránený k 1. júlu 1995 najmenej v jednom členskom štáte, sa musí vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti posudzovať vo svetle vnútroštátnych ustanovení tohto členského štátu, a nie podľa vnútroštátnych ustanovení členského štátu, v ktorom sa o ochranu vyplývajúcu z uvedenej smernice žiada. Takéto riešenie má okrem toho podporu v harmonizačných cieľoch uvedenej smernice, a najmä v celi určenia rovnakého začiatku plynutia lehoty ochrany práv súvisiacich s autorským právom, ako aj rovnakých lehôt ochrany týchto práv v celom Spoločenstve na účely zabezpečenia plynulého fungovania vnútorného trhu. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o predmet alebo dielo chránené k 1. júlu 1995 aspoň v jednom členskom štáte v zmysle jeho vnútroštátnej právnej úpravy, skutočnosť, že osoba, na ktorú sa táto ochrana vzťahuje, je štátnym príslušníkom tretej krajiny a v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uplatnenie lehoty ochrany stanovenej v smernici 2006/116, sa na ňu nevzťahuje ochrana podľa vnútroštátneho práva tohto členského štátu, nie je určujúca pre uplatnenie článku 10 ods. 2 tejto smernice. Dôležitou je okolnosť, či sa na dotknuté dielo alebo predmet vzťahovala k 1. júlu 1995 v zmysle vnútroštátnych ustanovení ochrana najmenej jedného členského štátu.

Predmetom sporového konania sa stali aj ostatné oblasti, ktoré boli harmonizované na úrovni Spoločenstva.

Vo veci *Damgaard* (rozsudok z 2. apríla 2009, C-421/07) Súdny dvor spresnil pojem reklamy v oblasti humánnych liekov. Novinár bol stíhaný za verejné šírenie informácií o vlastnostiach a dostupnosti lieku, ktorého uvádzanie na trh nie je povolené vo všetkých členských štátoch, hoci smernica 2001/83/ES²⁶ stanovuje vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa v oblasti poskytovania informácií a reklamy týkajúcich sa liekov. Súdnemu dvoru bola položená otázka, aký výklad sa má dať v tejto súvislosti článku 86 smernice 2001/83, zmenenej a doplnenej smernicou 2004/27/ES²⁷, pričom rozhodol, že rozširovanie informácií o lieku treťou osobou, najmä informácií týkajúcich sa jeho liečivých a preventívnych vlastností, možno považovať za reklamu v zmysle tohto článku aj v prípade, že táto tretia osoba koná z vlastnej iniciatívy a *de iure* i *de facto* úplne nezávisle od výrobcu alebo predajcu tohto lieku. Súdny dvor dodal, že je úlohou vnútroštátneho súdu určiť, či takéto rozširovanie je formou oboznamovania, agitačnou činnosťou alebo podnecovaním smerujúcim k podpore predpisovania, vydávania, predaja alebo spotreby liekov.

V už citovanej veci *UTECA* Súdny dvor rozhodol, že smernica 89/552/EHS o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských

²⁶ Smernica 2001/83/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník spoločenstva o humánnych liekoch (Ú. v. ES L 311, s. 67; Mim. vyd. 13/027, s. 69).

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/27/ES z 31. marca 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES, ktorou sa ustanovuje zákonník spoločenstva o humánnych liekoch (Ú. v. EÚ L 136, s. 34; Mim. vyd. 13/034, s. 262).

štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania, zmenená a doplnená smernicou 97/36/ES²⁸ a konkrétne jej článok 3, ako aj článok 12 ES sa majú vykladať v tom zmysle, že im neodporuje španielska právna úprava, ktorá prevádzkovateľom televízneho vysielania ukladá povinnosť vyhradiť 5 % zo svojich prevádzkových príjmov na predbežné financovanie európskych kinematografických a televíznych filmov, ako aj presnejšie vyhradiť 60 % z uvedených 5 % na diela, ktorých pôvodné znenie je v niektorom z úradných jazykov tohto členského štátu. Podľa Súdneho dvora bez ohľadu na otázku, či takéto opatrenie prijaté členským štátom spadá do oblastí pôsobnosti uvedenej smernice, sú členské štáty v zásade naďalej oprávnené takéto opatrenie prijať za predpokladu, že budú rešpektovať základné slobody zaručené Zmluvou. Pokiaľ takéto opatrenie, ktoré spočíva v povinnosti vyhradiť na tvorbu diel, ktorých pôvodné znenie je v niektorom z úradných jazykov dotknutého členského štátu, 60 % z uvedených 5 % prevádzkových príjmov určených na predbežné financovanie európskych kinematografických a televíznych filmov, predstavuje obmedzenie viacerých základných slobôd, a to slobodného poskytovania služieb, slobody usadiť sa, voľného pohybu kapitálu a voľného pohybu pracovníkov, môže byť odôvodnené cieľom, ktorým je ochrana a podpora jedného alebo viacerých úradných jazykov dotknutého členského štátu. V tejto súvislosti takéto opatrenie v rozsahu, v akom ukladá povinnosť investovať do tvorby kinematografických a televíznych filmov, ktorých pôvodné znenie je v niektorom z úradných jazykov tohto členského štátu, ukazuje ako spôsobilé zabezpečiť dosiahnutie takéhoto cieľa. Rovnako podľa Súdneho dvora nie je zjavné, že by takéto opatrenie išlo nad rámec toho, čo je na dosiahnutie uvedeného cieľa nevyhnutné. Toto opatrenie sa totiž predovšetkým týka iba 3 % prevádzkových príjmov prevádzkovateľov a tento percentuálny podiel nemožno považovať za neprimeraný vo vzťahu k sledovanému cieľu. Okrem toho takéto opatrenie nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutné, len preto, že nestanovuje kritériá umožňujúce kvalifikovať dotknuté diela ako „kultúrne produkty“. Keďže jazyk a kultúra sú vnútorne spojené, netreba vychádzať z toho, že cieľ sledovaný členským štátom spočívajúci v ochrane a podpore jedného alebo niekoľkých jeho úradných jazykov sa musí nevyhnutne spájať s ďalšími kultúrnymi kritériami, aby bolo možné odôvodniť obmedzenie niektorej zo základných slobôd zaručených Zmluvou. Takéto opatrenie nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutné, už preto, že subjektmi, ktoré majú prospech z dotknutého financovania, sú prevažne kinematografické produkčné spoločnosti usadené v tomto členskom štáte. Skutočnosť, že takéto kritérium, na ktorom je založené uvedené opatrenie, t. j. jazykové kritérium, by mohlo predstavovať výhodu pre kinematografické produkčné spoločnosti, ktoré pracujú v jazyku, na ktorý sa uvedené kritérium vzťahuje, a teda ktoré prakticky môžu pochádzať prevažne z členského štátu, v ktorom je tento jazyk úradným jazykom, sa zdá byť zahrnutá v sledovanom cieľi. Takáto situácia sama osebe nemôže byť dôkazom neprimeranosti uvedeného opatrenia bez toho, aby sa vytratil jeho zmysel, a to uznať cieľ sledovaný členským štátom chrániť a podporovať jeden alebo viaceré úradné jazyky za naliehavý dôvod všeobecného záujmu. Súdny dvor spresnil, že pokiaľ ide o článok 12 ES, toto ustanovenie sa uplatňuje samostatne len v prípadoch upravených právom Spoločenstva, pre ktoré Zmluva nestanovuje osobitné pravidlo zákazu diskriminácie. Zásada zákazu diskriminácie bola pritom realizovaná v oblastiach voľného pohybu pracovníkov, slobody usadiť sa, slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu, resp. článkom 39 ods. 2 ES a článkami 43 ES, 49 ES a 56 ES. Keďže z vyššie uvedeného vyplýva, že sporné opatrenie sa nezdá byť v rozpore s uvedenými ustanoveniami Zmluvy, nemôže byť ani ďalej považované za opatrenie odporujúce článku 12 ES.

²⁸ Smernica Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania (Ú. v. ES L 298, s. 23; Mim. vyd. 06/001, s. 224).

Ochranné známky

V tejto oblasti sa zastavíme pri veci PAGO International (rozsudok zo 6. októbra 2009, C-301/07), ktorou boli spresnené podmienky, ktoré musí spĺňať ochranná známka, aby sa na ňu vzťahovalo „dobré meno“ v zmysle článku 9 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 40/94²⁹. Prikláňajúc sa analogicky k odôvodneniu rozsudku Davidoff (rozsudok z 9. januára 2003, C-292/00, Zb. s. I-389), Súdny dvor najprv konštatoval, že bez ohľadu na znenie uvedeného článku 9 ods. 1 písm. c) pri zohľadnení celkovej štruktúry a cieľov systému, v ktorom pôsobí tento článok, ochrana ochranných známok Spoločenstva, ktoré majú dobré meno, nemôže byť v prípade používania označenia pre rovnaké alebo podobné výrobky alebo služby slabšia ako v prípade používania označenia pre výrobky alebo služby, ktoré nie sú podobné. Preto podľa Súdneho dvora tento článok chráni aj ochrannú známku Spoločenstva, ktorá má dobré meno, vo vzťahu k výrobkom alebo službám, ktoré sú podobné, tým, pre ktoré bola uvedená ochranná známka zapísaná. Súdny dvor ďalej rozhodol, že na to, aby ochranná známka požívala ochranu stanovenú v tomto ustanovení, je potrebné, aby ju poznala podstatná časť verejnosti, ktorú zaujímajú výrobky alebo služby, na ktoré sa ochranná známka vzťahuje, a to na podstatnej časti územia Spoločenstva, a že vzhľadom na dobré meno ochrannej známky PAGO International na celom území členského štátu, t. j. na území Rakúska, možno toto územie považovať za podstatnú časť územia Spoločenstva.

Sociálna politika

Súdny dvor v tejto oblasti rozhodoval o zatiaľ neriešených otázkach. Vec Akavan Erityisalojen Keskusliitto AEK a i. (rozsudok z 10. septembra 2009, C-44/08) mu umožnila po prvýkrát rozhodovať o rozsahu povinnosti informovania a prerokovania v zmysle článku 2 smernice 98/59/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania³⁰.

Pokiaľ ide o moment vzniku povinnosti prerokovania, Súdny dvor uviedol, že prijatie strategických rozhodnutí alebo rozhodnutí o zmenách v činnosti v rámci skupiny podnikov, ktoré vedú zamestnávateľa k tomu, aby uvažoval o hromadnom prepúšťaní alebo ho plánoval, predstavuje pre zamestnávateľa moment vzniku povinnosti prerokovania so zástupcami pracovníkov. Súdny dvor okrem toho spresnil, že vznik tejto povinnosti nezávisí od toho, či zamestnávateľ je už schopný poskytnúť zástupcom pracovníkov všetky informácie vyžadované v článku 2 ods. 3 prvom pododseku písm. b) smernice 98/59.

Pokiaľ ide o určenie subjektu, ktorý má povinnosť prerokovania, Súdny dvor uviedol, že jediným adresátom povinností v oblasti informovania, prerokovania a oznamovania je zamestnávateľ. Podnik, ktorý ovláda zamestnávateľa, hoci môže prijať rozhodnutia, ktoré sú voči nemu záväzné, sám nie je v postavení zamestnávateľa. V prípade skupiny podnikov zloženej z materskej spoločnosti a jednej alebo viacerých dcérskych spoločností povinnosť prerokovania so zástupcami pracovníkov vzniká v prípade dcérskej spoločnosti, ktorá má postavenie zamestnávateľa, až keď táto dcérska spoločnosť, v rámci ktorej môže dôjsť k hromadnému prepúšťaniu, je identifikovaná.

V súvislosti so skončením postupu prerokovania Súdny dvor spresnil, že v prípade skupiny podnikov postup prerokovania musí byť skončený v dcérskej spoločnosti dotknutej hromadným prepúšťaním predtým, ako táto spoločnosť, prípadne na priamy pokyn svojej materskej spoločnosti, vypovie pracovnú zmluvu zamestnancom, ktorých sa týka toto prepúšťanie.

²⁹ Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 1994, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146).

³⁰ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 255, s. 16; Mim. vyd. 05/003, s. 327).

Aj v prípade veci *Mono Car Styling* (rozsudok zo 16. júla 2009, C-12/08) Súdny dvor rozhodoval po prvýkrát o otázke, či smernica 98/59³¹ priznáva alebo nie individuálne právo zamestnancom, ktorí chcú spochybniť dodržanie postupu informovania a prerokovania.

Podľa Súdneho dvora právo na informácie a prerokovanie stanovené v smernici 98/59, najmä v článku 2 tejto smernice, je koncipované v prospech pracovníkov ako celku, a má preto kolektívnu povahu. Úroveň ochrany tohto kolektívneho práva požadovaná článkom 6 tejto smernice je teda dosiahnutá, ak uplatniteľná vnútroštátna právna úprava priznáva zástupcom zamestnancov právo konať, ktoré nie je doplnené o obmedzenia alebo osobitné podmienky. Článok 6 smernice 98/59 v spojení s článkom 2 tejto smernice tak treba vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakotvuje postupy umožňujúce zástupcom zamestnancov, ako aj každému zamestnancovi individuálne, dohliadať na dodržiavanie povinností stanovených touto smernicou, ale ktorá individuálne právo zamestnancov konať obmedzuje, pokiaľ ide o výhrady, ktoré možno uplatniť, a ktorá toto právo podmieňuje tým, že zástupcovia zamestnancov predtým oznámili zamestnávateľovi námietky, ako aj tým, že dotknutý zamestnanec predtým informoval zamestnávateľa, že spochybňuje dodržanie postupu informovania a prerokovania.

Súdny dvor takisto pripomenul, že podľa zásady konformného výkladu musí vnútroštátny súd pri uplatňovaní vnútroštátneho práva ho zohľadniť ako celok a v najvyššej možnej miere ho vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby dospel k záveru, ktorý je v súlade s cieľom sledovaným smernicou. Z tohto dôvodu v rozsahu, v akom článok 2 smernice 98/59 odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá obmedzuje povinnosti zamestnávateľa, ktorý hodlá pristúpiť k hromadnému prepúšťaniu, v porovnaní s povinnosťami, ktoré tento článok stanovuje, prináleží vnútroštátnemu súdu v rámci svojich právomocí zaistiť, aby povinnosti uložené takémuto zamestnávateľovi neboli obmedzené v porovnaní s povinnosťami stanovenými v článku 2 uvedenej smernice.

Vo veci *Meerts* (rozsudok z 22. októbra 2009, C-116/08) mal Súdny dvor príležitosť spresniť práva zamestnanca prepusteného počas čiastočnej rodičovskej dovolenky, ktoré vyplývajú zo smernice 96/34/ES o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC³².

Na základe konštatovania, že doložka 2 bod 6 uvedenej rámcovej dohody uvádza, že práva, na ktoré pracovník mal alebo na ktoré sa mu tvoril nárok v čase začatia rodičovskej dovolenky, sa zachovávajú v existujúcom rozsahu až do konca rodičovskej dovolenky, Súdny dvor rozhodol, že tak zo znenia tohto ustanovenia, ako aj z kontextu, v ktorom sa nachádza, vyplýva, že cieľom tohto ustanovenia je zabrániť strate alebo obmedzeniu práv vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, ktoré zamestnanec nadobudol alebo nadobúda na začiatku rodičovskej dovolenky, a zabezpečiť, že po skončení tejto dovolenky sa bude nachádzať, pokiaľ ide o tieto práva, v rovnakej situácii, v akej sa nachádzal pred začatím tejto dovolenky. Vzhľadom na cieľ rovnakého zaobchádzania s mužmi a so ženami sledovaný rámcovou dohodou o rodičovskej dovolenke povinnosť dodržiavať práva, na ktoré pracovník mal alebo na ktoré sa mu tvoril nárok, sa musí chápať tak, že vyjadruje zásadu sociálneho práva Spoločenstva, ktorá má osobitný význam, a nemôže byť vykladaná restriktívne. Z cieľov rámcovej dohody o rodičovskej dovolenke vyplýva, že pojem „práva, na ktoré pracovník mal alebo na ktoré sa mu tvoril nárok“ rámcovej dohody sa vzťahuje na všetky práva a výhody, peňažné alebo vecné, vyplývajúce priamo alebo nepriamo z pracovnoprávneho vzťahu, na ktoré

³¹ Pozri predchádzajúcu poznámku pod čiarou.

³² Smernica Rady 96/34/ES z 3. júna 1996 o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke uzavretej medzi UNICE, CEEP a ETUC (Ú. v. ES L 145, s. 4; Mim. vyd. 05/002, s. 285), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/75/ES z 15. decembra 1997 (Ú. v. ES L 10, 1998, s. 24; Mim. vyd. 05/003, s. 263).

pracovník má nárok voči zamestnávateľovi pri nástupe na rodičovskú dovolenku. K týmto právam a výhodám patria všetky práva a výhody súvisiace s pracovnými podmienkami, ako napr. právo pracovníka zamestnaného na plný úväzok, ktorý má čiastočnú rodičovskú dovolenku, na výpovednú lehotu v prípade jednostranného vypovedania zmluvy na dobu neurčitú zamestnávateľom, ktorej dĺžka závisí od pracovníckej odpracovanej doby v podniku a jej cieľom je uľahčiť hľadanie nového zamestnania. Všetky tieto práva a výhody by boli ohrozené, ak by pri nedodržaní zákonnej výpovednej lehoty v prípade výpovede danej počas čiastočnej rodičovskej dovolenky pracovník, ktorý je zamestnaný na plný úväzok, stratil právo na to, aby odstupné, ktoré mu patrí, bolo vypočítané zo mzdy v zmysle pracovnej zmluvy. Vnútroštátna právna úprava, ktorá by viedla k redukcii práv vyplývajúcich z pracovného pomeru v prípade rodičovskej dovolenky, by tak mohla odradiť pracovníka od čerpania tejto dovolenky a mohla by podnecovať zamestnávateľa, aby dal prednostne výpoveď tým pracovníkom, ktorí čerpajú rodičovskú dovolenku. To by bolo priamo v rozpore s účelom rámcovej dohody o rodičovskej dovolenke, v ktorej jedným z cieľov je lepšie zosúladiť pracovný a rodinný život.

Súdny dvor z toho vyvodil, že rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke bráni tomu, aby v prípade jednostrannej výpovede pracovnej zmluvy, ktorú dal zamestnávateľ bez naliehavých dôvodov alebo bez toho, aby bola dodržaná zákonná výpovedná lehota, pracovníkovi zamestnanému na dobu neurčitú a na plný úväzok počas čerpania čiastočnej rodičovskej dovolenky bolo odstupné, ktoré sa má vyplatiť tomuto pracovníkovi, vypočítané na základe zníženej mzdy poberanej pracovníkom v okamihu výpovede.

Vo veci Hütter (rozsudok z 18. júna 2009, C-88/08) Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje započítavanie dôb zamestnania absolvovaných pred dovŕšením veku 18 rokov na účely určenia platového stupňa, do ktorého budú zaradení zmluvní zamestnanci verejnej služby a správy členského štátu, predstavuje diskrimináciu na základe veku, ktorá nemôže byť legítimne odôvodnená, a ktorá je teda v rozpore s právom Spoločenstva.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor konštatoval, že taká právna úprava, ktorá zavádza rozdielne zaobchádzanie s osobami v závislosti od veku, v ktorom svoju odbornú prax získali, predstavuje rozdielne zaobchádzanie priamo založené na kritériu veku v zmysle článku 2 ods. 1 a 2 písm. a) smernice 2000/78/ES³³.

Súdny dvor následne uvádza, že ciele sledované dotknutou právnou úpravou, t. j. neznevýhodňovať všeobecné stredné vzdelávanie v porovnaní s odborným vzdelávaním a podporovať začleňovanie mladých pracovníkov, ktorí absolvovali odborné vzdelávanie, na trhu práce, sú legitímnymi cieľmi v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2000/78.

Súdny dvor však konštatuje, že tieto dva ciele sa zdajú protichodné, keďže ich sporné opatrenie nemôže podporovať naraz. Okrem toho, pokiaľ ide o cieľ neznevýhodňovať všeobecné stredné vzdelávanie v porovnaní s odborným vzdelávaním, Súdny dvor zdôrazňuje, že kritérium veku, v ktorom bola doterajšia prax absolvovaná, sa uplatňuje bez ohľadu na druh absolvovaného vzdelania. Za týchto podmienok sa toto kritérium nejaví ako primerané na dosiahnutie cieľa. Pokiaľ ide o cieľ podporovať začleňovanie mladých pracovníkov, ktorí absolvovali odborné vzdelávanie, na trhu práce, Súdny dvor zdôrazňuje, že vylúčenie započítavania praxe absolvovanej pred dosiahnutím veku osemnástich rokov sa vzťahuje na všetkých zmluvných zamestnancov vo verejných službách a v správe bez rozdielu a bez ohľadu na to, v akom veku boli prijatí do zamestnania. V tom rozsahu,

³³ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

v akom neberie do úvahy vek osôb v okamihu, keď sú prijaté do zamestnania, nie je teda táto norma primeraná na to, aby podporovala vstup kategórie zamestnancov definovanej ich raným vekom na trh práce.

Súdny dvor z toho vyvodil, že diskriminácia zavedená dotknutou právnou úpravou sa nemôže považovať za odôvodnenú, a je teda v rozpore s článkami 1, 2 a 6 smernice 2000/78.

Životné prostredie

Spory týkajúce sa práva životného prostredia boli rovnako ako v minulých rokoch často prejednávané v súdnej sieni Súdného dvora.

Vo veci Komisia/Malta (rozsudok z 10. septembra 2009, C-76/08) Súdny dvor skúmal, či si Maltská republika nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva³⁴, tak ako to tvrdila Komisia, tým, že v rokoch 2004 až 2007 povolila jarný lov prepelice poľnej a hrdličky poľnej.

Podľa článku 7 ods. 1 a 4 uvedenej smernice tieto dva druhy nemajú byť lovené počas ich návratu na hniezdiská. Článok 9 ods. 1 tejto smernice však upravuje režim výnimiek z tohto zákazu, ak neexistuje iné uspokojivé riešenie.

Súdny dvor poukazuje na to, že aj keď dotknuté dva druhy boli na jeseň na Malte skutočne prítomné, počas predmetných rokov mohli poľovníci v tomto období odchytať len zanedbateľné množstvo vtákov. Okrem toho v tomto období sa tieto vtáky zdržiavajú iba na obmedzenej časti územia Malty. Napokon populácia týchto dvoch lovených druhov vtákov sa nenachádza pod hranicou uspokojivej úrovne. Najmä z červeného zoznamu ohrozených druhov, ktorý vypracovala Svetová únia na ochranu prírody, vyplýva, že predmetné dva druhy sa uvádzajú v kategórii nazývanej „menšia obava“. Súdny dvor dospel k záveru, že vzhľadom na tieto veľmi osobitné okolnosti jesenný lov týchto dvoch druhov nemožno na Malte považovať vo vzťahu k povoleniu jarného lovu za iné uspokojivé riešenie.

Toto konštatovanie však ani zďaleka neumožňuje povoliť neobmedzený lov na jar, vyplýva z neho len možnosť udeliť takéto povolenie v nevyhnutnom a prísne stanovenom rozsahu za predpokladu, že tým nie sú ohrozené ostatné ciele sledované smernicou. Súdny dvor teda usudzuje, že povolenie lovu v jarnom období, keď sa oba lovené druhy vracajú na svoje hniezdiská, pričom takýto lov sa prejavuje trikrát vyššou úmrtnosťou v prípade prepelice poľnej a osemkrát vyššou úmrtnosťou v prípade hrdličky poľnej, než je úmrtnosť vyplývajúca z lovu v jesennom období, nepredstavuje riešenie primerané a striktne proporcionálne cieľu ochrany druhov, ktorý predmetná smernica sleduje.

Za týchto okolností Súdny dvor konštatuje, že Maltská republika nedodrжала podmienky výnimky, a teda nesplnila svoje povinnosti podľa uvedenej smernice.

³⁴ Ú. v. EÚ L 103, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98.

Vo veci Komisia/Poľsko (rozsudok zo 16. júla 2009, C-165/08) mal Súdny dvor posúdiť, či si Poľská republika nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smerníc 2001/18/ES³⁵ a 2002/53/ES³⁶, tak ako to tvrdila Komisia, tým, že všeobecným spôsobom zakázala uvádzanie na trh osiva geneticky modifikovaných odrôd, ako aj ich zápis do vnútroštátneho katalógu odrôd.

Poľská republika originálnym spôsobom tvrdila, že smernice 2001/18 a 2002/53 sa nemôžu v predjednávanej veci uplatňovať, lebo sledujú ciele voľného pohybu, ochrany životného prostredia a verejného zdravia, kým vnútroštátne ustanovenia sledujú etické alebo náboženské ciele. Inak povedané, sporné vnútroštátne ustanovenia nespádajú do pôsobnosti uvedených smerníc, takže prekážky voľného pohybu GMO, ktoré spôsobujú potenciálnym porušením článku 28 ES, môžu byť prípadne odôvodnené na základe článku 30 ES.

Súdny dvor usúdil, že na účely rozhodnutia tejto veci nie je nevyhnutné vyjadrovať sa k otázke, či členské štáty majú možnosť odvolávať sa na dôvody etického alebo náboženského charakteru, aby odôvodnili prijatie vnútroštátnych opatrení, ktoré sa odchyľujú od ustanovení smerníc 2001/18 a 2002/53. Stačí konštatovať, že Poľská republika nepredložila dôkaz o tom, že sporné vnútroštátne ustanovenia skutočne sledovali uvádzané ciele. Za týchto podmienok sú všeobecné zákazy, ako sú zákazy, ktoré sú obsiahnuté v sporných vnútroštátnych ustanoveniach, v rozpore s povinnosťami, ktoré Poľskej republike vyplývajú tak z článkov 22 a 23 smernice 2001/18, ako aj z článku 4 ods. 4 a článku 16 smernice 2002/53. Súdny dvor z toho vyvodil záver, že členský štát, ktorý zakázal voľný pohyb osiva geneticky modifikovaných odrôd, ako aj zápis geneticky modifikovaných odrôd do vnútroštátneho katalógu odrôd, si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 22 a 23 smernice 2001/18, ako aj z článku 4 ods. 4 a článku 16 smernice 2002/53.

V rámci veci týkajúcej sa výpočtu dane z odpadu (rozsudok zo 16. júla 2009, Futura Imobiliare a i., C-254/08), z ktorej vyplýva uplatnenie zásady znečisťovateľ platí, Súdny dvor vyložil článok 15 písm. a) smernice 2006/12/ES³⁷ v tom zmysle, že za súčasného stavu práva Spoločenstva to nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely financovania služby správy a zneškodňovania komunálneho odpadu stanovuje daň vypočítanú na základe odhadu objemu odpadu vyprodukovaného používateľmi tejto služby, a nie na základe množstva odpadu, ktoré títo používatelia skutočne vyprodukovali a odovzdali na zneškodnenie.

Súdny dvor svoje úvahy odôvodnil tým, že v situácii, v ktorej držiteľia odpadu prenechávajú manipuláciu s odpadom zariadeniu, ktoré odpad zbiera, článok 15 písm. a) stanovuje, že v súlade so zásadou znečisťovateľ platí musia náklady na zneškodňovanie odpadu znášať títo držiteľia. Je však často ťažké a aj nákladné určiť presný objem odpadu odovzdaného na zneškodnenie každým držiteľom. Za týchto podmienok môže použitie kritérií založených na jednej strane na schopnosti držiteľov produkovať odpad, vypočítanej v závislosti od plochy nehnuteľností, ktoré užívajú, a od spôsobu ich využitia, a/alebo na druhej strane na charaktere produkovaného odpadu, umožniť výpočet nákladov na zneškodňovanie tohto odpadu a ich rozdelenie medzi jednotlivých držiteľov, keďže tieto dva parametre môžu priamo ovplyvniť výšku uvedených nákladov.

³⁵ Smernica 2001/18/ES Európskeho parlamentu a Rady z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 77).

³⁶ Smernica Rady 2002/53/ES z 13. júna 2002 o spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov (Ú. v. ES L 193, s. 1; Mim. vyd. 03/036, s. 281).

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, s. 9).

Súdny dvor však spresnil, že vnútroštátny súd musí na základe skutkových a právnych okolností, ktoré mu boli predložené, overiť, či daň za zneškodnenie pevného vnútorného komunálneho odpadu nevedie k tomu, že niektorým držiteľom, v tomto prípade hotelovým zariadeniam, sa uložia zjavne neprimerané náklady v pomere k objemu alebo povahe odpadu, ktorý sú schopní vyprodukovať.

Víza, azyl, prístahovateľstvo

Veci týkajúcich sa otázky azylu je stále viac a Súdny dvor mal prvýkrát príležitosť vykladať viacero smerníc v tejto oblasti.

Vo veci Petrosian a i. (rozsudok z 29. januára 2009, C-19/08) sa Súdny dvor zaoberal konaním o postúpení žiadosti o azyl a mal možnosť pri tejto príležitosti pristúpiť k výkladu nariadenia (ES) č. 343/2003³⁸. Rodina Petrosianovcov pochádzajúca z Arménska podala žiadosť o azyl najprv vo Francúzsku a potom vo Švédsku. Švédske orgány chceli rodinu poslať späť do Francúzska, avšak toto rozhodnutie uvedená rodina viackrát napadla, takže lehota šiestich mesiacov stanovená v článku 20 ods. 1 písm. d) uvedeného nariadenia uplynula. Táto lehota, ktorá plynie od „rozhodnutia o odvolaní alebo preskúmaní“, má za cieľ umožniť členskému štátu, ktorému bola žiadosť o azyl adresovaná, pristúpiť k odovzdaniu a jej uplynutie spôsobuje vznik zodpovednosti tohto štátu. Hlavná otázka rozsudku sa týkala udalosti, ktorá môže spôsobiť plynutie lehoty šiestich mesiacov.

Súdny dvor vo svojej odpovedi rozlíšil dve hypotézy, podľa toho, či vnútroštátna právna úprava upravuje alebo neupravuje odvolanie s odkladným účinkom. Rozhodol, že ak nie je upravené žiadne odvolanie s odkladným účinkom, plynie lehota na výkon odovzdania od výslovného alebo predpokladaného rozhodnutia členského štátu, ktorý bol požiadaný o súhlas s odovzdaním, o tom, že s prijatím dotknutej osoby späť súhlasí. Naopak, ak právna úprava členského štátu, ktorý o odovzdanie žiada, upravuje odkladný účinok odvolania, lehota na výkon odovzdania neplynie od dočasného súdneho rozhodnutia prerušujúceho výkon konania o odovzdaní, ale až od súdneho rozhodnutia o dôvodnosti konania, ktoré už nemôže brániť tomuto výkonu. Vzhľadom na cieľ sledovaný určením lehoty pre členské štáty totiž musí byť jej začiatok určený tak, aby tieto štáty mali k dispozícii lehotu šiestich mesiacov, ktorú majú plne využiť na úpravu technického spôsobu výkonu odovzdania. Okrem toho Súdny dvor zohľadnil rešpektovanie súdnej ochrany a zásady procesnej autonómie členských štátov.

Ďalej vo veci Elgafaji (rozsudok zo 17. februára 2009, C-465/07) mal Súdny dvor rozhodnúť o rozsahu doplnkovej ochrany priznanej článkom 15 smernice 2004/83/ES³⁹ o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov. Vnútroštátny súd sa položenou otázkou snažil zistiť, či sa „existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života občana alebo osoby z dôvodu nediskriminačného násillia [ohrozenia života alebo osoby civilistu na základe neselektívneho násillia – *neoficiálny preklad*] v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu“ uvedená v písmene c) tohto článku má vykladať v zmysle požiadaviek Európskeho súdu pre ľudské práva tak, že vyžaduje, aby

³⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 50, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 109).

³⁹ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007, s. 96).

žiadateľ o doplnkovú ochranu predložil dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho situácii.

Súdny dvor na túto otázku odpovedal negatívne. Predovšetkým poukázal na nezávislosť článku 15 a uviedol, že jeho obsah sa odlišuje od obsahu článku 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv (EDLP), a preto má byť vykladaný autonómnym spôsobom. Ďalej usúdil, že bezprávie definované v písmene c) ako „vážne a individuálne ohrozenie života alebo osoby“ žiadateľa, pokrýva všeobecnejšie riziko bezprávia, ako sú dva ďalšie druhy zásahov definovaných v tom istom článku, medzi ktoré patrí trest smrti, teda zásahov pokrývajúcich situácie, v ktorých je žiadateľ špecificky vystavený riziku bezprávia osobitného typu. Okrem toho ohrozenia, ktoré sa v tomto ustanovení spomínajú, sú neoddeliteľne späté so všeobecnou situáciou „medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu“.

Napokon predmetné násilie, pri ktorom vznikajú uvedené ohrozenia, je kvalifikované ako „neselektívne“, čo je pojem, ktorý predpokladá, že sa môže vzťahovať na osoby bez ohľadu na ich osobnú situáciu. V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že o čo viac bude prípadne žiadateľ schopný preukázať, že je špecificky dotknutý z dôvodu skutočností vlastných jeho osobnej situácii, o to nižšia bude úroveň neselektívneho násillia vyžadovaná na to, aby mohol byť oprávnený na doplnkovú ochranu. Súdny dvor na záver zdôraznil, že takýto výklad článku 15 písm. c) je úplne zlučiteľný s Európskym dohovorm o ochrane ľudských práv a najmä s judikatúrou týkajúcou sa článku 3.

Nakoniec otázka, ktorá bola položená v spojených veciach Zurita García a Choque Cabrera (rozsudok z 22. októbra 2009, C-261/08 a C-348/08), sa týkala problému, či z dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (ďalej len „DVSD“) a Kódexu schengenských hraníc vyplýva pre príslušné orgány povinnosť vydať rozhodnutie o vyhostení každého štátneho príslušníka tretej krajiny, v súvislosti s ktorým bolo preukázané, že sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu. Skutkové okolnosti tejto veci sa týkali Z. Garcíovej a Ch. Cabreru, ktorí napadli dve rozhodnutia o vyhostení prijaté z dôvodu ich neoprávneného pobytu na území Španielska. Podľa španielskeho zákona a jeho výkladu sa však v prípade, že neexistujú ďalšie skutočnosti odôvodňujúce uloženie vyhostenia namiesto pokuty, uložená sankcia musí obmedziť len na pokutu. Z. García a Ch. Cabrera preto podali návrh na začatie konania pred vnútroštátnym súdom, ktorý sa obrátil s návrhom na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor.

Súdny dvor vo svojej odpovedi konštatoval, že medzi španielskou jazykovou verziou a ostatnými jazykovými verziami existuje v dotknutom texte nesúlad. Keďže vyhostenie je vyjadrené ako povinnosť a nie iba ako možnosť, ktorou disponujú príslušné orgány, len v španielskej jazykovej verzii, Súd z toho vyvodil, že skutočnou vôľou normotvorcu nebolo uložiť členským štátom povinnosť vyhostenia. Okrem toho Súdny dvor konštatoval, že DVSD uprednostňuje dobrovoľný odchod štátneho príslušníka, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území iného štátu. Navyše, hoci DVSD za určitých okolností stanovuje, že štátny príslušník tretej krajiny musí byť vyhostený z členského štátu, na ktorého území bol zadržaný, toto vyhostenie podlieha podmienkam, ktoré stanovuje vnútroštátne právo dotknutého členského štátu. Súdny dvor preto usúdil, že každému členskému štátu prináleží, aby najmä pokiaľ ide o podmienky, na základe ktorých sa bude vykonávať vyhostenie, prijal do svojho právneho poriadku vykonávajúce predpisy základných pravidiel stanovených v DVSD, týkajúcich sa štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky na krátkodobý pobyt na jeho území. Súdny dvor dospel k záveru, že ani DVSD, ani Kódex schengenských hraníc neukladá členským štátom povinnosť prijať rozhodnutie o vyhostení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu.

Súdna spolupráca v občianskych veciach a vo veciach medzinárodného práva súkromného

Rok 2009 sa vyznačoval množstvom dôležitých rozsudkov v oblasti medzinárodného práva súkromného. Medzi prvými možno spomenúť rozsudok zo 6. októbra 2009, ICF (C-133/08), v ktorom Súdny dvor po prvýkrát podal výklad Rímskeho dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky⁴⁰. Pri rozhodovaní o viacerých položených otázkach týkajúcich sa článku 4 dohovoru Súdny dvor najprv pripomenul, že dohovor bol uzatvorený s cieľom pokračovať v právnom zjednotení medzinárodného súkromného práva, ktoré začal Bruselský dohovor o súdnej príslušnosti a výkone rozhodnutí⁴¹. Podľa Rímskeho dohovoru si zmluvné strany môžu slobodne zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorú uzatvárajú. V prípade, ak nedošlo k voľbe rozhodného práva, zmluva sa spravuje právnym poriadkom štátu, s ktorým má najužšiu väzbu. Dohovor okrem iného stanovuje všeobecnú domnienku v prospech pobytu zmluvnej strany, ktorá dodáva charakteristické plnenie a osobitné hraničné ukazovatele, najmä pre zmluvu o preprave tovaru. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že hraničný ukazovateľ uvedený v článku 4 ods. 4 uvedeného dohovoru sa uplatní na iné zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku než zmluvu na jednu cestu len v prípade, keď hlavným predmetom zmluvy nie je len samotné poskytnutie dopravného prostriedku, ale aj preprava tovaru ako taká. Okrem toho Súdny dvor uviedol, že článok 4 ods. 5 tohto dohovoru sa má vykladať v tom zmysle, že ak z celkových okolností jasne vyplýva, že zmluva má užšiu väzbu s iným štátom, než je štát určený podľa domnieňok uvedených v článku 4 ods. 2 až 4 uvedeného dohovoru, prislúcha súdu neuplatniť tieto ukazovatele a uplatniť právo štátu, s ktorým má zmluva najužšiu väzbu. Na záver Súdny dvor rozhodol, že časť zmluvy sa môže výnimočne spravovať iným právom, než je právo, ktoré sa uplatňuje na zvyšok zmluvy, keď predmet tejto časti zmluvy má autonómny charakter.

Výklad nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (nariadenie Brusel I)⁴² a Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Bruselský dohovor) tiež viedli k viacerým rozsudkom, ktoré si zasluhujú pozornosť. Vec Apostolides (rozsudok z 28. apríla 2009, C-420/07) má svoj pôvod v rozdelení Cypru po intervencii tureckých jednotiek v roku 1974. Cyperská republika, ktorá vstúpila do Európskej únie v roku 2004, vykonáva účinnú správu len v južnej časti ostrova, pričom v severnej časti vznikla Turecká republika severného Cypru, ktorá bola uznaná len Tureckom. Za týchto podmienok protokol pripojený k aktu o pristúpení Cyperskej republiky odkladá uplatňovanie práva Spoločenstva v tých oblastiach, v ktorých vláda Cyperskej republiky nevykonáva účinnú správu. Vnútroštátny súd, ktorým je súd Spojeného kráľovstva, rozhodujúc o veci, v ktorej sa cyperský štátny príslušník domáhal uznania a vykonania dvoch rozsudkov, ktorými bola dvom britským štátnym príslušníkom uložená povinnosť vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v severnej časti ostrova, ktoré vydal súd so sídlom v južnej časti ostrova, položil Súdnemu dvoru viacero otázok týkajúcich sa výkladu a aplikácie nariadenia č. 44/2001. Súdny dvor najprv pripomenul, že výnimka stanovená protokolom nebráni uplatneniu nariadenia č. 44/2001 na rozhodnutie vydané cyperským súdom so sídlom v oblasti spravovanej vládou, ktoré sa ale týka nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v severnej oblasti. Ďalej Súdny dvor skonštatoval, že skutočnosť, že nehnuteľnosť sa nachádza v oblasti, v ktorej vláda nevykonáva účinnú správu, a preto sporné rozhodnutia nemôžu byť v praxi vykonané na mieste, kde sa nehnuteľnosť nachádza, nebráni uznaniu a výkonu rozhodnutí v inom členskom štáte. Článok 22 bod 1 nariadenia č. 44/2001 sa teda týka medzinárodnej súdnej právomoci členských štátov, a nie ich vnútornej súdnej právomoci. Súdny dvor tiež

⁴⁰ Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980 (Ú. v. ES L 266, s. 1).

⁴¹ Bruselský dohovor z roku 1968 o súdnej príslušnosti a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32).

⁴² Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

pripomenul, že pokiaľ ide o výhradu založenú na verejnom poriadku členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada, súd nemôže bez toho, aby sa tým spochybnil účel nariadenia č. 44/2001, odmietnuť uznať rozhodnutie pochádzajúce z iného členského štátu len z dôvodu, že sa domnieva, že bolo nesprávne uplatnené vnútroštátne právo alebo právo Spoločenstva. V tejto situácii sa výnimka môže uplatniť, len pokiaľ uvedené nesprávne právne posúdenie znamená, že uznanie alebo výkon rozhodnutia v členskom štáte predstavuje zjavné porušenie právnej normy, ktorá má vo vnútornom právnom poriadku dotknutého členského štátu zásadný význam. Na záver Súdny dvor rozhodol, že uznanie alebo výkon rozhodnutia pre zmeškanie nemožno odmietnuť, pokiaľ odporca mohol podať proti rozhodnutiu pre zmeškanie opravný prostriedok a tento opravný prostriedok mu umožnil tvrdiť, že písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocenná písomnosť mu nebola doručená v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu.

Vo veci Allianz (pôvodne Riunione Adriatica di Sicurtà) (rozsudok z 10. februára 2009, C-185/07) Súdny dvor rozhodol, že vydanie súdneho príkazu súdom členského štátu, ktorým sa zakazuje osobe začať konanie alebo pokračovať v konaní na súdoch v inom členskom štáte („anti-suit injunction“⁴³) z dôvodu, že takéto konanie je v rozpore s rozhodcovskou zmluvou, nie je v súlade s nariadením č. 44/2001. Súdny dvor pripomenul, že konanie, ktoré sa končí prijatím „anti-suit injunction“, nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001, ale môže mať následky, ktoré zasahujú do jeho potrebného účinku. Zvlášť je to tak v prípade, ak takéto konanie bráni súdu iného členského štátu vykonávať svoje právomoci, ktoré mu zveruje nariadenie č. 44/2001. Súdny dvor teda rozhodol, že ak na základe predmetu sporu, teda povahy práv, ktoré sú predmetom ochrany, konanie patrí do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001, potom predbežná otázka o uplatniteľnosti rozhodcovskej doložky taktiež patrí do pôsobnosti tohto nariadenia. Z uvedeného vyplýva, že námietka právomoci založená na existencii rozhodcovskej doložky patrí do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001 a prináleží výlučne súdu rozhodnúť o tejto námietke, ako aj o svojej vlastnej právomoci podľa uvedeného nariadenia. Zabrániť prostredníctvom „anti-suit injunction“ súdu členského štátu, ktorý má za normálnych okolností právomoc vyriešiť spor v súlade s nariadením č. 44/2001, rozhodnúť o aplikácii tohto nariadenia v spore, ktorý mu bol predložený, nevyhnutne znamená odňať mu právomoc rozhodnúť o svojej vlastnej právomoci. „Anti-suit injunction“ teda nerešpektuje všeobecnú zásadu, podľa ktorej každý súd sám určuje v zmysle pravidiel, ktoré musí aplikovať, či má právomoc vyriešiť spor, ktorý sa mu predložil. Okrem toho „anti-suit injunction“ podkopáva dôveru, ktorú členské štáty vzájomne priznávajú svojim súdnym systémom a orgánom. „Anti-suit injunction“ preto nie je v súlade s nariadením č. 44/2001.

Na pôsobnosť nariadenia č. 44/2001 bola sústredená pozornosť aj vo veci SCT Industri (rozsudok z 2. júla 2009, C-111/08). Súdny dvor v nej rozhodol, že uvedené nariadenie sa neuplatní na žalobu o určenie vlastníckeho práva podanú v rámci konkurzného konania. Konkrétne, vzhľadom na úzke spojenie konkurzného konania a žaloby o zrušenie prevodu obchodných podielov vykonaného správcom konkurznej podstaty v rámci konkurzného konania uvedená žaloba patrí pod výnimku nariadenia č. 44/2001, ktorá sa uplatňuje na konkurzy.

Po veci Color Drack (rozsudok z 3. mája 2007, C-386/05, Zb. s. I-3699), v ktorej Súdny dvor riešil otázku zmlúv o predaji tovaru so stanovením viacerých miest dodania, sa vo veci Rehder (rozsudok z 9. júla 2009, C-204/08) zaoberal zmluvami o poskytovaní služieb, ktoré stanovili viaceré miesta plnenia, a to konkrétne zmluvami o leteckej preprave. Súdny dvor rozhodol, že pravidlo osobitnej právomoci v zmluvných veciach, uvedené v článku 5 bode 1 nariadenia č. 44/2001 zodpovedá cieľu blízkosti a je odôvodnené existenciou úzkej väzby medzi zmluvou a súdom príslušným na jej preskúmanie. V prípade väčšieho počtu miest poskytnutia služieb v rôznych členských štátoch je

⁴³ Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora z 27. apríla 2004, Turner, C-159/02, Zb. s. I-3565.

potrebné z hľadiska cieľov blízkosti a predvídateľnosti zistiť miesto, ktoré zabezpečuje najtesnejšiu väzbu medzi predmetnou zmluvou a príslušným súdom, najmä tým, kde podľa zmluvy sa má uskutočniť hlavné plnenie služieb. V prípade leteckej prepravy osôb z jedného členského štátu do iného členského štátu uskutočnenej na základe zmluvy uzavretej s jedinou leteckou spoločnosťou príslušným súdom na rozhodnutie o návrhu na náhradu škody na základe tejto zmluvy o preprave a na základe nariadenia č. 261/2004⁴⁴, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim, je súd podľa voľby žalobcu, v obvode ktorého sa nachádza miesto odletu alebo miesto priletu lietadla.

V rozsudku z 2. apríla 2009, Gambazzi (C-394/07), Súdny dvor rozhodoval o pojme „rozhodnutie“ v zmysle ustanovení Bruselského dohovoru o uznaní a výkone rozhodnutí a tiež o dosahu odmietnutia uznať a vykonať rozhodnutie z dôvodu porušenia verejného poriadku dožiadaného štátu. Súdny dvor najprv rozhodol, že rozsudok a uznesenie vydané pre zmeškanie sú „rozhodnutiami“, pokiaľ sú vydané v občianskoprávnom konaní, na ktoré sa v zásade vzťahuje zásada kontradiktórnosti. Článok 25 Bruselského dohovoru upravuje všetky rozhodnutia vydané súdnymi orgánmi zmluvných štátov bez ohľadu na jeho označenie. Na to, aby tieto súdne rozhodnutia patrili do pôsobnosti dohovoru, postačuje, že predtým, než došlo k podaniu návrhu na ich uznanie alebo výkon, boli alebo mohli byť predmetom kontradiktórneho dokazovania v štáte, ktorý ich vydal. Súdny dvor spresnil, že skutočnosť, že súd rozhodoval tak, akoby sa žalovaný, ktorý sa riadne dostavil na pojednávanie, nezúčastnil konania, nepostačuje na to, aby bolo možné spochybniť kvalifikáciu „rozhodnutia“. Ďalej Súdny dvor rozhodol, že súd dožiadaného štátu môže vzhľadom na výhradu týkajúcu sa verejného poriadku zohľadniť skutočnosť, že súd štátu, ktorý rozhodnutie vydal, rozhodol o nárokoch žalobcu bez vypočutia žalovaného, ktorý sa riadne dostavil na pojednávanie v konaní, ale ktorý bol uznesením vylúčený z konania z dôvodu, že si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo skorších uznesení prijatých v rámci toho istého konania. Výhradu verejného poriadku možno uplatniť, ak sa ukáže, že opatrenie o vylúčení je zjavným a neprimeraným porušením práva žalovaného byť vypočutý. Vnútroštátny súd musí preskúmať nielen podmienky, na základe ktorých boli prijaté rozhodnutia, o ktorých výkon sa žiada, ale aj podmienky, na základe ktorých boli prijaté súdne príkazy, konkrétne musí overiť, či boli žalovanému poskytnuté právne prostriedky, a zistiť, či žalovaný dostal možnosť byť vypočutý.

Súdny dvor tiež podal výklad niektorých ustanovení nariadenia č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 1347/2000⁴⁵. Na prvom mieste treba spomenúť vec Hadadi (rozsudok zo 16. júla 2009, C-168/08), v ktorej Súdny dvor rozhodoval o kritériu štátnej príslušnosti pri výbere príslušného súdu v rozvodových veciach. V danej veci išlo o manželov, ktorí mali obaja dvojakú francúzsko-maďarskú štátnu príslušnosť, pričom každý z nich podal návrh na rozvod v jednej z týchto dvoch krajín. Súdny dvor najprv konštatoval, že nariadenie č. 2201/2003 nerozlišuje medzi tým, či určitá osoba má jednu alebo viacero štátnych príslušností. V dôsledku toho ustanovenie tohto nariadenia, stanovujúce právomoc súdov členského štátu podľa štátnej príslušnosti manželov, sa nemôže vykladať rozdielne podľa toho, či dvaja manželovia majú spoločnú dvojakú štátnu príslušnosť alebo či majú len jednu, rovnakú štátnu príslušnosť. Keď dvaja manželovia majú jednak štátnu príslušnosť členského štátu súdu, na ktorý bol podaný návrh, a jednak aj štátnu príslušnosť iného členského štátu, súd, ktorý začal konať, musí zohľadniť, že manželovia majú tiež štátnu príslušnosť

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

⁴⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

iného členského štátu a že súdy tohto posledného členského štátu by mohli byť príslušné podľa uvedeného nariadenia. Súdny dvor ďalej zdôraznil, že pravidlá právomoci v rozvodových veciach upravené uvedeným nariadením spočívajú na viacerých objektívnych alternatívnych kritériách a medzi právomocami neexistuje nijaká hierarchia. Spoločná existencia viacerých súdnych právomocí sa pripúšťa bez toho, aby medzi nimi bola stanovená nejaká hierarchia. Súdny dvor uzavrel, že ak majú obaja manželia štátnu príslušnosť dvoch rovnakých členských štátov, nariadenie bráni tomu, aby bola vylúčená právomoc súdov jedného z týchto členských štátov z dôvodu, že navrhovateľa s týmto štátom nič iné nespája. Súdny dvor ďalej spresnil, že súdy členských štátov, ktorých štátnymi príslušníkmi sú manželia, majú podľa tohto nariadenia právomoc rozhodovať, pričom manželia si môžu vybrať súd členského štátu, ktorý bude rozhodovať vo veci.

V druhom rade vo veci A (rozsudok z 2. apríla 2009, C-523/07) Súdny dvor po prvýkrát vykladal pojem „obvyklý pobyt“ dieťaťa ako kritérium právomoci súdov v oblasti rodičovských práv a povinností. Nariadenie č. 2201/2003 neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť zmysel a rozsah pôsobnosti pojmu „obvyklý pobyt“, Súdny dvor rozhodol, že ide o autonómny pojem. Vzhľadom na kontext a cieľ tohto nariadenia obvyklému pobytu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v tomto štáte. Súdny dvor ďalej podčiarkol, že je na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má dieťa obvyklý pobyt, majúci na pamäti všetky skutkové okolnosti, ktoré sú charakteristické pre každý prípad. Okrem toho Súdny dvor spresnil režim naliehavých alebo ochranných opatrení v zmysle článku 20 nariadenia č. 2201/2003. Vnútroštátny súd môže prijať tieto opatrenia, ak sú dané opatrenia naliehavé, pričom musia byť prijaté vo vzťahu k osobám nachádzajúcim sa v dotknutom členskom štáte a musia mať dočasný charakter. Výkon týchto opatrení, prijatých na ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa, ako aj ich záväzný charakter určuje vnútroštátne právo. Po vykonaní ochranných opatrení vnútroštátne súdy nie sú povinné postúpiť vec príslušným súdom iného členského štátu. Napriek tomu, ak si to vyžaduje ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa, vnútroštátny súd, ktorý sa vyhlásil za nepríslušný, musí o týchto opatreniach informovať súd iného členského štátu, ktorý má právomoc.

Doručovanie notárskych zápisníc vypracovaných mimo súdneho konania bolo predmetom rozsudku z 25. júna 2009, Roda Golf & Beach Resort (C-14/08). Súdny dvor v tomto rozsudku rozhodol, že pojem „mimosúdna písomnosť“ v zmysle článku 16 nariadenia (ES) č. 1348/2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch⁴⁶ je pojmom práva Spoločenstva. Cieľ Amsterdamskej zmluvy vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý tak Spoločenstvu dáva novú dimenziu, a prenos režimu umožňujúceho prijatie opatrení patriacich do oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach s cezhraničným prvkom zo Zmluvy EÚ do Zmluvy ES preukazujú vôľu členských štátov zakotviť takéto opatrenia v právnom poriadku Spoločenstva a upevniť tak zásadu ich autonómneho výkladu. Súdny dvor rozhodol, že doručovanie notárskej zápisnice mimo súdneho konania patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1348/2000. Keďže cieľom systému doručovania v rámci Spoločenstva je správne fungovanie vnútorného trhu, súdna spolupráca uvádzaná článkom 65 ES a nariadením č. 1348/2000 nemôže byť obmedzená iba na súdne konania. Táto spolupráca sa môže prejavovať aj mimo takeého konania, keďže má cezhraničný dosah a je potrebná pre správne fungovanie vnútorného trhu. Súdny dvor spresnil, že táto široká koncepcia pojmu mimosúdnej písomnosti nepredstavuje neprimerané finančné bremeno vzhľadom na zdroje vnútroštátnych súdov, pretože na jednej strane členské štáty môžu tiež určiť za odosielajúce orgány alebo prijímajúce orgány iné subjekty ako tieto súdy a na

⁴⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 (Ú. v. EÚ L 160, s. 37).

druhej strane členské štáty môžu stanoviť možnosť vykonávať doručovanie osobám s bydliskom v inom členskom štáte priamo poštou.

Policijná a súdna spolupráca v trestných veciach

Vo veci Wolzenburg (rozsudok zo 6. októbra 2009, C-123/08) bola Súdnemu dvoru položená otázka súladu vnútroštátneho právneho predpisu, ktorý stanovuje rozdielne zaobchádzanie medzi vnútroštátnymi štátnymi príslušníkmi a štátnymi príslušníkmi z iných členských štátov v súvislosti s odmietnutím výkonu európskeho zatykača s právom Únie. Holandský právny predpis, ktorým sa vykonáva rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV o európskom zatykači⁴⁷, na rozdiel od toho, čo upravuje pre holandských občanov, stanovuje výnimku z tohto výkonu pre občanov iných členských štátov len v tých prípadoch, ak mali títo občania v Holandsku legálny pobyt počas nepretržitého obdobia piatich rokov a majú povolenie na trvalý pobyt. Súdny dvor najprv skonštatoval, že článok 12 prvý odsek ES sa aplikuje, pretože členské štáty nemôžu v rámci vykonania rámcového rozhodnutia prijatého na základe Zmluvy EÚ porušiť právo Spoločenstva, konkrétne ustanovenia Zmluvy ES o slobode priznanej každému občanovi Únie slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. Súdny dvor ďalej uviedol, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia má byť vykladaný v tom zmysle, že pokiaľ ide o občana Únie, vykonávajúci členský štát nemôže okrem požiadavky týkajúcej sa dĺžky trvania pobytu podmieniť uplatnenie dôvodu pre nevykonanie uvedeného zatykača splnením ďalších administratívnych požiadaviek, ako napríklad požiadavky mať povolenie na trvalý pobyt. Súdny dvor dospel k záveru, že zásada zákazu diskriminácie stanovená v článku 12 ES nebráni vnútroštátnej právnej úprave vykonávajúceho členského štátu, podľa ktorej príslušný súdny orgán tohto štátu odmietne vykonať európsky zatykač vydaný proti jednému z jeho štátnych príslušníkov na účely výkonu trestu odňatia slobody, zatiaľ čo takéto odmietnutie, ak ide o štátneho príslušníka iného členského štátu majúceho právo na pobyt ako občana Únie, podlieha podmienke, že mal legálny pobyt počas nepretržitého obdobia piatich rokov na území tohto vykonávajúceho členského štátu. Súdny dvor pri odôvodnení tohto záveru zdôraznil, že cieľom tejto podmienky je na jednej strane ubezpečiť sa, že štátny príslušník iného členského štátu je dostatočne začlenený vo vykonávajúcom členskom štáte, a na druhej strane, že táto podmienka nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

⁴⁷ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34).

B – Zloženie Súdneho dvora

(Protokolárny poriadok k 14. decembru 2009)

Prvý rad, zľava doprava:

Predsedia komôr C. Toader a E. Levits; prvý generálny advokát P. Mengozzi; predsedovia komôr K. Lenaerts a A. Tizzano; predseda Súdneho dvora V. Skouris; predsedovia komôr J. N. Cunha Rodrigues, J.-C. Bonichot, R. Silva de Lapuerta a P. Lindh; sudca C. W. A. Timmermans.

Druhý rad, zľava doprava:

Sudcovia L. Bay Larsen, U. Löhmus, M. Ilešič, G. Arestis a P. Kūris; generálna advokátka J. Kokott; sudcovia A. Rosas, K. Schiemann, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský a A. Ó Caoimh.

Tretí rad, zľava doprava:

Generálny advokát P. Cruz Villalón; sudcovia M. Berger, M. Safjan, A. Arabadjiev a T. von Danwitz; generálni advokáti Y. Bot, E. Sharpston, J. Mazák, V. Trstenjak; sudcovia J.-J. Kasel, D. Šváby; generálny advokát N. Jääskinen; tajomník R. Grass.

1. Členovia Súdneho dvora

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Vassilios Skouris

Narodený v roku 1948; v roku 1970 vyštudoval Právnickú fakultu Slobodnej univerzity v Berlíne; doktorát z ústavného a správneho práva ukončil na univerzite v Hamburgu (1973); profesor na univerzite v Hamburgu (1972 – 1977); profesor verejného práva na univerzite v Bielefelde (1978); profesor verejného práva na univerzite v Solúne (1982); minister vnútra (v rokoch 1989 a 1996); člen správnej rady Krétskej univerzity (1983 – 1987); riaditeľ Centra medzinárodného a európskeho hospodárskeho práva v Solúne (1997 – 2005); predseda Gréckeho združenia pre európske právo (1992 – 1994); člen Gréckeho národného výboru pre výskum (1993 – 1995); člen Vyššieho výboru pre výber gréckych úradníkov (1994 – 1996); člen vedeckej rady Akadémie európskeho práva v Trevíri (od roku 1995); člen správnej rady Gréckej národnej justičnej akadémie (1995 – 1996); člen vedeckej rady ministerstva zahraničných vecí (1997 – 1999); predseda Gréckej ekonomickej a sociálnej rady v roku 1998; sudca Súdneho dvora od 8. júna 1999; predseda Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Peter Jann

Narodený v roku 1935; doktor práv na univerzite vo Viedni (1957); vymenovaný za sudcu a pridelený na federálne ministerstvo spravodlivosti (1961); sudca tlačového práva na Straf-Bezirksgericht vo Viedni (1963 – 1966); hovorca federálneho ministerstva spravodlivosti (1966 – 1970), neskôr pracovník medzinárodnej sekcie tohto ministerstva; poradca výboru spravodlivosti a hovorca Parlamentu (1973 – 1978); vymenovaný za sudcu Ústavného súdu (1978); stály sudca spravodajca Ústavného súdu do konca roku 1994; sudca Súdneho dvora od 19. januára 1995 do 6. októbra 2009.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Narodený v roku 1949; sudca; sudca Consejo General del Poder Judicial; profesor; riaditeľ kancelárie predsedu Consejo General del Poder Judicial; sudca *ad hoc* Európskeho súdu pre ľudské práva; sudca Tribunal Supremo od roku 1996; generálny advokát na Súdnom dvore od 19. januára 1995 do svojho úmrtia 12. novembra 2009.

Antonio Tizzano

Narodený v roku 1940; profesor práva Európskej únie na univerzite La Sapienza v Ríme; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969 – 1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979 – 1992), Katánii (1969 – 1977) a Mogadiše (1967 – 1972); advokát na talianskom Kasačnom súde; právny poradca stáleho talianskeho zastúpenia pri Európskych spoločenstvách (1984 – 1992); člen talianskej delegácie na rokovaníach týkajúcich sa pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskym spoločenstvám a rokovaníach týkajúcich sa Jednotného európskeho aktu a Zmluvy o Európskej únii; autor mnohých publikácií, vrátane komentárov k európskym zmluvám a kódexov Európskej únie; zakladateľ a od roku 1996 riaditeľ revue *Il Diritto dell'Unione Europea*; člen riadiacich alebo redakčných výborov viacerých právnických periodík; pôsobil ako prednášajúci na mnohých medzinárodných kongresoch, konferenciách a prednáškach na viacerých medzinárodných inštitúciách, vrátane Akadémie medzinárodného práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertov určených na preskúmanie hospodárenia Európskej komisie (1999); generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2000 do 3. mája 2006; sudca Súdneho dvora od 4. mája 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Narodený v roku 1940; rôzne súdne funkcie (1964 – 1977); poverenec vlády pre rôzne úlohy súvisiace s uskutočnením a koordináciou štúdií o reforme súdnictva; zástupca vlády pri Európskej komisii pre ľudské práva a pred Európskym súdom pre ľudské práva (1980 – 1984); expert riadiaceho výboru pre ľudské práva Rady Európy (1980 – 1985); člen komisie pripravujúcej novelu trestného zákona a trestného poriadku; Procurador-Geral da República (1984 – 2000); člen kontrolného výboru Európskeho úradu pre boj proti podvodom – OLAF (1999 – 2000); sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Narodený v roku 1941; referendár Súdneho dvora (1966 – 1969); úradník Komisie európskych spoločenstiev (1969 – 1977); doktor práv (Univerzita Leyden); profesor európskeho práva na univerzite v Groningene (1977 – 1989); sudca odvolacieho súdu v Arnheme; publikačná činnosť; zástupca generálneho riaditeľa právneho oddelenia Komisie európskych spoločenstiev (1989 – 2000); profesor európskeho práva na univerzite v Amsterdame; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2000.

Allan Rosas

Narodený v roku 1948; doktor práv na univerzite v Turku (Fínsko); profesor práv na univerzite v Turku (1978 – 1981) a v Abo Akademi (Turku/Abo) (1981 – 1996); riaditeľ Inštitútu ľudských práv tejto akadémie (1985 – 1995); rôzne univerzitné posty a národné a medzinárodné funkcie; člen vedeckých spoločností; koordinátor niekoľkých národných a medzinárodných výskumných projektov najmä v týchto oblastiach: európske právo, medzinárodné právo, ľudské práva a základné práva, ústavné právo a komparatívne správne právo; zástupca fínskej vlády ako člen alebo poradca na mnohých medzinárodných konferenciách alebo stretnutiach; expert na fínsky právny systém, najmä vo vládných alebo parlamentných právnych komisiách, ako aj pri OSN, UNESCO, OBSE a pri Rade Európy; od roku 1995 hlavný právny poradca právneho oddelenia Európskej komisie, poverený externými vzťahmi; od marca 2001 zástupca generálneho riaditeľa právneho oddelenia Európskej komisie; sudca Súdneho dvora od 17. januára 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

Narodená v roku 1954; „licenciée en droit“ (Univerzita Complutense v Madride); abogado del Estado (súdny úradník) v Malage; abogado del Estado právneho oddelenia ministerstva dopravy, turistického ruchu a komunikácie, neskôr právneho oddelenia ministerstva zahraničných vecí; abogado del Estado-Jefe (vedúci súdny úradník) právneho oddelenia zastupujúceho štát v konaní pred Súdny dvorom a zástupkyňa generálneho riaditeľa oddelenia právnej pomoci na medzinárodnej a európskej úrovni Abogacia General del Estado (ministerstvo spravodlivosti); členka poradnej skupiny Komisie zaoberajúcej sa perspektívou vývoja súdneho systému Spoločenstva; vedúca španielskej delegácie skupiny „priatelia Predsedníctva“ pre reformu súdneho systému Spoločenstva zmluvou v Nice a *ad hoc* skupiny „Súdny dvor“ vytvorenej Radou; profesorka európskeho práva na Diplomatickej škole v Madride; spoluriaditeľka časopisu *Noticias de la Unión Europea*; sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Koen Lenaerts

Narodený v roku 1954; „licencié en droit“ (Katolícka univerzita v Leuvene); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979 – 1983), potom profesor európskeho práva na Katolíckej univerzite v Leuvene; referendár na Súdnom dvore (1984 – 1989); advokát Bruselskej advokátskej komory (1986 – 1989); hosťujúci profesor na Harvard Law School (1989); sudca Súdu prvého stupňa od 25. septembra 1989 do 6. októbra 2003; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Juliane Kokott

Narodená v roku 1957; štúdium práva na univerzitách v Bonne a Ženeve; LL.M. (American University, Washington D.C.); doktorka práv (univerzita v Heildelbergu, 1985; Harvard 1990); hosťujúca profesorka na univerzite v Berkley (1991); profesorka nemeckého a medzinárodného verejného práva a európskeho práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heildelbergu (1993) a Düsseldorfe (1994); zastupujúca sudkyňa nemeckej vlády na Medzinárodnom zmierovacom a arbitrážnom súde pri OBSE; viceprezidentka Federálnej poradnej rady zaoberajúcej sa všeobecnými klimatickými zmenami (WBGU, 1996); profesorka medzinárodného práva, medzinárodného obchodného práva a európskeho práva na univerzite v St. Gallene (1999); riaditeľka Inštitútu európskeho práva a medzinárodného obchodného práva na univerzite v St. Gallene (2000); zástupkyňa riaditeľa študijného odboru špecializovaného na obchodné právo na univerzite v St. Gallene (2001); generálna advokátka Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

Narodený v roku 1967; „licencié en droit“ (univerzita v Lisabone, 1990); asistent (Európsky univerzitný inštitút, 1991); doktor práv (Európsky univerzitný inštitút vo Florencii, 1996); hosťujúci profesor (London School of Economics; College d'Europe v Natoline, Inštitút Ortega y Gasset v Madride, portugalská katolícka univerzita, Inštitút európskych štúdií v Macao); profesor (Nezávislá lisabonská univerzita, 1997); Fulbright Visiting Research Scholar (Univerzita v Harvarde, 1998); spoluriaditeľ Akadémie medzinárodného obchodného práva; spolueditor (Hart Series on European Law and Integration, *European Law Journal*) a člen redakčného výboru viacerých právnych časopisov; generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2003 do 6. októbra 2009.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Narodený v roku 1937; štúdium práva v Cambridgei; advokát (1964 – 1980); Queen's Counsel (1980 – 1986); sudca na High Court of England and Wales (1986 – 1995); Lord Justice of Appeal (1995 – 2003); od roku 1985 člen senior a v roku 2003 pokladník Honourable Society of the Inner Temple; sudca Súdneho dvora od 8. januára 2004.

Jerzy Makarczyk

Narodený v roku 1938; doktor práv (1966); profesor medzinárodného práva verejného (1974); Senior Visiting Fellow na univerzite v Oxforde (1985), profesor na Medzinárodnej katolíckej univerzite v Tokiu (1988); autor niekoľkých publikácií o medzinárodnom práve verejnom, práve spoločenstiev a ľudských právach; vyjednávač poľskej vlády pri sťahovaní sovietskych vojsk z územia Poľskej republiky; zástupca štátneho tajomníka, neskôr štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí (1989 – 1992); predseda poľskej delegácie vo Valnom zhromaždení Organizácie spojených národov; sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (1992 – 2002); predseda Inštitútu medzinárodného práva (2003); poradca prezidenta Poľskej republiky v oblasti zahraničnej politiky a ľudských práv (2002 – 2004); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004 do 6. októbra 2009.

Pranas Kūris

Narodený v roku 1938; diplom práva získal na univerzite vo Vilniuse (1961); kandidát právnych vied, Moskovská univerzita (1965); doktor (Dr. hab.), Moskovská univerzita (1973); stážista na Institut des Hautes Études Internationales (pod vedením: prof. Ch. Rousseau) univerzity v Paríži (1967 – 1968); člen Litovskej akadémie vied (1996); *doctor honoris causa* Litovskej právnej univerzity (2001); rôzne prednášateľské a správne funkcie na univerzite vo Vilniuse (1961 – 1990); odborný asistent, habilitovaný profesor, profesor medzinárodného práva verejného, dekan právnickej fakulty; niekoľko vládnych funkcií v oblastiach litovskej diplomacie a spravodlivosti; minister spravodlivosti (1990 – 1991), štátny poradca (1991), veľvyslanec Litovskej republiky v Belgicku, Luxembursku a Holandsku (1992 – 1994); sudca (bývalého) Európskeho súdu pre ľudské práva (jún 1994 – november 1998); sudca Najvyššieho súdu Litvy a predseda tohto súdu (december 1994 – október 1998); sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (od októbra 1998); účasť na niekoľkých medzinárodných konferenciách; člen delegácie Litovskej republiky pre vyjednávanie so ZSSR (1990 – 1992); autor mnohých publikácií (približne 200); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Endre Juhász

Narodený v roku 1944; diplom práva získal na univerzite v Szegede, Maďarsko (1967); advokátske skúšky (1970); postgraduálne štúdium porovnávacieho práva na univerzite v Štrasburgu, Francúzsko (1969, 1970, 1971, 1972); úradník právneho oddelenia ministerstva zahraničného obchodu (1966 – 1974), riaditeľ legislatívneho odboru (1973 – 1974); prvý obchodný atašé veľvyslanectva Maďarska v Bruseli, zodpovedný za otázky týkajúce sa spoločenstva (1974 – 1979); riaditeľ na ministerstve zahraničného obchodu (1979 – 1983); prvý obchodný atašé, potom obchodný poradca veľvyslanectva Maďarska vo Washingtone DC, Spojené štáty (1983 – 1989); generálny riaditeľ ministerstva obchodu a ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov (1989 – 1991); hlavný vyjednávač asociačnej dohody medzi Maďarskou republikou, Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi (1990 – 1991); generálny tajomník ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov, riaditeľ úradu európskych záležitostí (1992); štátny tajomník ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov (1993 – 1994); štátny tajomník, predseda Úradu európskych záležitostí ministerstva priemyslu a obchodu (1994); mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec, vedúci diplomatickej misie Maďarskej republiky pri Európskej únii (január 1995 – máj 2003); hlavný vyjednávač pre pristúpenie Maďarskej republiky k Európskej únii (júl 1998 – apríl 2003); minister bez kresla pre koordináciu otázok európskej integrácie (od mája 2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

George Arestis

Narodený v roku 1945; diplom práva získal na univerzite v Aténach (1968); M. A. Comparative Politics and Government, Kentská univerzita v Canterbury (1970); vykonávanie advokátskeho povolania na Cypre (1972 – 1982); vymenovanie za sudcu District Court (1982); vymenovanie za predsedu District Court (1995); Administrative President District Court Nikózie (1997 – 2003); sudca Najvyššieho súdu Cypru (2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Narodený v roku 1947; doktor práv na Kráľovskej univerzite Malty v roku 1973; vstúpil do štátnej správy ako Notary to Government v roku 1975; poradca republiky v roku 1978, prvý poradca republiky v roku 1979, zástupca Attorney General v roku 1988, vymenovaný maltským prezidentom v roku 1989 za Attorney General; vyučujúci občianskeho práva na polovičný úväzok na Maltskej univerzite (1985 – 1989); člen Maltskej univerzitnej rady (1998 – 2004); člen komisie pre správu spravodlivosti (1994 – 2004); člen výboru guvernérov Arbitrážneho centra Malty (1998 – 2004); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Marko Ilešič

Narodený v roku 1947; doktor práv (univerzita v Ľubľane); špecializácia na porovnávacie právo (univerzity v Štrasburgu a Coimbre); advokát; sudca Pracovného súdu v Ľubľane (1975 – 1986); predseda Športového súdu (1978 – 1986); rozhodca Arbitrážneho súdu poisťovacej spoločnosti Triglav (1990 – 1998); predseda Arbitrážnej komory Burzy (od roku 1995); rozhodca Arbitrážneho súdu Burzy (od roku 1998); rozhodca pri Obchodnej komore Juhoslávie (do roku 1991) a Slovinska (od roku 1991); rozhodca Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži; sudca odvolacieho súdu UEFA (od roku 1988) a FIFA (od roku 2000); predseda Únie združení slovinských advokátov; člen International Law Association, Medzinárodného námorného výboru a niekoľkých ďalších medzinárodných právnych združení; profesor občianskeho, obchodného a medzinárodného súkromného práva; dekan Právnickej fakulty Univerzity v Ľubľane; autor mnohých právnych publikácií; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Jiří Malenovský

Narodený v roku 1950; doktor práv na Karlovej univerzite v Prahe (1975); odborný asistent (1974 – 1990), prodekan (1989 – 1991) a vedúci katedry medzinárodného a európskeho práva (1990 – 1992) na Masarykovej univerzite v Brne; sudca Ústavného súdu ČSFR (1992); veľvyslanec pri Rade Európy (1993 – 1998); predseda Výboru delegátov ministrov Rady Európy (1995); generálny riaditeľ ministerstva zahraničných vecí (1998 – 2000); predseda českej a slovenskej sekcie Asociácie medzinárodného práva (1999 – 2001); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); člen Legislatívnej rady (1998 – 2000); člen Stáleho arbitrážneho súdu v Haagu (od roku 2000); profesor medzinárodného práva verejného Masarykovej univerzity v Brne (2001); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Ján Klučka

Narodený v roku 1951; doktor práv na Univerzite v Bratislave (1974); profesor medzinárodného práva univerzity v Košiciach (od roku 1975); sudca Ústavného súdu (1993); člen Stáleho arbitrážneho súdu v Haagu (1994); člen Benátskej komisie (1994); predseda Slovenského združenia medzinárodného práva (2002); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004 do 6. októbra 2009.

Uno Lõhmus

Narodený v roku 1952, doktor práv v roku 1986; člen advokátskej komory (1977 – 1998); hosťujúci profesor trestného práva na Univerzite v Tartu; sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (1994 – 1998); predseda Najvyššieho súdu Estónska (1998 – 2004); člen právnej komisie pre Ústavu; poradca výboru pripravujúceho trestný zákonník; člen pracovnej skupiny pripravujúcej trestný poriadok; autor niekoľkých publikácií o ľudských právach a o ústavnom práve; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Egils Levits

Narodený v roku 1955; diplom z práva a z politických vied získal na Univerzite v Hamburgu; vedecký spolupracovník na Právnickej fakulte Univerzity v Kieli; poradca lotyšského parlamentu pre otázky medzinárodného práva, ústavného práva a legislatívnej reformy; veľvyslanec Lotyšska v Nemecku a vo Švajčiarsku (1992 – 1993), v Rakúsku, vo Švajčiarsku a v Maďarsku (1994 – 1995); podpredseda vlády a minister spravodlivosti poverený funkciou ministra zahraničných vecí (1993 – 1994); zmierovací sudca Zmierovacieho a arbitrážneho súdu pre OBSE (od roku 1997); člen Stáleho arbitrážneho súdu (od roku 2001); zvolený za sudcu Európskeho súdu pre ľudské práva v roku 1995; znovuzvolený v rokoch 1998 a 2001; autor mnohých publikácií v oblasti ústavného a správneho práva, legislatívnej reformy a práva spoločenstva; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Aindrias Ó Caoimh

Narodený v roku 1950; Bachelor občianskeho práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); Barrister (King's Inns, 1972); diplom vyšších štúdií európskeho práva (University College Dublin, 1977); Barrister zapísaný v komore Írska (1972 – 1999); prednášateľ európskeho práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994 – 1999); zástupca írskej vlády v mnohých veciach prejednávaných Súdny dvorom Európskych spoločenstiev; sudca High Court Írska (od roku 1999); Benchler (dekan) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); podpredseda Írskej spoločnosti pre európske právo; člen Asociácie pre medzinárodné právo (írska pobočka); syn Andreasa O'Keeffe (Aindrias Ó Caoimh), sudcu Súdneho dvora v rokoch 1974 – 1985; sudca Súdneho dvora od 13. októbra 2004.

Lars Bay Larsen

Narodený v roku 1953; diplom v odbore politických vied (1976), práva (1983) na univerzite v Kodani; úradník ministerstva spravodlivosti (1983 – 1985); prednášajúci (1984 – 1991), neskôr pridružený profesor rodinného práva na univerzite v Kodani; vedúci sekcie v Advokatsamfund (1985 – 1986); vedúci oddelenia (1986 – 1991) na ministerstve spravodlivosti; prijatý do komory (1991); vedúci divízie (1991 – 1995), vedúci oddelenia polície (1995 – 1999), vedúci právneho oddelenia (2000 – 2003) ministerstva spravodlivosti; zástupca Dánska vo Výbore K-4 (1995 – 2000), Schengen Central Group (1996 – 1998) a v Europol Management Board (1998 – 2000); sudca Højesteret (2003 – 2006); sudca Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Eleanor Sharpston

Narodená v roku 1955; štúdium ekonómie, jazykov a práva na King's College v Cambridgei (1973 – 1977); asistentka a vedecká pracovníčka v Corpus Christi College v Oxforde (1977 – 1980); prijatá do komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980 – 1987 a 1990 – 2005); referendárka u generálneho advokáta, neskôr u sudcu Sira Gordona Slyna (1987 – 1990); profesorka európskeho a porovnávacieho práva (Director of European Legal Studies) na University College London (1990 – 1992); profesorka (Lecturer) na právnickej fakulte (1992 – 1998), neskôr pridružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998 – 2005) na univerzite v Cambridgei; Fellow of King's College v Cambridgei (od roku 1992); pridružená profesorka a vedecká pracovníčka (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzite v Cambridgei (1998 – 2005); Queen's Counsel (1999); Benchers of Middle Temple (2005); generálna advokátka Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Paolo Mengozzi

Narodený v roku 1938; profesor medzinárodného práva a vedúci katedry Jeana Monneta pre právo Európskych spoločností na univerzite v Bologni; *doctor honoris causa* univerzity Carlos III v Madride; hosťujúci profesor na univerzitách Johns Hopkins (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paríž II, Georgia (Atény) a na Medzinárodnom univerzitnom inštitúte (Luxemburg); koordinátor European Business Law Pallas Program organizovaného na pôde univerzity v Nijmegene; člen poradného výboru Komisie Európskych spoločností pre verejné obstarávanie; zástupca štátneho tajomníka pre oblasť priemyslu a obchodu v súvislosti s talianskym predsedníctvom Rady; člen analytickej skupiny Európskeho spoločenstva pre Svetovú obchodnú organizáciu (WTO) a riaditeľ akademického roka 1997 vo výskumnom centre Akadémie medzinárodného práva v Haagu venovaného WTO; sudca Súdu prvého stupňa od 4. marca 1998 do 3. mája 2006; generálny advokát Súdneho dvora od 4. mája 2006.

Pernilla Lindh

Narodená v roku 1945; vysokoškolský právnický diplom na univerzite v Lunde; právna referentka a sudkyňa na súde prvého stupňa v Trollhättane (1971 – 1974); právna referentka na odvolacom súde v Štokholme (1974 – 1975); sudkyňa na súde prvého stupňa v Štokholme (1975); radkyňa pre právne a administratívne veci u predsedu odvolacieho súdu v Štokholme (1975 – 1978); splnomocnenkyňa v Domstolverket (národná správa súdnictva) (1977); radkyňa na úrade kancelára pre súdnictvo (Justice Chancellor) (1979 – 1980); prísediaca sudkyňa na odvolacom súde v Štokholme (1980 – 1981); právna radkyňa na ministerstve obchodu (1981 – 1982); právna radkyňa, neskôr riaditeľka a generálna riaditeľka pre právne veci na ministerstve zahraničných vecí (1982 – 1995); hodnosť veľvyslankyne v roku 1992; podpredsedníčka Swedish Market Court; zodpovedná za právne a inštitucionálne otázky pri rokovaniach EHP (podpredsedníčka, neskôr predsedníčka skupiny EZVO) a pri rokovaniach o pristúpení Švédskeho kráľovstva k Európskemu spoločenstvu; sudkyňa na Súde prvého stupňa od 18. januára 1995 do 6. októbra 2006; sudkyňa na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Yves Bot

Narodený v roku 1947; vyštudoval právnickú fakultu v Rouene; doktor práv (univerzita Paríž II Panthéon-Assas); hostujúci profesor na právnickej fakulte v Le Mans; prokurátor, potom prvý prokurátor na prokuratúre v Le Mans (1974 – 1982); prokurátor na tribunal de grande instance v Dieppe (1982 – 1984); námestník prokurátora na tribunal de grande instance v Štrasburgu (1984 – 1986); prokurátor na tribunal de grande instance v Bastii (1986 – 1988); generálny advokát na odvolacom súde v Caen (1988 – 1991); prokurátor na tribunal de grande instance v Le Mans (1991 – 1993); chargé de mission na ministerstve spravodlivosti (1993 – 1995); prokurátor na tribunal de grande instance v Nanterre (1995 – 2002); prokurátor na tribunal de grande instance v Paríži (2002 – 2004); generálny prokurátor na odvolacom súde v Paríži (2004 – 2006); generálny advokát na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Ján Mazák

Narodený v roku 1954; doktor práv (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, 1978); profesor občianskeho práva (1994) a práva Spoločenstva (2004); riaditeľ Ústavu európskeho práva na právnickej fakulte v Košiciach (2004); sudca na Krajskom súde v Košiciach (1980); podpredseda (1982) a predseda (1990) Mestského súdu v Košiciach; člen Slovenskej advokátskej komory (1991); právny poradca Ústavného súdu (1993 – 1998); štátny tajomník ministerstva spravodlivosti (1998 – 2000); predseda Ústavného súdu (2000 – 2006); člen Benátskej komisie (2004); generálny advokát na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Jean-Claude Bonichot

Narodený v roku 1955; vysokoškolský diplom (licence en droit) na univerzite v Metz, diplom Institut d'études politiques de Paris, bývalý žiak École nationale d'administration; spravodajca (1982 – 1985), vládny komisár (1985 – 1987 a 1992 – 1999); prísediaci (1999 – 2000); predseda šiestej podsekcie sporového kolégia na Conseil d'État (2000 – 2006); súdny referendár na Súdnom dvore (1987 – 1991); riaditeľ kancelárie ministra práce, zamestnanosti a odborného vzdelávania, neskôr ministra spravodlivosti, ministra pre verejnú službu a modernizáciu správy (1991 – 1992); vedúci právnej misie Conseil d'État v Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (2001 – 2006); hostujúci profesor na univerzite v Metz (1988 – 2000), neskôr na univerzite Paríž I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor viacerých publikácií v odbore správneho práva, práva Spoločenstva a európskeho práva ľudských práv; zakladateľ a predseda redakčného výboru *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme*, zakladateľ a člen redakčného výboru *Bulletin juridique des collectivités locales*, predseda vedeckého výboru pre výskum týkajúci sa inštitúcií a práva urbanizmu a bývania; sudca na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Thomas von Danwitz

Narodený v roku 1962; štúdiá v Bonne, Ženeve a Paríži; štátna skúška v odbore práva (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonne, 1988); medzinárodný diplom v odbore verejnej správy (École nationale d'administration, 1990); habilitácia (univerzita v Bonne, 1996); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (1996 – 2003), dekan právnickej fakulty na univerzite Porúria, Bochum (2000 – 2001); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (univerzita v Kolíne nad Rýnom, 2003 – 2006); riaditeľ inštitútu verejného práva a správnej vedy (2006); hostujúci profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzite François Rabelais (Tours, 2001 – 2006) a na univerzite Paríž I Panthéon-Sorbonne (2005 – 2006); sudca na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Verica Trstenjak

Narodená v roku 1962; justičná skúška (1987); doktorka práv na univerzite v Ľublani (1995); profesorka (od roku 1996) teórie štátu a práva (právnej vedy) a súkromného práva; vedecká pracovníčka; doktorské štúdium na univerzite v Zürichu, na inštitúte pre porovnávacie právo vo Viedni, na Inštitúte Maxa Plancka pre medzinárodné právo súkromné v Hamburgu, na slobodnej univerzite v Amsterdame; hosťujúca profesorka na univerzite vo Viedni, vo Freiburgu (Nemecko) a na právnickej škole Bucerius v Hamburgu; riaditeľka právnej sekcie (1994 – 1996) a štátna tajomníčka ministerstva vedy a techniky (1996 – 2000); generálna tajomníčka vlády (2000); členka pracovnej skupiny pre európsky občiansky zákonník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003; vedúca výskumného projektu Humboldt (Humboldt Stiftung), autorka viac ako stovky právnych článkov a viacerých kníh o európskom a súkromnom práve; cena Združenia slovinských právnikov „právnik roka 2003“; členka redakčnej rady viacerých právnických časopisov; generálna tajomníčka Združenia slovinských právnikov, členka viacerých právnických združení, okrem iných aj Gesellschaft für Rechtsvergleichung; sudkyňa Súdu prvého stupňa od 7. júla 2004 do 6. októbra 2006; generálna advokátka na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Alexander Arabadjiev

Narodený v roku 1949; štúdium práva (univerzita St Kliment Ohridski, Sofia); sudca na súde prvého stupňa v Blagoevgrade (1975 – 1983); sudca na krajskom súde v Blagoevgrade (1983 – 1986); sudca na Najvyššom súde (1986 – 1991); sudca na Ústavnom súde (1991 – 2000); člen Európskej komisie pre ľudské práva (1997 – 1999); člen Európskeho konventu o budúcnosti Európy (2002 – 2003); poslanec (2001 – 2006); pozorovateľ pri Európskom parlamente; sudca na Súdnom dvore od 12. januára 2007.

Camelia Toader

Narodená v roku 1963; „licenciée en droit“ (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justičná čakatelka na súde prvého stupňa v Buftai (1986 – 1988); sudkyňa na súde prvého stupňa 5. obvodu v Bukurešti (1988 – 1992); lektorka (1992 – 2005), neskôr profesorka (2005 – 2006) občianskeho práva a európskeho zmluvného práva na univerzite v Bukurešti; niekoľko doktorandských a výskumných štúdií na Inštitúte Maxa Plancka pre medzinárodné právo súkromné v Hamburgu (medzi rokmi 1992 a 2004); vedúca odboru európskej integrácie na ministerstve spravodlivosti (1997 – 1999); sudkyňa na Najvyššom súde (1999 – 2006); hosťujúca profesorka na univerzite vo Viedni (2000); učiteľka práva Spoločenstva na Národnom justičnom inštitúte (2003 a 2005 – 2006); členka redakčnej rady niekoľkých právnych časopisov; sudkyňa na Súdnom dvore od 12. januára 2007.

Jean-Jacques Kasel

Narodený v roku 1946; doktor práv, bakalárska skúška (licence spéciale) v odbore správne právo (ULB, 1970); diplom z IEP v Paríži (Ecofin, 1972); advokátsky koncipient; právny poradca Banque de Paris et des Pays-Bas (1972 – 1973); atašé, neskôr vyslanecký tajomník na Ministerstve zahraničných vecí (1973 – 1976); predseda pracovných skupín Rady ministrov (1976); prvý tajomník zastupiteľského úradu, zástupca stáleho predstaviteľa pri OECD (Paríž 1976 – 1979); vedúci kancelárie podpredsedu vlády (1979 – 1980); predseda Európskej politickej spolupráce (1980); poradca a neskôr zástupca vedúceho kancelárie predsedu Komisie Európskych spoločností (1981); riaditeľ pre záležitosti rozpočtu a služobného poriadku na generálnom sekretariáte Rady ministrov (1981 – 1984); radca pri stálom zastúpení pri Európskych spoločnostiach (1984 – 1985); predseda rozpočtového výboru; splnomocnený vyslanec, riaditeľ pre politické a kultúrne záležitosti (1986 – 1991); diplomatický poradca predsedu vlády (1986 – 1991); veľvyslanec v Grécku (1989 – 1991, nerezidentný), predseda politického výboru (1991); veľvyslanec, stály zástupca pri Európskych spoločnostiach (1991 – 1998); predseda Coreper (prvý semester 1997); veľvyslanec (Brusel 1998 – 2002); stály predstaviteľ pri NATO (1998 – 2002); dvorný maršal a vedúci kancelárie jeho kráľovskej Výsosti veľkovojuvodu (2002 – 2007); sudca Súdneho dvora od 15. januára 2008.

Marek Safjan

Narodený v roku 1949; doktor práv (univerzita vo Varšave, 1980); doktor právnych vied (univerzita vo Varšave, 1990); profesor práva (1998 – 2009); riaditeľ Inštitútu občianskeho práva univerzity vo Varšave (1992 – 1996); zástupca rektora univerzity vo Varšave (1994 – 1997); generálny tajomník poľskej sekcie združenia Priatelia francúzskej právnej kultúry Henriho Capitanta (1994 – 1998); zástupca Poľska vo výbore pre bioetiku Rady Európy (1991 – 1997); predseda Vedeckej rady Inštitútu spravodlivosti (1998); sudca Ústavného súdu (1997 – 1998), neskôr jeho predseda (1998 – 2006); člen Medzinárodnej akadémie porovnávacieho práva (od roku 1994), člen Medzinárodného združenia pre právo, etiku a vedu (od roku 1995), člen Poľského helsinského výboru; člen Poľskej akadémie umenia a literatúry; medaila *pro merito* udelená generálnym tajomníkom Rady Európy (2007); autor mnohých publikácií v oblasti občianskeho práva, lekárskeho práva a európskeho práva; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Daniel Šváby

Narodený v roku 1951; doktor práv (univerzita v Bratislave); sudca Okresného súdu v Bratislave; sudca odvolacieho súdu poverený občianskoprávnou agendou a podpredseda Krajského súdu v Bratislave; člen sekcie občianskeho a rodinného práva pri Inštitúte práva ministerstva spravodlivosti; dočasný sudca Najvyššieho súdu poverený obchodnou agendou; člen Európskej komisie pre ľudské práva (Štrasburg); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); sudca Súdu prvého stupňa od 12. mája 2004 do 6. októbra 2009; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Maria Berger

Narodená v roku 1956; štúdium práva a ekonómie (1975 – 1979), doktorka práv; asistentka a vyučujúca na Inštitúte verejného práva a politických vied univerzity v Innsbrucku (1979 – 1984); úradníčka spolkového ministerstva pre vedu a výskum, nakoniec zástupkyňa vedúceho sekcie (1984 – 1988); úradníčka poverená otázkami týkajúcimi sa EÚ na Úrade spolkového kancelára (1988 – 1989); vedúca Odboru európskej integrácie Úradu spolkového kancelára (príprava pristúpenia Rakúska k Európskej únii) (1989 – 1992); riaditeľka Dozorného úradu EZVO v Ženeve a Bruseli (1993 – 1994); podpredsedníčka Donau-Universität v Kremse (1995 – 1996); poslankyňa Európskeho parlamentu (november 1996 – január 2007 a december 2008 – júl 2009) a členka Právneho výboru; náhradníčka v Európskom konvente o budúcnosti Európy (február 2002 – júl 2003); členka mestskej rady mesta Perg (september 1997 – september 2009); spolková ministerka spravodlivosti (január 2007 – december 2008); sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Niilo Jääskinen

Narodený v roku 1958; magister práv (1980), diplom z odboru právo (1982), doktorát (2008) na univerzite v Helsinkách; vyučujúci na univerzite v Helsinkách (1980 – 1986); referendár a dočasný sudca Súdu prvého stupňa v Rovaniemi (1983 – 1984); právny poradca (1987 – 1989), neskôr vedúci sekcie európskeho práva ministerstva spravodlivosti (1990 – 1995); právny radca ministerstva zahraničných vecí (1989 – 1990); poradca a tajomník pre európske záležitosti Veľkého výboru Fínskeho parlamentu (1995 – 2000); dočasný sudca (júl 2000 – december 2002), neskôr sudca (január 2003 – september 2009) Najvyššieho správneho súdu; zodpovedný za právne a ústavné otázky v rámci rokovaní o pristúpení Fínskej republiky k Európskej únii; generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Pedro Cruz Villalón

Narodený v roku 1946; štúdium práva (1963 – 1968) a doktor (1975) na univerzite v Seville; postgraduálne štúdium na univerzite vo Freiburgu im Brisgau (1969 – 1971); asociovaný profesor ústavného práva na univerzite v Seville (1978 – 1986); vedúci katedry ústavného práva na univerzite v Seville (1986 – 1992); referendár na španielskom ústavnom súde (1986 – 1987); sudca španielskeho ústavného súdu (1992 – 1998); predseda španielskeho ústavného súdu (1998 – 2001); výskumný pracovník na Wissenschaftskolleg v Berlíne (2001 – 2002); vedúci katedry ústavného práva na Autonómnej univerzite v Madride (Universidad autónoma de Madrid) (2002 – 2009); volený radca Štátnej rady (Consejo de Estado) (2004 – 2009); autor mnohých publikácií; generálny advokát na Súdnom dvore od 14. decembra 2009.

Roger Grass

Narodený v roku 1948; ukončil Inštitút politických vied v Paríži a vyššie štúdiá verejného práva; zástupca prokurátora republiky na krajskom súde vo Versailles; administrateur principal (hlavný radca) Súdneho dvora; generálny tajomník Generálnej prokuratúry odvolacieho súdu v Paríži; kancelária ministra spravodlivosti; referendár predsedu Súdneho dvora; tajomník Súdneho dvora od 10. februára 1994.

2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2009

Slávnostné zasadnutie zo 6. októbra 2009

Rozhodnutiami z 25. februára a z 25. marca 2009 zástupcovia vlád členských štátov obnovili na obdobie od 7. októbra 2009 do 6. októbra 2015 mandáty sudcov Súdneho dvora Vassiliosa Skourisa, Allana Rosasa, Koena Lenaerts, Marka Ilešiča, Aindriasa Ó Caoimha, Rosario Silvy de Lapuerta, Endreho Juhásza, Una Löhmuša, Larsa Bay Larsena, Camélie Toader a Jean-Jacquesa Kasela.

Za sudcov Súdneho dvora boli rozhodnutiami z 25. februára a 8. júla 2009 na obdobie od 7. októbra 2009 do 6. októbra 2015 vymenovaní Marek Safjan namiesto Jerzyho Makarczyka, Daniel Šváby namiesto Jána Klučku a na obdobie od 7. októbra 2009 do 6. októbra 2012 Maria Berger namiesto Petra Janna.

Rozhodnutím z 25. februára 2009 zástupcovia vlád členských štátov obnovili na obdobie od 7. októbra 2009 do 6. októbra 2015 mandáty generálnych advokátov Súdneho dvora Eleanor Sharpston, Juliane Kokott a Dámasa Ruiz-Jaraba Colomera. Tým istým rozhodnutím bol za generálneho advokáta Súdneho dvora na obdobie od 7. októbra 2009 do 6. októbra 2015 vymenovaný Niilo Jääskinen namiesto Luísa Miguela Póiaresa Pessou Madura.

Slávnostné zasadnutie zo 14. decembra 2009

Po úmrtí generálneho advokáta Dámasa Ruiz-Jaraba Colomera zástupcovia vlád členských štátov Európskej únie vymenovali rozhodnutím z 30. novembra 2009 Pedra Cruza Villalóna za generálneho advokáta Súdneho dvora Európskej únie na zvyšné obdobie mandátu generálneho advokáta Ruiz-Jaraba Colomera, čiže na obdobie od 30. novembra 2009 do 6. októbra 2015.

3. Protokolárne poriadky

od 1. januára do 7. októbra 2009

pán V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
pán P. JANN, predseda prvej komory
pán C. W. A. TIMMERMANS,
predseda druhej komory
pán A. ROSAS, predseda tretej komory
pán K. LENAERTS, predseda štvrtej komory
pani E. SHARPSTON, prvá generálna advokátka
pán M. ILEŠIČ, predseda piatej komory
pán A. Ó CAOIMH, predseda siedmej komory
pán J.-C. BONICHOT, predseda šiestej komory
pán T. von DANWITZ, predseda ôsmej komory
pán D. RUIZ-JARABO COLOMER,
generálny advokát
pán A. TIZZANO, sudca
pán J. N. CUNHA RODRIGUES, sudca
pani R. SILVA de LAPUERTA, sudkyňa
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán M. POIARES MADURO, generálny advokát
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán J. MAKARCZYK, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán G. ARESTIS, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán J. KLUČKA, sudca
pán U. LÖHMUS, sudca
pán E. LEVITS, sudca
pán L. BAY LARSEN, sudca
pán P. MENGGOZZI, generálny advokát
pani P. LINDH, sudkyňa
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pani C. TOADER, sudkyňa
pán J.-J. KASEL, sudca

pán R. GRASS, tajomník

od 8. októbra 2009 do 13. decembra 2009

pán V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
pán A. TIZZANO, predseda prvej komory
pán J. N. CUNHA RODRIGUES,
predseda druhej komory
pán K. LENAERTS, predseda tretej komory
pán J.-C. BONICHOT, predseda štvrtej komory
pán P. MENGGOZZI, prvý generálny advokát
pani R. SILVA de LAPUERTA,
predsedníčka siedmej komory
pán E. LEVITS, predseda piatej komory
pani P. LINDH, predsedníčka šiestej komory
pani C. TOADER, predsedníčka ôsmej komory
pán D. RUIZ-JARABO COLOMER,
generálny advokát
pán C. W. A. TIMMERMANS, sudca
pán A. ROSAS, sudca
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán G. ARESTIS, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán M. ILEŠIČ, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán U. LÖHMUS, sudca
pán A. Ó CAOIMH, sudca
pán L. BAY LARSEN, sudca
pani E. SHARPSTON, generálna advokátka
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pán T. von DANWITZ, sudca
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pán J.-J. KASEL, sudca
pán M. SAFJAN, sudca
pán D. ŠVÁBY, sudca
pani M. BERGER, sudkyňa
pán N. JÄÄSKINEN, generálny advokát

pán R. GRASS, tajomník

od 14. decembra 2009 do 31. decembra 2009

pán V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
pán A. TIZZANO, predseda prvej komory
pán J. N. CUNHA RODRIGUES,
predseda druhej komory
pán K. LENAERTS, predseda tretej komory
pán J.-C. BONICHOT, predseda štvrtej komory
pán P. MENGGOZZI, prvý generálny advokát
pani R. SILVA de LAPUERTA,
predsedníčka siedmej komory
pán E. LEVITS, predseda piatej komory
pani P. LINDH, predsedníčka šiestej komory
pani C. TOADER, predsedníčka ôsmej komory
pán C. W. A. TIMMERMANS, sudca
pán A. ROSAS, sudca
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán G. ARESTIS, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán M. ILEŠIČ, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán U. LÖHMUS, sudca
pán A. Ó CAOIMH, sudca
pán L. BAY LARSEN, sudca
pani E. SHARPSTON, generálna advokátka
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pán T. von DANWITZ, sudca
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pán J.-J. KASEL, sudca
pán M. SAFJAN, sudca
pán D. ŠVÁBY, sudca
pani M. BERGER, sudkyňa
pán N. JÄÄSKINEN, generálny advokát
pán P. CRUZ VILLALÓN, generálny advokát

pán R. GRASS, tajomník

4. Bývalí členovia Súdneho dvora

Pilotti Massimo, sudca (1952 – 1958), predseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, sudca (1952 – 1958)
Van Kleffens Adrianus, sudca (1952 – 1958)
Rueff Jacques, sudca (1952 – 1959 a 1960 – 1962)
Riese Otto, sudca (1952 – 1963)
Lagrange Maurice, generálny advokát (1952 – 1964)
Delvaux Louis, sudca (1952 – 1967)
Hammes Charles Léon, sudca (1952 – 1967), predseda od roku 1964 do roku 1967
Roemer Karl, generálny advokát (1953 – 1973)
Catalano Nicola, sudca (1958 – 1962)
Rossi Rino, sudca (1958 – 1964)
Donner Andreas Matthias, sudca (1958 – 1979), predseda od roku 1958 do roku 1964
Trabucchi Alberto, sudca (1962 – 1972), potom generálny advokát (1973 – 1976)
Lecourt Robert, sudca (1962 – 1976), predseda od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, sudca (1963 – 1970)
Gand Joseph, generálny advokát (1964 – 1970)
Monaco Riccardo, sudca (1964 – 1976)
Mertens de Wilmars Josse J., sudca (1967 – 1984), predseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, sudca (1967 – 1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generálny advokát (1970 – 1972)
Kutscher Hans, sudca (1970 – 1980), predseda od roku 1976 do roku 1980
Mayras Henri, generálny advokát (1972 – 1981)
O'Dalaigh Cearbhall, sudca (1973 – 1974)
Sørensen Max, sudca (1973 – 1979)
Reischl Gerhard, generálny advokát (1973 – 1981)
Warner Jean-Pierre, generálny advokát (1973 – 1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., sudca (1973 – 1988), predseda od roku 1984 do roku 1988
O'Keeffe Aindrias, sudca (1975 – 1985)
Touffait Adolphe, sudca (1976 – 1982)
Capotorti Francesco, sudca (1976), potom generálny advokát (1976 – 1982)
Bosco Giacinto, sudca (1976 – 1988)
Koopmans Thymen, sudca (1979 – 1990)
Due Ole, sudca (1979 – 1994), predseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, sudca (1980 – 1988)
Chloros Alexandros, sudca (1981 – 1982)
Rozès Simone, generálna advokátka (1981 – 1984)
Verloren van Themaat Pieter, generálny advokát (1981 – 1986)
Slynn Sir Gordon, generálny advokát (1981 – 1988), potom sudca (1988 – 1992)
Grévisse Fernand, sudca (1981 – 1982 a 1988 – 1994)
Bahlmann Kai, sudca (1982 – 1988)
Galmot Yves, sudca (1982 – 1988)
Mancini G. Federico, generálny advokát (1982 – 1988), potom sudca (1988 – 1999)
Kakouris Constantinos, sudca (1983 – 1997)
Darmon Marco, generálny advokát (1984 – 1994)

Joliet René, sudca (1984 – 1995)
Lenz Carl Otto, generálny advokát (1984 – 1997)
O'Higgins Thomas Francis, sudca (1985 – 1991)
Schockweiler Fernand, sudca (1985 – 1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, generálny advokát (1986 – 1988)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, sudca (1986 – 2000)
Mischo Jean, generálny advokát (1986 – 1991 a 1997 – 2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, sudca (1986 – 2003), predseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, sudca (1988 – 1994)
Zuleeg Manfred, sudca (1988 – 1994)
Van Gerven Walter, generálny advokát (1988 – 1994)
Tesauro Giuseppe, generálny advokát (1988 – 1998)
Jacobs Francis Geoffrey, generálny advokát (1988 – 2006)
Kapteyn Paul Joan George, sudca (1990 – 2000)
Murray John L., sudca (1991 – 1999)
Gulmann Claus Christian, generálny advokát (1991 – 1994), potom sudca (1994 – 2006)
Edward David Alexander Ogilvy, sudca (1992 – 2004)
Elmer Michael Bendik, generálny advokát (1994 – 1997)
Cosmas Georges, generálny advokát (1994 – 2000)
Hirsch Günter, sudca (1994 – 2000)
La Pergola Antonio Mario, sudca (1994 a 1999 – 2006), generálny advokát (1995 – 1999)
Puissochet Jean-Pierre, sudca (1994 – 2006)
Léger Philippe, generálny advokát (1994 – 2006)
Ragnemalm Hans, sudca (1995 – 2000)
Fennelly Nial, generálny advokát (1995 – 2000)
Sevón Leif, sudca (1995 – 2002)
Wathelet Melchior, sudca (1995 – 2003)
Jann Peter, sudca (1995 – 2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, generálny advokát (1995 – 2009)
Schintgen Romain, sudca (1996 – 2008)
Ioannou Krateros, sudca (1997 – 1999)
Alber Siegbert, generálny advokát (1997 – 2003)
Saggio Antonio, generálny advokát (1998 – 2000)
O'Kelly Macken Fidelma, sudkyňa (1999 – 2004)
Von Bahr Stig, sudca (2000 – 2006)
Geelhoed Leendert A., generálny advokát (2000 – 2006)
Colneric Ninon, sudkyňa (2000 – 2006)
Stix-Hackl Christine, generálna advokátka (2000 – 2006)
Poiares Pessoa Maduro Luís Miguel, generálny advokát (2003 – 2009)
Makarczyk Jerzy, sudca (2004 – 2009)
Klučka Ján, sudca (2004 – 2009)

Predsedovia

Pilotti Massimo (1952 – 1958)

Donner Andreas Matthias (1958 – 1964)

Hammes Charles Léon (1964 – 1967)

Lecourt Robert (1967 – 1976)

Kutscher Hans (1976 – 1980)

Mertens de Wilmars Josse J. (1980 – 1984)

Mackenzie Stuart Alexander John (1984 – 1988)

Due Ole (1988 – 1994)

Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994 – 2003)

Tajomníci

Van Houtte Albert (1953 – 1982)

Heim Paul (1982 – 1988)

Giraud Jean-Guy (1988 – 1994)

C – Súdne štatistiky Súdneho dvora

Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené a prebiehajúce konania (2005 – 2009)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
3. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)
4. Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2005 – 2009)

Skončené konania

5. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
6. Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2009)
7. Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)
8. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej (2005 – 2009)
9. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)
10. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)
11. Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2005 – 2009)
12. Dĺžka trvania konaní (rozsudky a uznesenia vo veci samej) (2005 – 2009)

Prebiehajúce konania k 31. decembru každého roka

13. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
14. Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)

Rôzne

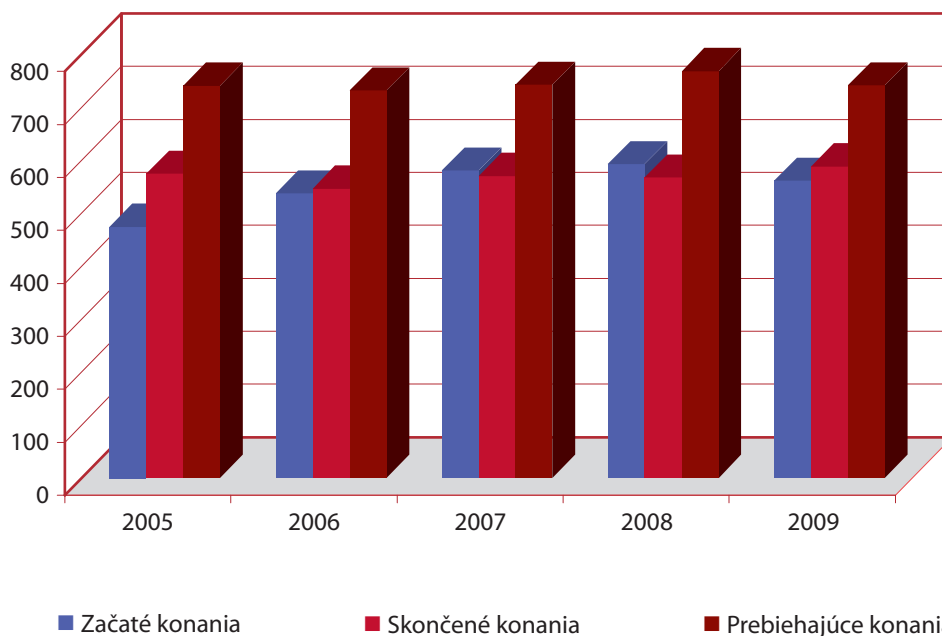
15. Skrátené súdne konania (2005 – 2009)
16. Naliehavé prejudiciálne konania (2008 – 2009)
17. Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (2009)

Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2009)

18. Začaté konania a rozsudky
19. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)
20. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdnych orgánov)
21. Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom

1. Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti

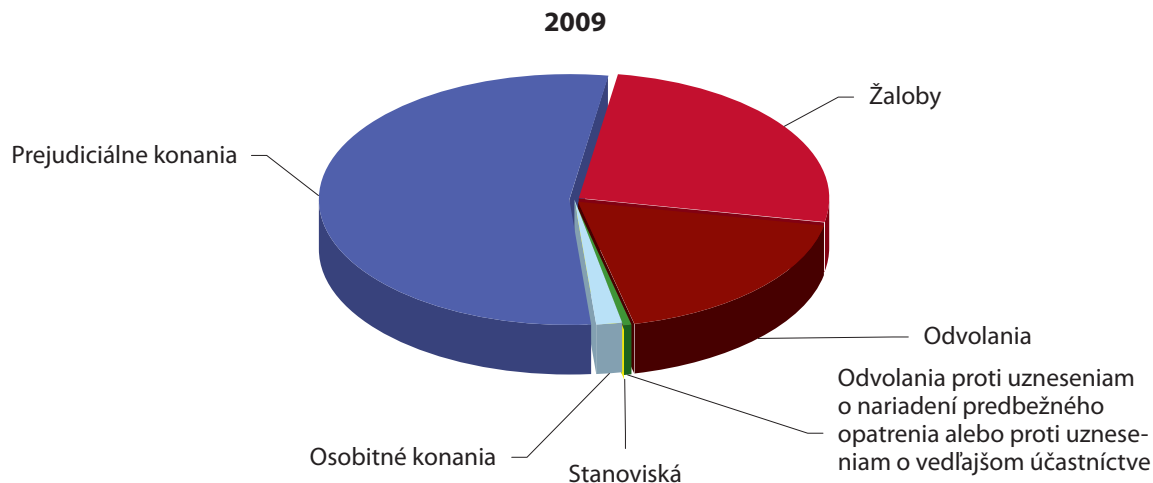
Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Začaté konania	474	537	580	592	561
Skončené konania	574	546	570	567	588
Prebiehajúce konania	740	731	742	768	741

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2. Začaté konania – Charakteristika konaní (2005 – 2009)^{1 2}

	2005	2006	2007	2008	2009
Prejudiciálne konania	221	251	265	288	302
Žaloby	179	201	222	210	143 ³
Odvolania	66	80	79	78	104
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	3	8	8	2
Stanoviská				1	1
Osobitné konania	7	2	7	8	9
Spolu	474	537	581	593	561
Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	2	1	3	3	1

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Za „osobitné konania“ sa považujú: oprava rozsudku (článok 66 rokovacieho poriadku); určenie výšky trov konania (článok 74 rokovacieho poriadku); pomoc súvisiaca s trovami konania (článok 76 rokovacieho poriadku); návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (článok 94 rokovacieho poriadku); návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (článok 97 rokovacieho poriadku); obnova konania (článok 98 rokovacieho poriadku); výklad rozsudku (článok 102 rokovacieho poriadku); preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Všeobecného súdu (článok 62 Štatútu Súdneho dvora); konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom (protokol o výsadách a imunitách); konania vo veci imunity (protokol o výsadách a imunitách).

³ Žaloby zahŕňajú 142 žalôb o nesplnenie povinnosti členským štátom a 1 žalobu o neplatnosť.

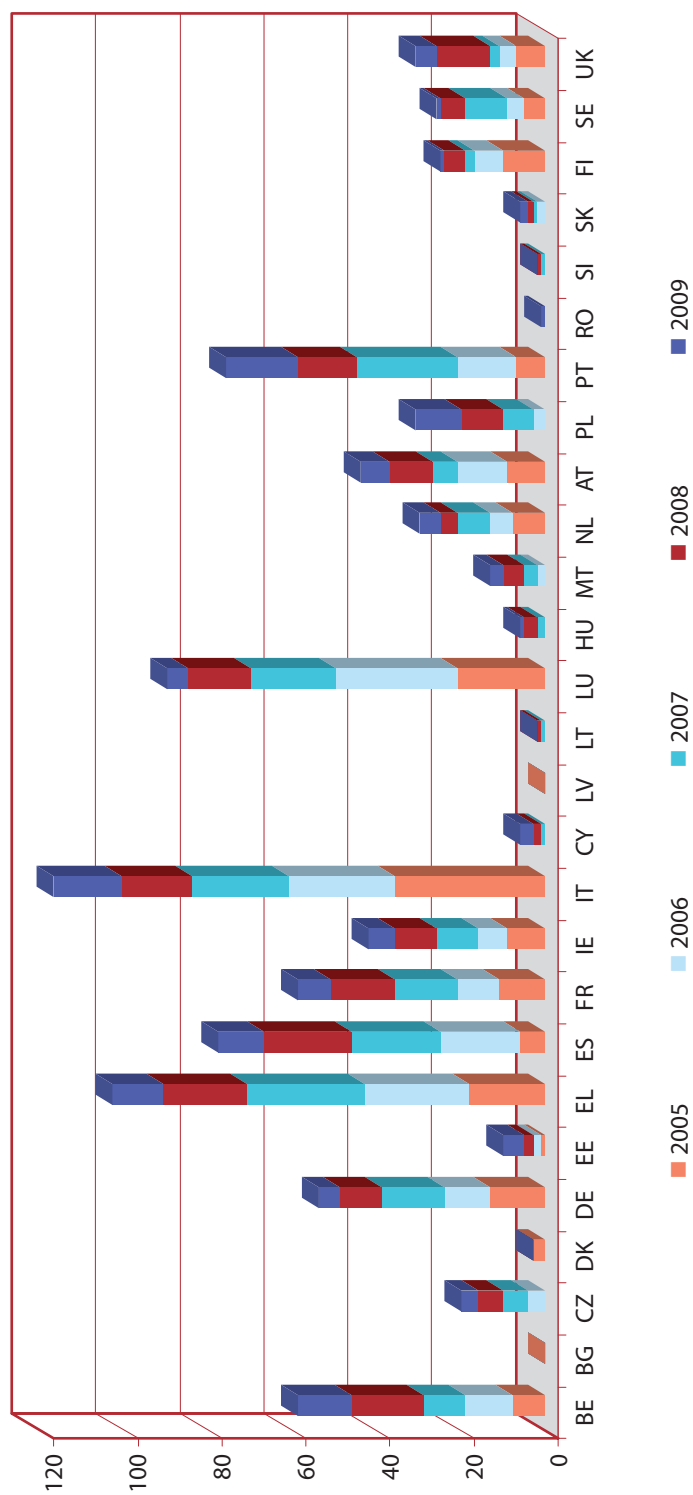
3. Začaté konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)¹

	Žaloby	Prejudiciálne konania	Odvolania	Odvolania proti uzneseniam o nariadení o predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Spolu	Osobitné konania
Aproximácia právnych predpisov	9	12			21	
Colná únia		9	3		12	
Dane	13	44			57	
Doprava	4	4			8	
Duševné vlastníctvo		14	25		39	
Energia	5	1			6	
Európske občianstvo		8			8	
Hospodárska súťaž		5	10		17	2
Inštitucionálne právo	2	3	9		14	4
Obchodná politika		2	4		6	
Podnikové právo	11	3	1		15	
Politika rybnárstva		1	1		2	
Poľnohospodárstvo	2	23	7		32	
Priemyselná politika	4	7			11	
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	2	17			19	
Pristúpenie nových štátov		1			1	
Regionálna politika			1		1	
Rozpočet Spoločenstiev	1				1	
Sloboda usadiť sa	8	9			17	
Slobodné poskytovanie služieb	7	16			23	
Sociálna politika	5	26	1		32	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov		12			12	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		1	3		4	
Spoločný colný sadzobník		9			9	
Štátna pomoc	10	5	32		47	
Vlastné zdroje Spoločenstiev	2	1			3	
Voľný pohyb kapitálu	6	6			12	
Voľný pohyb osôb	5	6			11	
Voľný pohyb tovaru	2	10	2		14	
Vonkajšie vzťahy		6			6	1
Zásady práva Spoločenstva		4			4	
Životné prostredie a spotrebitelia	45	33	2		80	
Zmluva ES/ZFEÚ²	143	298	101		2 544	5
Zmluva EÚ		4			4	
Zmluva UO			1		1	
Konanie						5
Služobný poriadok úradníkov			2		2	
Rôzne			2		2	5
SPOLU CELKOVO	143	302	104		2 551	10

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Dňom 1. decembra 2009, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, bola Zmluva o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva ES) nahradená Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

4. Začaté konania – Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2005 – 2009)¹

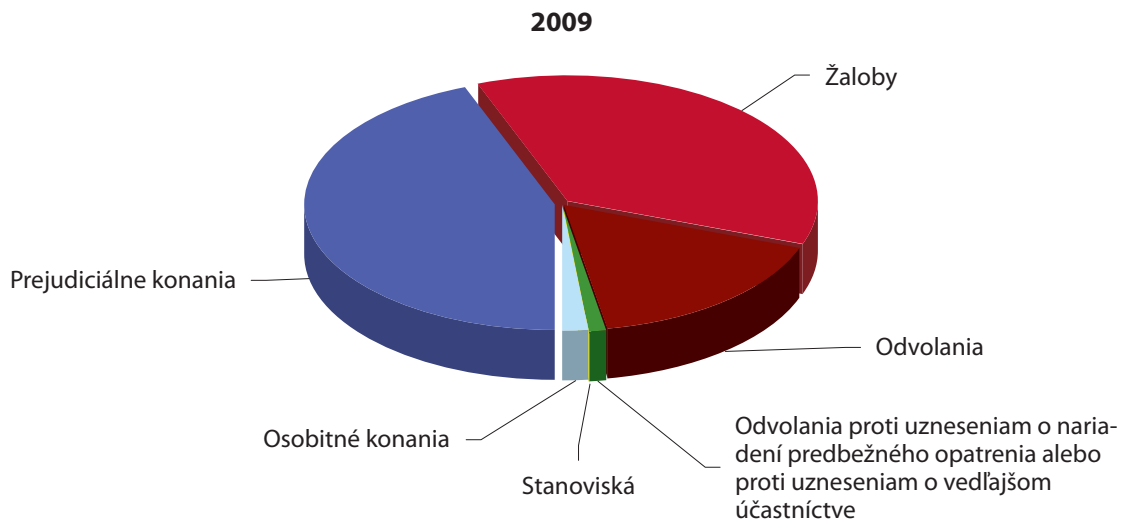

	2005		2006		2007		2008		2009 ²	
	Článok 226	Článok 228	Článok 226	Článok 228	Článok 226	Článok 228	Článok 226	Článok 228	Článok 226	Článok 228
BE	8		11		10		17		13	
BG										
CZ			4		6		6		4	
DK	3									
DE	13		11		15		10		5	
EE	1		2				2		5	
EL	18		25		26	2	19	1	11	1
ES	6		19		21		21		11	
FR	11		9	1	14	1	15		8	
IE	9		7		10		10		6	
IT	36		25		23		17		15	1
CY					1		2		3	
LV										
LT					1		1			
LU	19	2	28	1	20		15		5	
HU					2		3		1	
MT			2		3		5		3	
NL	8		5		8		4		5	
AT	9		12		6		10		7	
PL			3		7		10		11	
PT	7		13	1	23	1	14		17	
RO									1	
SI					1		1			
SK			2		1		1		2	
FI	10		7		2		5		1	
SE	5		4		10		6		1	
UK	7		4		2		13		5	
Spolu	170	2	193	3	212	4	207	1	140	2

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Články 226 ES až 228 ES boli po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 nahradené článkami 258 ZFEÚ až 260 ZFEÚ.

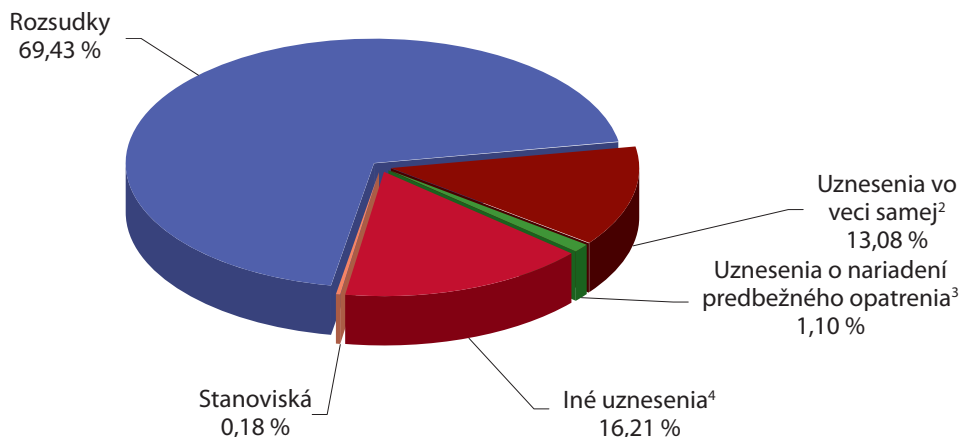
5. Skončené konania – Charakteristika konaní (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Prejudiciálne konania	254	266	235	301	259
Žaloby	263	212	241	181	215
Odvolania	48	63	88	69	97
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	2	2	2	8	7
Stanoviská		1			1
Osobitné konania	7	2	4	8	9
Spolu	574	546	570	567	588

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

6. Skončené konania – Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2009)¹

	Rozsudky	Uznesenia vo veci samej ²	Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia ³	Iné uznesenia ⁴	Stanoviská	Spolu
Prejudiciálne konania	188	22		18		228
Žaloby	149		1	65		215
Odvolania	38	45	2	2		87
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve			3	3		6
Stanoviská					1	1
Osobitné konania	2	4				6
Spolu	377	71	6	88	1	543

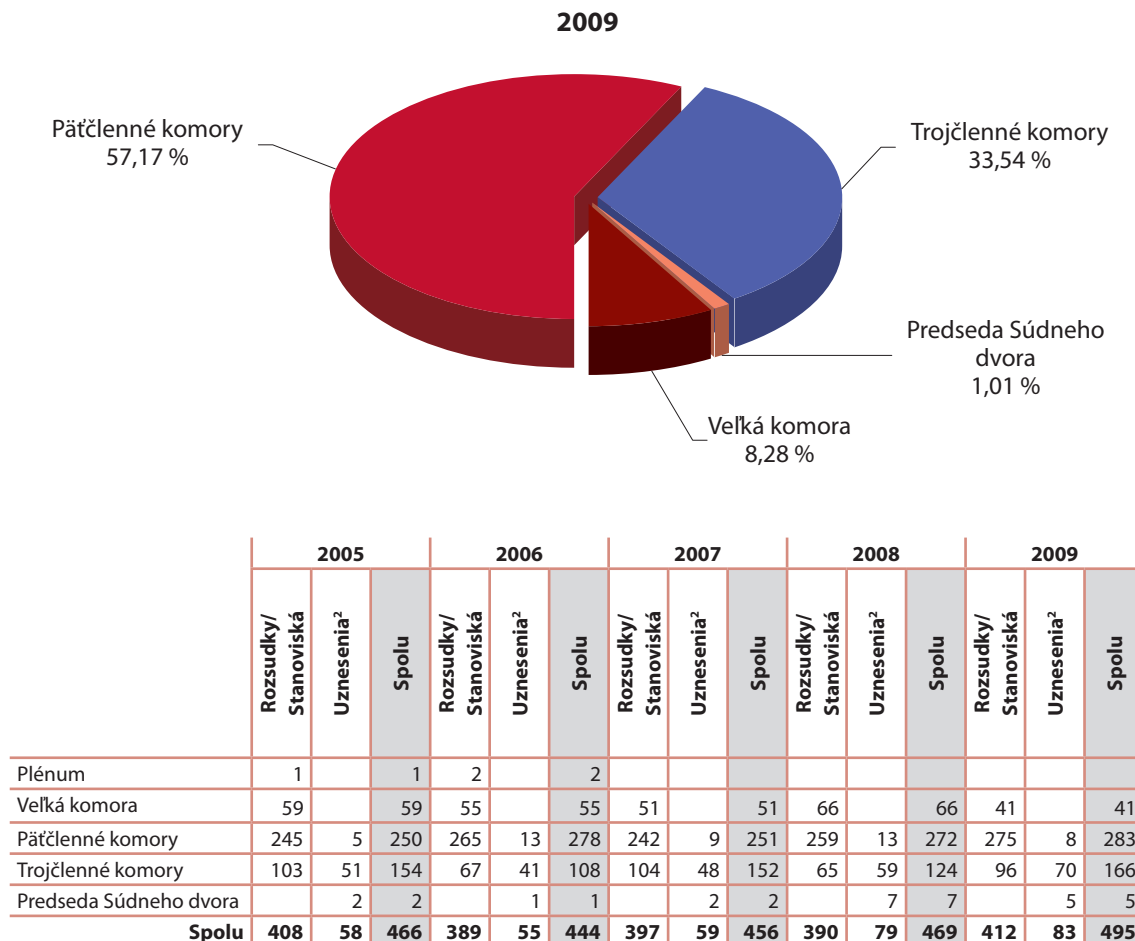
¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (iné ako uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu).

³ Uznesenia vydané v nadväznosti na žalobu podľa článku 242 ES alebo článku 243 ES (teraz po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy články 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ) alebo podľa článku 244 ES (teraz článok 280 ZFEÚ) alebo podľa príslušných ustanovení Zmluvy AE alebo v nadväznosti na odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

⁴ Uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu.

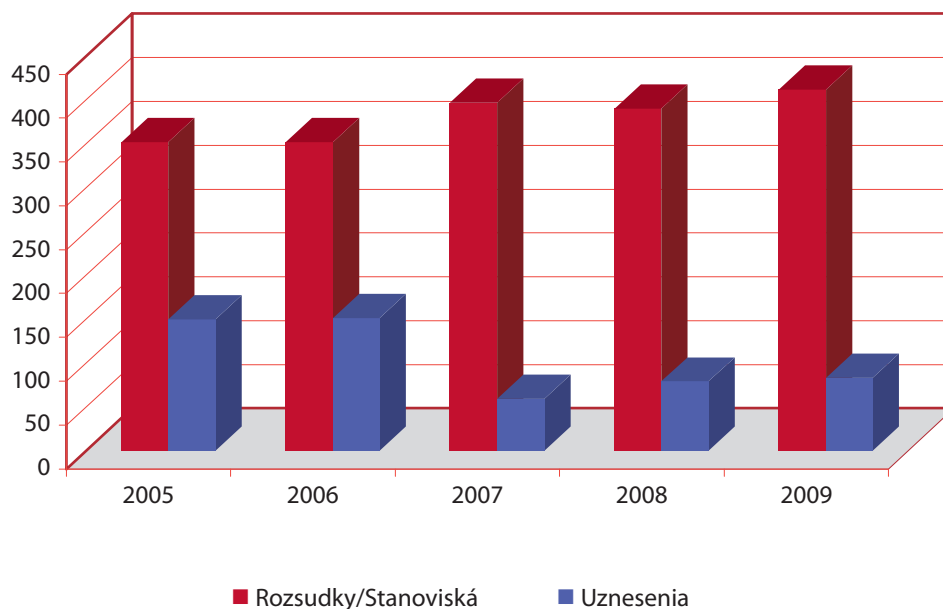
7. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)¹

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (iné ako uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu).

8. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)^{1 2}

	2005	2006	2007	2008	2009
Rozsudky/Stánoviská	352	352	397	390	412
Uznesenia	150	151	59	79	83
Spolu	502	503	456	469	495

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (iné ako uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu).

9. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Aproximácia právnych predpisov	41	19	21	21	32
Bruselský dohovor	8	4	2	1	2
Colná únia	9	9	12	8	5
Dane	34	55	44	38	44
Doprava	16	9	6	4	9
Duševné vlastníctvo	5	19	21	22	31
Energia	3	6	4	4	4
Európske občianstvo	2	4	2	6	3
Hospodárska a menová politika			1	1	1
Hospodárska súťaž	17	30	17	23	28
Inštitucionálne právo	16	15	6	16	29
Obchodná politika	4	1	1	1	5
Podnikové právo	24	10	16	17	17
Politika rybárstva	11	7	6	6	4
Poľnohospodárstvo	63	30	23	54	18
Pridruženie zámorských krajín a území	2				
Priemyselná politika	11		11	12	6
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	5	9	17	4	26
Pristúpenie nových štátov	1		1		1
Regionálna politika	5		7	1	3
Rímsky dohovor					1
Sloboda usadiť sa	5	21	19	29	13
Slobodné poskytovanie služieb	11	17	24	8	17
Sociálna politika	29	29	26	25	33
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	10	7	7	5	3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika			4	2	2
Spoločný colný sadzobník	7	7	10	5	13
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti		2		1	
Štátna pomoc	23	23	9	26	10
Vlastné zdroje Spoločenstiev	2	6	3		10
Voľný pohyb kapitálu	5	4	13	9	8
Voľný pohyb osôb	17	20	19	27	19
Voľný pohyb tovaru	11	8	14	12	12
Vonkajšie vzťahy	8	11	9	8	8
Výsady a imunity	1	1	1	2	
Zásady práva Spoločenstva	2	1	4	4	4
Životné prostredie a spotrebiteľia	44	40	50	43	60
Zmluva ES	452	424	430	445	481
Zmluva EÚ	3	3	4	6	1
Zmluva UO	3		1	2	
Zmluva AE	1	4	1		
Konanie	1	2	3	5	5
Služobný poriadok úradníkov	6	9	17	11	8
Rôzne	7	11	20	16	13
SPOLU CELKOVO	466	442	456	469	495

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

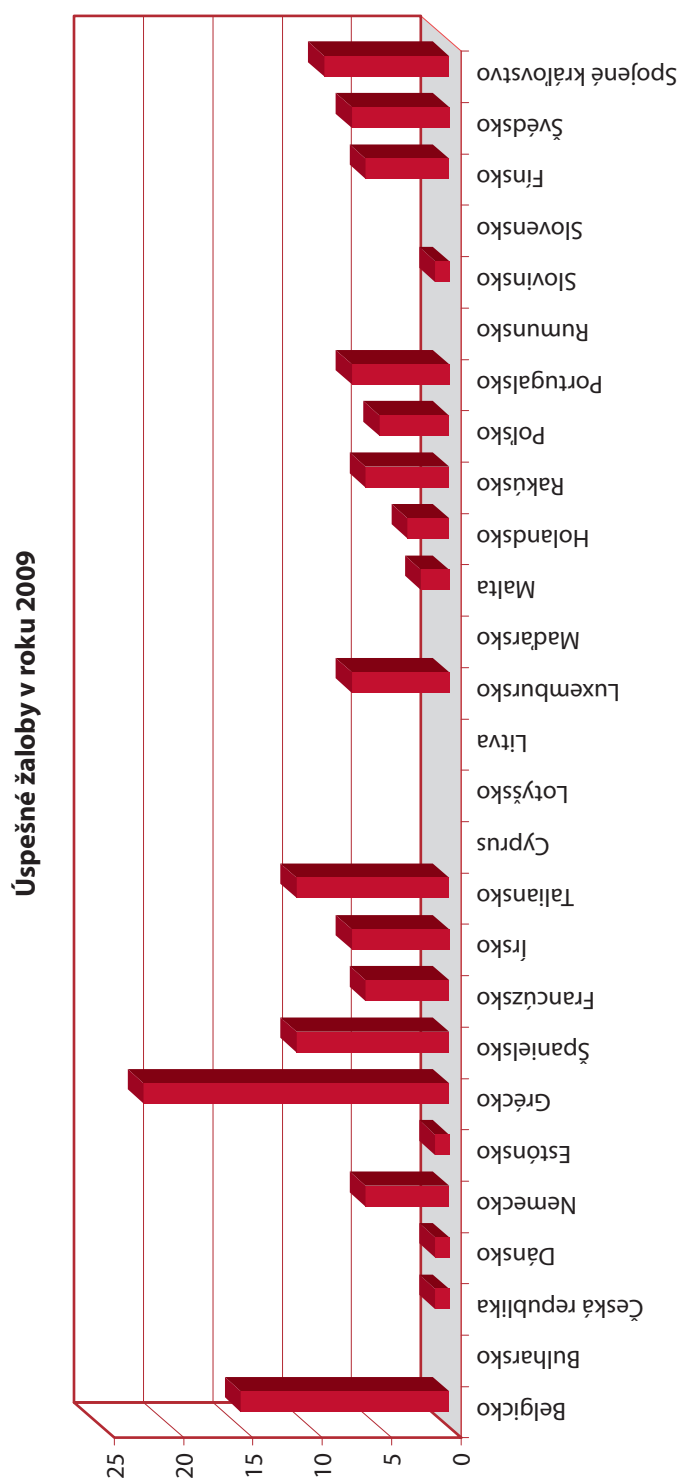
10. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)¹

	Rozsudky/Stánoviská	Uznesenia ²	Spolu
Aproximácia právnych predpisov	31	1	32
Bruselský dohovor	2		2
Colná únia	5		5
Dane	40	4	44
Doprava	8	1	9
Duševné vlastníctvo	12	19	31
Energia	4		4
Európske občianstvo	2	1	3
Hospodárska a menová politika	1		1
Hospodárska súťaž	26	2	28
Inštitucionálne právo	12	17	29
Obchodná politika	5		5
Podnikové právo	16	1	17
Politika rybárstva	4		4
Poľnohospodárstvo	18		18
Priemyselná politika	5	1	6
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	25	1	26
Pristúpenie nových štátov	1		1
Regionálna politika	2	1	3
Rímsky dohovor	1		1
Sloboda usadiť sa	13		13
Slobodné poskytovanie služieb	17		17
Sociálna politika	24	9	33
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	3		3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2		2
Spoločný colný sadzobník	13		13
Štátna pomoc	8	2	10
Vlastné zdroje Spoločenstiev	9	1	10
Voľný pohyb kapitálu	8		8
Voľný pohyb osôb	19		19
Voľný pohyb tovaru	11	1	12
Vonkajšie vzťahy	8		8
Zásady práva Spoločenstva	2	2	4
Životné prostredie a spotrebitelia	55	5	60
Zmluva ES	412	69	481
Zmluva EÚ	1		1
Konanie	1	4	5
Služobný poriadok úradníkov		8	8
Rôzne	1	12	13
SPOLU CELKOVO	414	81	495

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (iné ako uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu).

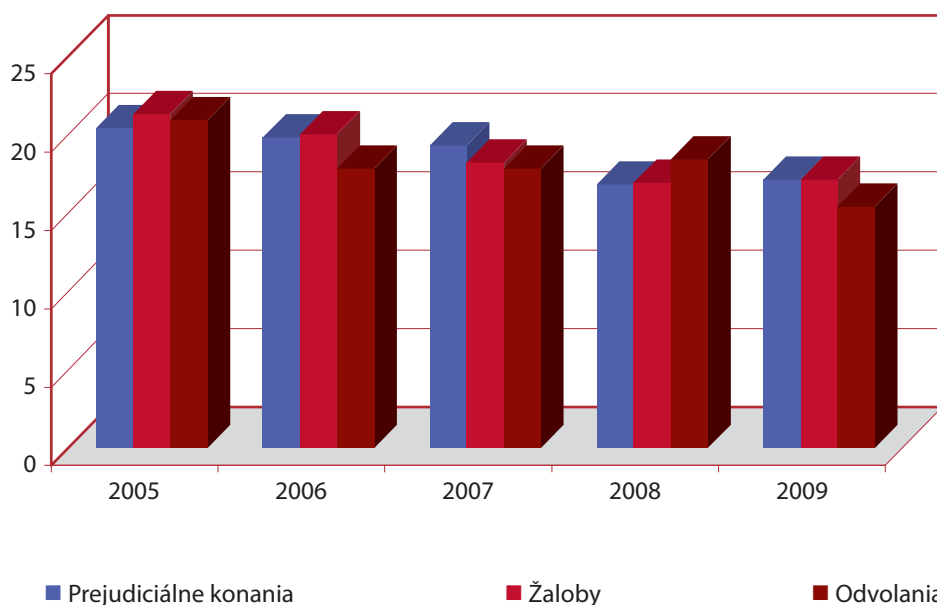
11. Skončené konania – Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2005 – 2009)¹

	2005		2006		2007		2008		2009	
	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté
Belgicko	10	1	7		9	1	7		15	1
Bulharsko										
Česká republika					6		2		1	
Dánsko	3	1			3				1	
Nemecko	12		7		7	1	3	3	6	2
Estónsko									1	
Grécko	20		6		10	3	8	1	22	
Španielsko	10	1	10	1	13	1	15	1	11	
Francúzsko	13		5		7		9	1	6	
Írsko	3		2		7	2	4		7	
Taliansko	11	1	13	1	23	2	14	1	11	4
Cyprus										
Lotyšsko										
Litva							1			
Luxembursko	16		19		12		12		7	
Maďarsko										
Malta					1				2	
Holandsko	4		1	1	3	1	3		3	
Rakúsko	10		10		6		3		6	
Poľsko							2		5	
Portugalsko	6		7		9		6		7	1
Rumunsko										
Slovinsko									1	
Slovensko					1		1			
Fínsko	5		7		3	1	1	1	6	1
Švédsko	2		2	1	5		2	1	7	
Spojené kráľovstvo	6	1	7	3	2	4	1		9	
Spolu	131	5	103	8	127	16	94	9	134	9

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

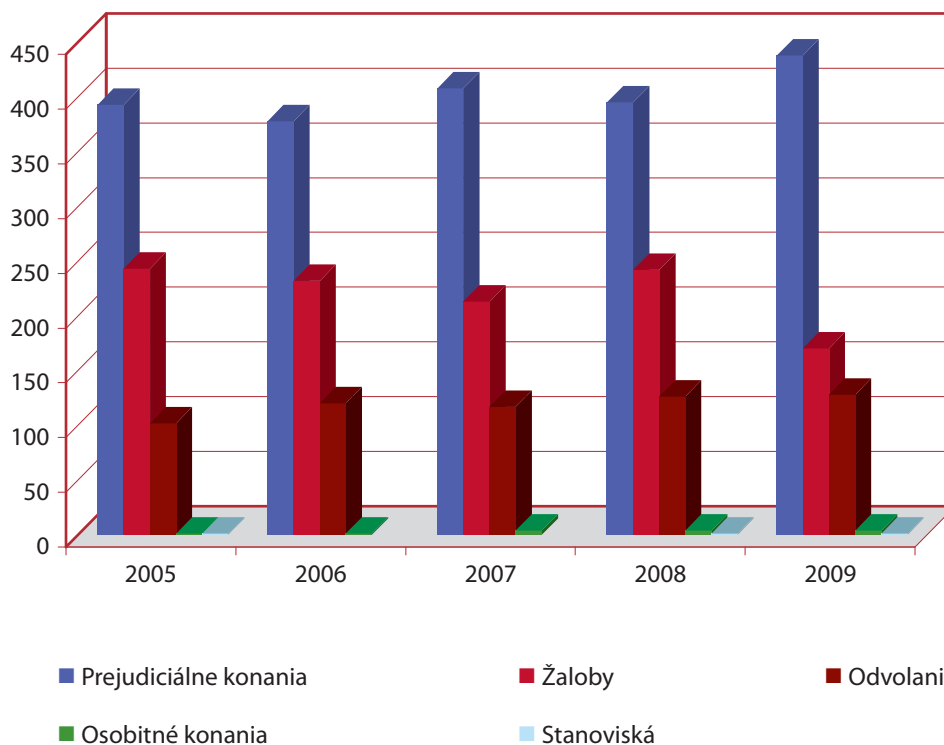
12. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní (2005 – 2009)¹ (rozsudky a uznesenia vo veci samej)

	2005	2006	2007	2008	2009
Prejudiciálne konania	20,4	19,8	19,3	16,8	17,1
Naliehavé prejudiciálne konania				2,1	2,5
Žaloby	21,3	20	18,2	16,9	17,1
Odvolania	20,9	17,8	17,8	18,4	15,4

¹ Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca. Z výpočtu dĺžky trvania konaní sú vylúčené: konania zahrňujúce medzitýmny rozsudok alebo vykonanie dôkazu; stanoviská; osobitné konania (konkrétne: určenie výšky trov konania, pomoc súvisiaca s trovami konania, návrh na zrušenie rozsudku, návrh tretej osoby na zmenu rozsudku, výklad rozsudku, obnova konania, oprava rozsudku, konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom); veci končiacie sa uznesením o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu; konania o nariadení predbežného opatrenia, ako aj odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

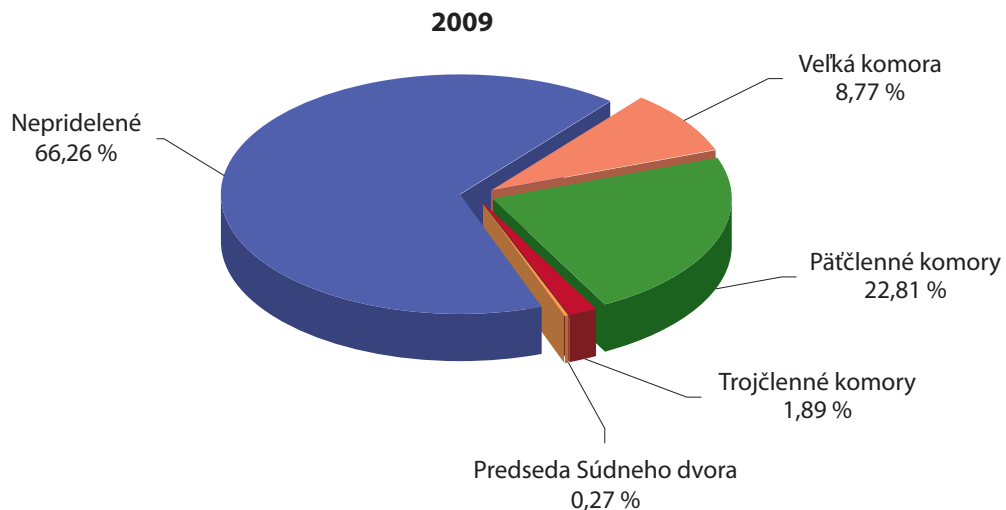
13. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Prejudiciálne konania	393	378	408	395	438
Žaloby	243	232	213	242	170
Odvolania	102	120	117	126	128
Osobitné konania	1	1	4	4	4
Stanoviská	1			1	1
Spolu	740	731	742	768	741

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

14. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Nepridelené	437	490	481	524	491
Plénum	2				
Veľká komora	60	44	59	40	65
Päťčlenné komory	212	171	170	177	169
Trojčlenné komory	29	26	24	19	14
Predseda Súdneho dvora			8	8	2
Spolu	740	731	742	768	741

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

15. Rôzne – Skrátené súdne konania (2005 – 2009)¹

	2005		2006		2007		2008		2009	
	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie
Žaloby						1				
Prejudiciálne konania		5		5		6	2	6		3
Odvolania						1				1
Osobitné konania										1
Spolu		5		5		8	2	6		5

¹ Prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátenom súdnom konaní na Súdnom dvore je možné na základe ustanovení článkov 62a a 104a rokovacieho poriadku v jeho znení, ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 2000.

16. Rôzne – Naliehavé prejudiciálne konania (2008 – 2009)¹

	2008			2009		
	Povolenie	Zamietnutie	Spolu	Povolenie	Zamietnutie	Spolu
Naliehavé prejudiciálne konania	3	3	6	2	1	3

¹ Od 1. marca 2008 možno návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veciach týkajúcich sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti prejednať v naliehavom konaní podľa ustanovení článku 104b rokovacieho poriadku.

17. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2009)¹

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Počet odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	Výsledok rozhodnutia		
			Zamietnutie	Povolenie	Výmaz alebo zastavenie konania
Hospodárska súťaž		2			
Inštitucionálne právo			1		2
Životné prostredie a spotrebitelia	1		2	1	3
Spolu Zmluva ES			3	1	5
SPOLU CELKOVO	1	2	3	1	5

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

18. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2009) – Začaté konania a rozsudky

Roky	Začaté konania ¹							Rozsudky/ Stanoviska ²
	Žaloby	Prejudiciálne konania	Odvolať	Odvolať proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1953	4					4		
1954	10					10		2
1955	9					9	2	4
1956	11					11	2	6
1957	19					19	2	4
1958	43					43		10
1959	46				1	47	5	13
1960	22				1	23	2	18
1961	24	1			1	26	1	11
1962	30	5				35	2	20
1963	99	6				105	7	17
1964	49	6				55	4	31
1965	55	7				62	4	52
1966	30	1				31	2	24
1967	14	23				37		24
1968	24	9				33	1	27
1969	60	17				77	2	30
1970	47	32				79		64
1971	59	37				96	1	60
1972	42	40				82	2	61
1973	131	61				192	6	80
1974	63	39				102	8	63
1975	61	69			1	131	5	78
1976	51	75			1	127	6	88
1977	74	84				158	6	100
1978	146	123			1	270	7	97
1979	1 218	106				1 324	6	138
1980	180	99				279	14	132
1981	214	108				322	17	128
1982	217	129				346	16	185
1983	199	98				297	11	151
1984	183	129				312	17	165
1985	294	139				433	23	211
1986	238	91				329	23	174
1987	251	144				395	21	208
1988	193	179				372	17	238
1989	244	139				383	19	188

>>>

Roky	Začaté konania ¹							Rozsudky/ Stanoviská ²
	Žaloby	Prejudiciálne konania	Odvolaania	Odvolaania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1990	221	141	15	1		378	12	193
1991	140	186	13	1	2	342	9	204
1992	251	162	24	1	2	440	5	210
1993	265	204	17			486	13	203
1994	125	203	12	1	3	344	4	188
1995	109	251	46	2		408	3	172
1996	132	256	25	3		416	4	193
1997	169	239	30	5		443	1	242
1998	147	264	66	4		481	2	254
1999	214	255	68	4		541	4	235
2000	197	224	66	13	2	502	4	273
2001	187	237	72	7		503	6	244
2002	204	216	46	4		470	1	269
2003	277	210	63	5	1	556	7	308
2004	219	249	52	6	1	527	3	375
2005	179	221	66	1		467	2	362
2006	201	251	80	3		535	1	351
2007	221	265	79	8		573	3	379
2008	210	288	77	8	1	584	3	333
2009	143	302	104	2	1	552	1	377
Spolu	8 465	6 620	1 021	79	19	16 204	349	8 267

¹ Približné číselné údaje nezahŕňajú osobitné konania.

² Presné číselné údaje.

19. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2009) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)¹⁾

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné ²	Spolu
1961																		1											1
1962																		5											5
1963															1			5											6
1964											2							4											6
1965					4				2									1											7
1966																		1											1
1967	5				11				3						1			3											23
1968	1				4				1		1							2											9
1969	4				11				1						1														17
1970	4				21				2		2							3											32
1971	1				18				6		5				1			6											37
1972	5				20				1		4							10											40
1973	8				37				4		5				1			6											61
1974	5				15				6		5							7								1			39
1975	7			1	26				15		14				1			4								1			69
1976	11				28				8	1	12							14								1			75
1977	16			1	30				14	2	7							9								5			84
1978	7			3	46				12	1	11							38								5			123
1979	13			1	33				18	2	19				1			11								8			106
1980	14			2	24				14	3	19							17								6			99
1981	12			1	41				17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36				39		18							21								4			129
1983	9			4	36				15	2	7							19								6			98
1984	13			2	38				34	1	10							22								9			129
1985	13				40				45	2	11				6			14								8			139
																													>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné ²	Spolu
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44			13	36	2	46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	8	14	26	2	43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	9	17	12	1	39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2	11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
Spolu	614	9	12	125	1 731	6	145	222	783	51	1 007	2	7	8	64	27	1	743	348	24	67	2	2	3	58	81	476	2	6 620

¹ Článok 177 Zmluvy ES (neskôr článok 234 ES, teraz článok 267 ZFEÚ), článok 35 ods. 1 EÚ, článok 41 UO, článok 150 AE a protokol 1971.

² Vec C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Súdny dvor Beneluxu/Benelux Gerichtshof)

Vec C-196/09, Miles a i. (Chambre de recours des écoles européennes/Rada pre sťažnosti európskych škôl)

20. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2009) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdnych orgánov)

			Spolu
Belgicko	Cour constitutionnelle	15	
	Cour de cassation	73	
	Conseil d'État	55	
	Iné súdne orgány	471	614
Bulharsko	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Iné súdne orgány	8	9
Česká republika	Nejvyšší soud		
	Nejvyšší správní soud	5	
	Ústavní soud		
	Iné súdne orgány	7	12
Dánsko	Højesteret	23	
	Iné súdne orgány	102	125
Nemecko	Bundesgerichtshof	128	
	Bundesverwaltungsgericht	93	
	Bundesfinanzhof	260	
	Bundesarbeitsgericht	19	
	Bundessozialgericht	74	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Iné súdne orgány	1 156	1 731
Estónsko	Riigikohus	1	
	Iné súdne orgány	5	6
Grécko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	40	
	Iné súdne orgány	95	145
Španielsko	Tribunal Supremo	24	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Iné súdne orgány	190	222
Francúzsko	Cour de cassation	88	
	Conseil d'État	47	
	Iné súdne orgány	648	783
Írsko	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Iné súdne orgány	19	51
Taliansko	Corte suprema di Cassazione	103	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	63	
	Iné súdne orgány	840	1 007
Cyprus	Ανώτατο Δικαστήριο	2	
	Iné súdne orgány		2

>>>

			Spolu
Lotyšsko	Augstākā tiesa	6	
	Satversmes tiesa		
	Iné súdne orgány	1	7
Litva	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis	2	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	2	
	Iné súdne orgány	3	8
Luxembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	2	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Iné súdne orgány	32	64
Maďarsko	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Fővárosi Ítéltábla	2	
	Szegedi Ítéltábla	1	
	Iné súdne orgány	23	27
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti tal-Appell		
	Iné súdne orgány	1	1
Holandsko	Raad van State	69	
	Hoge Raad der Nederlanden	183	
	Centrale Raad van Beroep	47	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	139	
	Tariefcommissie	34	
	Iné súdne orgány	271	743
Rakúsko	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	75	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	59	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Iné súdne orgány	179	348
Poľsko	Sąd Najwyższy	4	
	Naczelny Sąd Administracyjny	6	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Iné súdne orgány	14	24
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	2	
	Supremo Tribunal Administrativo	36	
	Iné súdne orgány	29	67
Rumunsko	Tribunal Dâmbovița	1	
	Iné súdne orgány	1	2

>>>

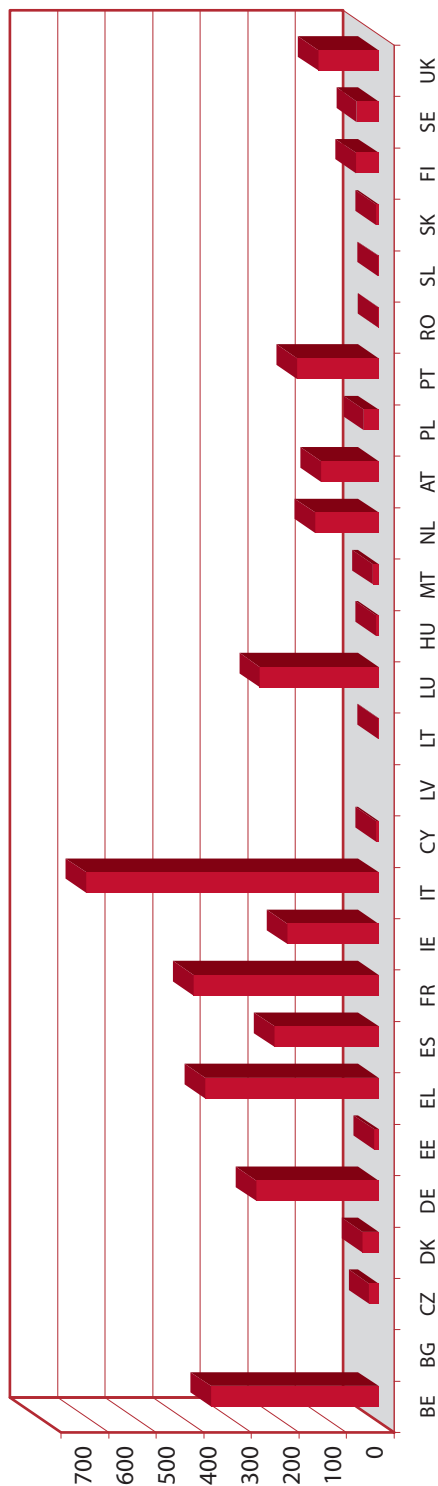
			Spolu
Slovinsko	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Iné súdne orgány	2	2
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	2	
	Iné súdne orgány	1	3
Fínsko	Korkein hallinto-oikeus	24	
	Korkein oikeus	10	
	Iné súdne orgány	24	58
Švédsko	Högsta Domstolen	13	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	23	
	Iné súdne orgány	41	81
Spojené kráľovstvo	House of Lords	40	
	Court of Appeal	53	
	Iné súdne orgány	383	476
Iné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹		1
	Rada pre sťažnosti európskych škôl ²		1
Spolu			6 620

¹ Vec C-265/00, Campina Melkunie

² Vec C-196/09, Miles a. i.

21. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2009) – Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom¹

1952 – 2009

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Spolu
2009	13		4		5	5	12	11	8	6	16	3			5	1	3	5	7	11	17	1		2	1	1	5	142
1952 – 2009	353		20	34	258	10	365	219	389	192	615	6		2	250	6	13	134	121	31	172	1	2	6	48	46	127	3 420

¹ Články 93, 169 až 171 a 225 Zmluvy ES (neskôr články 88 ES, 226 ES až 228 ES a 298 ES, teraz články 108, 258 až 260 a 348 ZFEÚ), články 141 AE až 143 AE a článok 88 UO.

Kapitola II

Všeobecný súd

A – Činnosť Všeobecného súdu v roku 2009

Predkladateľ: predseda Všeobecného súdu Marc Jaeger

Kolégium Všeobecného súdu sa rozrastalo pri jednotlivých rozšíreniach Únie, a preto je čoraz zriedkavejšie, aby rok ubehol bez toho, že by sa zmenilo zloženie súdu, a to aj mimo rámca jeho čiastočnej obnovy. V roku 2009 tak súd opustili dvaja členovia: Virpi Tiili, sudkyňa Súdu prvého stupňa od roku 1995, a Daniel Šváby, sudca Súdu prvého stupňa od roku 2004, ktorí boli nahradení sudcami Heikkim Kanninenom a Jurajom Schwarczom.

Zo štatistického hľadiska uplynulý rok nadväzuje na predchádzajúce roky. Bol zaznamenaný veľký počet podaných vecí (568), ktorý je napriek miernemu poklesu v porovnaní s rokom 2008 stále oveľa vyšší ako doposiaľ zaznamenané počty. Preto aj keď bolo potvrdené značné zlepšenie, pokiaľ ide o objem vyriešených vecí (555), počet neskončených konaní nemohol byť znížený ani napriek neustále vyvíjanému úsiliu v tomto smere.

Rok 2009 sa okrem toho niesol v znamení dvoch mimoriadnych udalostí.

V prvom rade tento súdny orgán oslávil 20 rokov svojej existencie. Kolokvium „20 rokov existencie k horizontu 2020 – Budovanie Súdu prvého stupňa zajtraška na pevných základoch“, ktoré bolo zorganizované pri tejto príležitosti, vytvorilo priestor pre mimoriadne zaujímavé diskusie a príspevky od pozorovateľov z rôznych oblastí.¹ Boli načrtnuté dôležité smery uvažovania o budúcnosti súdu, jeho poslaní a fungovaní, ktoré posilňujú presvedčenie Všeobecného súdu, že je potrebné pokračovať v reformách, vrátane štrukturálnych, aby sa zabezpečila stále vyššia úroveň ochrany osôb podliehajúcich súdnej moci.

Rok 2009 bol tiež rokom nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy. A hoci sa významný vplyv tejto zmluvy na európsku integráciu primárne neprejavuje vo vzťahu k súdom Únie, v každom prípade sa treba zmieniť o niektorých aspektoch, ktoré ovplyvnia Všeobecný súd. Predovšetkým ide o nový názov inštitúcie: „Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev“ bol premenovaný na „Všeobecný súd Európskej únie“, aby bola zohľadnená jeho právomoc rozhodovať o odvolaniach v oblasti verejnej služby. Ďalej ide o zmiernenie podmienok prípustnosti žalôb o neplatnosť podaných jednotlivcami proti normatívnym aktom. Takisto dochádza k rozšíreniu právomoci Všeobecného súdu na niektoré žaloby podané jednotlivcami v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a v oblasti policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach. A napokon je tu pozdvihnutie Charty základných práv Európskej únie na úroveň Zmluvy. Tieto zmeny, ktoré predstavujú významný pokrok v oblasti súdnej ochrany, by mohli mať značný vplyv tak na objem, ako aj na povahu sporov, ktoré budú predložené Všeobecnému súdu.

Nasledujúci text by mal poskytnúť predstavu o rôznorodosti a niekedy aj komplexnosti oblasti činnosti Všeobecného súdu ako súdu rozhodujúceho o zákonnosti (I), o náhrade škody (II), o odvolaniach (III) a o nariadení predbežných opatrení (IV).

¹ Tieto príspevky sú sprístupnené na internetovej stránke www.curia.europa.eu a dokumenty z kolokvia budú uverejnené v priebehu roka 2010.

I. Konania týkajúce sa zákonnosti

Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 230 ES

1. Akty, ktoré môžu byť predmetom žaloby

Aktmi, ktoré môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť, sú podľa článku 230 ES opatrenia s právne záväznými účinkami, ktoré môžu zasiahnuť do záujmov žalobcu tým, že podstatným spôsobom zmenia jeho právne postavenie.²

V rozsudku z 9. septembra 2009, *Brink's Security Luxembourg/Komisia* (T-437/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), ktorý sa týkal žiadosti o prístup k určitým dokumentom v rámci spochybnenia zadania verejnej zákazky konkurenčnému podniku zo strany žalobcu, Súd prvého stupňa zaujal novátorský prístup k prípadnému zmierneniu prísnosti tejto definície.

V uvedenej veci bol napadnutým aktom list Komisie, ktorý žalobcu informoval, že Komisia mu neoznámila zloženie hodnotiacej komisie, ktorá posudzovala ponuky uchádzačov. Konanie o prístupe k dokumentom Komisie, upravené článkami 6 až 8 nariadenia (ES) č. 1049/2001³, pritom prebieha v dvoch etapách. Žiadateľ musí najprv Komisii zaslať pôvodnú žiadosť o prístup k dokumentom. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia potom žiadateľ môže predložiť na generálny sekretariát Komisie potvrdzujúcu žiadosť. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia môže žiadateľ začať proti Komisii súdne konanie, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 230 ES. Len opatrenie prijaté generálnym tajomníkom Komisie tak môže mať právne účinky, ktoré majú vplyv na záujmy žiadateľa, a teda môže byť predmetom žaloby o neplatnosť.

Súd prvého stupňa z toho vyvodil, že žaloba o neplatnosť smerujúca proti zamietnutiu pôvodnej žiadosti v zásade nie je prípustná. Poznamenal však, že Komisia v liste o zamietnutí opomenula informovať žalobcu o jeho práve podať potvrdzujúcu žiadosť, ako jej to ukladá nariadenie č. 1049/2001. Táto nezrovnalosť má za následok, že žaloba o neplatnosť smerujúca proti zamietnutiu pôvodnej žiadosti je výnimočne prípustná. Ak by to bolo inak, Komisia by sa mohla vyhnúť kontrole zo strany súdu z dôvodu formálnej vady, ktorú jej možno pripísať. Z judikatúry však vyplýva, že keďže je Európske spoločenstvo spoločenstvom práva, v ktorom inštitúcie podliehajú kontrole súladu ich aktov so Zmluvou, procesnoprávne podmienky vzťahujúce sa na žaloby, o ktorých rozhoduje súd, musia byť vykladané pokiaľ možno tak, aby ich uplatnenie prispelo k realizácii cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú súdnu ochranu práv, ktoré subjektom vyplývajú z práva Únie.

2. Aktívna legitímácia

Článok 230 štvrtý odsek ES podmieňuje prípustnosť žaloby podanej jednotlivcami proti aktom, ktoré im nie sú určené, dvojakou podmienkou, aby boli žalobcovia napadnutým aktom priamo a osobne dotknutí. Podľa judikatúry fyzické alebo právnické osoby iné ako tie, ktorým je rozhodnutie určené, môžu tvrdiť, že sa ich rozhodnutie osobne týka, iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolností, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené.⁴ Navyše, aby bol jednotlivec aktom priamo dotknutý, akt musí mať priame účinky

² Rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1981, *IBM/Komisia*, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1963, *Plaumann/Komisia*, 25/62, Zb. s. 197.

na právne postavenie dotknutej osoby, pričom jeho vykonanie musí byť úplne automatické a musí vyplývať zo samotnej právnej úpravy bez potreby vydania ďalších predpisov na jeho vykonanie.⁵

Vo veci *Vischim/Komisia* (rozsudok zo 7. októbra 2009, T-420/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke) žalobca navrhoval zrušenie smernice Komisie 2005/53/ES zo 16. septembra 2005⁶, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/414/EHS⁷ tak, že sa do jej prílohy I (v ktorej sú vymenované látky, ktorých uvedenie na trh povoľujú členské štáty) zaraďuje účinná látka chlórtonil, ktorú vyrába žalobca, a stanovujú sa určité podmienky, najmä pokiaľ ide o maximálny obsah hexachlórbenzénu (HCB) v tejto účinnej látke. V zmysle týchto predpisov sú členské štáty povinné zmeniť alebo odobrať povolenia pre prípravky na ochranu rastlín obsahujúce chlórtonil, ktoré tieto podmienky nespĺňajú.

Keďže uvedená smernica predstavuje všeobecne záväzný právny akt, Súd prvého stupňa zdôraznil, že hoci článok 230 štvrtý odsek ES výslovne neupravuje prípustnosť žalôb o neplatnosť smernice podaných fyzickou alebo právnickou osobou, z judikatúry vyplýva, že táto jediná okolnosť nestačí na vyhlásenie neprípustnosti takýchto žalôb. Inštitúcie totiž nemôžu samotnou voľbou formy predmetného aktu vylúčiť súdnu ochranu, ktorú toto ustanovenie Zmluvy poskytuje jednotlivcom, keďže všeobecná záväznosť napadnutého aktu nevylučuje, aby sa akt priamo a osobne dotýkal určitých fyzických alebo právnických osôb. V takom prípade môže mať akt Únie všeobecnú záväznosť a vo vzťahu k niektorým hospodárskym subjektom povahu rozhodnutia. Odkazujúc na skutočnosť, že smernica 91/414 stanovuje, že konanie o posúdení účinných látok, ktoré sú na trhu, sa začína dorúčením oznámenia dotknutého výrobcu, ktorý predloží dokumentáciu obsahujúcu údaje potrebné na tento účel a je zapojený do rôznych štádií skúmania tejto dokumentácie, Súd prvého stupňa dospel k názoru, že žalobca ako ohlasovateľ požíva procesné záruky a z tohto titulu je osobne dotknutý napadnutou smernicou.

Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa priamej dotknutosti, Súd prvého stupňa konštatoval, že prijatím napadnutej smernice Komisia skončila posudzovanie chlórtonilu a rozhodla o jeho zaradení do prílohy I smernice 91/414 za určitých podmienok. Okrem toho, podľa danej smernice boli členské štáty povinné opätovne preskúmať povolenia vydané na prípravky na ochranu rastlín obsahujúce túto látku a overiť dodržanie maximálneho obsahu HCB, pričom v rámci tejto činnosti nedisponovali žiadnou mierou voľnej úvahy. Napadnutá smernica sa preto žalobcu, ako podniku vyrábajúceho túto účinnú látku, priamo dotýka, takže žaloba o neplatnosť je prípustná.

3. Lehota na podanie žaloby

V rozsudkoch z 10. júna 2009, *Poľsko/Komisia* (T-257/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), a z 2. októbra 2009, *Cyprus/Komisia* (T-300/05 a T-316/05, neuverejnený v Zbierke), sa riešila otázka určenia začiatku plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa článku 230 piateho odseku ES v prípade žaloby o neplatnosť, ktorú podal pristupujúci členský štát proti nariadeniu, ktorým sa ukladá prijatie prechodných opatrení v oblasti poľnohospodárstva a ktoré bolo prijaté a uverejnené pred pristúpením tohto štátu. V predmetnom prípade Poľská republika a Cyperská republika

⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 5. mája 1998, *Dreyfus/Komisia*, C-386/96 P, Zb. s. I-2309, bod 43.

⁶ Smernica Komisie 2005/53/ES zo 16. septembra 2005 ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/414/EHS s cieľom zaradiť chlórtonil, chlórtoletrín, cypermetrín, daminozid a metyltiofanát ako účinné látky (Ú. v. EÚ L 241, s. 51).

⁷ Smernica Rady z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (Ú. v. ES L 230, s. 1; Mim. vyd. 03/011, s. 332). Podľa tejto smernice povolenie na uvedenie na trh je možné vydať len vtedy, ak je na základe vývoja vedeckých a technických poznatkov možné predpokladať, že prípravky na ochranu rastlín, ktoré obsahujú danú účinnú látku, budú spĺňať určité podmienky týkajúce sa absencie škodlivých účinkov na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie.

tvrdili, že lehota na podanie žaloby nemohla začať plynúť ešte pred ich pristúpením k Únii, ktoré bolo podmienkou nadobudnutia účinnosti sporného nariadenia.

V tejto súvislosti Súd prvého stupňa pripomenul, že na základe článku 230 piateho odseku ES musí byť žaloba o neplatnosť podaná do dvoch mesiacov od uverejnenia aktu a striktné uplatnenie právnej úpravy týkajúcej sa procesných lehôt zodpovedá požiadavke právnej istoty a potrebe vyhnúť sa akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti. Za okolností predmetného prípadu z toho preto vyvodil, že žaloby boli podané oneskorene a argumenty dotknutých štátov neumožnili tento záver vyvrátiť. Súd prvého stupňa totiž po prvé usúdil, že otázka podmienenia nadobudnutia účinnosti sporných nariadení pristúpením dotknutých štátov je irelevantná, pretože sa v nej zamieňa napadnuteľnosť aktu, ktorá je spojená so splnením všetkých vyžadovaných formálnych požiadaviek zverejnenia a od ktorej začína plynúť lehota na podanie žaloby, s nadobudnutím účinnosti uvedeného aktu, ktoré môže nastať neskôr. Po druhé Súd prvého stupňa dospel k záveru, že lehota na podanie žaloby stanovená v článku 230 ES je všeobecne uplatniteľná a nevyžaduje, aby dotknuté štáty mali postavenie členského štátu, a v každom prípade sa na ne vzťahuje ako na právnické osoby. Po tretie Súd prvého stupňa zdôraznil, že tieto štáty neboli zbavené práva na účinnú súdnu ochranu, pretože hoci sa tretie štáty, vrátane štátov pred ich pristúpením k Európskej únii, nemôžu dovoľávať postavenia v súdnom konaní, ktoré prináleží členským štátom, majú rovnakú procesnú spôsobilosť, akú tento systém priznáva právnickým osobám podľa článku 230 štvrtého odseku ES. Súd prvého stupňa pritom uviedol, že hoci predmetné nariadenie predstavuje všeobecne záväzný akt, dotknutým členským štátom priamo bráni v tom, aby vykonávali vlastnú právomoc podľa vlastného uváženia a ukladá im rôzne povinnosti zavedenia a vykonávania určitého mechanizmu, predovšetkým fiskálneho, ktorým sa majú odstrániť nadbytočné zásoby cukru. Na základe analógie s judikatúrou uplatniteľnou na subjekty na nižšej ako štátnej úrovni⁸ Súd prvého stupňa dospel k záveru, že Poľská republika a Cyperská republika boli predtým, ako nadobudli postavenie členského štátu, priamo a osobne dotknuté napadnutým nariadením, takže striktné uplatnenie procesnej lehoty odo dňa uverejnenia uvedeného nariadenia im nebránilo uplatniť svoje práva.

Okrem toho Cyperská republika tvrdila, že jej žaloba je v každom prípade prípustná, pretože bola podaná včas, pokiaľ smerovala proti nariadeniu, ktorým sa menilo pôvodné nariadenie. Súd prvého stupňa pripomenul, že hoci konečný charakter aktu, ktorý nebol napadnutý v stanovenej lehote, sa netýka len samotného aktu, ale aj každého neskoršieho aktu, ktorý má čisto potvrdzujúci charakter, a že toto riešenie odôvodnené potrebou právnej stability platí tak pre individuálne právne akty, ako aj pre tie, ktoré majú normatívny charakter, v prípade, že je zmenené niektoré ustanovenie nariadenia, je znovu možné podať žalobu, a to nielen proti tomuto jednému ustanoveniu, ale aj proti tým, ktoré s ním tvoria celok, aj keď neboli zmenené.⁹ Pri kontextuálnom skúmaní tohto záveru ho Súd prvého stupňa nuansoval spresnením, že námietku uplynutia lehoty na podanie žaloby treba uplatniť voči žalobe o neplatnosť podanej proti zmenenému ustanoveniu nielen vtedy, keď dané ustanovenie preberá ustanovenie obsiahnuté v akte, pri ktorom uplynula lehota na podanie žaloby, ale aj vtedy, keď sa napriek novému zneniu jeho podstata nezmenila. Naproti tomu, ak je niektoré ustanovenie nariadenia hoci len sčasti vecne zmenené, žalobu je možné podať znovu proti tomuto ustanoveniu, ako aj proti všetkým ustanoveniam, ktoré s ním tvoria nedeliteľný a vecný celok, aj keď neboli zmenené. Keďže v danom prípade sporné nariadenie prinášalo doplnkové a procesné zmeny, ktorých cieľom bolo iba predĺžiť lehoty stanovené v pôvodnom nariadení, zrušenia ustanovení pôvodného nariadenia nebolo možné sa domáhať prostredníctvom žaloby o neplatnosť podanej proti nariadeniu, ktorým sa mení pôvodné nariadenie.

⁸ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1998, Vlaams Gewest/Komisia, T-214/95, Zb. s. II-717, bod 29.

⁹ Rozsudok Súdneho dvora z 18. októbra 2007, Komisia/Parlament a Rada, C-299/05, Zb. s. I-8695, body 29 a 30.

*Pravidlá hospodárskej súťaže platné pre podniky***1. Všeobecné poznámky****a) Dĺžka trvania porušenia**

V rozsudku zo 17. decembra 2009, *Solvay/Komisia* (T-58/01, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa rozhodol, že aj v prípade, keď existujú osobitné okolnosti umožňujúce prenesenie dôkazného bremena v súvislosti s dĺžkou trvania porušenia, Komisia nie je zbavená povinnosti dôvodne rozhodnúť v rozhodnutí, v ktorom sa konštatuje porušenie článku 81 ods. 1 ES, pokiaľ ide o dĺžku porušenia, a poskytnúť informácie o tejto dĺžke, ktorými disponuje. Súd prvého stupňa uviedol, že keďže napadnuté rozhodnutie obsahovalo rozporuplné skutočnosti, pokiaľ ide o koniec porušenia, rozhodol, že Komisia, ktorá v prvom rade mala dôkazné bremeno, nepreukázala, že dotknuté porušenie trvalo do konca roku 1990. Podľa Súdu prvého stupňa preto bolo treba zmeniť napadnuté rozhodnutie znížením výšky pokuty uloženej žalobkyni o 25 %.

b) Premlčanie

Vec *ArcelorMittal Luxembourg a i./Komisia* (rozsudok z 31. marca 2009, T-405/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní) umožnila Súdu prvého stupňa, aby potvrdil svoju judikatúru¹⁰, pokiaľ ide o rozsah účinkov *ratione personae* v prípade úkonov prerušujúcich premlčanie. V prejednávanej veci materská spoločnosť dcérskej spoločnosti, ktorá sa podieľala na kartelovej dohode na trhu oceľových nosníkov, zdôrazňovala, že úkony prerušujúce päťročnú premlčaciu lehotu mali účinky len voči podnikom, ktoré sa zúčastnili porušovania. Vzhľadom na to, že počas správneho konania, do ktorého spadala úkon prerušujúci premlčaciu lehotu, sa preukázalo, že materská spoločnosť nebola podnikom zúčastneným na porušovaní a nebola ani adresátom oznámenia o výhradách, táto spoločnosť spochybňovala, či Komisia mohla voči nej namietat účinok prerušenia tohto úkonu. Súd prvého stupňa odmietol tento výklad a spresnil, že spoločnosť sa dovoľáva objektívnej skutočnosti, teda účasti na porušení, ktorá sa líši od subjektívneho a sporného prvku, akým je identifikácia takéhoto podniku v priebehu správneho konania. Podnik sa totiž mohol zúčastňovať na porušovaní bez toho, aby to Komisia vo chvíli, keď vykonala úkon prerušujúci premlčanie, vedela. Premlčanie je prerušené nielen vo vzťahu k podnikom, ktoré boli predmetom úkonov vyšetrovania alebo stíhania, ale aj vo vzťahu k tým podnikom, ktoré, zúčastňujúc sa na porušovaní, sú ešte Komisii neznáme, a preto neboli predmetom žiadneho opatrenia na vedenie konania alebo nie sú adresátmi nijakého procesného úkonu.

V oblasti pozastavenia premlčania Súd prvého stupňa spresnil, že zatiaľ čo nariadenie (ES) č. 1/2003¹¹ špecifikuje, že prerušenie sa uplatňuje na všetky podniky alebo združenia podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní, takéto upresnenie pri pozastavení chýba. Skúmal preto, či podanie žaloby pred ním malo účinok len voči podniku, ktorý bol žalobcom, alebo *erga omnes* voči všetkým podnikom, ktoré sa zúčastňovali na porušovaní bez ohľadu na to, či podali, alebo nepodali žalobu. V tejto súvislosti v prvom rade uvádza, že rovnako ako prerušenie premlčania, aj pozastavenie plynutia premlčania, ktoré predstavuje výnimku zo zásady päťročnej premlčacej lehoty, by malo byť vykladané reštriktívne. Nemožno teda predpokladať, že normotvorca chcel tento režim uplatniť na obe situácie. Okrem toho na rozdiel od prerušenia premlčania, ktoré smeruje k tomu, aby sa Komisii umožnilo účinne stíhať a sankcionovať porušovania predpisov hospodárskej súťaže,

¹⁰ Rozsudok z 1. júla 2008, *Compagnie maritime belge/Komisia*, T-276/04, Zb. s. II-1277.

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

pozastavenie premlčania sa už z hľadiska samotnej definície týka prípadu, keď Komisia už prijala rozhodnutie. Účinok súdnych konaní *inter partes* a dôsledky, ktoré z toho nevyhnutne vyplývajú, v zásade bránia tomu, aby žaloba podaná podnikom, ktorý je adresátom napadnutého rozhodnutia, mala akékoľvek účinky na situáciu ostatných adresátov. Súd prvého stupňa napokon odmieta tvrdenie Komisie, podľa ktorého pozastavenie premlčania vyplývajúce zo začatia konaní pred Súdom prvého stupňa a pred Súdnym dvorom jedným z podnikov sa uplatňuje na právny subjekt, ktorý je účastníkom konania, ako aj na všetky ostatné právne subjekty, ktoré sú súčasťou tej istej hospodárskej jednotky, bez ohľadu na právny subjekt, ktorý začal konania. Je síce pravda, že pravidlá hospodárskej súťaže sú adresované „podnikom“, chápaným ako hospodárska jednotka, ale skutočnosťou zostáva, že na účely uplatnenia a výkonu rozhodnutí Komisie v oblasti hospodárskej súťaže je potrebné označiť ako adresáta subjekt, ktorý má právnu spôsobilosť, a táto právnická osoba je jediná, ktorá môže podať žalobu proti rozhodnutiu prijatému v dôsledku správneho konania, ktorého je adresátom. Súd prvého stupňa z toho vyvodil, že desaťročná premlčacia lehota vo vzťahu k jednému zo žalobcov už uplynula a ruší napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa ho týka.

c) Právo na obhajobu

V rozsudku z 1. júla 2009, ThyssenKrupp Stainless/Komisía (T-24/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa pripomenul, že na to, aby mohla Komisia vyvážiť na jednej strane potrebu zachovať právo účastníkov konania na obhajobu prostredníctvom čo najrozsiahlejšieho prístupu k spisu a na druhej strane úsilie chrániť dôverné informácie iných účastníkov konania alebo tretích osôb, musia títo účastníci konania a tieto tretie osoby poskytnúť Komisii všetky užitočné podklady. Uvádza, že ak sa strana domnieva, že po získaní prístupu k dokumentácii potrebuje na svoju obhajobu poznať konkrétne neprístupné informácie, môže s týmto cieľom Komisii predložiť odôvodnenú žiadosť. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa zastával názor, že žiadosť všeobecnej povahy, bez detailov k jednotlivým dokumentom, nezodpovedá odôvodnenej žiadosti a neodpovedá na otázku Komisie o zjavnej relevantnosti neprístupných informácií vo vzťahu k obhajobe samotného žalobcu.

Okrem toho Súd prvého stupňa pripomenul, že z dôvodu dodržiavania práva podnikov na obhajobu musí Komisia pred prijatím rozhodnutí uvedených v článkoch 7, 8 a 23 a článku 24 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 poskytnúť dotknutým účastníkom konania právo byť vypočutý. Pokiaľ k predloženiu dokumentov žalobcovi dôjde po prijatí niektorého z uvedených dokumentov, napríklad oznámenia o výhradách, právo na obhajobu nie je porušené, ak Komisia nezmenila výhrady uvedené v tomto rozhodnutí a vychádzala len zo skutočností, ku ktorým sa dotknutý podnik mal možnosť vyjadriť.

2. Prínos v oblasti článku 81 ES

a) Uplatňovanie právneho predpisu z hľadiska času

Na základe zásad vymedzených v súvislosti s vecami týkajúcimi sa kartelu nazývanými „Tyče na výstuž do betónu“¹² Súd prvého stupňa pripomenul v už citovaných rozsudkoch ArcelorMittal Luxembourg a i./Komisia a ThyssenKrupp Stainless/Komisía a v rozsudku zo 6. mája 2009, Outokumpu a Luvata/Komisía (T-122/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), že sukcesia právneho rámca Zmluvy ES vo vzťahu k právnemu rámcu Zmluvy ESÚO spôsobila od 24. júla 2002 zmenu právnych základov,

¹² Rozsudok z 25. októbra 2007, SP a i./Komisia, T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, Zb. s. II-4331.

postupov a uplatniteľných hmotnoprávných predpisov, ktorá patrí do kontextu jednotnosti a kontinuity právneho poriadku Spoločenstva a jeho cieľov. Okrem toho pojmy dohoda a zosúladené postupy podľa článku 65 ods. 1 ESÚO zodpovedajú pojmom dohoda a zosúladené postupy v zmysle článku 81 ES a tieto dve ustanovenia vykladá súd Spoločenstva rovnakým spôsobom. Kontinuita právneho poriadku Spoločenstva a jeho cieľov, ktoré riadia jeho činnosť, si teda vyžaduje, aby Európske spoločenstvo ako nástupca Európskeho spoločenstva uhlia a ocele v rámci vlastného procesného rámca zabezpečovalo, pokiaľ ide o situácie vzniknuté podľa Zmluvy ESÚO, dodržiavanie práv a povinností, ktoré vznikli *eo tempore* tak členským štátom, ako aj jednotlivcom podľa Zmluvy ESÚO a pravidiel prijatých na jej vykonanie. Táto požiadavka platí o to viac, že narušenie hospodárskej súťaže vyplývajúce z nedodržiavania pravidiel v oblasti kartelov môže rozšíriť svoje účinky z hľadiska času aj na obdobie po uplynutí platnosti Zmluvy ESÚO, keď už platí Zmluva ES. Nariadenie č. 1/2003 sa tak musí vykladať v tom zmysle, že umožní Komisii, aby po 23. júli 2002 určila a sankcionovala kartely vytvorené v oblastiach patriacich z hľadiska *ratione materiae* a *ratione temporis* do pôsobnosti Zmluvy ESÚO.

b) Pokuty

Vo veci Peugeot a Peugeot Nederland/Komisia (rozsudok z 9. júla 2009, T-450/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke) žalobkyne namietali okrem iného voči posúdeniu závažnosti porušenia, ktoré uskutočnila Komisia. Po prvé porušenie bolo kvalifikované ako „veľmi závažné“ v zmysle bodu 1 A usmernení z roku 1998¹³, keďže cieľom systému bonusu zavedeného v rokoch 1997 až 2003 spoločnosťou Peugeot v Holandsku bolo podnietiť holandských koncesionárov, aby obmedzili súbežný dovoz. Pri vyvodení záveru, že Komisia sa pri vykonávaní svojej voľnej úvahy nedopustila pochybenia tým, že kvalifikovala povahu porušenia ako veľmi závažnú, Súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že toto porušenie vykazuje z hľadiska svojej povahy zvlášť výraznú závažnosť vzhľadom na mimoriadne pokrytecké spôsoby zachovávaní systému odmeňovania do roku 2003, a to v kontexte, v ktorom predchádzajúca prax Komisie a ustálená judikatúra v oblasti súbežného vývozu, najmä v automobilovom odvetví, predstavujú jasné výstrahy, pokiaľ ide o protiprávnosť takého systému. Okrem toho zdôrazňuje, že žalobkyne sú členkami veľkej priemyselnej skupiny, ktorá má významné postavenie na dotknutých trhoch, a majú právne oddelenia, ktoré sú schopné dokonale odhadnúť – ako to aj urobili – protisúťažnú povahu dotknutých konaní. Po druhé, pokiaľ ide o skutočný dopad porušenia na trh, Súd prvého stupňa uviedol, že Komisia nevenovala dostatočnú pozornosť úlohe, ktorú pri tomto znížení hral vývoj cenových rozdielov pri znížení vývozu. V rámci svojej neobmedzenej právomoci preto zastáva názor, že treba znížiť sumu pokuty stanovenej z dôvodu závažnosti porušenia o 10 %.

V rozsudku z 30. apríla 2009, Nintendo a Nintendo of Europe/Komisia (T-13/03, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa pripustil, že pokiaľ ide o všetky dohody a zosúladené postupy vertikálnej povahy, ktorých cieľom a účinkom je obmedziť súbežné vývozy herných konzol a herných kaziet, zodpovedajúce podiely účastníkov na distribúcii predmetných výrobkov odrážajú špecifický význam každého podniku v spornom distribučnom systéme. Komisia sa preto považuje za oprávnenú odvolať sa na toto kritérium na účely rozdielného prístupu uplatneného v rámci určenia základných súm pokút.

V tom istom rozsudku Súd prvého stupňa pri posudzovaní skutočnosti, či sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia pri stanovení odstrašujúceho účinku pokuty, spresnil, že aj povaha výrobcu výrobkov môže pri porušeniach vertikálnej povahy predstavovať rozhodujúci aspekt

¹³ Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESÚO (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171).

schopnosti skutočne spôsobiť závažnú škodu v oblasti hospodárskej súťaže. Výrobca dotknutých výrobkov, ktorý zohráva centrálnu úlohu v distribučnom systéme uvedených výrobkov, totiž musí preukázať osobitnú obozretnosť a ubezpečiť sa, že pri uzatváraní dohôd o distribúcii dodržiava pravidlá hospodárskej súťaže.

Otázka odstrašujúceho účinku pokút je predmetom ďalšieho upresnenia v jednom z rozsudkov týkajúcich sa kartelu na trhu s kyselinou monochlóroctovou. V rozsudku z 30. septembra 2009, *Arkema/Komisia* (T-168/05, neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), totiž Súd prvého stupňa zdôraznil, že pokiaľ Komisia uplatnila v predchádzajúcich veciach týkajúcich sa žalobcu multiplikačný koeficient s odstrašujúcim cieľom, nemôže to spochybniť uplatnenie tohto koeficientu v ďalších veciach, v ktorých boli žalobcovi uložené sankcie za jeho účasť v karteli patriacom do toho istého obdobia porušenia. Keďže porušenia sa od seba odlišujú a sú predmetom rôznych rozhodnutí, Komisia mohla prihliadnuť na veľkosť dotknutých podnikov a uplatniť multiplikačný koeficient na základnú sumu pokuty.

Po preskúmaní stupňa spolupráce žalobcov Súd prvého stupňa rovnako zmenil jedno z rozhodnutí týkajúce sa protisúťažných postupov na trhu s hernými konzolami a kazetami Nintendo. V už citovanom rozsudku *Nintendo a Nintendo of Europe/Komisia* najskôr porovnáva spoluprácu, ktorú na jednej strane poskytla spoločnosť Nintendo a na druhej strane jej výlučný distribútor na írskom trhu a trhu Spojeného kráľovstva, z chronologického hľadiska. To mu umožnilo zistiť, že spoločnosť Nintendo, ako aj jej distribútor poskytli relevantné dokumenty v tom istom štádiu konania, pričom skutočnosť, že spoločnosť Nintendo začala spolupracovať o niekoľko dní neskôr ako distribútor, nebola v tomto ohľade rozhodujúca. Súd prvého stupňa následne porovnával stupeň spolupráce z kvalitatívneho hľadiska a zohľadnil jednak podmienky, za ktorých tieto podniky spolupracovali, jednak skutočnú hodnotu poskytnutých informácií. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa uviedol, že oba podniky zaslali informácie spontánne a ich obsah pomohol Komisii v rovnakej miere. Preto dospel k záveru, že pri uplatnení zásady rovnosti zaobchádzania sa musí spolupráca spoločnosti Nintendo považovať za porovnateľnú so spoluprácou distribútora. V dôsledku toho Súd prvého stupňa stanovil v prípade spoločnosti Nintendo tú istú sadzbu zníženia sumy pokuty, aká bola poskytnutá distribútorovi.

V už citovanom rozsudku *Outokumpu a Luvata/Komisia* mal Súd prvého stupňa príležitosť spresniť svoju judikatúru v oblasti priťažujúcich okolností, konkrétne opakovaného porušovania. Súd prvého stupňa pripomenul, že pojem opakované porušovanie výlučne naznačuje predchádzajúce konštatovanie porušovania. Skutočnosť, že k prvému porušovaniu došlo za pôsobnosti Zmluvy ESÚO a že z dôvodu mimoriadnych okolností tejto veci nebola uložená nijaká pokuta, nebráni zásade, podľa ktorej ak Komisia v rozhodnutí konštatovala účasť podniku v karteli, toto rozhodnutie môže slúžiť ako základ pre posúdenie tendencie tohto podniku k porušovaniu kartelových pravidiel v budúcnosti.

Zohľadnenie skoršieho porušovania z dôvodu opakovaného porušovania je špecificky rozpracované aj v rozsudku z 30. septembra 2009, *Hoechst/Komisia* (T-161/05, neuverejnený v Zbierke). V predjednávanej veci žalobkyňa namietala voči možnosti Komisie zohľadniť skoršie rozhodnutie, pretože konečné účinky toto nadobudlo až po ukončení dotknutého porušenia. Súd prvého stupňa však zdôraznil, že na to, aby sa takáto skutočnosť mohla zohľadniť, stačí, aby bol podnik predbežne považovaný za páchatela porušenia toho istého druhu, a to aj v prípade, že rozhodnutie ešte môžu preskúmať sudy.

c) Pripísateľnosť protiprávneho správania

V rozsudkoch týkajúcich sa kartelu na trhu s kyselinou monochlóroctovou Súd prvého stupňa vyjadril zaujímavé upresnenia v súvislosti s pripísateľnosťou protiprávneho správania dcérskych spoločností ich materskej spoločnosti.

Predovšetkým v už citovanom rozsudku Hoechst/Komisia Súd prvého stupňa rozhodol, že žalobkyňa sa nemôže odvolávať na prevod zodpovednosti na základe zmluvy o prevode svojho odvetvia činnosti, ktorú uzavrela s jednou so svojich dcérskych spoločností. Po prvé takúto zmluvu nemožno použiť proti Komisii s cieľom vyhnúť sa sankciám vyplývajúcim z práva v oblasti hospodárskej súťaže v rozsahu, v akom smeruje k rozdeleniu zodpovednosti medzi spoločnosťami za účasť v karteli. Po druhé údajný prevod zodpovednosti, ktorý sa v prejednávanej veci uskutočnil podľa ustanovení zmluvy o prevode, nemá vplyv na stanovenie zodpovednosti žalobkyne, keďže táto zmluva bola uzavretá medzi ňou a jednou z dcérskych spoločností v jej 100%-nom vlastníctve, a preto protiprávne správanie jej možno pripísať ako materskej spoločnosti.

Vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku Arkema/Komisia, žalobkyňa rovnako namietala voči možnosti Komisie pripísať porušovanie dcérskej spoločnosti jej materskej spoločnosti, ktorá nebola prevádzkovým holdingom a do riadenia dcérskej spoločnosti zasahovala len minimálne. Súd prvého stupňa zdôraznil, že táto skutočnosť nemôže stačiť na vylúčenie toho, aby mala materská spoločnosť rozhodujúci vplyv na konanie dcérskej spoločnosti, najmä aby koordinovala finančné investovanie v rámci dotknutej skupiny. V kontexte skupiny spoločností totiž holdingová spoločnosť, ktorá koordinuje okrem iného finančné investovanie v rámci skupiny, má za cieľ zoskupovať podiely v rôznych spoločnostiach a jej úlohou je zabezpečiť jednotu ich riadenia, najmä prostredníctvom tejto rozpočtovej kontroly. Okrem toho Súd prvého stupňa spresnil, že zo skutočnosti, že obe spoločnosti pôsobia na odlišných trhoch a nemajú dodávateľský vzťah ku klientom, nemožno vyvodiť nijaký záver. V takej skupine, aká existuje v prejednávanej veci, je totiž rozdelenie úloh úplne bežným javom, ktorý nevyvracia domnienku, že materská a dcérska spoločnosť tvoria jeden podnik v zmysle článku 81 ES. Súd prvého stupňa napokon pripomenul, že domnienka zodpovednosti materskej spoločnosti za porušenia spáchané jej dcérskymi spoločnosťami, ktoré má v úplnom alebo takmer úplnom vlastníctve, spočíva na objektívnom kritériu, ktoré platí bez ohľadu na veľkosť alebo právne usporiadanie podniku. Ak teda toto kritérium má rozdielne dôsledky v závislosti od veľkosti skupiny a jej právneho usporiadania, ide len o objektívne dôsledky vyplývajúce z rôznorodosti podnikov.

3. Prínos v oblasti článku 82 ES

V rozsudku z 9. septembra 2009, Clearstream/Komisia (T-301/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), sa Súd prvého stupňa vyslovil k zákonnosti rozhodnutia, v ktorom Komisia vytýkala žalobcom porušenie článku 82 ES z dôvodu, že jednak diskriminačným spôsobom odmietali poskytovať svoje služby a jednak uplatňovali diskriminačné ceny.

Súd prvého stupňa uviedol, že Komisia mohla dôvodne konštatovať existenciu zneužitia dominantného postavenia. Okrem iného potvrdil, že odmietnutie prístupu a neodôvodnená diskriminácia v tomto ohľade netvoria dve samostatné porušenia, ale dva prejavy toho istého správania, pretože neodôvodnená diskriminácia vyplýva z odmietnutia poskytnutia rovnakých alebo podobných služieb porovnateľným klientom.

V tejto súvislosti lehota, ktorá značne prekročila čas, ktorý možno považovať za primeraný a odôvodnený, a svedčí tak o zneužívaní odmietnutí poskytnúť dotknutú službu, môže spôsobiť konkurenčnú nevýhodu na relevantnom trhu. Súd prvého stupňa tiež potvrdil, že ak voči jednému

obchodnému partnerovi boli uplatnené odlišné ceny za rovnocenné služby, a to nepretržite počas piatich rokov, zo strany podniku, ktorý má skutočný monopol na trhu na vstupe, muselo ho to znevýhodniť v rámci hospodárskej súťaže.

Okrem toho v rozsudku zo 17. decembra 2009, Solvay/Komisia (T-57/01, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa konštatoval, že dokumenty získané len na účely overenia účasti v karteli a/alebo na zosúladených postupoch vymedzených v článku 81 ES bolo možné použiť na podporu vytýkaných porušení podľa článku 82 ES, pokiaľ existovala vecná podobnosť medzi postupmi, ktoré podľa Komisie stáli pri vzniku zneužívania dominantného postavenia a tými, v súvislosti s ktorými poverila svojich vyšetrovateľov.

Súd prvého stupňa považoval za zneužívanie najmä systém zliav, v rámci ktorého sa okrem iného poskytovali rozdielne zľavy, pokiaľ si klient u žalobcu objednal dodatočné množstvo prevyšujúce množstvo dohodnuté v zmluve, bez ohľadu na ich význam v absolútnom vyjadrení. V dôsledku toho totiž jednotková cena pri tomto množstve bola podstatne nižšia ako priemerná cena zaplatená klientom za základné množstvo stanovené v zmluve, čo klienta tlačilo k tomu, aby nakupoval aj objemy prevyšujúce množstvo dohodnuté v zmluve, keďže ostatní dodávatelia mohli pri danom objeme len ťažko ponúknuť konkurenčné ceny v porovnaní s cenami žalobcu.

4. Prínos v oblasti kontroly koncentrácií

a) Povinnosť náležitej starostlivosti

V rozsudku zo 7. mája 2009, NVV a i./Komisia (T-151/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa uviedol, že vzhľadom na požiadavku rýchleho konania a prísnych lehôt, ktoré musí Komisia v rámci konania o kontrole koncentrácií dodržiavať, táto inštitúcia nemohla byť povinná v prípade neexistencie indícií poukazujúcich na nepresnosť predložených údajov overovať všetky informácie, ktoré získa. Aj keď povinnosť starostlivého a nestranného preskúmania, ktorú má Komisia v rámci takéhoto konania, jej neumožňuje vychádzať zo skutočností alebo informácií, ktoré nemožno považovať za pravdivé, uvedená požiadavka rýchleho konania predpokladá, že Komisia nemôže sama overovať do najmenších podrobností autentickosť a spoľahlivosť všetkých stanovísk, ktoré sú jej zaslané, keďže konanie o kontrole koncentrácií nevyhnutne a do určitej miery spočíva na dôvere.

b) Žiadosti o informácie

V rozsudku zo 4. februára 2009, Omya/Komisia (T-145/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa spresnil rozsah právomoci Komisie v rámci žiadostí o informácie. Po prvé, pokiaľ ide o samotnú žiadosť o informácie, Súd prvého stupňa v prvom rade uvádzal, že posúdenie potreby požadovaných informácií sa uskutočňuje s ohľadom na predstavu, ktorú o nich Komisia môže oprávnené mať v okamihu žiadosti, nie s ohľadom na skutočnú potrebu, ktorú tieto informácie mohli mať v priebehu konania. V druhom rade uvádzal, že keďže doba prerušenia plynutia lehôt stanovených v článku 10 nariadenia (ES) č. 139/2004¹⁴, v dôsledku prijatia rozhodnutia podľa článku 11 uvedeného nariadenia, závisí od dátumu oznámenia potrebných informácií, Komisia neporušuje zásadu proporcionality, keď preruší konanie, kým jej takéto informácie nebudú oznámené.

Po druhé, pokiaľ ide o žiadosti o opravy informácií poskytnutých účastníkom konania, ktoré sú označené za nesprávne, Súd prvého stupňa v prvom rade zdôraznil, že Komisia môže požadovať

¹⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40).

tieto opravy, ak existuje nebezpečenstvo, že zistené chyby by mohli mať významný vplyv na jej posúdenie zlučiteľnosti predmetnej koncentrácie so spoločným trhom. V druhom rade Súd prvého stupňa uviedol, že sa nemožno dovoľávať existencie legitímnej dôvery s cieľom vyhnúť sa dôsledkom porušenia povinnosti poskytnúť úplné a presné informácie z jediného dôvodu, že toto porušenie nebolo Komisiou zistené pri uvedenom overení.

c) Lehota na podanie žaloby

Vo veci Qualcomm/Komisia (rozsudok z 19. júna 2009, T-48/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke) Komisia tvrdila, že žaloba podaná spoločnosťou Qualcomm voči rozhodnutiu, v ktorom sa získanie spoločnej kontroly dvoma podnikmi nad spoločnosťou Toll Collect, automatizovaným mýtnym systémom, vyhlásilo za zlučiteľné so spoločným trhom, bola neprípustná v rozsahu, v akom – hoci spoločnosť Qualcomm nebola adresátom tohto rozhodnutia – doručenie jej rozhodnutia tejto spoločnosti bolo oznámením v zmysle článku 230 piateho odseku ES, a od tohto okamihu preto začala plynúť lehota na podanie žaloby. Súd prvého stupňa odmietol argumentáciu Komisie. Po prvé pripomenul, že článok 20 ods. 1 nariadenia (EHS) č. 4064/89¹⁵ o koncentráciách ukladá povinnosť uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie* rozhodnutia prijaté podľa tohto nariadenia tak, že v prípade osôb, ktoré nie sú adresátmi identifikovanými v napadnutom rozhodnutí, výpočet lehoty na podanie žaloby sa musí vykonať na základe prvého prípadu uvedeného v článku 230 piateho odseku ES, to znamená odo dňa tohto uverejnenia. Po druhé zdôraznil, že stotožniť sa s Komisiou navrhovaným extenzívnym výkladom pojmu adresát, ktorý zahŕňa tak adresáta alebo adresátov identifikovaných v rozhodnutí, ako aj akúkoľvek ďalšiu osobu Komisiou označenú ako adresát bez toho, aby tak bola uvedená v rozhodnutí, by znamenalo spochybniť účinky povinnosti, ktorú stanovuje článok 20 ods. 1 uvedeného nariadenia, a súčasne by to znamenalo, že Komisii by sa zverila diskrečná právomoc, aby medzi osobami, ktoré v rozhodnutí nie sú menovite označené ako adresáti, identifikovala také osoby, ktoré môžu podať žalobu od oznámenia tohto rozhodnutia, a nie od dňa jeho uverejnenia. Priznanie takejto diskrečnej právomoci by však mohlo spôsobiť porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, keďže z osôb, ktoré v rozhodnutí nie sú menovite označené ako adresáti, by ho mohli niektoré osoby, ktorým toto rozhodnutie bolo „oznámené“, napadnúť odo dňa „oznámenia“, zatiaľ čo iné osoby, ktorým toto rozhodnutie nebolo „oznámené“, by ho mohli napadnúť odo dňa jeho uverejnenia. Okrem toho nie vždy môže Komisia identifikovať *a priori* osoby, ktoré môžu podať žalobu odo dňa oznámenia rozhodnutia. V tejto súvislosti túto diskrimináciu nemožno odôvodniť cieľom spočívajúcim v čo najrýchlejšom zaručení právnej istoty.

Štátna pomoc

Spory týkajúce sa štátnej pomoci tvorili v roku 2009 významnú časť činnosti Súdu prvého stupňa, v rámci ktorej bolo 70 vecí rozhodnutých a 46 vecí podaných. Tieto rozhodnutia bude možné predstaviť len v krátkosti, pokiaľ ide po prvé o otázky prípustnosti, po druhé otázky hmotnoprávných predpisov a po tretie procesné otázky.

1. Prípustnosť

Judikatúra z tohto roka prináša najmä spresnenia pojmov akt so záväznými právnymi účinkami a záujem na konaní.

¹⁵ V tejto veci išlo o otázku nariadenia Rady (EHS) č. 4064/89 z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (v znení opravy Ú. v. ES L 257, 1990, s. 13; Mim. vyd. 08/001, s. 31), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1310/97 z 30. júna 1997 (Ú. v. ES L 180, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 164).

Pokiaľ ide o pojem akt so záväznými právnymi účinkami, Súd prvého stupňa zamietol vo svojom rozsudku z 11. marca 2009, TF1/Komisia (T-354/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), argumentáciu Komisie, podľa ktorej Komisia neprijíma žiadne rozhodnutie v prípade konania o preskúmaní existujúcej pomoci, ktoré vedie k akceptácii navrhovaných príslušných opatrení členským štátom, prípadne k snahe zúžiť toto konanie na kvázi zmluvný proces. Je nesporné, že Komisia a členské štáty môžu diskutovať o navrhovaných príslušných opatreniach, ale až keď sa Komisia rozhodne akceptovať záväzky štátu, ktoré zodpovedajú jej záujmom, preskúmanie existujúcej pomoci sa ukončí rozhodnutím, voči ktorému možno podať žalobu.

V rozsudku z 9. júna 2009, NDSHT/Komisia (T-152/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa rozhodol, že povinnosť Komisie prijať rozhodnutie ako odpoveď na sťažnosť sa týkala len prípadu stanoveného v článku 13 nariadenia (ES) č. 659/1999¹⁶. Článok 20 ods. 2 druhá veta toho istého nariadenia stanovuje, že Komisia sa môže obmedziť na to, že sťažovateľa listom informuje, že neexistujú dostatočné dôvody na prijatie rozhodnutia vo veci. O taký prípad ide najmä vtedy, keď sa článok 13 uvedeného nariadenia nemôže použiť, pretože sťažnosť sa v skutočnosti netýka protiprávnej, ale existujúcej pomoci.

Z výlučnej iniciatívy Komisie v oblasti existujúcej pomoci vyplýva, že sťažovateľ nemôže Komisiu prostredníctvom sťažnosti prinútiť, aby posúdila zlučiteľnosť existujúcej pomoci. Keď sa Komisia po prvom preskúmaní domnieva, že sťažnosť sa netýka protiprávnej, ale existujúcej pomoci, nemá povinnosť prijať rozhodnutie v zmysle článku 4 nariadenia č. 659/1999 určené dotknutému členskému štátu a nemôže byť nútená začať konanie podľa článku 88 ods. 1 ES. List, ktorý kvalifikuje pomoc ohlásenú v sťažnosti ako existujúcu pomoc, tak nemá znaky rozhodnutia so záväznými právnymi účinkami, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy žalobcu.

Pokiaľ ide o záujem na konaní, Súd prvého stupňa rozhodol v už citovanom rozsudku TF1/Komisia, že u žalobcu nemožno hovoriť o strate záujmu na konaní z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie, v rozsahu, v akom stanovuje podmienky týkajúce sa pomoci konkurenčnému podniku, je preňho priaznivým rozhodnutím. Táto úvaha totiž spočíva na predpoklade, že jeho námietky k meritu rozhodnutia, predovšetkým k zjavnej neprispôbenosti týchto záväzkov smerujúcich k zabezpečeniu zlučiteľnosti štátnej pomoci s týmto trhom, sú nesprávne. Zrušenie napadnutého rozhodnutia, ktoré by bolo odôvodnené zjavným nesprávnym posúdením na strane Komisie pri určovaní príslušných opatrení, ktoré sa majú vykonať, alebo nedostatočným odôvodnením primeranosti týchto opatrení k zisteným problémom, by pritom žalobkyňu nestavalo do menej priaznivého postavenia, než aké vyplýva z napadnutého rozhodnutia. Takéto zrušenie by totiž znamenalo, že napadnuté rozhodnutie sa buď vyznačovalo, alebo sa mohlo vyznačovať neprimeranými záväzkami, a preto bolo pre žalobkyňu nepriaznivé.

Vo svojom rozsudku z 10. februára 2009, Deutsche Post a DHL International/Komisia (T-388/03, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa spresnil, že ako dotknuté osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES majú žalobcovia záujem na zrušení rozhodnutia Komisie prijatého v rámci konania vo veci predbežného zisťovania, pokiaľ by takéto zrušenie ukladalo povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania a umožnilo by im predložiť ich pripomienky a týmto spôsobom vplývať na nové rozhodnutie. V rámci toho Súdu prvého stupňa neprislúcha, aby porovnával žalobné dôvody s tvrdeniami predloženými žalobcami na obranu v odlišnom spore.

¹⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88 ES] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

2. Hmotnoprávne pravidlá

a) Poskytnutie hospodárskej výhody

V rozsudku z 11. februára 2009, *Iride a Irede Energia/Komisia* (T-25/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), sa Súd prvého stupňa vyslovil k otázke, či liberalizácia trhu bola súčasťou vývoja, s ktorým mohli hospodárske subjekty za obvyklých trhových podmienok počítať, pokiaľ ide o zachovanie existujúceho regulačného rámca. Pripomenul, že v demokratickom štáte mohol byť regulačný rámec zmenený v ktoromkoľvek okamihu, a to platí o to viac v prípade, keď predchádzajúci regulačný rámec počítal s uzavretím trhu na národnej a/alebo regionálnej úrovni, takže vytváral monopolné situácie. Z toho vyplýva, že otvorenie trhu, ktorý bol predtým uzavretý, nemôže byť kvalifikované ako anomália vo vzťahu k obvyklým trhovým podmienkam.

Hospodárske subjekty majú v tejto súvislosti právo na ochranu legitímnej dôvery. Pokiaľ ale skutočne využívali túto ochranu, nie je prípustné, aby si nárokovali určitú formu realizácie tejto ochrany pred inou, t. j. prostredníctvom vyňatia pomoci na kompenzáciu vzniknutej straty zmenou pojmu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES namiesto vyhlásenia zlučiteľnosti tohto opatrenia so spoločným trhom v súlade s článkom 87 ods. 3 ES.

Súd prvého stupňa rovnako uplatnil zásadu stanovenú v rozsudku Súdneho dvora z 15. mája 1997, *TWD/Komisia*¹⁷, podľa ktorej Komisia neprekročí hranice voľnej úvahy, ktorou disponuje, keď pri rozhodovaní o pomoci, ktorú má členský štát v úmysle poskytnúť určitému podniku, prijme rozhodnutie, ktorým túto pomoc vyhlási za zlučiteľnú so spoločným trhom s výhradou, že daný podnik najprv vráti skoršiu protiprávnú pomoc, a to z dôvodu kumulatívnych účinkov daných dvoch opatrení pomoci. Skutočnosť, že skoršia protiprávná pomoc nebola poskytnutá ako individuálna pomoc, ale bola poskytnutá v rámci schémy pomoci a že prínos pre prijímajúce podniky Komisia nemohla z dôvodu absencie spolupráce zo strany dotknutého členského štátu presne určiť, nie je dôvodom na neuplatnenie tejto zásady, pretože akékoľvek iné riešenie by bolo odmenou za nedodržanie povinnosti lojálnej spolupráce, čím by bol systém kontroly štátnej pomoci zbavený akejkoľvek účinnosti.

V tejto súvislosti sa povinnosť členského štátu a podniku, ktorý je potenciálnym príjemcom novej pomoci, poskytnúť Komisii dôkazy, ktoré preukazujú, že táto pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, vzťahuje aj na potrebu preukázať neexistenciu kumulovaného účinku novej pomoci a skorších protiprávných pomoci. Ak Komisia nemohla z dôvodu nesplnenia tejto povinnosti členským štátom a podnikom, ktorý je potenciálnym príjemcom pomoci, posúdiť narušenie hospodárskej súťaže, ktoré by mohlo vyplynúť z tohto kumulovaného účinku, neexistenciu vymedzenia alebo analýzy relevantného trhu nemožno Komisii vytýkať.

b) Služby všeobecného hospodárskeho záujmu

V už citovanom rozsudku *Deutsche Post a DHL International/Komisia* Súd prvého stupňa uviedol, že formulácie uvedené v rozsudku Súdneho dvora z 24. júla 2003, *Altmark*¹⁸, sa v plnom rozsahu uplatňovali na skoršie rozhodnutia Komisie. Skutočnosť, že Komisia nebola spôsobilá v rámci konania vo veci predbežného zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES uskutočniť úplné zisťovanie, čo sa týka posúdenia primeranosti úrovne kompenzácie poskytnutej v súvislosti so službou

¹⁷ Rozsudok C-355/95 P, Zb. s. I-2549, body 25 až 27.

¹⁸ Rozsudok C-280/00, Zb. s. I-7747.

všeobecného hospodárskeho záujmu, je novou indíciou existencie vážnych ťažkostí pri posúdení zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom.

V už citovanom rozsudku TF1/Komisia Súd prvého stupňa potvrdil, že podmienky stanovené v rozsudku Altmark, ktorých cieľom je určiť existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES, nemožno zamieňať s kritériami stanovenými v článku 86 ods. 2 ES, ktoré umožňujú stanoviť, či určité opatrenie zakladajúce štátnu pomoc možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom.

Súd prvého stupňa rovnako zdôraznil, že keďže preskúmanie existujúcej pomoci môže viesť len k opatreniam do budúcnosti, prípadné poskytnutie nadmernej kompenzácie v minulosti by síce mohlo mať význam pre posúdenie zlučiteľnosti tejto existujúcej pomoci so spoločným trhom, ale nič to nemení na tom, že takéto zisťovanie nie je samo osebe nevyhnutné pre správne posúdenie potreby navrhnuť príslušné opatrenia do budúcnosti a pre určenie týchto opatrení. Prítomnosť alebo neprítomnosť rizika nadmernej kompenzácie do budúcnosti závisí v konečnom dôsledku rozhodujúcim spôsobom od konkrétnych modalít samotného režimu financovania, a nie od skutočnosti, že v praxi tento režim mal za následok nadmernú kompenzáciu v minulosti.

c) Kritérium súkromného investora v trhovom hospodárstve

V rozsudku z 15. decembra 2009, EDF/Komisia (T-156/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd pripomenul, že vklad zo strany verejných orgánov do základného imania podniku v akejkoľvek forme mohol predstavovať štátnu pomoc. To sa však nemôže stať v prípade, ak uplatnením zásady rovnosti zaobchádzania medzi verejnými a súkromnými podnikmi kapitál, ktorý štát priamo alebo nepriamo poskytne podniku, je poskytnutý za okolností zodpovedajúcich obvyklým podmienkam trhu. V situáciách, keď zásah štátu nevyplýva z aktov verejnej moci, sa teda uplatňuje kritérium súkromného hospodárskeho subjektu, aby sa určilo, či taký zásah mohol prijať aj súkromný hospodársky subjekt s cieľom dosiahnuť zisk. V tejto súvislosti Všeobecný súd zdôraznil, že podľa ustálenej judikatúry na posúdenie, či opatrenia prijaté štátom patria medzi výsadné práva orgánu verejnej moci alebo vyplývajú z povinností, ktoré musí zabezpečovať ako akcionár, je dôležité posúdiť tieto opatrenia nie v závislosti od ich formy, ale v závislosti od ich povahy, účelu a pravidiel, ktorým podliehajú, a pritom zároveň zohľadniť cieľ sledovaný dotknutými opatreniami.

V prejednávanej veci Všeobecný súd uvádzal, že Komisia nepreskúmala, či zvýšenie základného imania Électricité de France (EDF), uskutočneného Francúzskou republikou prostredníctvom vzdania sa daňovej pohľadávky, predstavovalo zákonné opatrenie vzhľadom na kritérium súkromného investora. Podľa Komisie sa toto kritérium nemohlo uplatniť na túto daňovú výhodu, keďže takéto vzdanie sa vyplýva z výkonu regulačných právomocí štátu alebo z jeho výsadných práv orgánu verejnej moci. Všeobecný súd odmietol tento výklad a zdôraznil, že uplatnenie kritéria súkromného investora nemôže byť zamietnuté len z dôvodu, že zvýšenie základného imania EDF vyplýva zo skutočnosti, že štát sa vzdal daňovej pohľadávky, ktorú voči EDF mal. Za týchto okolností totiž Komisii prináležalo overiť, či by súkromný investor za podobných okolností vykonal porovnateľnú investíciu z hľadiska jej výšky, nezávisle od formy štátneho zásahu na zvýšenie základného imania EDF a prípadného použitia daňových zdrojov na tento účel, a to s cieľom preveriť ekonomickú racionálnosť tejto investície a porovnať ju so správaním, ktoré by uplatnil tento investor vo vzťahu k tomu istému podniku za tých istých okolností. Všeobecný súd okrem toho uvádzal, že táto povinnosť Komisie overiť, či štát poskytol vklad do základného imania za okolností, ktoré zodpovedajú obvyklým podmienkam trhu, existuje nezávisle od formy, akou štát uskutočnil vklad do základného imania, či už táto je alebo nie je porovnateľná s formou, ktorú mohol uplatniť súkromný investor.

Všeobecný súd napokon uviedol, že cieľom kritéria súkromného investora je overiť, či by súkromný investor, napriek skutočnosti, že nedisponuje prostriedkami, ktorými disponuje štát, prijal za

rovnakých okolností investičné rozhodnutie porovnateľné s rozhodnutím štátu. Povaha pohľadávky premenenej na základné imanie, a teda aj skutočnosť, že súkromný investor nemôže mať daňovú pohľadávku, sú preto bezpredmetné, pokiaľ ide o otázku, či sa má alebo nemá uplatniť kritérium súkromného investora. Všeobecný súd v dôsledku toho vyvodil záver, že tým, že Komisia odmietla preskúmať sporné opatrenie v jeho kontexte a uplatniť kritérium súkromného investora, dopustila sa zjavne nesprávneho právneho posúdenia. Rozhodol preto o čiastočnom zrušení napadnutého rozhodnutia.

d) Povinnosť vymáhania pomoci

V rozsudkoch z 30. novembra 2009, Francúzsko/Komisia a France Télécom/Komisia (T-427/04 a T-17/05, zatiaľ neuverejnené v Zbierke), Súd prvého stupňa opätovne potvrdil judikatúru, podľa ktorej výpočet výšky pomoci, ktorá by sa mala vymáhať, možno s prihliadnutím na údaje nachádzajúce sa v rozhodnutí vykonať bez neprimeraných ťažkostí. Zastával názor, že Komisia bola oprávnená obmedziť sa na uloženie povinnosti vrátiť spornú pomoc a prenechať vnútroštátnym orgánom výpočet presnej výšky pomoci, ktorá sa má vrátiť predovšetkým vtedy, keď tento výpočet vyžaduje zohľadnenie daňových režimov alebo režimov sociálneho zabezpečenia, ktorých podmienky sú stanovené použiteľnou vnútroštátnou právnou úpravou. V prejednávanej veci treba klásť dôraz na skutočnosť, že Komisia stanovila rozpätie pomoci.

V tejto súvislosti Súd prvého stupňa uvádzal, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že výška spornej pomoci sa má nachádzať medzi 798 miliónmi a 1,14 miliardy eur. Z toho vyplýva, že sumu 798 miliónov eur treba považovať za minimálnu výšku pomoci, ktorá sa má vymáhať. Keďže sumy predstavujúce rozpätie, v ktorom sa nachádza suma spornej pomoci, nie sú orientačné, obsahuje napadnuté rozhodnutie vhodné údaje, ktoré by mali umožniť Francúzskej republike, aby sama bez neprimeraných ťažkostí určila konečnú sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať. Súd prvého stupňa okrem toho potvrdil judikatúru, podľa ktorej výpočet výšky pomoci, ktorá sa má vymáhať, možno s prihliadnutím na údaje nachádzajúce sa v rozhodnutí Komisie vykonať bez neprimeraných ťažkostí. Vzhľadom na výklad, ktorý k napadnutému rozhodnutiu poskytol Súdny dvor¹⁹, Súd prvého stupňa uvádzal, že výška pomoci, ktorá sa má vymáhať v hotovosti, sa mohla vyrátať bez neprimeraných ťažkostí a rovnala sa prinajmenšom minimálnej hranici rozpätia, ktoré stanovila Komisia.

3. Procesné pravidlá

a) Konanie vo veci formálneho zisťovania

V rozsudku z 18. novembra 2009, Scheucher-Fleisch a i./Komisia (T-375/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa pripomenul, že Komisia je povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania najmä vtedy, ak má s prihliadnutím na informácie získané počas predbežného preskúmania naďalej vážne ťažkosti s posúdením predmetného opatrenia. Komisia pritom v čase, keď skúmala zlučiteľnosť predmetnej pomoci so spoločným trhom, vedela o tom, že jedno z ustanovení sporného vnútroštátneho zákona nerešpektuje podmienku uvedenú v usmerneniach k štátnej pomoci určenej na reklamu, ktorá spočíva v tom, že vnútroštátny systém kontroly kvality sa nemôže obmedzovať na výrobky s určitým pôvodom. Toto ustanovenie preto vyvolávalo pochybnosti o zlučiteľnosti predmetnej pomoci s usmerneniami týkajúcimi sa štátnej pomoci určenej na reklamu a malo viesť k začatiu konania podľa článku 88 ods. 2 ES. Súd prvého stupňa preto napadnuté rozhodnutie zrušil.

¹⁹ Rozsudok z 18. októbra 2007, Komisia/Francúzsko, C-441/06, Zb. s. I-8887.

Okrem toho v už citovaných rozsudkoch Francúzsko/Komisia a France Télécom/Komisia Súd prvého stupňa uviedol, že skutočnosť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí zmenila analýzu oproti rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, môže mať za následok porušenie práva štátu na obhajobu iba vtedy, ak údaje obsiahnuté v tomto rozhodnutí alebo následne poskytnuté pri kontradiktórnom prejednaní počas správneho konania tomuto štátu neumožnili účinne sa vyjadriť k všetkým skutkovým a právnym okolnostiam, ku ktorým prihliada napadnuté rozhodnutie. Rozdiely medzi napadnutým rozhodnutím a rozhodnutím o začatí konania vyplývajúce z toho, že Komisia si v celom rozsahu alebo čiastočne osvojila tvrdenia štátu, naopak *per definitionem* nemôžu mať za následok porušenie práva tohto členského štátu na obhajobu.

Takisto v rozsudku zo 4. septembra 2009, Taliansko/Komisia (T-211/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa uviedol, že konanie vo veci formálneho zisťovania umožňuje prehliadnúť a objasniť otázky, ktoré boli nastolené v rozhodnutí o začatí konania, takže prípadná odlišnosť medzi týmto rozhodnutím a konečným rozhodnutím sa nemôže sama osebe považovať za vadu postihujúcu zákonnosť takéhoto konečného rozhodnutia. Zo žiadneho ustanovenia týkajúceho sa štátnej pomoci nevyplýva, že by Komisia bola povinná informovať dotknutý členský štát o svojom postoji pred prijatím rozhodnutia, pokiaľ bol tento členský štát vyzvaný na predloženie pripomienok.

b) Legitímna dôvera

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 9. septembra 2009, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), žalobcovia najmä tvrdili, že konanie Komisie predstavovalo mimoriadnu okolnosť, na ktorej mohla byť založená ich legitímna dôvera v súlad sporných schém pomoci s právom, keďže nebolo uverejnené upozornenie pre prípadných príjemcov pomoci podľa oznámenia o protiprávnej pomoci z roku 1983.

Aj keď Súd prvého stupňa považoval za nešťastné, že v úradnom vestníku nebolo toto upozornenie uverejnené, uviedol, že to nič nemení na tom, že informácia obsiahnutá v uvedenom oznámení je úplne jednoznačná. Navyše výklad navrhovaný žalobcami dával tomuto oznámeniu o protiprávnej pomoci z roku 1983 význam, ktorý je v rozpore s článkom 88 ods. 3 ES. Neistá povaha protiprávne poskytnutej pomoci totiž vyplýva z potrebného účinku povinnosti oznámenia, ktorá je stanovená v článku 88 ods. 3 ES, a nezávisí od uverejnenia či neuverejnenia upozornenia podľa oznámenia o protiprávnej pomoci z roku 1983 v úradnom vestníku.

Predovšetkým vymáhanie protiprávne poskytnutej pomoci nemôže byť znemožnené len preto, že Komisia neuverejnila takéto upozornenie, lebo v takom prípade by hrozilo narušenie systému preskúmavania štátnej pomoci, ktorý je ustanovený Zmluvou. Z toho Súd prvého stupňa vyvodil, že neuverejnenie upozornenia podľa oznámenia o protiprávnej pomoci z roku 1983 v úradnom vestníku nepredstavuje mimoriadnu okolnosť, na ktorej by sa mohla zakladať akákoľvek dôvera v súlad protiprávne poskytnutej pomoci s právom.

Okrem toho v už citovaných rozsudkoch Francúzsko/Komisia a France Télécom/Komisia Súd prvého stupňa uviedol, že cieľom povinnosti oznamovania opatrení, ktorými by mohla byť podnikom poskytnutá štátna pomoc, je práve odstrániť všetky pochybnosti o tom, či dané opatrenia skutočne predstavujú štátnu pomoc. V čase prijatia zákona, ktorý stanovil osobitný daňový režim pre France Télécom, nebolo isté, či z tohto režimu vyplynie pre tento podnik výhoda. Súd prvého stupňa preto dospel k názoru, že Francúzsko malo toto opatrenie oznámiť Komisii. Keďže tak pred zavedením tohto daňového režimu do praxe neurobilo, nemôže sa odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery, ibaže by preukázalo existenciu mimoriadnych okolností.

c) Postup prijímania rozhodnutí

V už citovaných rozsudkoch Francúzsko/Komisia a France Télécom/Komisia Súd prvého stupňa priniesol výrazné upresnenie, pokiaľ ide o postup prijímania rozhodnutí Komisie v oblasti štátnej pomoci. Usúdil totiž, že nemožno vylúčiť, že kolégium členov Komisie poverí jedného alebo viacerých svojich členov prijatím definitívneho textu rozhodnutia, ktorého podstatu definovalo na svojich zasadnutiach, ako to stanovuje článok 13 druhý odsek vnútorného poriadku Komisie²⁰. Ak kolégium takúto možnosť využije, prináleží súdu, ktorý má posúdiť správnosť výkonu tohto splnomocnenia, aby overil, či sa možno domnievať, že kolégium prijalo sporné rozhodnutie vo všetkých jeho skutkových a právnych častiach. Keďže v prejednávanej veci Súd prvého stupňa konštatoval, že formálne rozdiely medzi verziou napadnutého rozhodnutia prijatou 2. augusta 2004 a textom, ktorý bol schválený kolégiom členov Komisie 19. a 20. júla 2004, nemajú vplyv na význam napadnutého rozhodnutia, žalobnému dôvodu nevyhoveli.

Ochranná známka Spoločenstva

Rozhodnutia týkajúce sa uplatnenia nariadenia (ES) č. 40/94, nahradeného nariadením Rady (ES) č. 207/2009²¹, ktoré v podstate kodifikuje normy o ochranných známkach, ktoré boli od roku 1994 viackrát a podstatne zmenené a doplnené, predstavujú v roku 2009 dôležitú časť vecí, o ktorých Súd prvého stupňa rozhodoval (168 vecí, teda 30 % z celkového počtu rozhodnutých vecí v roku 2009).

1. Absolútne dôvody zamietnutia a absolútne dôvody neplatnosti

Článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 40/94 zakazuje zápis ako ochrannej známky označení, ktoré z dôvodu svojho opisného charakteru nemôžu slúžiť na označenie zemepisného pôvodu predmetných tovarov alebo predmetného poskytovania služieb. Navyše podľa ustálenej judikatúry musí byť opisný charakter určitého označenia posúdený na jednej strane vo vzťahu k výrobkom alebo službám, pre ktoré je prihlasované, a na druhej strane vo vzťahu k jeho vnímaniu príslušnou skupinou verejnosti.²²

Súd prvého stupňa v rozsudku z 19. novembra 2009, Torresan/ÚHVT – Klosterbrauerei Weissenhohe (CANNABIS) (T-234/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), zamietol žalobu podanú proti rozhodnutiu odvolacieho senátu Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT), podľa ktorého pre priemerného spotrebiteľa slovné označenie CANNABIS opisuje vlastnosti piva, vína a iných alkoholických nápojov, ktoré môžu obsahovať konope, ktoré je jednou z prísad používaných ako dochucovadlo pri ich výrobe. Tento záver nemožno spochybniť na základe skutočnosti, že výraz „cannabis“ predstavuje výraz, ktorý má evokovať a vyvolať myšlienky pôžitku, uvoľnenia a relaxácie.

²⁰ Ú. v. ES L 308, 2000, s. 26.

²¹ Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 1994, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146), nahradené nariadením Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 78, s. 1). V tejto správe sa však uvádza len číslovanie článkov podľa nariadenia č. 40/94.

²² Rozsudky Súdneho dvora z 20. septembra 2001, Procter & Gamble/ÚHVT, C-383/99 P, Zb. s. I-6251, bod 39, a z 21. októbra 2004, ÚHVT/Erpo Möbelwerk, C-64/02 P, Zb. s. I-10031, bod 43.

Okrem toho v rozsudkoch z 19. novembra 2009, Agencja Wydawnicza Technopol/ÚHVT (222, 333 a 555) (T-200/07 až T-202/07), (350, 250 a 150) (T-64/07 až T-66/07), (1000) (T-298/06) (neuvverejnené v Zbierke), Súd prvého stupňa spresnil, že slovné označenia vytvorené len z čísiel sú opisné pre výrobky ako brožúry a periodiká, dennú tlač a hry, pretože odrážajú základné vlastnosti uvedených výrobkov, najmä počet strán, diel, informácií a skladacích hier.

Pokiaľ ide o obrazové označenie vytvorené z čísiel olemovaných obdĺžnikom a doplnených farebnou dekoráciou, Súd prvého stupňa bol požiadaný, aby vo svojom rozsudku z 19. novembra 2009, Agencja Wydawnicza Technopol/ÚHVT (100 a 300) (T-425/07 a T-426/07, zatiaľ neuvverejnený v Zbierke), rozhodol o dôsledkoch odmietnutia podniku, ktorý podal prihlášku na zápis svojich označení ako ochranných známk Spoločenstva, vyhlásiť v súlade s článkom 38 ods. 2 nariadenia č. 40/94, že sa vzdáva akéhokoľvek výlučného práva k uvedeným číslicam. Po tom, čo pripomenul, že na základe tohto ustanovenia ak ochranná známka obsahuje prvok, ktorý nemá rozlišovaciu spôsobilosť a ktorého zahrnutie do ochrannej známky by mohlo spôsobiť pochybnosti o rozsahu ochrany ochrannej známky, ÚHVT môže požadovať ako podmienku zápisu, aby prihlasovateľ vyhlásil, že si nebude uplatňovať nijaké výlučné právo na tento prvok, Súd prvého stupňa spresnil, že funkciou týchto vyhlásení je preukázanie skutočnosti, že výlučné právo priznané majiteľovi ochrannej známky sa nevzťahuje na prvky bez rozlišovacej spôsobilosti, ktoré ju tvoria, a že posúdenie rozlišovacej spôsobilosti prvkov prihlasovaných ochranných známk v rámci článku 38 ods. 2 nariadenia č. 40/94 nemožno vykonať vo vzťahu k celkovému dojmu, ktorý tieto ochranné známky vyvolávajú, ale vo vzťahu k prvkom, ktoré ich tvoria.

Okrem toho Súd prvého stupňa sa v rozsudkoch z 30. septembra 2009, Joop!/ÚHVT (!) (T-75/08, neuvverejnený v Zbierke), a (Zobrazenie výkričníka v obdĺžniku) (T-191/08, neuvverejnený v Zbierke), znova vyslovil o opisnom charaktere veľmi jednoduchých obrazových označení, konkrétne výkričníka, samostatných alebo v obdĺžniku. Pripomína, že zápis ochrannej známky, ktorá pozostáva z označení, ktoré sú používané ako reklamné slogany, údaje o kvalite alebo výrazy, ktoré majú podnietiť nákup výrobkov alebo služieb, nie je ako taký v dôsledku tohto používania vylúčený. Ochranná známka, ktorá ako reklamný slogan plní iné funkcie, však má rozlišovaciu spôsobilosť len v prípade, ak môže byť okamžite vnímaná ako označenie obchodného pôvodu dotknutých výrobkov alebo služieb. Ďalej uvádza, že v predmetnej veci spotrebiteľ, vrátane spotrebiteľa, ktorého stupeň pozornosti je vyšší, nemôže určiť obchodný pôvod označovaných výrobkov na základe výkričníka, ktorý sa skôr vníma ako uznanie, a to aj vtedy, ak by sa nachádzal v obdĺžniku, ktorý je druhým prvkom dávajúcim dotknutému označeniu vzhľad etikety. Súd prvého stupňa okrem toho v rozsudku z 20. januára 2009, Pioneer Hi-Bred International/ÚHVT (OPTIMUM) (T-424/07, neuvverejnený v Zbierke), spresnil, že práve z dôvodu obvyklého používania v bežnom jazyku, ako aj v obchodnom styku ako druhového pochvalného výrazu, označenie OPTIMUM nemožno považovať za spôsobilé individualizovať obchodný pôvod výrobkov, ktoré označuje, a že skutočnosť, že dotknuté výrobky sú určené špecializovanej skupine, nič nemení na tomto posúdení, keďže stupeň pozornosti tejto skupiny verejnosti, ktorý je v zásade vyšší, je relatívne nízky vo vzťahu k inzertným údajom.

V zmysle článku 7 ods. 3 nariadenia č. 40/94 možno ochrannú známku zapísať, ak pre dotknuté výrobky alebo služby získala rozlišovaciu spôsobilosť v dôsledku používania. V tejto súvislosti v rozsudku z 28. októbra 2009, BCS/ÚHVT – Deere (Kombinácia zelenej a žltej farby) (T-137/08, zatiaľ neuvverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa v prvom rade uviedol, že nie každé používanie označenia, v tejto veci používanie kombinácie zelenej a žltej farby, musí nevyhnutne predstavovať používanie ochrannej známky. V prejednávanej veci sa rozhodnutie odvolacieho senátu ÚHVT nezrušiť ochrannú známku vytvorenú z uvedených znakov zakladalo najmä na vyhláseniach profesijných organizácií, podľa ktorých sa kombinácia zelenej a žltej farby spája s poľnohospodárskymi strojmi vyrábanými vedľajším účastníkom konania, a skutočností, že vedľajší

účastník konania na svojich strojoch veľmi dlho používal koherentným spôsobom rovnakú kombináciu farieb. Navyše Súd prvého stupňa spresnil, že aj keď je potrebné preukázať, že napadnutá ochranná známka nadobudla rozlišovaciu spôsobilosť v celom Spoločenstve, nijako sa nevyžaduje, aby bol takýto dôkaz vykonaný za každý štát.

2. Relatívne dôvody zamietnutia a relatívne dôvody neplatnosti

Hlavné prínosy pre judikatúru tohto roku sa týkali posúdenia podobnosti označení a pravdepodobnosť zámeny. V prvom rade v rozsudku z 28. októbra 2009, *CureVac/ÚHVT – Qiagen (RNAiFect)* (T-80/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), sa Súd prvého stupňa domnieval, že podobnosť označení RNAiFect a RNaive vyplývajúca zo zhodnosti prvých troch písmen je veľmi nízka z dôvodu rozdielnosti posledných piatich písmen. Spresňuje, že ak je pravda, že spotrebiteľ obvyčajne pripisuje väčšiu dôležitosť hlavnej časti slov pri ich výslovnosti, verejnosť spravidla nepovažuje opisný alebo mierne opisný prvok tvoriaci časť zloženej ochrannej známky za rozlišujúci a prevládajúci prvok v celkovom ňou vytváranom dojme. V predmetnej veci má však prvok „rna“ nižšiu rozlišovaciu spôsobilosť, pričom sa spotrebiteľ môže domnievať, že ide o odkaz na chemické zloženie. Vzhľadom na to skupina verejnosti nemôže tento prvok považovať za rozlišujúci a prevládajúci prvok v celkovom dojme vytváranom dotknutými zloženými ochrannými známkami. Naopak, v rozsudku z 2. decembra 2009, *Volvo Trademark/ÚHVT – Grebenshikova (SOLVO)* (T-434/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), sa Všeobecný súd domnieval, že označenia SOLVO a VOLVO predstavujú určitý stupeň podobnosti z fonetického hľadiska, a preto ÚHVT nesprávne usúdil, že nemusí pristúpiť k celkovému posúdeniu pravdepodobnosti zámeny.

Ďalej v rozsudku z 8. júla 2009, *Laboratorios Del Dr. Esteve/ÚHVT – Ester C (ESTER-E)* (T-230/07, neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa spresnil niektoré okolnosti, za ktorých môže porovnanie medzi označeniami z koncepčného hľadiska neutralizovať podobnosti medzi týmito istými označeniami z vizuálneho a fonetického hľadiska. Uvádza, že ak označenie ESTEVE nemá v ostatných oficiálnych jazykoch Únie význam ako v španielčine, označenie ESTER-E sa spája s dobre známym krstným menom alebo chemickým zložením a že tento rozdiel medzi uvedenými označeniami z koncepčného hľadiska odôvodňuje neexistenciu pravdepodobnosti zámeny. Naopak v rozsudku z 29. októbra 2009, *Peek & Cloppenburg/ÚHVT – Redfil (Agile)* (T-386/07, neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa spresnil, že pokiaľ ide o dotknuté výrobky alebo služby, takýmito okolnosťami nie sú situácie, v ktorých označenie, ktorého význam musí byť jasný tak, aby ho príslušná skupina verejnosti bola schopná hneď pochopiť, má len obmedzenú rozlišovaciu spôsobilosť. Domnieva sa, že rozdiel medzi označeniami Aygill's a Agile z koncepčného hľadiska nie je dostatočný, aby neutralizoval podobnosti medzi týmito označeniami z vizuálneho a fonetického hľadiska. Vo vzťahu k dotknutým výrobkom, ktorými sú športové potreby a oblečenia, pojem „agile“ má pochvalný význam, ktorý by vzhľadom na uvedené podobnosti mohol spotrebiteľ pripísať skoršej ochrannej známke. Okrem toho v rozsudku z 23. septembra 2009, *Viñedos y Bodegas Príncipe Alfonso de Hohenlohe/ÚHVT – Byass (ALFONSO)* (T-291/07, neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa potvrdil posúdenie ÚHVT spočívajúce na tom, že prvok „príncipe“ znamená osobu spomedzi všetkých osôb, ktoré majú to isté krstné meno, pričom toto označenie má jasný a vymedzený význam, takže príslušná skupina verejnosti je schopná okamžite mu porozumieť.

Pokiaľ ide o porovnanie výrobkov alebo služieb, v rozsudku z 22. januára 2009, *Commercy/ÚHVT – easyGroup IP Licensing (easyHotel)* (T-316/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa po tom, ako pripomenul, že sa tieto dopĺňajú, ak medzi nimi existuje vzťah v tom zmysle, že jeden je nevyhnutný a dôležitý na použitie druhého, spresnil, že táto definícia uvádza, že tieto výrobky alebo služby sa môžu použiť spoločne, a preto sú určené rovnakej skupine verejnosti.

Iný dôležitý vývoj judikatúry tohto roku sa týka článku 8 ods. 4 nariadenia č. 40/94 najmä v rámci konania o neplatnosti. V rozsudku 24. marca 2009, *Moreira da Fonseca/ÚHVT – General Óptica (GENERAL OPTICA)* (T-318/06 až T-321/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa pripomenul, že s cieľom domáhať sa alebo navrhovať neplatnosť ochrannej známky Spoločenstva podľa tohto ustanovenia musí uvedené označenie súčasne spĺňať štyri podmienky: musí sa používať v obchodnom styku; musí mať väčší ako len lokálny význam; právo na toto označenie musí byť získané v súlade s právom členského štátu, v ktorom sa označenie používalo pred podaním prihlášky ochrannej známky Spoločenstva; a nakoniec toto označenie musí priznávať jeho majiteľovi možnosť zakázať použitie neskoršej ochrannej známky. Ďalej Súd prvého stupňa spresnil, že prvé dve podmienky sa musia vykladať iba s prihliadnutím na právo Únie, zatiaľ čo dve ďalšie podmienky musia byť posúdené vzhľadom na kritériá stanovené uplatniteľným vnútroštátnym právom. Nakoniec, pokiaľ ide o druhú podmienku, na jednej strane rozhodol, že rozsah významu označenia sa musí posudzovať z hľadiska tak geografického, ako aj hospodárskeho rozmeru, a na druhej strane, že skutočnosť, že určité označenie poskytuje jeho majiteľovi výlučné právo na celom štátnom území, sama osebe nepostačuje na preukázanie, že jeho význam nie je len lokálny. Navyše v rozsudku z 11. júna 2009, *Last Minute Network/ÚHVT – Last Minute Tour (LAST MINUTE TOUR)* (T-114/07 a T-115/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa zdôraznil, že v rámci uplatnenia uvedeného ustanovenia odvolaciemu senátu prislúcha zohľadniť nielen vnútroštátnu právnu úpravu dotknutého členského štátu uvedenú v tomto ustanovení, ale aj príslušnú vnútroštátnu judikatúru.

Okrem toho v rozsudku zo 14. mája 2009, *Fiorucci/ÚHVT – Edwin (ELIO FIORUCCI)*, (T-165/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa skúmal, či boli splnené podmienky na uplatnenie článku 52 ods. 2 nariadenia č. 40/94 zo strany odvolacieho senátu ÚHVT. V tejto veci sa Elio Fiorucci domáhal najmä neplatnosti ochrannej známky ELIO FIORUCCI, odvolávajúc sa na svoje právo ochrany mena podľa talianskeho vnútroštátneho práva. Po tom, ako pripomenul, že podľa tohto ustanovenia ÚHVT môže vyhlásiť neplatnosť ochrannej známky Spoločenstva, ak jej používanie možno zakázať najmä podľa práva na ochranu mena podľa vnútroštátneho práva, Súd prvého stupňa konštatoval, že ochrana zaručená príslušným talianskym ustanovením nie je vylúčená v prípade, keď meno dotknutej osoby získalo všeobecnú známosť z dôvodu komerčnej činnosti, ktorú vykonáva.

Navyše rozsudok z 30. júna 2009, *Danjaq/ÚHVT – Mission Productions (Dr. No)* (T-435/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), umožnil Súdu prvého stupňa spresniť, že to isté označenie môže byť chránené ako výsledok originálnej duševnej činnosti autorským právom, aj ako označenie obchodného pôvodu výrobkov a služieb chránených podľa práva o ochranných známkach. Súd prvého stupňa pripomenul, že dve výlučné práva sú založené na rôznych vlastnostiach, t. j. na jednej strane na originalite diela a na druhej strane spôsobilosti označenia rozlíšiť obchodný pôvod. Hoci názov filmu môže byť podľa niektorých vnútroštátnych právnych úprav chránený ako umelecké dielo nezávislé od ochrany poskytnutej samotnému filmu, nemôže mu byť automaticky priznaná ochrana ako ochranným známkam. Preto aj v prípade, keď sa možno domnievať, že označenia Dr. No a Dr. NO dovoľujú rozlišovať film, ktorý nesie tento názov, od ostatných filmov série o Jamesovi Bondovi, neumožňuje to určiť, že tieto označenia predstavujú obchodný pôvod uvedených výrobkov a služieb.

Nakoniec Súd prvého stupňa objasnil pravidlá týkajúce sa dôkazu o riadnom používaní skoršej ochrannej známky v rámci konania o neplatnosti. V rozsudku z 12. júna 2009, *Harwin International/ÚHVT – Cuadrado (Pickwick COLOUR GROUP)* (T-450/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), spresnil, že ÚHVT mal povinnosť preskúmať otázku dôkazu o riadnom používaní skoršej ochrannej známky, aj keď majiteľ ochrannej známky Spoločenstva, ktorej neplatnosť sa navrhuje, nepodal v tomto zmysle osobitný návrh, ale spochybnil dôkazy predložené na tento účel majiteľom skoršej ochrannej známky.

3. Dôvody na zrušenie

Podľa článku 50 nariadenia č. 40/94 práva majiteľa ochrannej známky Spoločenstva môžu byť vymazané, najmä ak v dôsledku spôsobu, akým ju majiteľ ochrannej známky používal, by ochranná známka mohla zavádzať verejnosť, pokiaľ ide o charakter, kvalitu alebo zemepisný pôvod uvedených tovarov alebo služieb.

Súd prvého stupňa sa v tejto súvislosti v už citovanom rozsudku *ELIO FIORUCCI* domnieval, že zhodnotenie medzi ochrannou známkou a priezviskom nepostačuje na to, aby sa dospelo k záveru, že dotknutá verejnosť sa domnieva, že osoba, ktorej priezvisko tvorí ochrannú známku, navrhla výrobky, ktoré sú označené touto ochrannou známkou, keďže dotknutá verejnosť dobre vie, že za každou ochrannou známkou tvorenou priezviskom sa nevyhnutne neskrýva rovnomenný módný návrhár. Aby bolo možné článok 50 nariadenia č. 40/94 uplatniť, dotknutá osoba musí preukázať, že ochranná známka bola klamlivo použitá, alebo že existencia dostatočne závažného nebezpečenstva klamania sa potvrdila, čo však v predmetnej veci nebolo preukázané.

V rozsudku z 10. decembra 2009, *Stella Kunststofftechnik/ÚHVT – Stella Pack* (Stella) (T-27/09, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd rovnako spresnil predmet a jednotlivé účinky konania o zrušení a námietkového konania. Uvádza najmä, že príslušné ustanovenia nestanovujú, že konanie o námietke začaté na základe skoršej ochrannej známky, ktoré ešte prebieha, môže akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť prípustnosť, či dokonca priebeh konania o zrušení začatého v prípade tejto ochrannej známky. Konanie o námietke a konanie o zrušení sú totiž dve špecifické a autonómne konania: cieľom námietky je zabrániť za určitých podmienok prijatiu návrhu na zápis ochrannej známky z dôvodu existencie skoršej ochrannej známky, pričom zamietnutie námietky nespôsobí zrušenie dotknutej ochrannej známky, zatiaľ čo zrušením možno dosiahnuť začatie konania na tento účel.

4. Formálne a procesné otázky

Keďže bola judikatúra tohto roku osobitne bohatá, pokiaľ ide o formálne a procesné otázky, je potrebné z nej citovať najvýznamnejšie prínosy.

Po prvé rozsudok zo 14. októbra 2009, *Ferrero/ÚHVT – Tirol Milch* (TiMi KiNDERJOGHURT) (T-140/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), má osobitnú dôležitosť, pretože Súdu prvého stupňa umožnil v kontexte konania o vyhlásenie neplatnosti spresniť hodnotu uskutočnených posúdení a prijatých záverov odvolacieho senátu ÚHVT, ku ktorým tento senát došiel v skoršom rozhodnutí prijatom v rámci námietkového konania medzi tými istými účastníkmi konania o tej istej ochrannej známke Spoločenstva. Osobitne rozhodol, že nemožno uplatniť ani zásadu právnej sily rozhodnutej veci, keďže konania pred ÚHVT sú správnej povahy a relevantné ustanovenia v tomto zmysle neobsahujú nijaké ustanovenie, ani zásadu právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery, pretože nariadenie č. 40/94 nevylučuje možnosť konania o vyhlásenie neplatnosti v nadväznosti na neúspech v námietkovom konaní.

Po druhé, pokiaľ ide o dôsledkoch zrušenia rozhodnutia odvolacieho senátu pre ÚHVT, Súd prvého stupňa v rozsudku z 25. marca 2009, *Kaul/ÚHVT – Bayer* (ARCOL) (T-402/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), uviedol, že ÚHVT musí zabezpečiť, aby po podaní žaloby sa v nadväznosti na zrušenie rozhodnutia v prejednávanej veci opätovne rozhodovalo a viedlo k vydaniu nového rozhodnutia prípadne tým istým senátom. Spresňuje, že pokiaľ, ako v predmetnej veci, rozsudok o zrušení neobsahuje stanovisko k prípadnému podobnému charakteru kolidujúcich ochranných známok, odvolací senát musí opätovne preskúmať túto otázku bez ohľadu na stanovisko v skoršom zrušenom rozhodnutí.

Po tretie Súd prvého stupňa spresnil rozsah povinnosti odôvodnenia rozhodnutí odvolacích senátov v prípade, keď sa ochranná známka vzťahuje na viacero výrobkov alebo služieb. V rozsudku z 2. apríla 2009, Zuffa/ÚHVT (ULTIMATE FIGHTING CHAMPIONSHIP) (T-118/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), uviedol, že všeobecné odôvodnenie pri sérii výrobkov alebo služieb možno vykonať, len ak medzi výrobkami alebo službami existuje dostatočne priamy a skutočný vzťah, čo umožní, že úvahy, ktoré tvoria odôvodnenie predmetného rozhodnutia, na jednej strane dostatočne objasnia odôvodnenie odvolacieho senátu pre každý z výrobkov a služieb patriacich do tejto kategórie a na druhej strane sú uplatňované rozdielne na každý z predmetných výrobkov a služieb. V rozsudku z 20. mája 2009, CFMCEE/ÚHVT (P@YWEB CARD a PAYWEB CARD) (T-405/07 a T-406/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), tiež doplnil, že všeobecné odôvodnenie musí súdu umožniť vykonať preskúmanie. Okrem toho, ak rozhodnutie neobsahuje ani náznak odôvodnenia v súvislosti s dôvodmi, pre ktoré sa ÚHVT domnieva, že niektoré výrobky patria do homogénnej skupiny, nemôžu sa dopĺňať dôvody rozhodnutia počas konania na súde.

Po štvrté vo svojom rozsudku z 3. júna 2009, Frosch Touristik/ÚHVT – DSR touristik (FLUGBÖRSE) (T-189/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa spresnil, že nie deň zápisu, ale deň podania prihlášky je rozhodujúcim na to, aby ÚHVT uskutočnilo preskúmanie v rámci konania o neplatnosti, v ktorom sa tvrdí, že ochranná známka Spoločenstva nespĺňa podmienky článku 7 nariadenia č. 40/94. Tento prístup totiž zabraňuje, aby sa pravdepodobnosť straty spôsobilosti ochrannej známky na zápis zvyšovala v závislosti od dĺžky konania o zápise.

Po piate v rozsudkoch zo 7. mája 2009, Omnicare/ÚHVT – Astellas Pharma (OMNICARE) (T-277/06); z 12. mája 2009, Jurado Hermanos/ÚHVT (JURADO) (T-410/07); z 13. mája 2009, Aurelia Finance/ÚHVT (AURELIA) (T-136/08), a z 23. septembra 2009, Evets/ÚHVT (DANELECTRO a QWIK TUNE) (T-20/08 a T-21/08, vec v odvolacom konaní) (zatiaľ neuverejnené v Zbierke), sa Súd prvého stupňa vyslovil o rozsahu pôsobnosti uplatnenia článku 78 nariadenia č. 40/94 týkajúcom sa *restitutio in integrum*, a podľa ktorého prihlasovateľ alebo majiteľ ochrannej známky alebo každá iná strana konania pred ÚHVT, ktorá nedodržala časový limit, môže mať za určitých podmienok svoje práva obnovené. Osobitne v prvom a štvrtom uvedenom rozsudku Súd prvého stupňa spresnil, že toto ustanovenie sa vzťahuje na lehotu, v rámci ktorej možno pred odvolacím senátom namietat proti rozhodnutiu, ale nie na lehotu na podanie samotnej žiadosti *restitutio in integrum*. Navyše v druhom rozhodnutí objasnil pojem účastníka konania, zatiaľ čo v treťom rozhodnutí stanovil, že ak majiteľ ochrannej známky deleguje administratívne úlohy týkajúce sa obnovy na spoločnosť špecializovanú v tejto oblasti, musí dbať na to, aby táto spoločnosť poskytovala potrebné záruky umožňujúce predpokladať správne vykonanie uvedených úloh. Osobitne, ak spoločnosť zaviedla informačný systém na pripomínanie lehôt, tento uvedený systém má predpokladať mechanizmus odhaľovania a nápravy eventuálnych chýb.

Nakoniec, pokiaľ ide o rozhodnutie o zrušení prijaté inštanciou ÚHVT na účely opravy chýb týkajúcich sa časti rozhodnutia o trovách, ktoré predtým prijala tá istá inšancia, Súd prvého stupňa v rozsudku z 1. júla 2009, Okalux/ÚHVT – Messe Düsseldorf (OKATECH) (T-419/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), potvrdil, že zrušenie rozhodnutia mohlo byť len čiastočné, pričom lehotu na podanie opravného prostriedku treba rátať v závislosti od prvého rozhodnutia.

Životné prostredie – Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov

V rozsudkoch z 23. septembra 2009, Estónsko/Komisia (T-263/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), a Poľsko/Komisia (T-183/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa dospel k významnému posunu, pokiaľ ide o rozdelenie právomocí medzi členské štáty a Komisiu v súvislosti s vypracovaním národných alokačných plánov emis-

ných kvót (ďalej len „NAP“) členských štátov a overením súladu týchto NAP s kritériami uvedenými v smernici 2003/87/ES²³ Komisiou.

V prejednávanej veci Komisia v napadnutých rozhodnutiach konštatovala, že NAP Poľskej republiky a Estónskej republiky nie sú v súlade s niektorými kritériami uvedenými v smernici 2003/87, a uviedla, že proti týmto NAP nebudú vznesené námietky za predpokladu prijatia istých zmien. Dotknuté členské štáty pred Súdom prvého stupňa uviedli, že Komisia sa tým, že stanovila hornú hranicu emisných kvót skleníkových plynov, po prekročení ktorej budú ich NAP odmietnuté, a tým, že v tejto súvislosti nahradila svojou metódou analýzy metódu, ktorú používal členský štát, porušila rozdelenie právomocí stanovené smernicou 2003/87. Súd prvého stupňa tieto tvrdenia prijal a napadnuté rozhodnutia zrušil.

Súd prvého stupňa poukazoval na to, že znižovanie emisií skleníkových plynov má prvoradú dôležitosť v rámci boja proti globálnemu otepľovaniu, čo je fenomén, ktorý v súčasnosti predstavuje pre svet jednu z najväčších spoločenských, hospodárskych a environmentálnych hrozieb. Sledovanie tohto cieľa však nemôže odôvodniť zachovanie platnosti rozhodnutia o odmietnutí NAP v prípade, že tento akt bol prijatý spôsobom, pri ktorom boli porušené právomoci udelené smernicou 2003/87 členským štátom a Komisii.

Súd prvého stupňa pripomenul, že v zmysle článku 249 tretieho odseku ES je uvedená smernica záväzná pre členské štáty, ktorým je určená, vzhľadom na výsledok, pričom sa im ponecháva voľnosť pri výbere foriem a metód vhodných na jeho dosiahnutie. Prináleží Komisii, aby v rámci výkonu svojej kontrolnej právomoci preukázala, že nástroje, ktoré členský štát v tejto súvislosti použil, sú v rozpore s právom Spoločenstva. Striktné dodržiavanie týchto zásad je prvoradé na zabezpečenie dodržiavania zásady subsidiarity, z ktorej vyplýva, že Európske spoločenstvo zasahuje do oblastí, ktoré nepatria do jeho výlučnej právomoci, len v prípade, že sledované ciele nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty, a len v tomto rozsahu.

Okrem toho Súd prvého stupňa uviedol, že z ustanovení smernice 2003/87 jednoznačne vyplýva na jednej strane to, že členský štát je jediným oprávneným na vypracovanie NAP a na prijatie konečného rozhodnutia stanovujúceho celkové množstvo kvót, ktoré prideli na každé päťročné obdobie, ako aj na rozdelenie tohto množstva medzi hospodárske subjekty, a na druhej strane to, že Komisia je zasa oprávnená overiť súlad tohto NAP vzhľadom na kritériá stanovené uvedenou smernicou, keďže členský štát môže kvóty udeliť, iba ak sú zmeny plánu navrhnuté po pôvodnom zamietnutí Komisiou prijaté touto inštitúciou. Okrem toho Súd prvého stupňa spresnil, že Komisia môže oprávnene vyjadriť kritiku, pokiaľ ide o konštatované nezlučiteľnosti, a môže formulovať návrhy, ktorých cieľom je umožniť členskému štátu, aby zmenil svoj NAP spôsobom, ktorý podľa Komisie zabezpečí jeho zlučiteľnosť s uvedenými kritériami.

Súd prvého stupňa však usúdil, že stanovením konkrétneho množstva kvót a zamietnutím NAP dotknutých členských štátov, keďže celkové navrhované množstvo kvót presahuje túto hranicu, Komisia prekročila mieru kontrolnej právomoci, ktorú jej udeľuje smernica 2003/87, keďže jedine členskému štátu prináleží, aby určil toto množstvo.

Podobne, aj keď Komisia má právo vypracovať svoj vlastný ekologický a ekonomický model na preverenie, či NAP jednotlivých členských štátov sú zlučiteľné s kritériami stanovenými smernicou

²³ Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631).

2003/87, a má pri tom k dispozícii rozsiahlu mieru voľnej úvahy, nemôže naopak nepoužiť údaje uvedené v predmetnom NAP a nahradiť ich údajmi získanými na základe jej vlastnej metódy posudzovania, keďže by tak uplatňovala reálnu zjednocovaciu právomoc, ktorú jej uvedená smernica nepriznáva. Súd prvého stupňa tiež poukazoval na to, že v rámci vypracovania svojho NAP bol členský štát povinný zvoliť politiku, ktorá sa má prijať, metódu, ktorá sa má použiť, a údaje, na základe ktorých sa vykoná analýza predpovede vývoja emisií, kým kontrola Komisie vzťahujúca sa na tieto voľby členského štátu sa obmedzuje na overenie presvedčivosti a dostatočnosti údajov a parametrov, na ktorých sa zakladajú.

Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že Komisia tým, že nahradila svojou metódou analýzy metódu, ktorú používajú dotknuté členské štáty, a neobmedzila sa len na overenie zlučiteľnosti NAP s kritériami stanovenými v smernici 2003/87, prípadne pri zohľadnení údajov vyplývajúcich z jej vlastnej metódy, prekročila právomoci, ktoré jej z uvedenej smernice vyplývajú.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

1. Boj proti terorizmu

V rozsudku z 30. septembra 2009, Sison/Rada (T-341/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa po prvé pripomenul zásady prijaté v rozsudkoch Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada²⁴ a Sison/Rada²⁵ týkajúcich sa povinnosti odôvodnenia rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov osôb spojených s teroristickou činnosťou. Tak odôvodnenie pôvodného rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov, ako aj odôvodnenie následných rozhodnutí sa musia týkať nielen zákonných podmienok uplatnenia nariadenia (ES) č. 2580/2001²⁶, osobitne existencie vnútroštátneho rozhodnutia prijatého príslušným orgánom, ale aj špecifických a konkrétnych dôvodov, pre ktoré sa Rada domnieva, že dotknutá osoba musí byť predmetom opatrenia o zmrazení finančných prostriedkov. Okrem toho široká voľná úvaha, ktorou disponuje Rada, pokiaľ ide o dôkazy, na ktoré treba prihliadnuť na účely prijatia alebo ponechania opatrenia o zmrazení finančných prostriedkov, sa rozširuje na posúdenie hrozby, ktorú môže naďalej predstavovať subjekt alebo osoba páchajúca v minulosti teroristické činy bez ohľadu na prerušenie svojej teroristickej činnosti na kratšie či dlhšie obdobie. Za týchto okolností nemožno od Rady vyžadovať, aby podrobnejšie uviedla, v akom zmysle by mohlo zmrazenie finančných prostriedkov dotknutej osoby prispieť konkrétnym spôsobom k boju proti terorizmu, alebo aby predložila dôkazy, ktoré by preukázali, že dotknutá osoba by v budúcnosti mohla tieto prostriedky použiť na spáchanie teroristických činov alebo na napomáhanie k ich uskutočneniu.

Po druhé, po tom, ako Súd prvého stupňa pripomenul podmienky vykonania rozhodnutia vedúceho k zmrazeniu finančných prostriedkov, pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena, ktoré má v tejto súvislosti Rada, a rozsah súdneho preskúmania v takých veciach, uvádza, že tak vzhľadom na znenie, kontext a ciele dotknutých ustanovení, ako aj vzhľadom na významnú úlohu, ktorú pri konaní o zmrazení finančných prostriedkov zohrávajú vnútroštátne orgány, rozhodnutie o „začatí vyšetrovania alebo trestného stíhania“ musí byť na účely platného použitia Radou vydané v rámci vnútroštátneho konania, ktorého cieľom je priamo alebo najmä zaviesť opatrenie preventívneho alebo represívneho charakteru voči dotknutej osobe v rámci boja proti terorizmu a z dôvodu zapojenia dotknutej osoby do teroristických činností. Túto požiadavku nespĺňa rozhodnutie vnútroštátneho

²⁴ Rozsudok z 12. decembra 2006, T-228/02, Zb. s. II-4665.

²⁵ Rozsudok z 11. júla 2007, T-47/03, neuverejnený v Zbierke.

²⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 2580/2001 z 27. decembra 2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu (Ú. v. ES L 344, s. 70; Mim. vyd. 18/001, s. 207).

súdneho orgánu, ktorý rozhoduje len vo vedľajšom alebo incidenčnom konaní o prípadnej účasti dotknutej osoby na takejto činnosti v rámci sporu, ktorý sa týka napríklad práv a povinností občianskoprávnej povahy.

Okrem toho Súd prvého stupňa spresnil, že keď má Rada v úmysle prijať alebo po opätovnom preskúmaní ponechať v platnosti opatrenie o zmrazení finančných prostriedkov v zmysle nariadenia č. 2580/2001 na základe vnútroštátneho rozhodnutia o „začatí vyšetrovania alebo trestného stíhania“ teroristického činu, nemôže ignorovať neskorší vývoj tohto vyšetrovania alebo trestného stíhania. Takisto je možné, že vyšetrovanie polície alebo informačnej služby bolo uzavreté bez toho, aby bolo predmetom súdneho konania, lebo nebolo možné získať dostatok dôkazov, alebo že došlo k zastaveniu súdneho konania pre tie isté dôvody. Rozhodnutie o začatí trestného stíhania môže takisto viesť k zastaveniu stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby v trestnom konaní. Nebolo by prípustné, keby Rada nezohľadnila tieto skutočnosti, ktoré sú súčasťou relevantných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení tejto situácie. Ak by bolo rozhodnuté inak, znamenalo by to poskytnúť Rade a členským štátom mimoriadnu právomoc zmraziť na dobu neurčitú finančné prostriedky dotknutej osoby mimo akéhokoľvek súdneho preskúmania a bez ohľadu na prípadný výsledok prebiehajúcich súdnych konaní.

2. Boj proti šíreniu jadrových zbraní

Vo veciach Melli Bank/Rada (rozsudok z 9. júla 2009, T-246/08 a T-332/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), a Bank Melli Iran/Rada (rozsudok zo 14. októbra 2009, T-390/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), o ktorých sa rozhodlo v skrátanom súdnom konaní, Súd prvého stupňa po prvýkrát preskúmal žaloby proti opatreniam na zmrazenie finančných prostriedkov prijatých v dôsledku reštriktívnych opatrení zavedených s cieľom vyvinúť nátlak na Iránsku islamskú republiku a prinútiť ju tak ukončiť činnosti v jadrovej oblasti, ktoré predstavujú nebezpečenstvo šírenia alebo vývoja nosičov jadrových zbraní.

Dotknutý režim má svoj základ v rezolúcii Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov, vykonanej nariadením (ES) č. 423/2007²⁷, ktoré stanovuje zmrazenie finančných prostriedkov osôb, subjektov a organizácií určených Bezpečnostnou radou, ako aj zmrazenie prostriedkov subjektov, ktoré tieto subjekty vlastnia alebo kontrolujú, a ktoré sú považované za subjekty podieľajúce sa na šírení jadrových zbraní, sú s ním priamo spojené alebo ho podporujú. Na základe tohto nariadenia sa iránska banka a jej dcérska spoločnosť v Spojenom kráľovstve v 100%-nom vlastníctve materskej spoločnosti stali predmetom rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov vzhľadom na ich úlohu prostredníka pre citlivé aktivity Iránskej islamskej republiky pri viacerých nákupoch citlivého tovaru pre iránsky jadrový program a program riadených striel a poskytovanie finančných služieb.

Hoci Súd prvého stupňa v týchto rozsudkoch vychádzal zo zásad už stanovených v judikatúre týkajúcej sa zmrazenia finančných prostriedkov v oblasti boja proti terorizmu, predstavil aj niekoľko špecifických úvah.

Po prvé v odpovedi na námietku nezákonnosti, ktorú vzniesla Melli Bank plc v súvislosti s nariadením č. 423/2007 v rozsahu, v akom toto nariadenie porušilo zásadu proporcionality, Súd prvého stupňa pripomenul, že zákonnosť zákazu hospodárskej činnosti podlieha podmienke, aby tieto opatrenia boli primerané a potrebné pre splnenie cieľov legitímne sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom platí, že v prípade možnosti výberu medzi viacerými vhodnými opatreniami

²⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 423/2007 z 19. apríla 2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ 103, s. 1).

treba zvoliť najmenej donucujúce opatrenie a dohliadnuť na to, aby uložené zaťaženie nebolo neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom.²⁸ Spresňuje, že cieľom nariadenia č. 423/2007 je zabrániť šíreniu jadrových zbraní, ako aj jeho financovaniu, a tým vyvinúť tlak na Iránsku islamskú republiku, aby ukončila dotknuté činnosti. Tento cieľ patrí do širšieho rámca snáh spojených s udržiavaním mieru a medzinárodnej bezpečnosti a v dôsledku toho je oprávnený. Okrem toho zmrazenie finančných prostriedkov subjektov vo vlastníctve alebo pod kontrolou subjektu považovaného za subjekt, ktorý sa zúčastňuje na šírení jadrových zbraní, je spojené s týmto cieľom, pokiaľ existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento subjekt, aby obišiel účinky opatrení, ktoré sa ho týkajú, bude vyvíjať nátlak na ním vlastnené alebo kontrolované subjekty, a to tak, že ich bude podnecovať buď k tomu, aby mu priamo alebo nepriamo previedli svoje prostriedky, alebo aby uskutočnili transakcie, ktoré on sám nemôže vykonať z dôvodu zmrazenia finančných prostriedkov. Napokon z judikatúry vyplýva, že vlastnícke právo a právo vykonávať hospodársku činnosť nie sú absolútnymi právami a ich výkon môže podliehať obmedzeniam, ktoré sú odôvodnené cieľmi všeobecného záujmu Spoločenstva. Dôležitosť cieľov, ktoré sleduje dotknutá právna úprava, môže odôvodniť hoci aj značné negatívne dôsledky pre určité hospodárske subjekty.²⁹ Súd prvého stupňa uviedol, že slobodný výkon hospodárskej činnosti, ako aj vlastnícke právo dotknutých bankových subjektov, sú v dôsledku zmrazenia finančných prostriedkov obmedzené v značnom rozsahu, keďže tieto subjekty s výnimkou osobitných povolení nemôžu disponovať svojimi finančnými prostriedkami na území Spoločenstva alebo prostriedkami, ktoré sú vo vlastníctve štátnych príslušníkov Spoločenstva, a ich dcérske spoločnosti so sídlom na tomto území nemôžu uskutočňovať nové transakcie s klientmi. V každom prípade zastával názor, že vzhľadom na prvoradý význam udržania mieru a medzinárodnej bezpečnosti nie sú spôsobené ťažkosti neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom.

Po druhé v druhom uvedenom rozsudku Súd prvého stupňa uviedol dôležité spresnenia, pokiaľ ide o povinnosť oznámiť dotknutým osobám dôvody opatrení, ktoré napriek tomu, že sú všeobecné, sa ich priamo a osobne týkajú a sú spôsobilé obmedziť výkon ich základných práv. Zastával názor, že Rada je povinná v čo najväčšej možnej miere oboznámiť dotknuté subjekty s opatreniami na zmrazenie finančných prostriedkov prostredníctvom individuálneho oznámenia. Pravidlo, podľa ktorého neznalosť zákona neospravedlňuje, totiž nemožno uplatniť v prípade, keď má predmetný akt vo vzťahu k dotknutej osobe povahu individuálneho aktu. V prejednávanej veci pritom Rada nepristúpila k individuálnemu oznámeniu, hoci poznala adresu sídla žalobkyne. Súd prvého stupňa preto zastával názor, že Rada nedodrжала povinnosť oboznámiť žalobkyňu s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Zo spisu však vyplýva, že francúzska banková komisia informovala pobočku žalobkyne v Paríži o prijatí napadnutého rozhodnutia a o jeho uverejnení v úradnom vestníku v ten istý deň. Žalobkyňa teda bola včas a z oficiálneho zdroja informovaná o prijatí napadnutého rozhodnutia, ako aj o možnosti, že s jeho odôvodnením sa môže oboznámiť v úradnom vestníku, a za týchto výnimočných okolností preto konštatované nedostatky neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Povolenie na uvedenie prípravkov na ochranu rastlín na trh

Počas roka 2009 Súd prvého stupňa vyhlásil viaceré rozsudky, ktoré sa týkali rozhodnutí Komisie prijatých na základe smernice 91/414, ktorá zavádza režim Spoločenstva uplatniteľný na povoľovanie a odnímanie povolení na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh (ďalej len „PUT“). Napriek obzvlášť technickému charakteru tohto konania treba spomenúť dva rozsudky, v ktorých Súd prvého stupňa vo svojich úvahách vychádzal z dôsledkov vyplývajúcich zo zásady obozretnosti.

²⁸ Rozsudok Súdneho dvora z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 13.

²⁹ Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 30. júla 1996, Bosphorus, C-84/95, Zb. s. I-3953, body 21 až 23.

V rozsudku z 3. septembra 2009, *Cheminova a i./Komisia* (T-326/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa pripomenul, že článok 5 ods. 1 písm. b) smernice 91/414 stanovuje, že na to, aby bola účinná látka povolená, musí sa vzhľadom na súčasné vedecké a technické poznatky dať očakávať, že používanie prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich dotknutú účinnú látku podľa správnej odbornej praxe ochrany rastlín nebude mať škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo zvierat a ani žiadny neprijateľný vplyv na životné prostredie. Vykladajúc toto ustanovenie v spojení so zásadou obozretnosti, Súd prvého stupňa spresnil, že pokiaľ ide o zdravie ľudí, existencia vážnych indícií, ktoré bez odstránenia vedeckej neistoty umožňujú rozumne pochybovať o neškodnosti látky, v podstate bráni, aby táto látka bola povolená. Z odkazu smernice 91/414 na „súčasné vedecké a technické poznatky“ preto nemožno vyvodit', že podniky, ktoré oznámili účinnú látku a ktoré sú konfrontované s možnosťou rozhodnutia o nezaradení tejto látky medzi povolené látky, musia mať možnosť predložiť nové štúdie a údaje dovtedy, kým pretrvávajú pochybnosti o neškodnosti tejto účinnej látky. Takýto výklad je v rozpore s cieľom vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia v rozsahu, v akom účastníkovi, ktorý ohlasuje účinnú látku a ktorý nesie na jednej strane dôkazné bremeno o neškodnosti a na druhej strane má lepšie vedomosti o dotknutej látke, priznáva právo veta pri prijímaní prípadného rozhodnutia o nezaradení dotknutej látky.

Rovnako aj v rozsudku z 19. novembra 2009, *Denka International/Komisija* (T-334/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa pripomenul, že v zmysle zásady obozretnosti, ak pretrvávajú vedecká neistota o existencii alebo dosahu rizík pre ľudské zdravie, môžu inštitúcie Spoločenstva prijať ochranné opatrenia bez toho, aby museli čakať na úplné preukázanie skutočnej existencie a závažnosti týchto rizík.³⁰ Navyše v kontexte vedeckej neistoty nemožno od hodnotenia rizík vyžadovať, aby orgánom Spoločenstva nutne poskytovalo presvedčivé vedecké dôkazy o existencii rizika a závažnosti prípadných nežiaducich účinkov v prípade, že k tomuto riziku dôjde. Súd prvého stupňa uviedol, že spis predložený žalobcom bol nedostatočný, pretože neumožňoval prijať žiadny spoľahlivý záver, pokiaľ ide o genotoxické a karcinogénne vlastnosti dichlórvosu, a zastával názor, že vzhľadom na dostupné toxikologické údaje, neistotu spojenú s neškodnosťou tejto látky a nedostatky spisu sa Komisia prijatím napadnutého rozhodnutia nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

Prístup k dokumentom inštitúcií

Veci *Borax Europe/Komisija* (rozsudky z 11. marca 2009, T-121/05 a T-166/05, neuverejnené v Zbierke) viedli Súd prvého stupňa k spresneniam, pokiaľ ide o výnimky z práva na prístup k dokumentom inštitúcií vzťahujúce sa jednak na ochranu súkromia a integrity jednotlivca a jednak na ochranu rozhodovacieho procesu.

V prejednávanej veci bolo žalobcovi zamietnuté poskytnutie dokumentov a zvukových záznamov zo stretnutí, ktoré sa týkali najmä vyjadrení a správ odborníkov a zástupcov priemyslu vyslaných v rámci konania o klasifikácii kyseliny boritej a borátov, ktoré viedlo k tomu, že Komisia uverejnila závery týchto odborníkov s ich odporúčaniami zaradiť tieto produkty medzi toxické látky. S cieľom odôvodniť toto zamietnutie Komisia okrem iného tvrdila, že zverejnenie týchto dokumentov by predstavovalo porušenie práva na ochranu osobných údajov podľa nariadenia (ES) č. 45/2001³¹ a umožnilo by to identifikáciu odborníkov, ktorým by tak hrozilo nebezpečenstvo vonkajších tlakov

³⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 5. mája 1998, *Spojené kráľovstvo/Komisija*, C-180/96, Zb. s. I-2265, bod 99, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. septembra 2002, *Pfizer Animal Health/Rada*, T-13/99, Zb. s. II-3305, bod 139.

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 2001, s. 1; Mim. vyd. 13/026, s. 102).

z dôvodu dotknutých hospodárskych záujmov. Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutia najmä z dôvodu, že Komisia neposkytla vysvetlenie týkajúceho sa toho, ako mohol prístup k dotknutým dokumentom konkrétne a skutočne poškodiť záujmy chránené dotknutou výnimkou.

Súd prvého stupňa predtým spresnil, že Komisia svoje zamietnutie nemohla zakladať na príslube, ktorý podľa svojho tvrdenia poskytla odborníkom, v tom zmysle, že sa môžu osobne vyjadriť a ich totožnosť a názory nebudú zverejnené. Tento záväzok dôverného zaobchádzania, ktorý Komisia údajne mala voči odborníkom a ktorý vznikol medzi nimi a touto inštitúciou, nemožno uplatňovať voči spoločnosti Borax, ktorej práva na prístup k dokumentom sú zaručené podmienkami a obmedzeniami stanovenými v nariadení č. 1049/2001. Okrem toho rozhodnutie o zamietnutí prístupu k dokumentom inštitúcií sa nemôže zakladať len na výnimkách stanovených v článku 4 nariadenia č. 1049/2001, keďže dotknutá inštitúcia nemôže uplatniť také zamietnutie len s odvolaním sa na záväzok voči účastníkom stretnutia, pokiaľ taký záväzok nemožno odôvodniť jednou z výnimiek. Komisia pritom nevysvetľuje dôvody, pre ktoré by identifikácia odborníkov mohla poškodiť ich súkromie alebo porušiť nariadenie č. 45/2001, a z právneho hľadiska dostatočne neodôvodnila predvídateľné nebezpečenstvo, že zverejnenie ich názorov by ich vystavilo bezdôvodným vonkajším tlakom, ktoré by poškodzovali ich integritu, a to o to menej, keď už samotným vynechaním mien odborníkov a ich pôvodu by sa v každom prípade mohlo rozplynúť akékoľvek prípadné nebezpečenstvo v tomto ohľade.

Okrem toho Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že normotvorca síce stanovil špecifickú výnimku v prípade práva verejnosti na prístup k dokumentom, pokiaľ ide o právne stanoviská, ale pri ďalších stanoviskách, najmä vedeckej povahy, akými sú stanoviská vyjadrené v sporných nahrávkach, sa takto nerozhodol. Keďže podľa judikatúry sa nemožno domnievať, že existuje všeobecná potreba dôverného zaobchádzania so stanoviskami právneho servisu Rady týkajúcimi sa legislatívnych otázok,³² treba tú istú zásadu uplatniť na sporné stanoviská, pre ktoré normotvorca Spoločenstva nestanovil špecifickú výnimku a ktoré podliehajú všeobecným pravidlám, pokiaľ ide o právo na prístup verejnosti k dokumentom. Z toho vyplýva, že stanoviská vedeckej povahy, ktoré sú inštitúcií predkladané s cieľom vypracovať legislatívny text, musia byť v zásade zverejnené, aj keby mohli vyvolať výmenu názorov alebo odradiť osoby, ktoré ich vyjadrili, od toho, aby prispeli do rozhodovacieho procesu tejto inštitúcie. Nebezpečenstvo, na ktoré Komisia poukazovala, spočívajúce v tom, že verejná diskusia vyvolaná zverejnením ich názorov odradí odborníkov od účasti na rozhodovacom postupe, je vlastné pravidlu, ktoré uznalo zásadu prístupu k dokumentom obsahujúcim stanoviská pre vnútornú potrebu v rámci rokovaní a predbežných porád.

II. Konania o náhradu škody

1. Prípustnosť

Podľa judikatúry je žaloba o náhradu škody podľa článku 235 ES samostatným podaním a z neprípustnosti takej žaloby, keď smeruje k spochybneniu aktu, nemožno odvodiť neprípustnosť žaloby o neplatnosť podanej voči tomuto aktu. Jednotlivci, ktorí nie sú priamo a osobne dotknutí normatívnym aktom, tak nie sú oprávnení domáhať sa zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu nezákonnosti tohto aktu.³³

³² Rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, Švédsko/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, Zb. s. I-4723, bod 57.

³³ Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 2. decembra 1971, Zuckerfabrik Schöppenstedt/Rada, 5/71, Zb. s. 975, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. októbra 2000, Fresh Marine/Komisia, T-178/98, Zb. s. II-3331.

V uznesení z 30. septembra 2009, Ivanov/Komisia (T-166/08, zatiaľ neuverejnené v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Súd prvého stupňa spresnil hranice procesnej autonómie medzi žalobou o neplatnosť a žalobou o náhradu škody a poukázal na to, že nezávislosť týchto žalôb nemôže mať za následok, aby sa osoba, ktorá nechala uplynúť lehotu na podanie žaloby stanovenej v článku 230 piatom odseku ES, vyhla preklúzii tým, že sa prostredníctvom žaloby o náhradu škody pokúsi získať prospech, ktorý by dosiahla, keby v stanovenej lehote podala žalobu o neplatnosť. V dôsledku toho uplynutie lehoty na podanie návrhu na zrušenie, ktorá má kogentnú povahu, spôsobuje aj uplynutie lehoty na podanie návrhu na náhradu škody, ktorý je úzko spojený s návrhom na zrušenie. Žaloba o náhradu škody tak musí byť posúdená ako neprípustná, ak v skutočnosti smeruje k zrušeniu individuálneho aktu, ktorý sa stal záväzným, a ak by v prípade, že by jej bolo vyhovie, mala za následok zrušenie právnych účinkov predmetného aktu. Súd prvého stupňa však zdôrazňuje, že žalobca môže prostredníctvom žaloby o náhradu škody aj naďalej namietat nedostatky vyplývajúce zo správania inštitúcie, a to po rozhodnutiach, ktorých zákonnosť nenamietal v rámci lehoty na podanie žaloby.

Okrem toho v rozsudku z 18. decembra 2009, Arizmendi a i./Rada a Komisia (T-440/03, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa venoval novátorské úvahy otázke prípustnosti žaloby smerujúcej k náhrade škôd údajne spôsobených skutočnosťou, že Komisia zaslala členskému štátu odôvodnené stanovisko, v ktorom konštatovala, že si nesplnil povinnosti, ktoré preňho vyplývali z platnej právnej úpravy Spoločenstva. V prejednávanej veci v dôsledku tohto odôvodneného stanoviska Francúzska republika zrušila zákonom stanovený monopol sprostredkovateľov – tlmočníkov a kormidelníkov tvoriacich združenie, ktoré malo zmiešané postavenie s postavením štátneho úradníka, ktorý má výhradné právo na výkon niektorých úkonov a s postavením obchodníka.

Podľa ustálenej judikatúry žaloba o náhradu škody založená na tom, že Komisia nezačala konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES, je neprípustná. Keďže Komisia nie je povinná začať konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES, jej rozhodnutie o nezačatí tohto konania tak v každom prípade nepredstavuje protiprávne konanie, keďže toto rozhodnutie nezakladá mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva.³⁴ Komisia zastávala názor, že toto riešenie sa mohlo analogicky uplatniť aj na prípady, v ktorých nešlo o to, že Komisia nezačala konanie o nesplnení povinnosti, ale v ktorých naopak zaslala odôvodnené stanovisko, ktoré predstavuje prípravnú etapu konania o nesplnení povinnosti pred Súdny dvorom.

Súd prvého stupňa zamietol túto argumentáciu a pripomenul, že žaloba o náhradu škody je samostatným podaním, ktoré má osobitnú úlohu v rámci jednotlivých žalôb, v tom, že jej účelom je návrh na náhradu škody spôsobenej aktom alebo neoprávneným postupom inštitúcie. Preto nezávisle od toho, či je akt inštitúcie napadnuteľným aktom, proti ktorému možno namietat žalobou o neplatnosť, každý akt inštitúcie, aj keď bol prijatý touto inštitúciou v rámci jej výkonu diskrečnej právomoci, môže byť v zásade predmetom žaloby o náhradu škody, pričom táto diskrečná právomoc nemá za následok jej oslobodenie od povinnosti konať v súlade so všetkými vyššími právnymi normami, akými je Zmluva a všeobecné zásady práva Spoločenstva, a s príslušným sekundárnym právom. Hoci Komisia v rámci právomocí, ktoré jej vyplývajú z článku 226 ES, ľubovoľne posudzuje, či je vhodné zaslať odôvodnené stanovisko členskému štátu, nemožno vylúčiť situáciu, že za úplne výnimočných okolností by určitá osoba mohla preukázať skutočnosť, že toto odôvodnené stanovisko je protiprávne a predstavuje dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá jej spôsobuje škodu. Súd prvého stupňa z toho vyvodil, že žaloba je prípustná.

³⁴ Uznesenie Súdneho dvora z 23. mája 1990, Asia Motor France/Komisia, C-72/90, Zb. s. I-2181, body 13 až 15, a uznesenia Súdu prvého stupňa z 3. júla 1997, Smanor a i./Komisia, T-201/96, Zb. s. II-1081, body 30 a 31, a zo 14. januára 2004, Makedoniko Metro a Michaniki/Komisia, T-202/02, Zb. s. II-181, body 43 a 44.

2. Dostatočne závažné porušenie normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom

Na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva sa vyžaduje, aby žalobca preukázal dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom.³⁵

V rámci návrhu na náhradu škody smerujúceho k náhrade škôd údajne spôsobených žalobcovi rozhodnutím Komisie o odňatí povolenia na dovoz zvierat pochádzajúcich z akvakultúry v Kostarike Súd prvého stupňa vo veci Ristic a i./Komisia (rozsudok z 9. júla 2009, T-238/07, neuverejnený v Zbierke) spresnil, že na zaručenie potrebného účinku podmienky smerujúcej k porušeniu právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom, bolo potrebné, aby ochrana, ktorú napadnutá právna norma ponúka, bola účinná voči osobe, ktorá ju napáda, teda aby táto osoba patrila medzi tie osoby, ktorým dotknutá právna norma priznáva práva. Nemožno pripustiť, aby náhrada škody vychádzala z právnej normy, ktorá nechráni pred nezákonnosťou jednotlivca, ktorý ju napáda, ale chráni iného jednotlivca. V prejednávanej veci preto žalobca nemohol v rámci svojej žaloby o náhradu škody napádať nezákonnosť, ktorá vyplývala z údajného porušenia práva Kostariky byť vypočutý a práva Spolkovej republiky Nemecko zúčastniť sa na konaní.

Okrem toho v už citovanom rozsudku Arizmendi a i./Rada a Komisia Súd prvého stupňa uviedol, že v priebehu konania o nesplnení povinnosti Komisia môže poskytnúť len stanovisko o porušení práva Spoločenstva členským štátom, pretože len súd môže s konečnou platnosťou konštatovať nesplnenie povinností členského štátu, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva. Keďže v uvedenom stanovisku sa Komisia obmedzuje len na prijatie stanoviska o existencii nesplnenia povinnosti vyplývajúceho z práva Spoločenstva členským štátom, jeho prijatie nemôže vyvolať dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom. Preto aj prijatie nesprávneho stanoviska Komisiou o rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva v odôvodnenom stanovisku nie je dostatočne závažným porušením, ktoré zakladá zodpovednosť Spoločenstva. Naopak, ak posúdenia uvedené v odôvodnenom stanovisku idú nad rámec určenia existencie nesplnenia povinnosti členským štátom alebo ak iné konanie Komisie v súvislosti s konaním o nesplnení povinnosti presahuje právomoci, ktoré jej boli zverené, ako napríklad protiprávne uverejnenie utajovaných skutočností alebo informácií spôsobujúcich zásah do dobrého mena osoby, môže toto posúdenie alebo konanie predstavovať porušenie, z ktorého vzniká zodpovednosť Spoločenstva.

III. Odvolania

Počas roka 2009 bolo podaných 31 odvolaní proti rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu a 31 vecí uzavrel Súd prvého stupňa (odvolacia komora). Dve z nich si zaslúžia osobitnú pozornosť.

Po prvé v rozsudku z 8. septembra 2009, ETF/Landgren (T-404/06 P, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa potvrdil novátorské stanovisko Súdu pre verejnú službu, podľa ktorého každé rozhodnutie, ktorým došlo k ukončeniu zmluvy na dobu neurčitú, musí byť odôvodnené na základe úvah založených na ustanoveniach Služobného poriadku úradníkov a neoddeliteľnom spojení medzi povinnosťou odôvodnenia a výkonom právomoci súdneho preskúmania v súlade s právom.

Po druhé v rozsudku z 5. októbra 2009, Komisia/Roodhuijzen (T-58/08 P, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Súd prvého stupňa zastával názor, že podmienky požadované na rozšírenie spoločného systému zdravotného poistenia na manžela úradníka v zmysle článku 72 ods. 1 Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev nevyžadujú, aby nemanželské partnerstvo spájajúce

³⁵ Rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, body 42 a 43.

úradníka a jeho partnera bolo porovnateľné s manželstvom. Na existenciu takéhoto nemanželského partnerstva je totiž potrebný len zväzok medzi dvoma osobami, ktoré predložia dokument uznaný členským štátom, potvrdzujúci ich stav ako partnerov v nemanželskom zväzku bez toho, aby bolo treba overiť, či dôsledky vyplývajúce z partnerského vzťahu uzavretého dotknutým úradníkom sú porovnateľné s dôsledkami, ktoré vyplývajú z manželstva.

IV. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

V priebehu roka 2009 bolo Súdu prvého stupňa predložených 24 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, čo predstavuje výrazný pokles v porovnaní s počtom návrhov (58) podaných v predchádzajúcom roku. V roku 2009 sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení rozhodol v 20 veciach v porovnaní s 57 vecami v roku 2008. Vyhovel jedinému návrhu na odklad výkonu, a to v uznesení predsedu Súdu prvého stupňa z 28. apríla 2009, United Phosphorus/Komisia (T-95/09 R, neuverejnené v Zbierke).

Vec, v ktorej bolo toto uznesenie vydané, patrí do série vecí, v ktorých predseda Súdu prvého stupňa v rokoch 2007 a 2008 zamietol šesť návrhov na odklad rozhodnutí zakazujúcich uvedenie určitých látok na trh, a to z dôvodu neexistencie naliehavosti, keďže údajná ujma nebola ani nenapraviteľná, ani dostatočne vážna – predstavovala totiž menej ako 1 % svetového obratu skupiny, do ktorej patrili spoločnosti žalobkyne. Sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení v siedmom uznesení vydanom vo veci United Phosphorus uznal existenciu vážnej a nenapraviteľnej ujmy, a to z dôvodu okolností konkrétnej prejednávanej veci, medzi ktoré patrí hlboká, mesiace trvajúca kríza svetovej ekonomiky ovplyvňujúca hodnotu mnohých podnikov, ako aj ich schopnosť získať hotovosť. Skupina, do ktorej patril i žalobca, stratila veľkú časť svojej hodnoty, čo dokazovalo vážnosť údajnej ujmy. Aj keď sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení uznal, že samotná možnosť podať žalobu o náhradu škody postačuje na potvrdenie v podstate napravitelnej povahy finančnej ujmy, dodal, že nie je povinný „mechanicky a rigidne“ uplatniť príslušné podmienky, ale že je s ohľadom na okolnosti prejednávanej veci povinný určiť spôsob, akým sa naliehavosť preverí.

V prejednávanej veci sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení zohľadnil predovšetkým skutočnosť, že v čase, keď prebiehalo správne konanie, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia o zákaze dotknutých výrobkov, žalobca opätovne predložil žiadosť o povolenie týchto výrobkov, a to v zmysle nového skráteného konania, ktoré mohlo byť ukončené len niekoľko mesiacov po dátume stanovenom na stiahnutie týchto výrobkov z trhu a v rámci ktorého mohol predložiť všetky vedecké údaje, ktoré boli údajne nezákonne zanedbané v rámci konania vedúceho k rozhodnutiu o zákaze. Podľa sudcu rozhodujúceho o nariadení predbežných opatrení by bolo nerozumné ponechať v platnosti zákaz uvádzania na trh týkajúci sa výrobku, pri ktorom je pravdepodobné, že jeho uvádzanie na trh bude opätovne povolené len o niekoľko mesiacov. Okrem toho viaceré okolnosti poukazovali na to, že návrat žalobcu na trh sa zdá byť zložitý z dôvodu, že v rozhodujúcom okamihu nebude mať podľa všetkého k dispozícii zásoby tohto výrobku. Tento záver získal pri zvážení záujmov oporu jednak v konštatovaní istej zdĺhavosti správneho konania poukazujúcej na to, že ani samotná Komisia nevidela dôvod, pre ktorý by dotknutý výrobok mal byť čo najrýchlejšie stiahnutý z trhu, a jednak v okolnosti, že samotné napadnuté rozhodnutie stanovovalo lehotu 13 mesiacov na vyčerpanie existujúcich zásob, čo naznačuje, že použitie výrobku mohlo sotva predstavovať vážne nebezpečenstvo pre verejné zdravie. Existencia *fumus boni iuris* bola pripustená z dôvodu, že zo žaloby vo veci samej vyplývali zložité a citlivé vysoko technické otázky vyžadujúce si podrobné preskúmanie, ktoré sa nemohlo uskutočniť v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia, ale museli byť predmetom konania vo veci samej.

Pokiaľ ide o podmienku naliehavosti, v uzneseniach z 25. mája 2009, Biofrescos/Komisia (T-159/09 R, neuverejnené v Zbierke); z 10. júla 2009, TerreStar Europe/Komisia (T-196/09 R, neuverejnené v Zbierke), a z 13. júla 2009, Sniace/Komisia (T-238/09 R, neuverejnené v Zbierke), predseda Súdu prvého stupňa zamietol návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, lebo žalobcovia sa obmedzili len na predloženie predpokladov vo forme „najmenej priaznivých scenárov“, ktoré by nastali v prípade zamietnutia ich návrhu, a nepredložili konkrétne a presné údaje opierajúce sa o podrobné a úradne potvrdené dokumenty, ktoré by potvrdili ich pravdepodobnú situáciu v prípade, že by navrhované predbežné opatrenia neboli prijaté.

Vo veci, v ktorej bolo vyhlásené uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 24. apríla 2009, Nycomed Danmark/EMA (T-52/09 R, neuverejnené v Zbierke), bol podnik, ktorý mal v úmysle požiadať Komisiu o PUT na liek, povinný obrátiť sa v zmysle platnej právnej úpravy na Európsku agentúru pre lieky (EMA) s cieľom získať schválenie svojej žiadosti o povolenie. Keďže EMA mu odmietla toto schválenie vydať, podnik požiadal o prijatie predbežných opatrení, aby zabránil situácii, v ktorej by iná farmaceutická spoločnosť získala náskok a dostala PUT pre konkurenčný výrobok. Sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení tento návrh zamietol s odôvodnením, že ujma spôsobená oneskorením uvedenia dotknutého lieku na trh bola čisto hypotetická, keďže bola založená na budúcich a neistých udalostiach: takéto uvedenie na trh nemožno v nijakom prípade považovať za isté, závisí totiž od udelenia PUT a žalobca mal len úmysel o toto PUT požiadať, po tom, ako úspešne absolvuje konanie o schválení pred EMA, pričom nespresnil pravdepodobnosť konkrétneho rizika, že ho v súťaži o uvedenie na trh predbehnú konkurenčné spoločnosti, a ani neidentifikoval podniky, ktoré už začali postup smerujúci k získaniu PUT pre náhradný výrobok. Podobná bola situácia vo veci, v ktorej bolo vydané uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 27. januára 2009, Intel/Komisia (T-457/08 R, neuverejnené v Zbierke), týkajúce sa niektorých opatrení prijatých v rámci uplatnenia článku 82 ES. Žalobca pred skončením správneho konania pred Komisiou uvádzal snahu vyhnúť sa dôsledkom konečného rozhodnutia prijatého na konci tohto konania v rozpore s jeho právom na obranu. Podľa sudcu rozhodujúceho o nariadení predbežných opatrení závisel vznik údajnej ujmy na budúcej a hypotetickej udalosti, ktorou je prijatie pre žalobcu nepriaznivého konečného rozhodnutia Komisie: nielenže je prijatie takéhoto rozhodnutia neisté, ale ani dôsledky, ktoré by z neho mohli vyplývať, by neboli nenapraviteľné, keďže žalobca má možnosť požiadať o jeho zrušenie alebo odklad jeho výkonu.

V uznesení z 23. januára 2009, Pannon Hőerőmű/Komisia (T-352/08 R, neuverejnené v Zbierke), ktoré sa týkalo rozhodnutia Komisie ukladajúceho vnútroštátnym orgánom povinnosť vymáhať štátnu pomoc označenú za protiprávnu, sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení rozhodol o relevantnom čase overenia podmienky prípustnosti spojenej s požiadavkou naliehavosti a zdôraznil, že okolnosti, ktoré môžu odôvodniť naliehavosť, musia byť v zásade preukázané na základe skutkových a právnych okolností existujúcich v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, ako sú v tomto návrhu opísané. V prejednávanej veci z rozhodnutia Komisie vyplývalo, že spôsob, akým uvedené orgány vypočítajú sumu, ktorá má byť vymáhaná, musí dodržiavať osobitnú metodológiu určenú zákonodarcom. V čase podania návrhu na odklad výkonu uvedeného rozhodnutia podaného príjemcom dotknutej pomoci bolo legislatívne konanie len v štádiu návrhu zákona, ktorý mohol byť zmenený v rámci parlamentnej rozpravy, takže ešte neexistoval definitívny právny rámec upravujúci vymáhanie pomoci. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bolo preto potrebné považovať za predčasný.

Sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení bol viackrát konfrontovaný s ujмами finančnej povahy, ktoré boli údajne vážne a nenapraviteľné. V už citovanom uznesení United Phosphorus/Komisia kvalifikoval ujmu spôsobenú žalobcovi, teda stratu trhových podielov a zákazníkov, ako čisto finančnú, pričom spresnil, že riziko nenapraviteľnej zmeny podielov uvedeného žalobcu na trhu možno postaviť na roveň s prípadom, keď hrozí úplný zánik trhu, a prijatie navrhovaného

predbežného opatrenia možno tak odôvodniť len vtedy, ak je podiel na trhu, ktorý by mal byť neopraviteľne stratený, dostatočne veľký najmä s ohľadom na vlastnosti skupiny, do ktorej dotknutý podnik patrí. Pokiaľ ide o pojem skupina, sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení vzal v uznesení z 15. januára 2009, Ziegler/Komisia (T-199/08 R, neuverejnené v Zbierke, vec v odvolacom konaní), do úvahy ekonomický vzťah medzi spoločnosťami patriacimi do siete stovky úzko prepojených spoločností so spoločnými záujmami.

V oblasti verejného obstarávania predseda Súdu prvého stupňa v uzneseniach z 23. januára 2009, Unity OSG FZE/Rada a EUPOL Afghanistan (T-511/08 R, neuverejnené v Zbierke), ako aj v už citovanom TerreStar Europe/Komisia potvrdil aktuálny vývoj judikatúry,³⁶ keď rozhodol, že hospodársku hodnotu možno priradiť ujme, ktorá bola spôsobená z dôvodu „straty možnosti byť vybraný“, keďže táto hospodárska hodnota môže uspokojiť povinnosť úplnej náhrady utrpenej ujmy. Predseda Súdu prvého stupňa teda odmietol tvrdenie, podľa ktorého je táto ujma neopraviteľná, lebo sa nedá vyčíslieť.

Napokon už citovaná vec Sniace/Komisia sa týkala návrhu na odklad výkonu rozhodnutia, ktorým Komisia uložila vnútroštátnym orgánom povinnosť pristúpiť k vymáhaniu protiprávnej štátnej pomoci od prijímajúceho podniku. Sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení potvrdil judikatúru, podľa ktorej žalobcovi v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia prináleží preukázať, že opravné prostriedky disponibilné vo vnútroštátnom právnom poriadku na účely namietania proti okamžitému vymáhaniu spornej štátnej pomoci mu najmä vzhľadom na jeho finančnú situáciu nedovoľujú vyhnúť sa vážnej a neopraviteľnej ujme. Táto judikatúra bola prebratá do uznesení predsedu Súdu prvého stupňa z 8. júna 2009, Dover/Parlament (T-149/09 R, neuverejnené v Zbierke), a už citovaného Biofrescos/Komisia z dôvodu evidentných paralel medzi týmito vecami. Vo veciach, v ktorých boli vydané uvedené dve uznesenia, sa návrhy na nariadenie predbežného opatrenia týkali jednak vrátenia parlamentných príspevkov, ktoré boli protiprávne vyplatené poslancovi, Európskemu parlamentu, pričom Parlament musel podať návrh na začatie konania s cieľom vrátiť prostriedky na vnútroštátny súd, a jednak rozhodnutia Komisie ukladajúceho vnútroštátnym orgánom povinnosť pristúpiť k vybraniu dovozného cla, ktoré dlhoval istý podnik. Sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení dospel k záveru o neexistencii naliehavosti, keďže nič nepoukazovalo na to, že vnútroštátne opravné prostriedky by žalobcom neumožnili vyhnúť sa obávanej ujme.

³⁶ Uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 25. apríla 2008, Vakakis/Komisia, T-41/08 R, neuverejnené v Zbierke.

B – Zloženie Všeobecného súdu

(Protokolárny poriadok k 7. októbru 2009)

Prvý rad, zľava doprava:

Predsedičky komôr I. Wiszniewska-Bialecka a M. E. Martins Ribeiro; predsedovia komôr M. Vilaras a J. Azizi; predseda Súdu prvého stupňa M. Jaeger; predsedovia komôr A. W. H. Meij, N. J. Forwood a O. Czúcz; predsedníčka komory I. Pelikánová.

Druhý rad, zľava doprava:

Sudcovia N. Wahl a S. Papasavvas; sudkyne K. Jürimäe a E. Cremona; sudcovia F. Dehousse a V. Vadapalas; sudkyňa I. Labucka; sudcovia E. Moavero Milanesi a M. Prek.

Tretí rad, zľava doprava:

Tajomník E. Coulon; sudcovia H. Kanninen, S. Frimodt Nielsen, S. Soldevila Fragoso, V. Ciucă, T. Tchișev, A. Dittrich, L. Truchot, K. O'Higgins, J. Schwarcz.

1. Členovia Všeobecného súdu

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Marc Jaeger

Narodený v roku 1954; advokát; pracovník ministerstva spravodlivosti vyslaný na generálnu prokuratúru; sudca, podpredseda Okresného súdu v Luxemburgu; vyučujúci na Univerzitnom centre v Luxemburgu; sudca s prerušeným výkonom sudcovskej činnosti, referendár na Súdnom dvore od roku 1986; sudca Všeobecného súdu od 11. júla 1996; predseda Všeobecného súdu od 17. septembra 2007.

Virpi Tiili

Narodená v roku 1942; doktorka práv na Univerzite Helsinky; asistentka civilného a obchodného práva na Univerzite Helsinky, riaditeľka právnych záležitostí a obchodnej politiky Ústrednej fínskej obchodnej komory; generálna riaditeľka Fínskej správy ochrany spotrebiteľov; členka viacerých vládnych výborov a zastúpení, okrem iného predsedníčka výboru pre dohľad nad propagáciou liečiv (1988 – 1990), členka výboru pre spotrebiteľské záležitosti (1990 – 1994), členka výboru pre hospodársku súťaž (1991 – 1994) a členka redakčnej rady *Nordic Intellectual Property Law Review* (1982 – 1990); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 18. januára 1995 do 6. októbra 2009.

Josef Azizi

Narodený v roku 1948; doktor práv a držiteľ vysokoškolského diplomu v odbore sociálnych a ekonomických vied na Viedenskej univerzite; poverený vedením prednášok a vyučovaním na Viedenskej univerzite ekonomických vied, na právnickej fakulte Viedenskej univerzity a na niekoľkých ďalších univerzitách; čestný profesor právnickej fakulty Viedenskej univerzity; Ministerialrat (ministerský radca) a vedúci odboru Úradu spolkového kancelára; člen Riadiaceho výboru pre právnu spoluprácu s Radou Európy (CDCJ); splnomocnenec *ad litem* pred Verfassungsgerichtshof (Ústavný súd) v súdnych konaniach týkajúcich sa kontroly súladu spolkových zákonov s ústavou; koordinátor zodpovedný za harmonizáciu rakúskeho spolkového práva s právom Spoločenstva; sudca na Všeobecnom súde od 18. januára 1995.

Arjen W. H. Meij

Narodený v roku 1944; poradca na Najvyššom súde Holandska (1996), poradca a podpredseda College van Beroep voor het bedrijfsleven (správny súd obchodu a priemyslu) (1986); dočasný poradca na odvolacom súde pre sociálne zabezpečenie a súdnej komisii pre colné sadzby; referendár na Súdnom dvore Európskych spoločností (1980); vyučujúci európskeho práva na Právnickej fakulte Univerzity Groningen a výskumný asistent na University of Michigan Law School; člen medzinárodného sekretariátu Amsterdamskej obchodnej komory (1970); sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 1998.

Mihalis Vilaras

Narodený v roku 1950; advokát (1974 – 1980); národný expert na právnom oddelení Komisie Európskych spoločností, potom hlavný referent na generálnom riaditeľstve V (pre zamestnanosť, priemyselné vzťahy, sociálne veci); audítor, člen štátnej rady poverený prednášaním správ vo veciach, o ktorých rozhoduje uvedený orgán, a od roku 1999 poradca; pridružený člen Osobitného najvyššieho súdu Grécka; člen Ústredného výboru pre vypracovanie návrhov zákonov Grécka (1996 – 1998); riaditeľ právneho oddelenia pri generálnom sekretariáte gréckej vlády; sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 1998.

Nicholas James Forwood

Narodený v roku 1948; diplomy na Univerzite Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vedy a právo); zapísaný ako barrister v Anglicku v roku 1970, potom výkon povolania barristra v Londýne (1971 – 1999), ako aj advokátskeho povolania v Bruseli (1979 – 1999); zapísaný ako barrister v Írsku v roku 1981, v roku 1987 vymenovaný za Queen's Counsel; v roku 1998 bencher Middle Temple; zástupca Bar of England and Wales v Rade advokátskych komôr Európskej únie (CCBE) a predseda stálej delegácie CCBE pri Súdnom dvore (1995 – 1999); člen úradu World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993 – 2002); sudca na Všeobecnom súde od 15. decembra 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Narodená v roku 1956; štúdium v Lisabone, Bruseli a Štrasburgu; advogada v Portugalsku a Bruseli, výskumná pracovníčka na Inštitúte európskych štúdií pri Slobodnej univerzite v Bruseli; referendárka v kancelárii portugalského sudcu Súdneho dvora, pána Moitinho de Almeida (1986 – 2000), potom predsedu Súdu prvého stupňa pána Vesterdorfa (2000 – 2003); sudkyňa na Všeobecnom súde od 31. marca 2003.

Franklin Dehousse

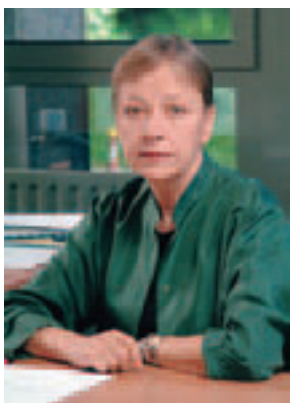
Narodený v roku 1959; vysokoškolský diplom – licence en droit (Univerzita v Liège, 1981); ašpirant (Národný fond vedeckého výskumu, 1985 – 1989); právny poradca v Komore zástupcov (1981 – 1990); doktor práv (Univerzita v Štrasburgu, 1990); profesor (Univerzita v Liège, Univerzita v Štrasburgu, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, Univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet Parížskych univerzít; Fakulty Notre-Dame de la Paix v Namure); osobitný zástupca ministra zahraničných vecí (1995 – 1999); riaditeľ európskych štúdií na Institut royal des relations internationales (1998 – 2003); prísediaci na Conseil d'Etat (2001 – 2003); poradca pri Európskej komisii (1990 – 2003); člen Observatoire Internet (2001 – 2003); sudca na Všeobecnom súde od 7. októbra 2003.

Ena Cremona

Narodená v roku 1936; diplom jazykov získala na Maltskej kráľovskej univerzite (1955); doktorka práv Maltskej kráľovskej univerzity (1958); advokátka zapísaná v advokátskej komore Malty od roku 1959; právna poradkyňa Národnej rady žien (1964 – 1979); členka Komisie verejnej služby (1987 – 1989); členka správnej rady Lombard Bank (Malta) Ltd zastupujúca štát ako akcionára (1987 – 1993); členka volebnej komisie od roku 1993; členka poroty pre doktorandské práce na právnickej fakulte Maltskej kráľovskej univerzity; členka Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ECRI) (2003 – 2004); sudkyňa na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Ottó Czúcz

Narodený v roku 1946; doktor práv Univerzity v Szegede (1971); radca na ministerstve práce (1971 – 1974); vyučujúci a profesor (1974 – 1989); dekan právnickej fakulty (1989 – 1990), prorektor (1992 – 1997) univerzity v Szegede; advokát; člen predsedníctva Národnej dôchodkovej poisťovne; viceprezident Európskeho inštitútu sociálneho zabezpečenia (1998 – 2002); člen vedeckej rady Medzinárodnej asociácie sociálneho zabezpečenia; sudca Ústavného súdu (1998 – 2004); sudca na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Irena Wiszniewska-Bialecka

Narodená roku 1947; diplom práv získala na univerzite vo Varšave (1965 – 1969); výskumná pracovníčka (asistentka, docentka, profesorka) na Inštitúte právnych vied poľskej Akadémie vied (1969 – 2004); hosťujúca výskumná pracovníčka v Inštitúte Maxa Plancka pre zahraničné a medzinárodné patentové právo, autorské právo a právo hospodárskej súťaže v Mníchove (štipendium Nadácie AvH – 1985/1986); advokátka (1992 – 2000); sudkyňa na Najvyššom správnom súde (2001 – 2004); sudkyňa na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Irena Pelikánová

Narodená v roku 1949; doktorka práv, asistentka hospodárskeho práva (pred rokom 1989); potom doktorka vied, profesorka obchodného práva (od roku 1993) na Právnickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe; členka riadiaceho orgánu Komisie cenných papierov (1999 – 2002); advokátka; členka Legislatívnej rady českej vlády (1998 – 2004); sudkyňa na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Daniel Šváby

Narodený v roku 1951; doktor práv (univerzita v Bratislave); sudca obvodného súdu v Bratislave; sudca odvolacieho senátu na občianskoprávnom úseku a podpredseda Mestského súdu v Bratislave; člen odboru občianskeho a rodinného práva Právneho inštitútu ministerstva spravodlivosti; sudca *ad interim* obchodného kolégia Najvyššieho súdu; člen Európskej komisie pre ľudské práva (Štrasburg); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); sudca na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004 do 6. októbra 2009.

Vilenas Vadapalas

Narodený v roku 1954; doktor práv (univerzita v Moskve); habilitovaný doktor práv (univerzita vo Varšave); profesor na univerzite vo Vilniuse pôsobiaci v odbore medzinárodného práva (od roku 1981), ľudských práv (od roku 1991) a práva Spoločenstva (od roku 2000); poradca vlády pre zahraničné veci (1991 – 1993); člen koordinačnej skupiny delegácie pre vyjednávanie o prístupení k Európskej únii; generálny riaditeľ odboru európskeho práva na úrade vlády (1997 – 2004); profesor európskeho práva na univerzite vo Vilniuse a vedúci katedry Jeana Monneta; predseda Litovskej asociácie štúdií o Európskej únii; spravodajca parlamentnej pracovnej skupiny pre ústavnú reformu týkajúcu sa prístúpenia Litvy; člen Medzinárodnej komisie právnikov (apríl 2003); sudca na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Küllike Jürimäe

Narodená v roku 1962; diplom práv získala na univerzite v Tartu (1981 – 1986); asistentka prokurátora v Talline (1986 – 1991), diplom Estónskej školy diplomacie (1991 – 1992); právna poradkyňa (1991 – 1993) a generálna radkyňa obchodnej a priemyselnej komory (1992 – 1993); sudkyňa odvolacieho súdu v Talline (1993 – 2004); European master ľudských práv a demokratizácie, univerzity v Padova a Nottinghamu (2002 – 2003); sudkyňa na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Ingrida Labucka

Narodená v roku 1963; diplom práv získala na Lotyšskej univerzite (1986); inšpektorka ministerstva vnútra pre región Kirov a mesto Riga (1986 – 1989); sudkyňa na súde prvého stupňa v Rige (1990 – 1994); advokátka (1994 – 1998 a júl 1999 – máj 2000); ministerka spravodlivosti (november 1998 – júl 1999 a máj 2000 – október 2002); členka Medzinárodného rozhodcovského súdu v Haagu (2001 – 2004); poslankyňa parlamentu (2002 – 2004); sudkyňa na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Savvas S. Papasavvas

Narodený v roku 1969; štúdium na univerzite v Aténach (Ptychion v roku 1991); postgraduálne štúdium na univerzite Paríž II (DEA verejného práva v roku 1992) a na univerzite Aix-Marseille III (doktorát práv v roku 1995); zápis do cyperskej advokátskej komory; člen advokátskej komory v Nikózii od roku 1993; lektor na Cyperskej univerzite (1997 – 2002), prednášateľ ústavného práva od septembra 2002; výskumný pracovník Európskeho centra verejného práva (2001 – 2002); sudca na Všeobecnom súde od 12. mája 2004.

Enzo Moavero Milanesi

Narodený roku 1954; doktor práv (univerzita La Sapienza, Rím); štúdium práva Spoločenstva (Collège d'Europe, Bruggy); zapísaný do zoznamu advokátov, výkon advokátskeho povolania (1978 – 1983); lektor práva Spoločenstva na univerzitách La Sapienza, Rím (1993 – 1996), Luiss, Rím (1993 – 1996 a 2002 – 2006) a Bocconi, Miláno (1996 – 2000); poradca predsedu vlády Talianska pre otázky Spoločenstva (1993 – 1995); úradník Európskej komisie: právny poradca a následne vedúci kancelárie podpredsedu (1989 – 1992), vedúci kancelárie komisára zodpovedného za „vnútorný trh“ (1995 – 1999) a „hospodársku súťaž“ (1999), riaditeľ Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž (2000 – 2002), zástupca generálneho tajomníka Európskej komisie (2002 – 2005), generálny riaditeľ Úradu politických poradcov (2006); sudca na Všeobecnom súde od 3. mája 2006.

Nils Wahl

Narodený v roku 1961; vysokoškolský právnický diplom na Univerzite v Štokholme (1987); doktor práv na Univerzite v Štokholme (1995); docent a vedúci katedry Jeana Monneta pre európske právo (1995); profesor európskeho práva na Univerzite v Štokholme (2001); advokátsky koncipient (1987 – 1989); správny riaditeľ vzdelávacej nadácie (1993 – 2004); predseda švédskeho združenia pre štúdie práva Spoločenstva (Nätverket för europarättslig forskning) (2001 – 2006); člen Rady pre otázky hospodárskej súťaže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001 – 2006); sudca na Odvolacom súde pre Skåne a Blekinge (Hovrätten över Skåne och Blekinge) (2005); sudca na Všeobecnom súde od 7. októbra 2006.

Miro Prek

Narodený v roku 1965; diplom v odbore právo (1989); člen advokátskej komory (1994); rôzne úlohy a funkcie vo verejnej správe, predovšetkým poverený legislatívou na úrade vlády (zástupca štátneho tajomníka a zástupca riaditeľa, riaditeľ odboru európskeho a porovnávacieho práva) a na úrade pre európske záležitosti (zástupca štátneho tajomníka); člen vyjednávacieho tímu pre dohodu o pridružení (1994 – 1996) a pre pristúpenie k Európskej únii (1998 – 2003), zodpovedný za právne záležitosti; advokát; vedúci projektu prispôbovania sa európskej legislatíve a projektu európskej integrácie predovšetkým na západnom Balkáne; riaditeľ sekcie na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (2004 – 2006); sudca na Všeobecnom súde od 7. októbra 2006.

Teodor Tchihev

Narodený v roku 1940; štúdium práva na univerzite St Kliment Ohridski v Sofii (1961); doktor práv (1977); advokát (1963 – 1964); právny poradca v štátnom podniku pre medzinárodnú cestnú prepravu (1964 – 1973); výskumný pracovník v Ústave práva na Bulharskej akadémii vied (1973 – 1988); lektor občianskeho procesného práva na právnickej fakulte univerzity St Kliment Ohridski v Sofii (1988 – 1991); rozhodca na Rozhodcovskom súde Obchodnej a priemyselnej komory (1988 – 2006); sudca na Ústavnom súde (1991 – 1994); hosťujúci profesor na univerzite Paissiy Hilendarski v Plovdive (február 2001 – 2006); minister spravodlivosti (1994 – 1995); lektor občianskeho procesného práva na Novej bulharskej univerzite v Sofii (1995 – 2006); sudca na Všeobecnom súde od 12. januára 2007.

Valeriu M. Ciucă

Narodený v roku 1960; bakalár práv (1984), doktor práv (1997) (univerzita Alexandru Ioan Cuza v Iași); sudca na súde prvého stupňa v Suceava (1984 – 1989); vojenský sudca na vojenskom súde v Iași (1989 – 1990); profesor na univerzite Alexandru Ioan Cuza v Iași (1990 – 2006); štipendium pre špecializačné štúdium v oblasti súkromného práva na univerzite v Rennes (1991 – 1992); docent na univerzite Petre Andrei v Iași (1999 – 2002); hosťujúci profesor na univerzite Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); sudca na Všeobecnom súde od 12. januára 2007.

Alfred Dittrich

Narodený v roku 1950; štúdium práv na Univerzite Erlangen-Nürnberg (1970 – 1975); Rechtsreferendar na Vyššom oblastnom súde v Norimbergu (1975 – 1978); úradník spolkového ministerstva hospodárstva (1978 – 1982); úradník na Stálom zastúpení Spolkovej republiky Nemecko pri Európskych spoločenstvách (1982); úradník spolkového ministerstva hospodárstva poverený záležitosťami práva Spoločenstva a hospodárskej súťaže (1983 – 1992); vedúci odboru „Právo Európskej únie“ (1992 – 2007) na ministerstve spravodlivosti; vedúci nemeckej delegácie pracovnej skupiny Rady „Súdny dvor“; splnomocnenec spolkovej vlády v mnohých veciach prebiehajúcich na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev; sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 2007.

Santiago Soldevila Frago

Narodený v roku 1960; získal diplom z práva na Universidad Autónoma v Barcelone (1983); sudca (1985); od roku 1992 sudca v správnych senátoch súdov: Najvyšší súd autonómnej oblasti Kanárske ostrovy, Santa Cruz de Tenerife (1992 a 1993), a na Audiencia Nacional (Madrid, máj 1998 – august 2007) s rozhodovacou praxou najmä v daňovej oblasti (DPH), žaloby proti všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným ministerstvom hospodárstva a proti jeho rozhodnutiam v oblasti štátnej pomoci a zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej správy, žaloby proti rozhodnutiam ústredných regulačných orgánov v bankovej, burzovej a energetickej oblasti a v oblasti poisťovníctva a ochrany hospodárskej súťaže; sudca na Ústavnom súde (1993 – 1998); sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 2007.

Laurent Truchot

Narodený v roku 1962; získal diplom na Institut d'études politiques de Paris (Inštitút politických vied) (1984); bývalý študent École nationale de la magistrature (Národná sudcovská škola) (1986 – 1988); sudca súdu prvého stupňa v Marseille (január 1988 – január 1990); sudca na stáži na riaditeľstve pre občianske veci a pečať ministerstva spravodlivosti (január 1990 – jún 1992); zástupca vedúceho úradu, neskôr vedúci úradu generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž, spotrebu a potláčanie podvodov ministerstva hospodárstva, financií a priemyslu (jún 1992 – september 1994); technický poradca garde des Sceaux, ministra spravodlivosti (september 1994 – máj 1995); sudca súdu prvého stupňa v Nîmes (máj 1995 – máj 1996); referendár na Súdnom dvore v kabinete generálneho advokáta Légera (máj 1996 – december 2001); súdny poradca na Cour de cassation (Kasačný súd) (december 2001 – august 2007); sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 2007.

Sten Frimodt Nielsen

Narodený v roku 1963; bakalár práv, Univerzita v Kodani (1988); úradník na ministerstve zahraničných vecí (1988 – 1991); lektor medzinárodného a európskeho práva na Univerzite v Kodani (1988 – 1991); veľvyslanec tajomník na stálom zastúpení Dánska pri OSN v New Yorku (1991 – 1994); úradník právneho oddelenia ministerstva zahraničných vecí (1994 – 1995); hosťujúci profesor na Univerzite v Kodani (1995); poradca, neskôr hlavný poradca úradu predsedu vlády (1995 – 1998); ministerský poradca na stálom zastúpení Dánska pri Európskej únii (1998 – 2001); osobitný poradca úradu predsedu vlády pre právne otázky (2001 – 2002); vedúci odboru a právny poradca úradu predsedu vlády (marec 2002 – júl 2004); štátny tajomník a právny poradca úradu predsedu vlády (august 2004 – august 2007); sudca na Všeobecnom súde od 17. septembra 2007.

Kevin O'Higgins

Narodený v roku 1946; štúdium na Crescent College Limerick, Clongowes Wood College, University College Dublin (titul B.A. a diplom z európskeho práva) a na Kings Inns; v roku 1968 zapísaný do írskej advokátskej komory (Bar of Ireland); barrister (1968 – 1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982 – 1986); sudca na Circuit court (1986 – 1997); sudca na High Court of Ireland (Najvyšší súd Írska) (1997 – 2008); Bencher of Kings Inns; zástupca Írska v Poradnom výbore európskych sudcov (2000 – 2008); od 15. septembra 2008 sudca na Všeobecnom súde.

Heikki Kanninen

Narodený v roku 1952; diplom na Vysoké škole obchodu v Helsinkách a na fakulte práva univerzity v Helsinkách; referendár Najvyššieho správneho súdu Fínska; generálny tajomník výboru pre reformu právnej ochrany vo verejnej správe; hlavný radca Najvyššieho správneho súdu; generálny tajomník výboru pre reformu správneho sporového konania, poradca riaditeľstva pre legislatívu ministerstva spravodlivosti; zástupca tajomníka Súdneho dvora EZVO; referendár Súdneho dvora Európskych spoločností; sudca Najvyššieho správneho súdu (1998 – 2005); člen odvolacej komisie pre utečencov; podpredseda výboru pre rozvoj fínskych súdnych inštitúcií; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005 do 6. októbra 2009; sudca na Všeobecnom súde od 7. októbra 2009.

Juraj Schwarcz

Narodený v roku 1952; doktor práv (Univerzita Komenského v Bratislave, 1979); podnikový právnik (1975 – 1990); tajomník poverený obchodným registrom pri Mestskom súde v Košiciach (1991); sudca Mestského súdu v Košiciach (január – október 1992); sudca a predseda senátu Krajského súdu v Košiciach (november 1992 – 2009); sudca pridelený na Najvyšší súd Slovenskej republiky, obchodný senát (október 2004 – september 2005); predseda obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach (október 2005 – september 2009); externý člen Katedry obchodného a hospodárskeho práva Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (1997 – 2009); externý člen pedagogického zboru Justičnej akadémie (2005 – 2009); sudca na Všeobecnom súde od 7. októbra 2009.

Emmanuel Coulon

Narodený v roku 1968; štúdium práva (univerzita Panthéon-Assas, Paríž); štúdium manažmentu (univerzita Paris-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupná skúška do miestneho vzdelávacieho centra advokátskej profesie v Paríži; advokátska licencia komory v Bruseli; výkon profesie advokáta v Bruseli; úspešný uchádzač vo verejnom výberovom konaní Komisie Európskych spoločností; súdny referendár na Súde prvého stupňa (kancelária pána predsedu Saggia, 1996 – 1998; kancelária pána predsedu Vesterdorfa, 1998 – 2002); vedúci kancelárie predsedu Súdu prvého stupňa (2003 – 2005); tajomník Všeobecného súdu od 6. októbra 2005.

2. Zmeny v zložení Všeobecného súdu v roku 2009

Slávnostné zasadnutie zo 6. októbra 2009

Za sudcov Všeobecného súdu boli rozhodnutiami z 25. februára 2009 a z 8. júla 2009 na obdobie od 1. septembra 2009 do 31. augusta 2010 vymenovaní Heikki Kanninen v nadväznosti na odstúpenie Virpi Tiili z funkcie a na obdobie od 7. októbra 2009 do 31. augusta 2010 Juraj Schwarcz v nadväznosti na odstúpenie Daniela Švábyho.

3. Protokolárne poriadky

od 1. januára do 6. októbra 2009

pán M. JAEGER, predseda Súdu prvého stupňa
pani V. TILI, predsedníčka komory
pán J. AZIZI, predseda komory
pán A. W. H. MEIJ, predseda komory
pán M. VILARAS, predseda komory
pán N. J. FORWOOD, predseda komory
pani M. E. MARTINS RIBEIRO,
predsedníčka komory
pán O. CZÚCZ, predseda komory
pani I. PELIKÁNOVÁ, predsedníčka komory
pán F. DEHOUSSE, sudca
pani E. CREMONA, sudkyňa
pani I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
pán D. ŠVÁBY, sudca
pán V. VADAPALAS, sudca
pani K. JÜRIMÄE, sudkyňa
pani I. LABUCKA, sudkyňa
pán S. PAPASAVVAS, sudca
pán E. MOAVERO MILANESI, sudca
pán N. WAHL, sudca
pán M. PREK, sudca
pán T. TCHIPEV, sudca
pán V. CIUCĂ, sudca
pán A. DITTRICH, sudca
pán S. SOLDEVILA FRAGOSO, sudca
pán L. TRUCHOT, sudca
pán S. FRIMODT NIELSEN, sudca
pán O'HIGGINS, sudca

pán E. COULON, tajomník

od 7. októbra do 31. decembra 2009

pán M. JAEGER, predseda Všeobecného súdu
pán J. AZIZI, predseda komory
pán A. W. H. MEIJ, predseda komory
pán M. VILARAS, predseda komory
pán N. J. FORWOOD, predseda komory
pani M. E. MARTINS RIBEIRO,
predsedníčka komory
pán O. CZÚCZ, predseda komory
pani I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA,
predsedníčka komory
pani I. PELIKÁNOVÁ, predsedníčka komory
pán F. DEHOUSSE, sudca
pani E. CREMONA, sudkyňa
pán V. VADAPALAS, sudca
pani K. JÜRIMÄE, sudkyňa
pani I. LABUCKA, sudkyňa
pán S. PAPASAVVAS, sudca
pán E. MOAVERO MILANESI, sudca
pán N. WAHL, sudca
pán M. PREK, sudca
pán T. TCHIPEV, sudca
pán V. CIUCĂ, sudca
pán A. DITTRICH, sudca
pán S. SOLDEVILA FRAGOSO, sudca
pán L. TRUCHOT, sudca
pán S. FRIMODT NIELSEN, sudca
pán O'HIGGINS, sudca
pán H. KANNINEN, sudca
pán J. SCHWARCZ, sudca

pán E. COULON, tajomník

4. Bývalí členovia Súdu prvého stupňa

Edward David Alexander Ogilvy (1989 – 1992)

Yeraris Christos (1989 – 1992)

Da Cruz Vilaça José Luis (1989 – 1995), predseda od roku 1989 do roku 1995

Biancarelli Jacques (1989 – 1995)

Barrington Donal Patrick Michael (1989 – 1996)

Schintgen Romain Alphonse (1989 – 1996)

Kirschner Heinrich (1989 – 1997)

Saggio Antonio (1989 – 1998), predseda od roku 1995 do roku 1998

Briët Cornelis Paulus (1989 – 1998)

Lenaerts Koen (1989 – 2003)

Vesterdorf Bo (1989 – 2007), predseda od roku 1998 do roku 2007

García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989 – 2007)

Kalogeropoulos Andreas (1992 – 1998)

Bellamy Christopher William (1992 – 1999)

Potocki André (1995 – 2001)

Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995 – 2003)

Lindh Pernilla (1995 – 2006)

Tiili Virpi (1995 – 2009)

Cooke John D. (1996 – 2008)

Pirrung Jörg (1997 – 2007)

Mengozi Paolo (1998 – 2006)

Vesterdorf Bo (1998 – 2007), predseda od roku 1998 do roku 2007

Legal Hubert (2001 – 2007)

Trstenjak Verica (2004 – 2006)

Šváby Daniel (2004 – 2009)

Predsedomia

Da Cruz Vilaça José Luis (1989 – 1995)

Saggio Antonio (1995 – 1998)

Vesterdorf Bo (1998 – 2007)

Tajomník

Jung Hans (1989 – 2005)

C – Súdne štatistiky Všeobecného súdu

Činnosť Všeobecného súdu vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2009)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
3. Charakteristika žalôb (2005 – 2009)
4. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)

Skončené konania

5. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
6. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)
7. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009) (rozsudky a uznesenia)
8. Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)
9. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2005 – 2009) (rozsudky a uznesenia)

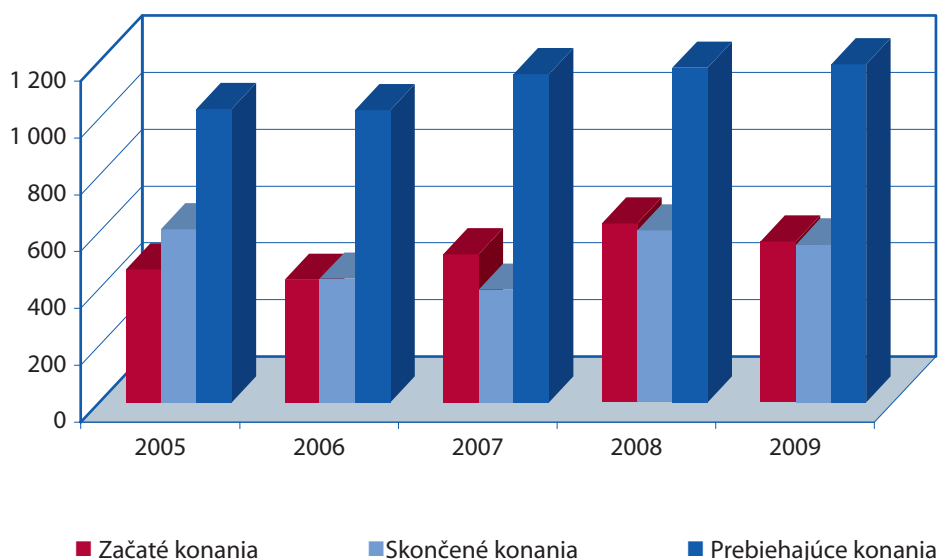
Prebiehajúce konania k 31. decembru každého roka

10. Charakteristika konaní (2005 – 2009)
11. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)
12. Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)

Rôzne

13. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2005 – 2009)
14. Skrátené súdne konania (2005 – 2009)
15. Rozhodnutia Všeobecného súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1989 – 2009)
16. Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa povahy konania (2005 – 2009)
17. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2009) (rozsudky a uznesenia)
18. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2005 – 2009) (rozsudky a uznesenia)
19. Celkový vývoj (1989 – 2009) (začaté, skončené, prebiehajúce konania)

1. Činnosť Všeobecného súdu Európskej únie vo všeobecnosti – Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2009)¹

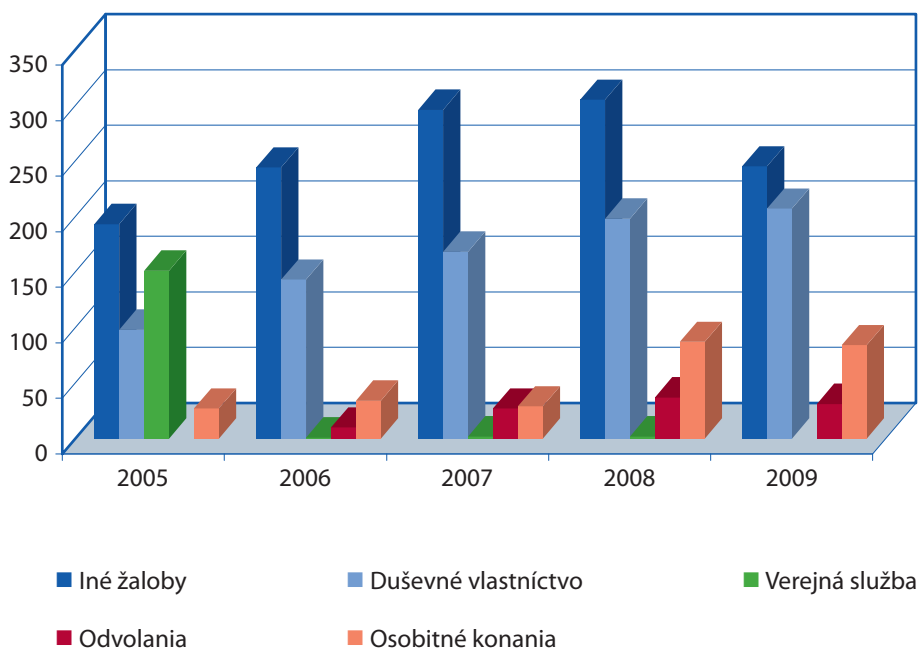

	2005	2006	2007	2008	2009
Začaté konania	469	432	522	629	568
Skončené konania	610	436	397	605	555
Prebiehajúce konania	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

¹ Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách zohľadňujú osobitné konania.

Za „osobitné konania“ sa považujú: návrh na zrušenie rozsudku (článok 41 Štatútu Súdneho dvora, článok 122 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (článok 42 Štatútu Súdneho dvora, článok 123 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), obnova konania (článok 44 Štatútu Súdneho dvora, článok 125 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), výklad rozsudku (článok 43 Štatútu Súdneho dvora, článok 129 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), určenie výšky trov konania (článok 92 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), právna pomoc (článok 96 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa) a oprava rozsudku (článok 84 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa).

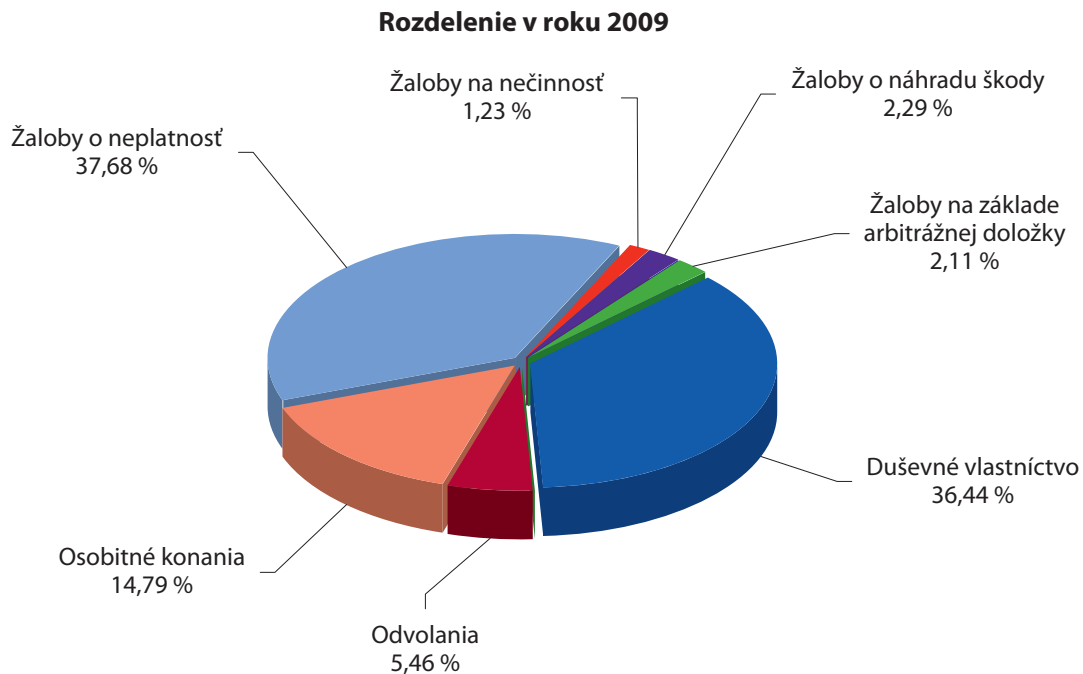
2. *Začaté konania* – Charakteristika konaní (2005 – 2009)¹

	2005	2006	2007	2008	2009
Iné žaloby	193	244	296	305	246
Duševné vlastníctvo	98	143	168	198	207
Verejná služba	151	1	2	2	
Odvolania		10	27	37	31
Osobitné konania	27	34	29	87	84
Spolu	469	432	522	629	568

¹ V tejto tabuľke a v tabuľkách na nasledujúcich stranách pojem „iné žaloby“ označuje všetky žaloby iné než žaloby podané úradníkmi a zamestnancami Európskej únie a žaloby z oblasti práva duševného vlastníctva.

3. Začaté konania – Charakteristika žalôb (2005 – 2009)

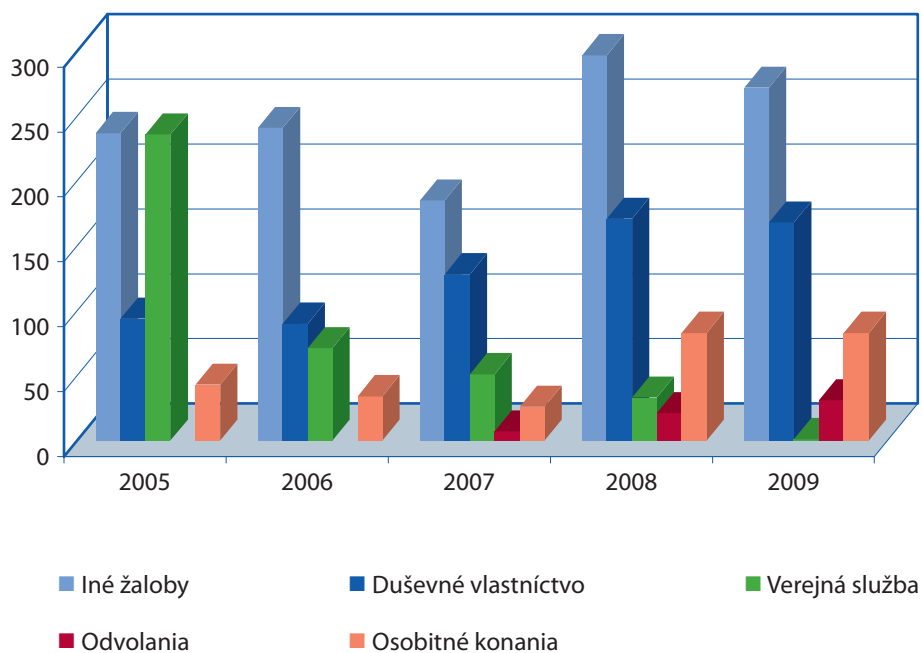
	2005	2006	2007	2008	2009
Žaloby o neplatnosť	160	223	249	269	214
Žaloby na nečinnosť	9	4	12	9	7
Žaloby o náhradu škody	16	8	27	15	13
Žaloby na základe arbitrážnej doložky	8	9	8	12	12
Duševné vlastníctvo	98	143	168	198	207
Verejná služba	151	1	2	2	
Odvolania		10	27	37	31
Osobitné konania	27	34	29	87	84
Spolu	469	432	522	629	568

4. *Začaté konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)*

	2005	2006	2007	2008	2009
Aproximácia právnych predpisov			1		
Arbitrážna doložka	2	3	1	12	12
Colná únia	2		4	1	5
Dane		1	2		
Doprava		1	4	1	
Duševné vlastníctvo	98	145	168	198	207
Energia		1			2
Hospodárska a menová politika	1	2			
Hospodárska súťaž	40	81	62	71	39
Inštitucionálne právo	28	15	28	43	47
Kultúra		3	1	2	1
Obchodná politika	5	18	9	10	8
Podnikové právo	12	11	10	30	23
Politika rybníctva	2		5	23	1
Poľnohospodárstvo	21	18	34	14	18
Pristúpenie nových štátov					1
Regionálna politika	12	16	18	7	6
Rozpočet Spoločenstiev			2		1
Sloboda usadiť sa				1	
Slobodné poskytovanie služieb		1		3	4
Sociálna politika	9	3	5	3	2
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		5	12	6	7
Spoločný colný sadzovník		2	1		
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	1		3	3	2
Štátna pomoc	25	28	37	55	46
Vlastné zdroje Spoločenstiev	2				
Voľný pohyb osôb	2	4	4	1	1
Voľný pohyb tovaru			1	1	1
Vonkajšie vzťahy	2	2	1	2	5
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	9	5	10	1	6
Životné prostredie a spotrebiteľia	18	21	41	14	7
Spolu Zmluva ES/ZFEÚ¹	291	386	464	502	452
Spolu Zmluva UO				1	
Spolu Zmluva AE		1			
Služobný poriadok úradníkov	151	11	29	39	32
Osobitné konania	27	34	29	87	84
SPOLU CELKOVO	469	432	522	629	568

¹ Dňom 1. decembra 2009, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, bola Zmluva o založení Európskeho spoločenstva nahradená Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

5. Skončené konania – Charakteristika konaní (2005 – 2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Iné žaloby	237	241	185	297	272
Duševné vlastníctvo	94	90	128	171	168
Verejná služba	236	71	51	33	1
Odvolania			7	21	31
Osobitné konania	43	34	26	83	83
Spolu	610	436	397	605	555

6. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2009)

	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Arbitrážna doložka	2	3	5
Colná únia	10		10
Duševné vlastníctvo	127	42	169
Energia	1		1
Hospodárska súťaž	21	10	31
Inštitucionálne právo	3	24	27
Kultúra	1	1	2
Obchodná politika	6		6
Podnikové právo	4	8	12
Politika rybníctva	1	16	17
Poľnohospodárstvo	15	23	38
Pristúpenie nových štátov		1	1
Regionálna politika	1	2	3
Slobodné poskytovanie služieb		2	2
Sociálna politika	3	3	6
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	6	2	8
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti		3	3
Štátna pomoc	56	14	70
Voľný pohyb osôb		1	1
Voľný pohyb tovaru		1	1
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	3	1	4
Životné prostredie a spotrebitelia	10	12	22
Spolu Zmluva ES/ZFEÚ¹	270	169	439
Spolu Zmluva AE		1	1
Služobný poriadok úradníkov	21	11	32
Osobitné konania	1	82	83
SPOLU CELKOVO	292	263	555

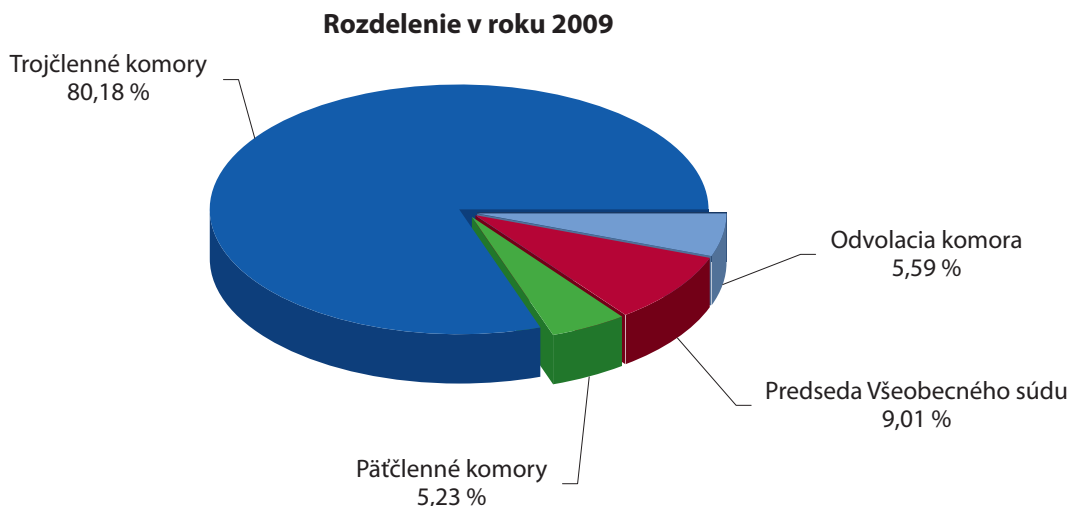
¹ Dňom 1. decembra 2009, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, bola Zmluva o založení Európskeho spoločenstva nahradená Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

7. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009) (rozsudky a uznesenia)

	2005	2006	2007	2008	2009
Aproximácia právnych predpisov			1	1	
Arbitrážna doložka	1		1	3	5
Colná únia	7	2	2	3	10
Dane		1		2	
Doprava	1	2	1	3	
Duševné vlastníctvo	94	91	129	171	169
Energia		3	1		1
Hospodárska a menová politika		1	1	1	
Hospodárska súťaž	35	42	38	31	31
Inštitucionálne právo	35	14	17	36	27
Kultúra				2	2
Obchodná politika	7	13	4	12	6
Podnikové právo	6	6	6	24	12
Politika rybníctva	2	24	4	4	17
Poľnohospodárstvo	34	25	11	38	38
Pridruženie zámorských krajín a území	4	2			
Pristúpenie nových štátov		1			1
Regionálna politika	4	7	6	42	3
Rozpočet Spoločenstiev			1		
Sloboda usadiť sa	1			1	
Slobodné poskytovanie služieb			1		2
Sociálna politika	6	5	3	3	6
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	5	4	3	6	8
Spoločný colný sadzobník			1	3	
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	1		2	1	3
Štátna pomoc	53	54	36	37	70
Vlastné zdroje Spoločenstiev		2			
Voľný pohyb osôb	1	4	4	2	1
Voľný pohyb tovaru	1			2	1
Vonkajšie vzťahy	11	5	4	2	
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	1	3	10	10	4
Životné prostredie a spotrebitelia	19	19	15	28	22
Spolu Zmluva ES/ZFEÚ¹	329	330	302	468	439
Spolu Zmluva UO	1	1	10		
Spolu Zmluva AE	1		1		1
Služobný poriadok úradníkov	236	71	58	54	32
Osobitné konania	43	34	26	83	83
SPOLU CELKOVO	610	436	397	605	555

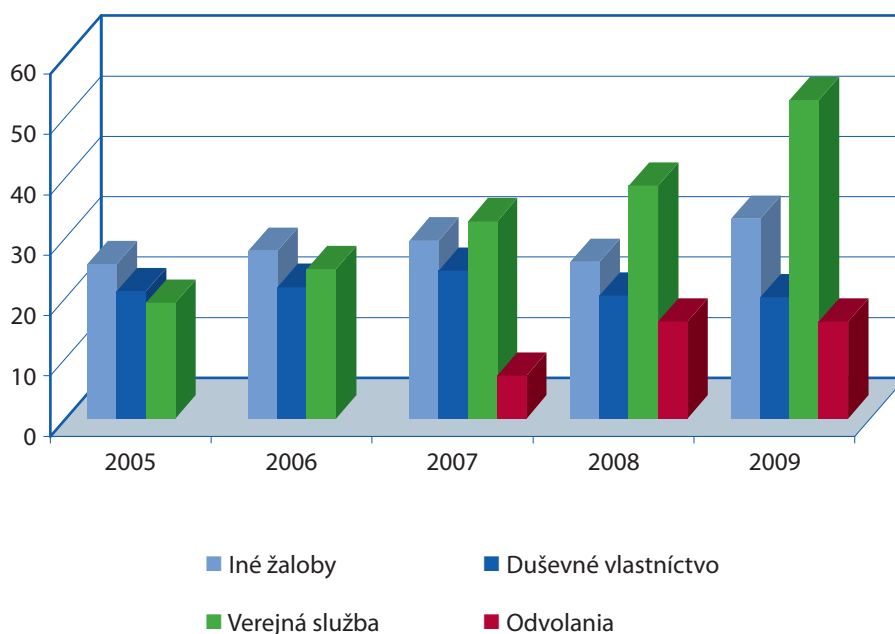
¹ Dňom 1. decembra 2009, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, bola Zmluva o založení Európskeho spoločenstva nahradená Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

8. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)

	2005			2006			2007			2008			2009		
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Veľká komora	6		6				2		2						
Odvolacia komora							3	4	7	16	10	26	20	11	31
Predseda Všeobecného súdu		25	25		19	19		16	16		52	52		50	50
Päťčlenné komory	28	34	62	22	33	55	44	8	52	15	2	17	27	2	29
Trojčlenné komory	181	329	510	198	157	355	196	122	318	228	282	510	245	200	445
Samosudca	7		7	7		7	2		2						
Total	222	388	610	227	209	436	247	150	397	259	346	605	292	263	555

9. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2005 – 2009)¹ (rozsudky a uznesenia)

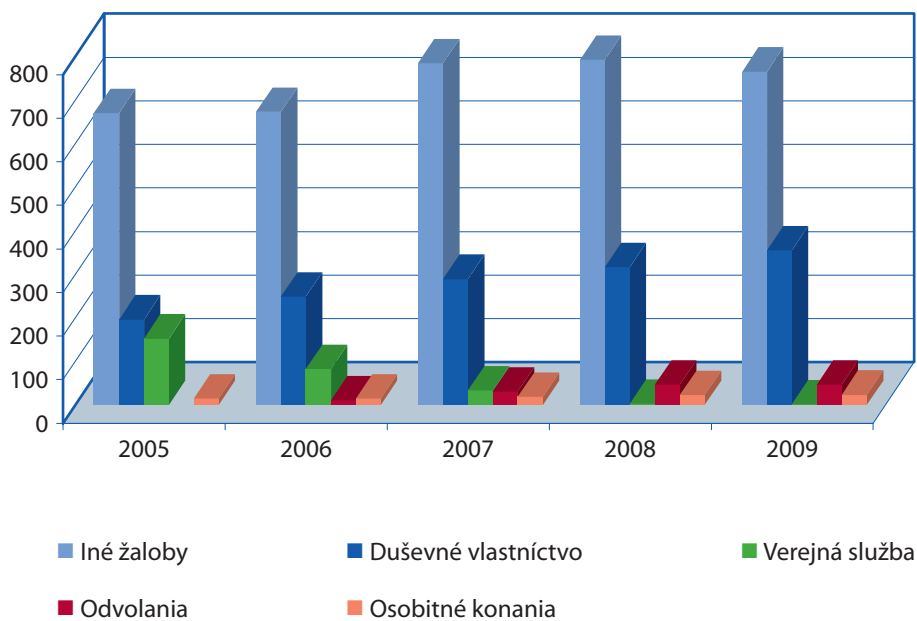

	2005	2006	2007	2008	2009
Iné žaloby	25,6	27,8	29,5	26,0	33,1
Duševné vlastníctvo	21,1	21,8	24,5	20,4	20,1
Verejná služba	19,2	24,8	32,7	38,6	52,8
Odvolania			7,1	16,1	16,1

¹ Výpočet priemernej dĺžky trvania konaní nezohľadňuje: veci, v ktorých bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom, osobitné konania, veci postúpené Súdnym dvorom v nadväznosti na zmenu rozdelenia právomocí medzi Súdnym dvorom a Všeobecným súdom, veci postúpené Všeobecným súdom v nadväznosti na začatie činnosti Súdu pre verejnú službu.

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

10. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2005 – 2009)*

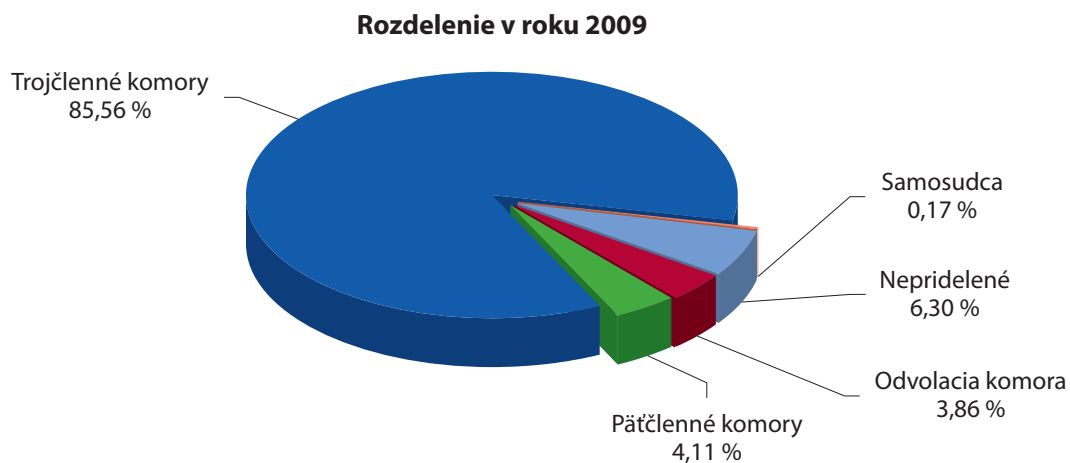
	2005	2006	2007	2008	2009
Iné žaloby	670	673	784	792	766
Duševné vlastníctvo	196	249	289	316	355
Verejná služba	152	82	33	2	1
Odvolania		10	30	46	46
Osobitné konania	15	15	18	22	23
Spolu	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

11. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2005 – 2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Aproximácia právnych predpisov	1	1	1		
Arbitrážna doložka	1	3	3	12	20
Colná únia	13	11	13	11	6
Dane			2		
Doprava	2	1	4	2	2
Duševné vlastníctvo	197	251	290	317	355
Energia	4	2	1	1	2
Hospodárska a menová politika	1	2	1		
Hospodárska súťaž	134	173	197	236	244
Inštitucionálne právo	42	43	54	61	81
Kultúra		3	4	4	3
Obchodná politika	23	28	33	31	33
Podnikové právo	16	23	27	33	45
Politika rybníctva	28	4	5	24	8
Poľnohospodárstvo	82	74	97	73	53
Pridruženie zámorských krajín a území	2				
Pristúpenie nových štátov	1				
Regionálna politika	27	36	48	13	16
Rozpočet Spoločenstiev			1	1	2
Slobodné poskytovanie služieb		1		3	5
Sociálna politika	9	7	9	9	5
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	8	9	18	18	17
Spoločný colný sadzobník	1	3	3		
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti			1	3	2
Štátna pomoc	190	164	165	184	160
Vlastné zdroje Spoločenstiev	2				
Voľný pohyb osôb	2	3	3	2	2
Voľný pohyb tovaru			1		
Vonkajšie vzťahy	9	6	3	3	8
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	16	18	18	9	10
Životné prostredie a spotrebitelia	43	44	70	56	40
Spolu Zmluva ES/ZFEÚ¹	854	910	1 072	1 106	1 119
Spolu Zmluva UO	11	10		1	1
Spolu Zmluva AE	1	2	1	1	
Služobný poriadok úradníkov	152	92	63	48	48
Osobitné konania	15	15	18	22	23
SPOLU CELKOVO	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

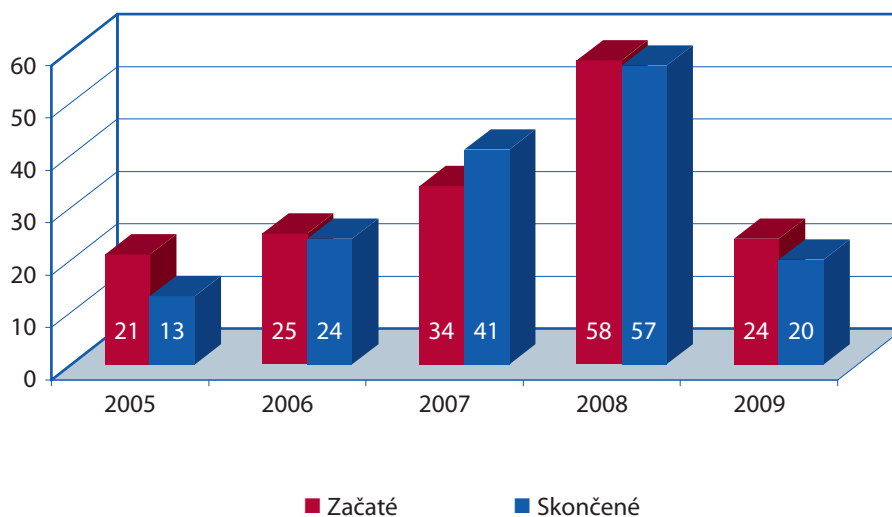
¹ Dňom 1. decembra 2009, keď nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, bola Zmluva o založení Európskeho spoločenstva nahradená Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

12. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2005 – 2009)*

	2005	2006	2007	2008	2009
Veľká komora	1	2			
Odvolacia komora		10	30	46	46
Predseda Všeobecného súdu		1			
Pätčlenné komory	146	117	75	67	49
Trojčlenné komory	846	825	971	975	1 019
Samosudca	4	2			2
Nepridelené	36	72	78	90	75
Spolu	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

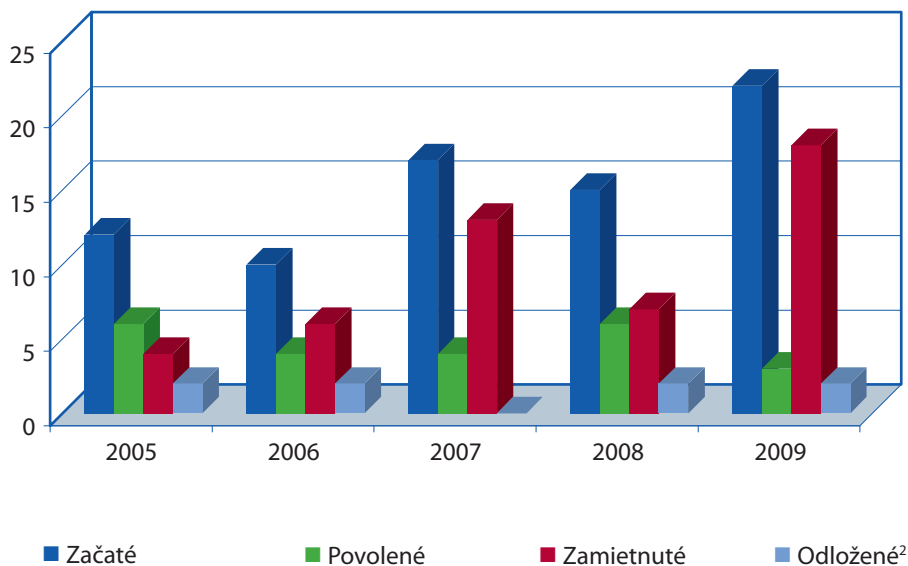
13. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2005 – 2009)

Rozdelenie v roku 2009

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia	Výsledok rozhodnutia		
			Zamietnutie	Schválenie	Výmaz/Zastavenie konania
Poľnohospodárstvo	1	1	1		
Štátna pomoc	1	2	2		
Arbitrážna doložka	2	1	1		
Hospodárska súťaž	5	6	4		2
Podnikové právo	2	1	1		
Inštitucionálne právo	4	3	2		1
Životné prostredie a spotrebiteľia	5	3	2	1	
Voľný pohyb osôb	1	1			1
Slobodné poskytovanie služieb	1	1	1		
Colná únia	2	1	1		
Spolu	24	20	15	1	4

14. Rôzne – Skrátené súdne konania (2005 – 2009)¹

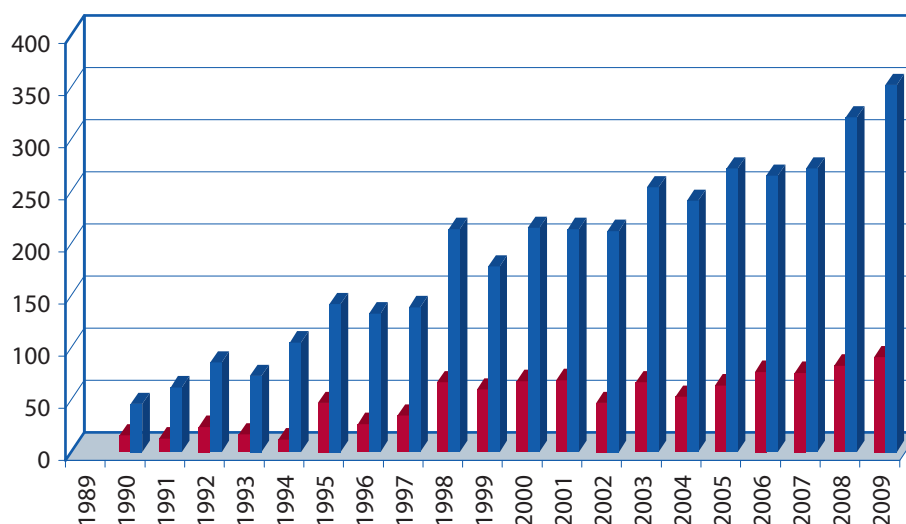

	2005				2006				2007				2008				2009			
	Začaté	Výsledok rozhodnutia			Začaté	Výsledok rozhodnutia			Začaté	Výsledok rozhodnutia			Začaté	Výsledok rozhodnutia			Začaté	Výsledok rozhodnutia		
		Povolené	Zamietnuté	Odložené ²		Povolené	Zamietnuté	Odložené ²		Povolené	Zamietnuté	Odložené ²		Povolené	Zamietnuté	Odložené ²		Povolené	Zamietnuté	Odložené ²
Poľnohospodárstvo	2				2	1	3						1				2		3	
Štátna pomoc					1				1	2			1	1						
Arbitrážna doložka													1		1					
Hospodárska súťaž	2	3	2		4	2	2		1	1			1	1			2		2	
Podnikové právo	3	2	1	1					1				3	1	3		2		2	
Inštitucionálne právo	1		1						1	1			3	2	1		5		5	
Životné prostredie a spotrebitelia	2	1		1	3	1	1		7	1	7						2		1	1
Slobodné poskytovanie služieb																	1	1		
Obchodná politika									2	1			1				2		2	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika									3	2	1		4	4			5	1	2	1
Konanie																	1		1	
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky									1	1										
Vlastné zdroje Spoločenstiev	2							2												
Služobný poriadok úradníkov													1					1		
Spolu	12	6	4	2	10	4	6	2	17	4	13	0	15	6	7	2	22	3	18	2

¹ Prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátenom súdnom konaní na Všeobecnom súde možno povoliť na základe článku 76a rokovacieho poriadku. Toto ustanovenie sa uplatňuje od 1. februára 2001.

² Do kategórie „odložené“ spadajú tieto prípady: späťvzatie návrhu, späťvzatie a prípady, keď je o žalobe rozhodnuté uznesením ešte predtým, než je rozhodnuté o návrhu na prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátenom súdnom konaní.

15. Rôzne – Rozhodnutia Všeobecného súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1989 – 2009)

■ Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie

■ Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie¹

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie	Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie ¹	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %
2008	83	321	26 %
2009	91	352	26 %

¹ Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie – rozsudky a uznesenia o neprípustnosti, o nariadení predbežného opatrenia, o zastavení konania a o zamietnutí vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pri ktorých lehota na podanie odvolania uplynula alebo bolo podané odvolanie.

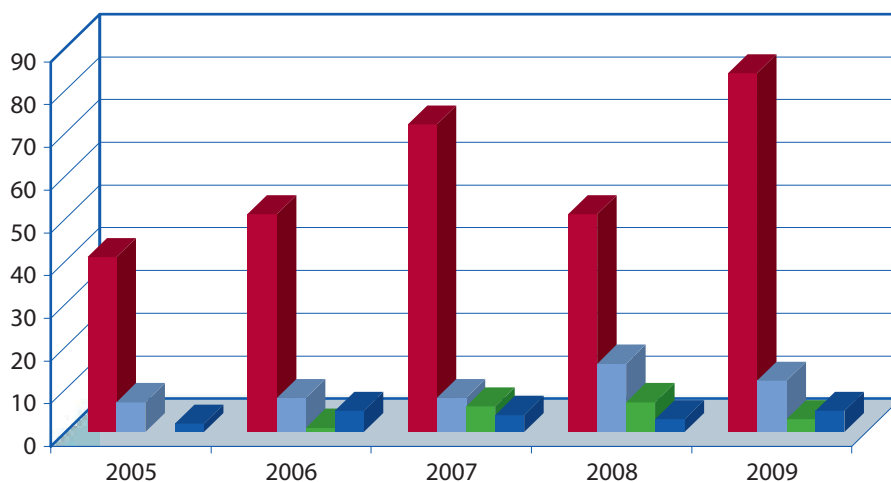
16. Rôzne – Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa druhu konania (2005 – 2009)

	2005			2006			2007			2008			2009		
	Odvola nia	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvola nia v %	Odvola nia	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvola nia v %	Odvola nia	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvola nia v %	Odvola nia	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvola nia v %	Odvola nia	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvola nia v %
Iné žaloby	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %	51	190	27 %	65	201	32 %
Duševné vlastníctvo	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %	23	100	23 %	25	148	17 %
Verejná služba	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %	9	31	29 %	1	3	33 %
Spolu	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %	83	321	26 %	91	352	26 %

17. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2009) (rozsudky a uznesenia)

	Zamietnuté odvolanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia vecí na prejednanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení vecí na prejednanie	Výmaz/Zastavenie konania	Spolu
Štátna pomoc	4		2		6
Hospodárska súťaž	18	4	1		23
Podnikové právo	1				1
Inštitucionálne právo	19	1			20
Životné prostredie a spotrebiteľia	8			3	11
Voľný pohyb tovaru	2				2
Obchodná politika	1	1			2
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		2		1	3
Regionálna politika	1	2			3
Zásady práva Spoločenstva	1				1
Duševné vlastníctvo	19	2		1	22
Vonkajšie vzťahy	1				1
Vlastné zdroje Spoločenstiev	1				1
Služobný poriadok úradníkov	8				8
Spolu	84	12	3	5	104

18. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2005 – 2009) (rozsudky a uznesenia)

■ Zamietnuté odvolanie

■ Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie

■ Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie

■ Výmaz/Zastavenie konania

	2005	2006	2007	2008	2009
Zamietnuté odvolanie	41	51	72	51	84
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	7	8	8	16	12
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie		1	6	7	3
Výmaz/Zastavenie konania	2	5	4	3	5
Spolu	50	65	90	77	104

19. Rôzne – Celkový vývoj (1989 – 2009)

Začaté, skončené, prebiehajúce konania

	Začaté konania ¹	Skončené konania ²	Prebiehajúce konania k 31. decembru
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
Spolu	7 975	6 784	

¹ 1989: Súdny dvor postúpil 153 vecí novozriadenému Súdu prvého stupňa.
 1993: Súdny dvor postúpil 451 vecí z dôvodu prvého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.
 1994: Súdny dvor postúpil 14 vecí z dôvodu druhého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.
 2004 – 2005: Súdny dvor postúpil 25 vecí z dôvodu tretieho rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

² 2005 – 2006: Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí novozriadenému Súdu pre verejnú službu.

Kapitola III

Súd pre verejnú službu Európskej únie

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2009

Predkladateľ: predseda Súdu pre verejnú službu Paul Mahoney

1. Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu za rok 2008 ukázali, že po prvýkrát za desať rokov sa počet žalôb podaných v oblasti európskej verejnej služby v porovnaní s predchádzajúcim rokom značne znížil. Počet žalôb podaných v roku 2009 (113) naznačuje, že jav pozorovaný v poslednom roku nebol len náhodný. Zdá sa, že obrat v tendencii rastu počtu sporov vo verejnej službe to potvrdzuje. Rovnako ako v minulom roku možno vysloviť predpoklad, že pravidlo, podľa ktorého je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, po nadobudnutí účinnosti spolu s rokovacím poriadkom 1. novembra 2007 mohlo v tomto vývoji zohrať svoju úlohu.

Tento rok sa oproti obom predchádzajúcim rokom počet ukončených vecí jednoznačne zvýšil. To je možné vo veľkej miere pripísať tomu, že po vydaní rozsudku Súdneho dvora z 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla a i./Komisia (C-443/07 P), mohol Súd pre verejnú službu ukončiť 32 prípadov, ktoré s touto „pilotnou“ vecou súviseli. V 18 veciach súvisiacich s uvedenou vecou sa však v súčasnej dobe ešte koná.

Po prvý raz od vzniku Súdu pre verejnú službu je rozdiel medzi počtom skončených konaní (155) a počtom začatých (113) v roku 2009 výrazne pozitívny a dochádza k zreteľnému zníženiu množstva nahromadených vecí. Počet prebiehajúcich konaní je len 175, zatiaľ čo na konci roku 2008 ich bolo 217.

Priemerná dĺžka trvania konania je 15,1 mesiaca, čo predstavuje jej jednoznačné skrátenie v porovnaní s priemernou dĺžkou trvania konania z predchádzajúceho roka, ktorá bola 17 mesiacov.

Hoci Súd pre verejnú službu prirodzene teší, že môže predložiť tak uspokojivé súdne štatistiky, treba poukázať na výnimočný charakter okolností, ktoré umožnili dosiahnuť takéto čísla, a uviesť najmä to, že skutočnosť, že je pomer medzi skončenými a začatými konaniami v roku 2009 jednoznačne priaznivý, súvisí vo veľkej miere s dôsledkami už citovaného rozsudku Centeno Mediavilla a i./Komisia. V tejto súvislosti čísla za roky 2007 a 2008, ktoré predstavujú rovnováhu medzi počtom skončených konaní a počtom začatých, určite lepšie vypovedajú o skutočnej rozhodovacej kapacite Súdu pre verejnú službu.

2. V priebehu tohto roka sa Súd pre verejnú službu usiloval o to, aby reagoval na výzvu normotvorcu napomáhať urovnávaniu sporov zmierom v každom štádiu konania. Zmierom však boli skončené len 2 konania, a to na základe podnetu rozhodovacieho zloženia. Súd pre verejnú službu sa domnieva, že toto neuspokojivé číslo je možné vo veľkej miere pripísať často zdráhavému postoju účastníkov konania, obzvlášť inštitúcií, hoci sa v mnohých veciach zdal zmier byť vhodným riešením a pravdepodobnosť dosiahnutia takéhoto zmiernu bola reálna. V tejto súvislosti rozhodovacie zloženia v niektorých prípadoch nadobudli dojem, že by inštitúcie boli ochotné pristúpiť k uzatvoreniu zmiernu, iba keby boli presvedčené, že sa dopustili chyby. Na odôvodnenie uzatvorenia zmiernu je však pritom možné prihliadnuť aj na iné faktory, ktoré nemusia byť striktné právne, ako je napríklad spravodlivé zaobchádzanie.

3. Proti 31 rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu bolo podané odvolanie na Všeobecnom súde Európskej únie, čo predstavuje 32,98 % ním vydaných napadnuteľných rozhodnutí a 32,29 % z celkového počtu skončených konaní bez zohľadnenia prípadov jednostranného späťvzatia návrhu jedným z účastníkov konania.¹ Všeobecný súd Európskej únie zrušil 10 rozhodnutí Súdu pre verejnú službu.

4. Z hľadiska zloženia Súdu pre verejnú službu je potrebné uviesť, že v roku 2009 prišla nová sudkyňa, M.-I. Rofes i Pujol, a to po tom, ako odstúpil predseda druhej komory H. Kanninen, ktorý bol vymenovaný za sudcu Všeobecného súdu Európskej únie. Za predsedu druhej komory bol 7. októbra 2009 zvolený H. Tagaras.

5. Súd pre verejnú službu takisto 7. októbra 2009 rozhodol o zmene kritérií prideľovania vecí komorám, a to v zmysle ich dešpecializácie.

6. V ďalšej časti textu budú predstavené najvýznamnejšie rozhodnutia Súdu pre verejnú službu týkajúce sa procesných otázok, rozhodnutí vo veci samej a rozhodnutí o otázkach trov konania a súdnych poplatkov a napokon aj tie, ktoré sa týkajú rozhodnutí o nariadení predbežných opatrení. V oblasti právnej pomoci k žiadnemu významnému posunu nedošlo, preto je časť tradične venovaná tejto otázke v tomto roku vynechaná.

I. Procesné hľadiská

Právomoc Súdu pre verejnú službu

Vo veci Labate/Komisia (uznesenie z 29. septembra 2009, F-64/09) bola Súdu pre verejnú službu predložená žaloba na nečinnosť, podaná na základe článku 232 ES osobou, na ktorú „sa vzťahuje služobný poriadok“ úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „služobný poriadok“) v zmysle jeho článku 91 a ktorá sa nachádzala v spore nie s Komisiou ako inštitúciou, ale s orgánom, ktorý je v rámci uvedenej inštitúcie menovacím orgánom, bola teda v spore s inštitúciou ako zamestnávateľom. Súd pre verejnú službu rozhodol, že posúdiť otázku, či bolo v uvedenom spore prípustné, aby žalobca podal žalobu na nečinnosť na základe článku 232 ES, prináleží iba súdu, ktorý má právomoc rozhodovať o žalobách na nečinnosť podaných jednotlivcami, teda Súdu prvého stupňa. Súd pre verejnú službu mu preto na základe článku 8 ods. 2 prílohy Štatútu Súdneho dvora vec postúpil.

Zastavenie konania

Vo veci Chassagne/Komisia (uznesenie z 18. novembra 2009, F-11/05 RENV) Súd pre verejnú službu riešil situáciu, keď žalobca, napriek tomu, že formálne nedošlo k späťvzatíu návrhu v zmysle článku 74 rokovacieho poriadku, jednoznačne prejavil svoj zámer ďalej neuplatňovať svoje nároky. Súd pre verejnú službu po vypočutí účastníkov konania dospel k záveru, že na účely zabezpečenia riadneho výkonu spravodlivosti a s ohľadom na pretrvávajúcu nečinnosť žalobcu je v sú-

¹ Je možné domnievať sa, že pomer medzi rozhodnutiami, proti ktorým bolo podané odvolanie, a skončenými konaniami, ak sa nepočítajú prípady jednostranného späťvzatia návrhu jedným z účastníkov konania, vypovedá o „miere napádania“ rozhodnutí Súdu pre verejnú službu lepšie ako pomer medzi rozhodnutiami, proti ktorým bolo podané odvolanie, a napadnuteľnými rozhodnutiami, keďže určitý počet vecí je každý rok skončený zmierom.

lade s článkom 75 rokovacieho poriadku oprávnený rozhodnúť aj bez návrhu, že sa návrh stal bezpredmetným a že sa konanie vo veci zastaví.²

Podmienky prípustnosti

1. Pojem aktu spôsobujúceho ujmu

V spojených veciach *Violetti a i. a Schmit/Komisia* (rozsudok z 28. apríla 2009, F-5/05 a F-7/05*, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie)³ Súd pre verejnú službu, ktorý riešil otázku, či rozhodnutie, ktorým riaditeľ Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) odovzdal vnútroštátnym súdnym orgánom informácie získané pri internom vyšetrovaní týkajúcom sa skutočností, ktoré by mohli byť predmetom trestného stíhania proti úradníkovi, predstavuje akt spôsobujúci ujmu v zmysle článku 90a služobného poriadku, dal na túto otázku kladnú odpoveď. Súd pre verejnú službu najmä konštatoval, že takéto rozhodnutie nemôže byť vnímané iba ako medzitýmne alebo predbežné rozhodnutie, inak by totiž bolo zbavené akéhokoľvek významu ustanovenie obsiahnuté v článku 90a druhej vete, podľa ktorého môže každá osoba, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok, predložiť riaditeľovi OLAF-u sťažnosť v zmysle článku 90 ods. 2 uvedeného služobného poriadku proti aktu OLAF-u, ktorý mu spôsobil ujmu v súvislosti s vyšetrovaním úradu. Okrem toho Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že je ťažko predstaviteľné, že by bolo uvedenému rozhodnutiu možné uprieť povahu aktu spôsobujúceho ujmu, keď samotný normotvorca upravil požiadavku stanoviť pre interné vyšetrovania OLAF-u prísne procesné záruky, a to najmä podriaďovať najvýznamnejšie akty, ktoré OLAF v rámci takýchto vyšetrovaní prijíma, povinnosti dodržiavať základnú zásadu práva na obhajobu, ktorá zahŕňa najmä právo byť vypočutý.

2. Lehoty

V rozsudku zo 6. mája 2009, *Sergio a i./Komisia* (F-137/07), bolo upresnené, že ak sa jednoznačne javí, že je sťažnosť podaná advokátom v mene úradníkov alebo zamestnancov, môže sa správny orgán oprávnené domnievať, že sa tento advokát stáva adresátom rozhodnutia prijatého ako odpoveď na túto sťažnosť. Ak neexistujú údaje v opačnom zmysle, ktoré by boli správnomu orgánu dané riadne na vedomie pred oznámením jeho odpovede, je toto oznámenie adresované advokátovi považované za oznámenie úradníkom alebo zamestnancom, ktorých zastupuje, a teda plynie trojmesačná lehota na podanie žaloby podľa článku 91 ods. 2 služobného poriadku.

V uznesení z 8. júla 2009, *Sevenier/Komisia* (F-62/08, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie), bolo v súvislosti s počítaním lehôt v rámci konania pred podaním žaloby pripomenuté, že ak služobný poriadok neobsahuje osobitné pravidlá týkajúce sa lehôt uvedených v článku 90 tohto služobného poriadku, je potrebné odkázať na nariadenie Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny (Ú. v. ES L 124, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 51).

² Pozri v tom istom zmysle uznesenie z 22. októbra 2009, *Aayhan/Parlament*, F-10/08.

³ Rozsudky označené hviezdikou boli preložené do všetkých úradných jazykov Európskej únie, s výnimkou írčiny.

Okrem toho toto uznesenie spresnilo, že ustanovenie článku 91 ods. 3 druhej zarážky služobného poriadku, podľa ktorého platí, že „ak sťažnosť bude zamietnutá výslovným rozhodnutím po tom, ako bola zamietnutá konkludentne prijatým rozhodnutím, no pred uplynutím lehoty na podanie odvolania, lehota na podanie odvolania začne bežať znovu“, sa vo fáze žiadosti a pred podaním sťažnosti nepoužije. Toto osobitné pravidlo, ktoré sa týka spôsobu počítania lehôt na podanie žaloby, sa totiž má vykladať doslovne a reštriktívne. Z toho vyplýva, že výslovné zamietnutie žiadosti nasledujúce po konkludentnom prijatí rozhodnutia o zamietnutí tej istej žiadosti má povahu čisto potvrdzujúceho aktu a neumožňuje, aby dotknutý úradník začal konanie pred podaním žaloby, čím by mu začala plynúť nová lehota na podanie sťažnosti.

3. *Nová podstatná skutočnosť*

V uznesení z 11. júna 2009, Ketselidou/Komisia (F-81/01), bolo pripomenuté, že skutočnosť, že súd Spoločenstva vo svojom rozsudku konštatuje, že správne rozhodnutie so všeobecnou pôsobnosťou porušuje služobný poriadok, nemôže v prípade úradníkov, ktorí nevyužili včas možnosť podať opravný prostriedok, ktorú im priznáva služobný poriadok, predstavovať novú skutočnosť, ktorá by odôvodňovala podanie žiadosti smerujúcej k preskúmaniu jednotlivých rozhodnutí prijatých menovacím orgánom, ktoré sa ich týkajú. Táto judikatúra Súdu pre verejnú službu je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa.

II. **O veci samej**

Všeobecné zásady

1. *Nedostatok právomoci autora aktu*

V rozsudku z 30. novembra 2009, Wenig/Komisia (F-80/08*), bolo upresnené, že dodržanie zásady právnej istoty si vyžaduje, hoci to nie je výslovne uvedené v žiadnom ustanovení právnej úpravy, aby rozhodnutia týkajúce sa výkonu právomocí zverených služobným poriadkom menovaciemu orgánu a podmienkami zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (ďalej len „PZOZ“) orgánu oprávnenému uzatvárať zmluvy boli riadne zverejnené spôsobom a formou, ktorých stanovenie prináleží správnenému orgánu. Ak nedôjde k riadnemu zverejneniu, nie je možné voči úradníkovi, na ktorého sa vzťahuje individuálne rozhodnutie prijaté na základe tohto rozhodnutia, takéto rozhodnutie uplatňovať. Žalobnému dôvodu založenému na nedostatku právomoci autora sporného individuálneho rozhodnutia je preto potrebné vyhovieť a uvedené rozhodnutie zrušiť.

2. *Možnosť odvolávania sa na smernice*

V rozsudkoch z 30. apríla 2009, Aayhan a i./Parlament (F-65/07*), a zo 4. júna 2009, Adjemian a i./Komisia (F-134/07 a F-8/08), pričom proti poslednému uvedenému rozsudku bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie, Súd pre verejnú službu spresnil, že smernice určené členským štátom a nie inštitúciám nemožno považovať za normy, ktoré samy osebe ukladajú povinnosti uvedeným inštitúciám v rámci ich vzťahov so zamestnancami. Táto okolnosť nemôže však úplne vylúčiť možnosť odvolávať sa na smernicu vo vzťahoch medzi inštitúciami a ich úradníkmi alebo zamestnancami. Ustanovenia smernice totiž môžu v prvom rade nepriamo zaväzovať inštitúciu, ak vyjadrujú všeobecnú zásadu práva, ktorú musí inštitúcia uplatniť ako takú. V tejto súvislosti Súd pre verejnú službu najmä rozhodol, že hoci stabilita zamestnania predstavuje významný prvok ochrany pracovníkov, nepredstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, s ohľadom na ktorú možno posúdiť zákonnosť aktu inštitúcie. V druhom rade môže smernica zaväzovať inštitúciu, ak

táto inštitúcia v rámci svojej organizačnej autonómie a v medziach služobného poriadku zamýšľa vykonať osobitnú povinnosť stanovenú smernicou alebo prípadne ak všeobecné platné opatrenie s internou pôsobnosťou samo výslovne odkazuje na opatrenia prijaté normotvorcom na základe Zmlúv (pozri v tejto súvislosti článok 1e ods. 2 služobného poriadku, ktorý stanovuje, že úradníkom „sú poskytnuté pracovné podmienky spĺňajúce príslušné zdravotné a bezpečnostné normy, ktoré sú aspoň rovnocenné s minimálnymi požiadavkami, uplatniteľnými podľa opatrení, schválených v týchto oblastiach podľa zmlúv“). V treťom rade inštitúcie v súlade so svojou povinnosťou lojality na základe článku 10 druhého odseku ES musia pri svojom konaní v postavení zamestnávateľa v čo najväčšom možnom rozsahu zohľadniť právne predpisy prijaté na úrovni Spoločenstva s cieľom zabezpečiť jednotný výklad práva Spoločenstva.

3. *Hranice diskrečnej právomoci správneho orgánu*

Hoci Súd pre verejnú službu dbá na to, aby svojou analýzou nenahradzoval analýzu správneho orgánu, a to najmä v oblastiach, v ktorých správny orgán podľa právnej úpravy disponuje širokou mierou voľnej úvahy, bol nútený zrušiť rozhodnutia, v ktorých došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu. Súd pre verejnú službu z tohto dôvodu zrušil rozhodnutie o prepustení (rozsudok zo 7. júla 2009, Bernard/Europol, F-54/08) a rozhodnutie o odmietnutí povýšenia (rozsudok zo 17. februára 2009, Stols/Rada, F-51/08, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie). Súd pre verejnú službu takisto pripomenul, že ak sa správny orgán rozhodne obmedziť výkon svojej miery voľnej úvahy internými pravidlami, sú takéto pravidlá záväzné a oprávňujú súd, aby posilnil svoje preskúmanie (pozri napríklad „pravidlá hodnotenia“, ktoré musia byť dodržiavané hodnotiteľmi inštitúcie: rozsudok zo 17. februára 2009, Liotti/Komisia, F-38/08, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie). Správny orgán nemôže v žiadnom prípade porušovať všeobecné právne zásady (pozri, pokiaľ ide o posúdenie, o ktorom už bolo rozhodnuté, že porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania: rozsudok z 11. februára 2009, Schönberger/Parlament, F-7/08).

4. *Výklad práva Spoločenstva*

V rozsudku z 29. septembra 2009, O/Komisia (F-69/07 a F-60/08*), Súd pre verejnú službu rozhodoval o legalite rozhodnutia, ktorým Komisia stanovila v prípade žalobcu výhradu zo zdravotných dôvodov v zmysle článku 100 prvého odseku PZOZ⁴. Súd pre verejnú službu po tom, ako pripomenul, že na výklad ustanovení práva Spoločenstva je potrebné vziať do úvahy nielen ich znenie, ale aj ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej súčasťou sú, ako aj všetky ustanovenia práva Spoločenstva, poskytol výklad článku 100 PZOZ vzhľadom na požiadavky vyplývajúce z voľného pohybu pracovníkov, ktorý je zakotvený v článku 39 ES. V reakcii na argument žalovanej, podľa ktorého súd, opierajúc sa najmä o článok 39 ES, ktorý nebol uvádzaný žalobcom v jeho písomných podaniach, vykonal aj bez návrhu preskúmanie legality správneho aktu menovacieho orgánu vzhľadom na žalobný dôvod založený na porušení ustanovenia Zmluvy, Súd pre verejnú službu uviedol, že upresnením právneho rámca, v ktorom musí byť ustanovenie sekundárneho práva vykladané, sa nevyslovuje k legalite tohto ustanovenia vzhľadom na pravidlá vyššej právnej sily, vrátane pravidiel Zmluvy, ale hľadá výklad sporného ustanovenia, ktorý umožní také jeho použitie, ktoré bude čo najviac v súlade s primárnym právom a s právnym rámcom, do ktorého patrí.

⁴ Tento článok stanovuje, že ak lekárske vyšetrenie vykonané pred prijatím zmluvného zamestnanca preukáže, že trpí chorobou alebo invaliditou, môže menovací orgán rozhodnúť s ohľadom na riziká predstavované uvedeným ochorením alebo invaliditou, že zmluvnému zamestnancovi prizná zaručené dávky stanovené v oblasti invalidity alebo úmrtia, avšak až po uplynutí doby piatich rokov odo dňa jeho nástupu do služobného pomeru v inštitúcii.

5. Zásada plnenia zmlúv v dobrej viere

V rozsudku z 2. júla 2009, Bennett a i./ÚHVT (F-19/08), bolo upresnené, že hoci pracovný vzťah medzi inštitúciou a jej zamestnancami vyplýva zo zmluvy, riadi sa PZOZ v spojení so služobným poriadkom, a patrí teda do oblasti verejného práva. Skutočnosť, že sa na zamestnancov vzťahuje režim správneho práva Spoločenstva, však nevylučuje povinnosť inštitúcie dodržiavať v rámci plnenia určitých ustanovení pracovnej zmluvy, ktoré dopĺňujú uvedený režim, zásadu plnenia zmlúv v dobrej viere, ktorá je spoločnou zásadou právnych poriadkov prevažnej väčšiny členských štátov. V prejednávanom prípade konštatoval Súd pre verejnú službu porušenie zásady plnenia zmlúv v dobrej viere žalovaným a uložil mu náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcom, vyplývajúcej z pocitu, že boli oklamaní, pokiaľ ide o ich reálnu možnosť pracovného uplatnenia.

6. Výkon zrušujúceho rozsudku

V rozsudku z 5. mája 2009, Simões Dos Santos/ÚHVT (F-27/08, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie), bolo upresnené, že plnenie povinností vyplývajúcich zo súdneho rozhodnutia, ktoré zrušilo akt z dôvodu nedostatku právneho základu, nemôže systematicky odôvodňovať možnosť správneho orgánu prijať akt so spätnou účinnosťou, aby tak pokryl pôvodnú protiprávnosť. Takáto spätná účinnosť je v súlade so zásadou právnej istoty iba vo výnimočných prípadoch, ak tak vyžaduje cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, a ak je riadne rešpektované legitímne očakávanie dotknutých osôb.

V tejto veci Súd pre verejnú službu po tom, ako konštatoval, že splnenie povinností vyplývajúcich zo zrušujúcich rozsudkov spôsobuje osobitné ťažkosti, keďže sa žiadne opatrenia na splnenie povinností vyplývajúcich z rozsudku, ktoré by boli alternatívne k opatreniam prijatým žalovaným, s ohľadom na ktoré uvedený súd rozhodol, že porušujú prekážku *res iudicata* a zásadu zákazu spätnej účinnosti aktov, nejavia *a priori* ako bezproblémové, dospel k záveru, že priznanie náhrady škody aj bez návrhu predstavuje formu zadostučinenia, ktorá najlepšie zodpovedá záujmom žalobcu a požiadavkám služby a okrem toho umožní zaistiť potrebný účinok zrušujúcich rozsudkov.

Práva a povinnosti úradníka

V rozsudku zo 7. júla 2009, Lebedef/Komisia (F-39/08*, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie), Súd pre verejnú službu po tom, ako pripomenul, že zastupovanie zamestnancov je veľmi dôležité pre riadne fungovanie inštitúcií Spoločenstva, a teda aj pre plnenie ich úloh, však spresnil, že zo systému, ktorý výslovne priznáva možnosť dočasného preloženia niektorým zástupcom zamestnancov, vyplýva, že v prípade dočasne nepreložených úradníkov alebo zamestnancov má účasť na zastupovaní zamestnancov výnimočnú povahu a vzhľadom na to, že sa pri ich výpočte vychádza zo štvrtroku alebo polroku, pokrýva relatívne obmedzenú percentuálnu časť pracovnej doby. V prejednávanom prípade rozhodoval Súd pre verejnú službu o návrhu zástupcu zamestnancov dočasne preloženého na 50 % pracovnej doby, ktorý nevenoval žiadnu časť pracovnej doby útvaru svojho zaradenia a ktorý napadol rozhodnutie menovacieho orgánu, ktorým mu bolo odpočítaných niekoľko dní dovolenky z jeho nároku na dovolenku za kalendárny rok. Súd pre verejnú službu zamietol žalobu a uviedol, že dotknutá osoba nepožiadala o povolenie, a dokonca ani len vopred neinformovala svoj útvar o svojej neprítomnosti.

Služobný postup úradníka

1. Výberové konanie

V už citovanom rozsudku Bennett a i./ÚHVT Súd pre verejnú službu po tom, ako pripomenul, že z judikatúry vyplýva, že v záujme služby sa môžu od uchádzača vo výberovom konaní požadovať konkrétne jazykové vedomosti určitých jazykov Únie, spresnil, že v rámci interného fungovania inštitúcií by úplne pluralitný jazykový systém vyvolal veľké organizačné ťažkosti a bol by ekonomicky náročný. Riadne fungovanie inštitúcií a orgánov Únie, najmä ak predmetný orgán disponuje obmedzenými zdrojmi, môže objektívne odôvodniť obmedzený výber jazykov na vnútornú komunikáciu, a teda jazykov, v ktorých prebiehajú testy výberového konania.

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 17. novembra 2009, Di Prospero/Komisia (F-99/08*), bola pred Súdom pre verejnú službu s odkazom na článok 27 prvý odsek služobného poriadku, ktorý uvádza, že „cieľom prijatia nových úradníkov je zabezpečiť pre orgán služby úradníkov s najvyššou úrovňou spôsobilosti, výkonnosti a bezúhonnosti, prijatých na čo najširšom geografickom základe...“, vznesená námietka protiprávnosti ustanovenia oznámenia o verejnom výberovom konaní, ktoré stanovilo, že sa testy z niekoľkých verejných výberových konaní môžu konať súčasne, a uchádzači sa teda môžu prihlásiť iba do jedného z týchto výberových konaní. Súd pre verejnú službu rozhodol, že toto ustanovenie je nezlučiteľné s uvedeným ustanovením služobného poriadku, a v dôsledku toho zrušil rozhodnutie, ktorým Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) zamietol kandidatúru žalobkyne v jednom z dvoch verejných výberových konaní, do ktorého sa prihlásila.

2. Postupy menovania

Súd pre verejnú službu rozhodoval o skupine troch žalôb podaných žalobcami, ktorí napadli rozhodnutia zamietajúce ich prihlášku na voľné pracovné miesto vedúceho zastúpenia Komisie Európskych spoločností v Aténach. Troma rozsudkami z 2. apríla 2009, Menidiatis/Komisia (F-128/07*), Yannoussis/Komisia (F-143/07) a Kremlis/Komisia (F-129/07), Súd pre verejnú službu vyhovel žalobnému dôvodu žalobcov založenému na protiprávnosti konania o dočasnom preložení, ktoré je upravené v článku 37 prvom odseku písm. a) druhej zarážky služobného poriadku, a napadnuté rozhodnutia zrušil. Konkrétne rozhodol, že „politická a citlivá povaha“ funkcií vykonávaných vedúcimi zastúpenia Komisie nepostačuje ako taká na odôvodnenie použitia dočasného preloženia úradníka k členovi Komisie. Takýto výklad článku 37 prvého odseku písm. a) druhej zarážky služobného poriadku by umožňoval dočasné preloženie k uvedeným členom všetkých úradníkov, ktorí vykonávajú „politické a citlivé“ funkcie v rámci inštitúcie, ktoré zvyčajne prináležia zamestnancom vyššieho riadenia, a zasahoval by tak do samotnej štruktúry európskej verejnej služby, tak ako bola stanovená v článku 35 služobného poriadku, čo by spochybnilo najmä čitateľnosť hierarchických vzťahov.

V rozsudku zo 6. mája 2009, Campos Falos/Rada (F-39/07*), bolo upresnené, že v rámci preskúmania menovacieho postupu nemôže byť kvalifikácia požadovaná v oznámení o voľnom mieste vykladaná nezávisle od opisu náplne práce uvedenej v danom oznámení.

Príjmy a sociálne zabezpečenie úradníkov

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 28. apríla 2009, Balieu-Steinmetz a Noworyta/Parlament (F-115/07), žalobkyne zamestnané v telefónnej ústredni napadli na Súde pre verejnú službu rozhodnutie Parlamentu, ktorým im bola odmietnutá úhrada paušálnej náhrady za prácu nadčas. Žalobkyne uviedli žalobný dôvod založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania a tvrdili, že ich kolegovia, ktorí nastúpili do služby pred 1. májom 2004, túto náhradu naďalej poberajú. Parlament na svoju obranu jednak uviedol judikatúru, podľa ktorej sa nikto nemôže vo svoj prospech dovolávať protiprávnosti, ku ktorej došlo v prospech iného, a jednak skutočnosť, že úhrada paušálnej náhrady kolegom žalobkýň bola protiprávna. Súd pre verejnú službu po tom, ako pripomenul, že iste platí, že nikto sa nemôže dovolávať nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech iného, však dospel k záveru, že v prejednávanej veci Parlament nemohol dostatočne preukázať, že platba paušálnej náhrady za prácu nadčas kolegom žalobkýň nemala právny základ. Súd pre verejnú službu preto zrušil napadnuté rozhodnutie. Pracovné podmienky v telefónnej ústredni Parlamentu boli napokon predmetom rozsudku z 18. mája 2009, De Smedt a i./Parlament (F-66/08), týkajúceho sa v zásade pojmu „práce na zmeny“ v zmysle článku 56a služobného poriadku.

Disciplinárny poriadok

V už citovanom rozsudku Wenig/Komisia bolo upresnené, že súdne preskúmanie v oblasti opodstatnenosti dočasného zbavenia výkonu služby môže byť iba veľmi obmedzené, a to vzhľadom na dočasnú povahu takéhoto opatrenia. Súd pre verejnú službu sa teda musí obmedziť na preskúmanie toho, či sú tvrdenia týkajúce sa závažného pochybenia dostatočne pravdepodobné a či nie sú zjavne neopodstatnené. Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že to tak v prejednávanom prípade bolo.

Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov

1. Prijímanie do zamestnania zmluvných zamestnancov

V rozsudku z 29. septembra 2009, Aparicio a i./Komisia (F-20/08, F-34/08 a F-75/08*), Súd pre verejnú službu, ktorému bol predložený najmä žalobný dôvod založený na protiprávnosti verbálneho a numerického testu stanoveného pri prijímaní zmluvných zamestnancov, konštatoval, že Komisia a EPSO pri výkone svojich právomocí neprekročili v prejednávanom prípade hranice svojej širokej miery voľnej úvahy, keď sa rozhodli usporiadať test verbálneho a numerického uvažovania, ktorému prisúdili vyraďovaciu povahu a ktorému podrobili zmluvných zamestnancov, ktorí už vykonávali svoje funkcie.

2. Rozhodnutie Komisie z 28. apríla 2004 o maximálnej dobe zamestnávania dočasných zamestnancov v službách Komisie

V rozsudku z 29. januára 2009, Petrilli/Komisia (F-98/07, proti ktorému bolo podané odvolanie na Všeobecný súd Európskej únie), bolo uvedené, že orgán nemôže bez toho, aby porušil článok 88 prvý odsek PZOZ, obmedziť všeobecným a neosobným spôsobom, najmä prostredníctvom všeobecných vykonávacích ustanovení alebo interným rozhodnutím všeobecného dosahu, maximálnu možnú dobu zamestnávania zmluvných zamestnancov na základe článku 3b PZOZ, akú stanovil samotný normotvorca. Inštitúcie totiž nemajú právomoc odchyliť sa od výslovného pravidla služobného poriadku alebo uvedeného režimu prostredníctvom vykonávajúceho ustanovenia, ibaže by na to boli výslovne splnomocnené. V prejednávanom prípade Súd pre verejnú službu konštatoval, že rozhodnutie Komisie, ktorým sa obmedzuje celková dĺžka, počas ktorej zamestnanec poskytuje svoje služby, na šesť rokov, je protiprávnym obmedzením pôsobnosti článku 88 prvého

odseku PZOZ, ktorý umožňuje, aby menovací orgán uzatváral a obnovoval zmluvy pomocných zmluvných zamestnancov na maximálnu dobu troch rokov. V tomto smere vychádzal z konštatovania, že pomocný zmluvný zamestnanec mohol byť už skôr zamestnaný z iného titulu počas obdobia, ktoré skracuje v dôsledku nadobudnutia účinnosti napadnutého rozhodnutia dobu, počas ktorej smie byť za bežných okolností zamestnaný, na menej ako tri roky.

3. *Pomocní zmluvní zamestnanci*

V už citovanom rozsudku Adjemian a i./Komisia bolo rozhodnuté, že každé pracovné miesto pomocného zmluvného zamestnanca má slúžiť na zabezpečenie dočasných alebo občasných potrieb. V rámci efektívnej správy je pre každé generálne riaditeľstvo nevyhnutné, že sa takéto potreby opakujú, najmä z toho dôvodu, že úradníci nie sú k dispozícii, z dôvodu nárastu práce vplyvom okolností alebo potreby obrátiť sa príležitostne na kvalifikované alebo špecializované osoby. Tieto okolnosti predstavujú objektívne dôvody, ktoré odôvodňujú tak obmedzenú dobu trvania zmlúv pomocných zmluvných zamestnancov, ako aj predĺženie ich zmlúv, ak je to potrebné.

4. *Pomocní zamestnanci po dobu zasadnutia Parlamentu*

V už citovanom rozsudku Aayhan a i./Parlament Súd pre verejnú službu rozhodol po tom, ako vyložil článok 78 PZOZ vzhľadom na rámcovú dohodu o práci na dobu určitú, uzatvorenú 18. marca 1999, ktorá sa nachádza v prílohe smernice 1999/70 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, že nárazové a značne zvýšené potreby v oblasti ľudských zdrojov iba počas doby trvania zasadnutia Parlamentu predstavujú „objektívne dôvody“ v zmysle doľožky 5 bodu 1 písm. a) uvedenej rámcovej dohody, ktoré môžu odôvodniť využitie mechanizmu opätovne uzatváraných zmlúv pomocných zamestnancov na dobu určitú, obnovovaných pri príležitosti konania každého parlamentného zasadnutia, aké sú uvedené v článku 78 PZOZ, až do 1. januára 2007. Hoci totiž tieto potreby boli predvídateľné, nárast činnosti nebol trvalý a stály.

III. **Trovy konania a súdne výdavky**

1. *Určenie výšky trov konania*

V uznesení z 10. novembra 2009, X/Parlament (F-14/08 DEP), Súd pre verejnú službu vyhovel návrhu žalobcu, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť úroky z omeškania zo sumy trov konania, ktorú mal uhradiť, a to odo dňa vyhlásenia uznesenia o určení výšky trov konania, pričom uplatniteľná úroková sadzba sa vypočíta na základe sadzieb stanovených Európskou centrálnou bankou pre hlavné finančné operácie uplatniteľné v priebehu dotknutého obdobia, zvýšených o dva body, pokiaľ nebude vyššia než sadzba, ktorú požaduje žalobca.

2. *Súdne výdavky*

V uznesení zo 7. októbra 2009, Marcuccio/Komisia (F-3/08), Súd pre verejnú službu po prvýkrát použil článok 94 svojho rokovacieho poriadku, ktorý stanovuje, že ak Súdu pre verejnú službu vzniknú výdavky, ktorým bolo možné predísť, najmä ak žaloba predstavuje zjavné zneužitie práva, môže Súd pre verejnú službu zaviazat účastníka konania, ktorý ich spôsobil, aby ich uhradil celkom alebo čiastočne, pričom výška tejto úhrady nesmie prekročiť sumu 2 000 eur.

Je potrebné poznamenať, že vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 30. novembra 2009, Voslamber/Komisia (F-86/08), bol Súdu pre verejnú službu predložený návrh žalovanej inštitúcie, aby bol žalobca zaviazaný na náhradu časti súdnych výdavkov na základe článku 94 rokovacieho poriadku.

Súd pre verejnú službu vyhlásil uvedený návrh za neprípustný a spresnil, že možnosť stanovená uvedeným ustanovením patrí do jeho vlastnej právomoci.

IV. Konania o nariadení predbežného opatrenia

Jediné uznesenie o nariadení predbežného opatrenia vydané v roku 2009, ktoré stojí za spomenutie, je uznesenie predsedu Súdu pre verejnú službu (uznesenie z 18. decembra 2009, U/Parlament, F-92/09 R), a to z dôvodu, že sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení týmto uznesením po prvýkrát nariadil odklad vykonateľnosti rozhodnutia inštitúcie. V prejednávanom prípade bol žalobca prepustený postupom stanoveným v článku 51 služobného poriadku, ktorý sa týka prípadu nespôsobilosti úradníkov, a žiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia o svojom prepustení. Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa naliehavosti, predseda Súdu pre verejnú službu konštatoval, že žalobca nedisponoval peňažnou sumou, ktorá by mu za bežných okolností umožnila znášať všetky výdavky potrebné na uspokojenie jeho základných potrieb až do doby, keď bude rozhodnuté vo veci samej. Vnútroštátne orgány štátu žalobcu mu totiž odmietli priznať podporu v nezamestnanosti a okrem toho nebolo pravdepodobné, že by žalobca bol schopný rýchlo si nájsť nové zamestnanie, s ohľadom na poruchy osobnosti, ktoré sa u neho zjavne prejavovali. Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa *fumus boni iuris*, predseda Súdu pre verejnú službu konštatoval, že bolo *prima facie* zrejmé, že žalovaná inštitúcia, pokiaľ ide o žalobcu, nepodnikla všetky kroky, ktoré jej vyplývali z jej povinnosti konať s náležitou starostlivosťou, aby tak rozptýlila pochybnosti o možnej súvislosti medzi ťažkosťami v zamestnaní dotknutej osoby a stavom jej duševného zdravia. Napokon, pokiaľ ide o zváženie dotknutých záujmov, predseda Súdu pre verejnú službu konštatoval, že aj keby obnovenie pracovného pomeru žalobcu mohlo mať negatívny vplyv na organizáciu útvarov Parlamentu, prísluší Parlamentu, aby posúdil možnosť výzvy na nástup na dovolenku na základe článku 59 ods. 5 služobného poriadku.

B – Zloženie Súdu pre verejnú službu

(Protokolárny poriadok k 7. októbru 2009)

Zľava doprava:

sudcovia S. Van Raepenbusch a H. Kreppel; predseda komory H. Tagaras; predseda Súdu pre verejnú službu P. Mahoney; predseda komory S. Gervasoni; sudkyne I. Boruta a M. I. Rofes i Pujol; tajomníčka W. Hakenberg.

1. Členovia Súdu pre verejnú službu

(podľa dátumu nástupu do funkcie)

Paul J. Mahoney

Narodený v roku 1946; štúdiá práva (Master of Arts, univerzita v Oxforde, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); vyučujúci na University College London (1967 – 1973); barrister (Londýn, 1972 – 1974); referent, hlavný referent na Európskom súde pre ľudské práva (1974 – 1990); hosťujúci profesor práva na univerzite v Saskatchewane, Saskatoon, Kanada (1988); vedúci personálneho oddelenia Rady Európy (1990 – 1993); vedúci sekcie (1993 – 1995), zástupca tajomníka (1995 – 2001), tajomník Európskeho súdu pre ľudské práva (2001 – september 2005); predseda Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Horstpeter Kreppel

Narodený v roku 1945; univerzitné štúdiá v Berlíne, Mníchove, vo Frankfurte nad Mohanom (1966 – 1972); prvá štátna skúška (1972); justičný čakatel' vo Frankfurte nad Mohanom (1972 – 1973 a 1974 – 1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973 – 1974); druhá štátna skúška (Frankfurt nad Mohanom, 1976); zamestnanec Spolkového úradu práce a advokát (1976); sudca pracovnoprávneho súdu (spolková krajina Hessensko, 1977 – 1993); vyučujúci na Fachhochschule für Sozialarbeit vo Frankfurte nad Mohanom a na Verwaltungsfachhochschule vo Wiesbadene (1979 – 1990); národný expert v právnom servise Komisie Európskych spoločenstiev (1993 – 1996 a 2001 – 2005); ataše pre sociálne záležitosti na zastupiteľskom úrade Spolkovej republiky Nemecko v Madride (1996 – 2001); sudca pracovnoprávneho súdu vo Frankfurte nad Mohanom (február – september 2005); sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Irena Boruta

Narodená v roku 1950; diplom z práva na univerzite vo Wroclawe (1972), doktorka práv (Łodz 1982); advokátka zapísaná v Advokátskej komore Poľskej republiky (od roku 1977); hosťujúca vedecká pracovníčka (univerzita v Paríži X, 1987 – 1988; univerzita v Nantes, 1993 – 1994); expertka „Solidarnosc“ (1995 – 2000); profesorka pracovného práva a európskeho práva sociálneho zabezpečenia na univerzite v Łodz (1997 – 1998 a 2001 – 2005), profesorka na Vyššej škole obchodu vo Varšave (2002), profesorka pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia na univerzite Kardinála Stefana Wyszyńskiego vo Varšave (2002 – 2005); štátna tajomníčka ministra práce a sociálnych vecí (1998 – 2001); členka rokovacieho výboru pre pristúpenie Poľskej republiky k Európskej únii (1998 – 2001); zástupkyňa poľskej vlády v Medzinárodnej organizácii práce (1998 – 2001); autorka viacerých publikácií o pracovnom práve a európskom práve sociálneho zabezpečenia; sudkyňa Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Heikki Kanninen

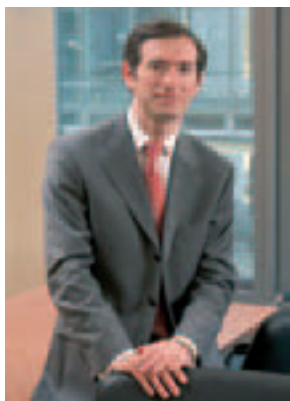
Narodený v roku 1952; diplom na Škole vyšších obchodných štúdií v Helsinkách a na právnickej fakulte univerzity v Helsinkách; súdny referendár na Najvyššom správnom súde Fínska; generálny tajomník výboru pre reformu právnej ochrany vo verejnej správe; hlavný referent na Najvyššom správnom súde; generálny tajomník výboru pre reformu správnych sporov, poradca na riaditeľstve pre legislatívu na ministerstve spravodlivosti; zástupca tajomníka Súdneho dvora EZVO; súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločností; sudca na Najvyššom správnom súde (1998 – 2005); člen odvolacej komisie pre utečencov; podpredseda výboru pre rozvoj fínskych súdnych orgánov; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005 do 6. októbra 2009.

Haris Tagaras

Narodený v roku 1955; diplom z práva (univerzita v Solúne, 1977); osobitný diplom z európskeho práva (Inštitút európskych štúdií Slobodnej univerzity v Bruseli, 1980); doktor práv (univerzita v Solúne, 1984); právnik prekladateľ na Rade Európskych spoločností (1980 – 1982); vedecký pracovník v stredisku medzinárodného a európskeho hospodárskeho práva v Solúne (1982 – 1984); referent na Súdnom dvore Európskych spoločností a v Komisii Európskych spoločností (1986 – 1990); profesor práva Spoločenstva, medzinárodného súkromného práva a ľudských práv na univerzite Panteion v Aténach (od roku 1990); externý spolupracovník pre európske záležitosti na ministerstve spravodlivosti a člen Stáleho výboru pre Luganský dohovor (1991 – 2004); člen Národnej komisie pre hospodársku súťaž (1999 – 2005); člen Národnej komisie pre telekomunikácie a pošty (2000 – 2002); člen advokátskej komory v Solúne, advokát pred Kasačným súdom; zakladajúci člen Únie európskych advokátov (UAE); pridružený člen Medzinárodnej akadémie porovnávacieho práva; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Sean Van Raepenbusch

Narodený v roku 1956; diplom z práva (slobodná univerzita v Bruseli, 1979); osobitný diplom z medzinárodného práva (Brusel, 1980); doktor práv (1989); zodpovedný pracovník za právne oddelenie Sociétés anonymes du canal et des installations maritimes v Bruseli (1979 – 1984); úradník Komisie Európskych spoločností (generálne riaditeľstvo pre sociálne veci, 1984 – 1988); člen právneho servisu Komisie Európskych spoločností (1988 – 1994); súdny referendár Súdneho dvora Európskych spoločností (1994 – 2005); vyučujúci v univerzitnom stredisku v Charleroi (medzinárodné a európske právo sociálneho zabezpečenia, 1989 – 1991), na univerzite v Mons-Hainaut (európske právo, 1991 – 1997), na univerzite v Liège (právo európskej verejnej služby, 1989 – 1991; inštitucionálne právo Európskej únie, 1995 – 2005; európske právo sociálneho zabezpečenia, 2004 – 2005); autor viacerých publikácií v oblasti európskeho práva sociálneho zabezpečenia a ústavného práva Európskej únie; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Stéphane Gervasoni

Narodený v roku 1967; diplom získaný na Inštitúte politických vied v Grenobli (1988) a na École nationale d'administration (1993); člen Conseil d'Etat (oddelenie súdnych sporov, 1993 – 1997, oddelenie pre sociálne záležitosti, 1996 – 1997); „maître des requêtes“ (1996 – 2008); štátny poradca (od roku 2008); prednášajúci na Inštitúte politických vied v Paríži (1993 – 1995); prokurátor (commissaire du gouvernement) pred osobitnou dôchodkovou kasačnou komisiou (1994 – 1996); právny poradca ministerstva pre verejnú službu a mesta Paríž (1995 – 1997); generálny tajomník na prefektúre departementu Yonne, „sous-préfet“ okrsku v Auxerre (1997 – 1999); generálny tajomník prefektúry departementu Savojsko, „sous-préfet“ okrsku Chambéry (1999 – 2001); súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločností (september 2001 – september 2005); riadny člen odvolacej komisie NATO (2001 – 2005); sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Maria Isabel Rofes i Pujol

Narodená v roku 1956; štúdium práva (licenciatura en derecho, univerzita v Barcelone, 1981); špecializácia na medzinárodný obchod (Mexiko, 1983); štúdium európskej integrácie (obchodná komora v Barcelone, 1985) a práva Spoločenstva (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986); úradníčka v Generalitat de Catalunya (členka právneho oddelenia ministerstva priemyslu a energetiky, apríl 1984 – august 1986); členka advokátskej komory v Barcelone (1985 – 1987); úradníčka, neskôr hlavná úradníčka oddelenia výskumu a dokumentácie Súdneho dvora Európskych spoločností (1986 – 1994); referendárka Súdneho dvora (kabinet generálneho advokáta Ruiz-Jaraba Colomera, január 1995 – apríl 2004; kabinet sudcu Lõhmusa, máj 2004 – august 2009); vyučujúca v oblasti sporového konania Spoločenstva na právnickej fakulte Universitat Autònoma de Barcelona (1993 – 2000); autorka mnohých publikácií a prednášok v oblasti európskeho sociálneho práva; členka odvolacieho senátu Úradu spoločnosti pre odrody rastlín (2006 – 2009); sudkyňa Súdu pre verejnú službu od 7. októbra 2009.

Waltraud Hakenberg

Narodená v roku 1955; štúdium práva v Ratisbonne a Ženeve (1974 – 1979); prvá štátna skúška (1979); postgraduálne štúdium práva Spoločenstva na Collège d'Europe v Bruggách (1979 – 1980); justičná čakatelka v Ratisbonne (1980 – 1983); doktorka práv (1982); druhá štátna skúška (1983); advokátka v Mníchove a Paríži (1983 – 1989); úradníčka Súdneho dvora Európskych spoločností (1990 – 2005); súdna referendárka na Súdnom dvore Európskych spoločností (kancelária sudcu Janna, 1995 – 2005); vyučovanie na viacerých univerzitách v Nemecku, Rakúsku, vo Švajčiarsku a v Rusku; čestná profesorka na univerzite Sarre (od roku 1999); členka rôznych výborov, združení a právnych komisií; autorka početných publikácií v oblasti práva a sporov Spoločenstva; tajomníčka Súdu pre verejnú službu od 30. novembra 2005.

2. Zmeny v zložení Súdu pre verejnú službu v roku 2009

Slávnostné zasadnutie zo 6. októbra 2009

Rozhodnutím z 9. júna 2009 bola v nadväznosti na odstúpenie Heikkiho Kanninena za sudkyňu Súdu pre verejnú službu Európskej únie vymenovaná Maria Isabel Rofes i Pujol na obdobie od 1. septembra 2009 do 31. augusta 2015.

3. Protokolárny poriadok

od 1. januára do 6. októbra 2009

pán P. MAHONEY,
predseda Súdu pre verejnú službu
pán H. KANNINEN, predseda komory
pán S. GERVASONI, predseda komory
pán H. KREPPEL, sudca
pani I. BORUTA, sudkyňa
pán H. TAGARAS, sudca
pán S. VAN RAEPENBUSCH, sudca

pani W. HAKENBERG, tajomníčka

od 7. októbra 2009 do 31. decembra 2009

pán P. MAHONEY,
predseda Súdu pre verejnú službu
pán H. TAGARAS, predseda komory
pán S. GERVASONI, predseda komory
pán H. KREPPEL, sudca
pani I. BORUTA, sudkyňa
pán S. VAN RAEPENBUSCH, sudca
pani M. I. ROFES i PUJOL, sudkyňa

pani W. HAKENBERG, tajomníčka

4. Bývalý člen Súdu pre verejnú službu

Kanninen Heikki (2005 – 2009)

C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu

Všeobecná činnosť Súdu pre verejnú službu

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2009)

Začaté konania

2. Percentuálny podiel na počte vecí rozdelených podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2005 – 2009)
3. Jazyk konania (2005 – 2009)

Skončené konania

4. Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2009)
5. Význam rozhodnutia (2009)
6. Vydané uznesenia o nariadení predbežného opatrenia – Význam rozhodnutia (2006 – 2009)
7. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2009)

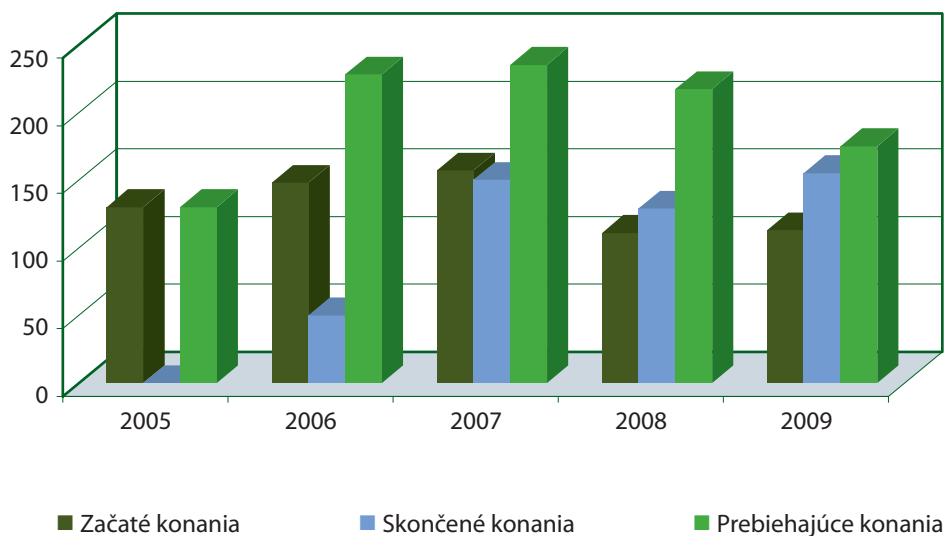
Prebiehajúce konania k 31. decembru

8. Rozhodovacie zloženie (2006 – 2009)
9. Počet žalobcov (2009)

Rôzne

10. Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Všeobecný súd (2006 – 2009)
11. Výsledky odvolaní podaných na Všeobecný súd (2006 – 2009)

1. Činnosť Súdu pre verejnú službu vo všeobecnosti Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2009)

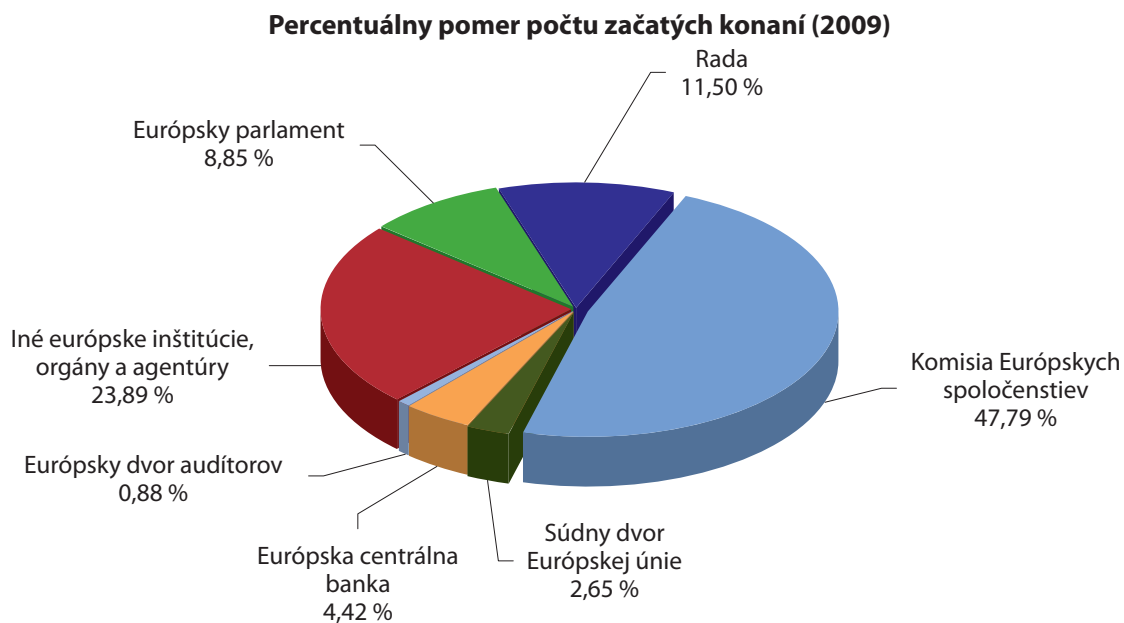
	2005	2006	2007	2008	2009
Začaté konania	130	148	157	111	113
Skončené konania	-	50	150	129	155 ¹
Prebiehajúce konania	130	228	235	217	175 ²

Uvedené číselné údaje (približné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

¹ Z toho 32 vecí skončených v dôsledku vydania rozsudku z 22. decembra 2008 vo veci C-443/07 P, Centeno Mediavilla a i./Komisia (18 vecí je ešte v konaní).

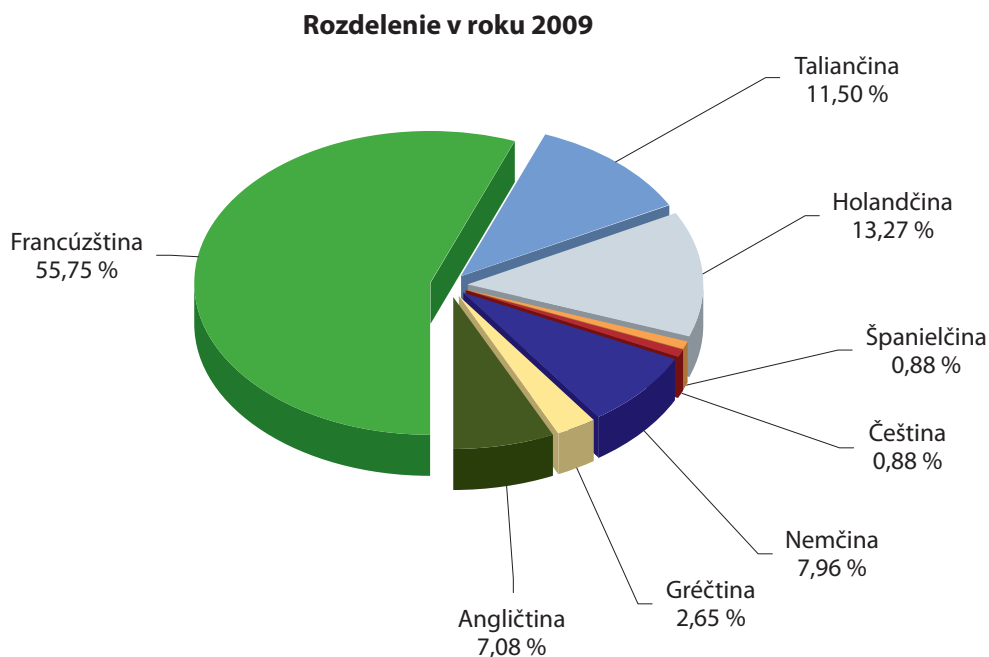
² Z toho 9 prerušených konaní.

2. *Začaté konania – Percentuálny pomer počtu vecí podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2005 – 2009)*

	2005	2006	2007	2008	2009
Európsky parlament	7,69 %	7,14 %	13,38 %	14,41 %	8,85 %
Rada	6,92 %	6,07 %	3,82 %	4,50 %	11,50 %
Komisia Európskych spoločenstiev	77,69 %	75,00 %	50,96 %	54,95 %	47,79 %
Súdny dvor Európskej únie	2,31 %	3,57 %	3,82 %	-	2,65 %
Európska centrálna banka	2,31 %	1,07 %	1,27 %	2,70 %	4,42 %
Európsky dvor audítorov	0,77 %	1,79 %	1,91 %	5,41 %	0,88 %
Iné európske inštitúcie, orgány a agentúry	2,31 %	5,36 %	24,84 %	18,02 %	23,89 %
Spolu	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

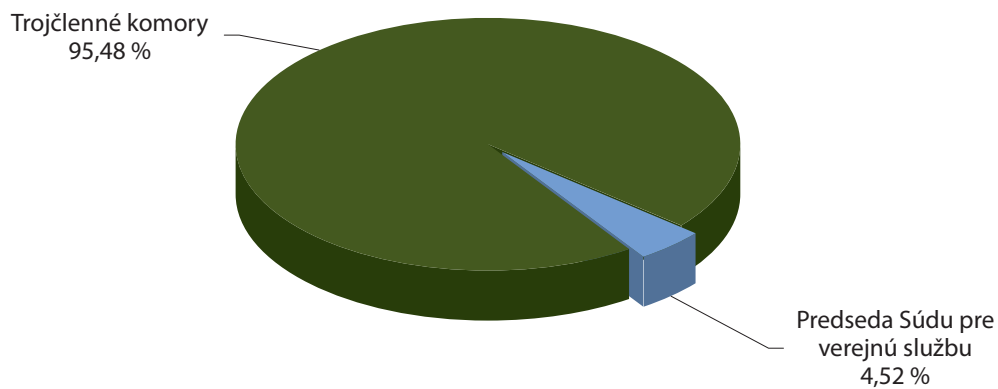
3. Začaté konania – Jazyk konania (2005 – 2009)

Jazyk konania	2005	2006	2007	2008	2009
Bulharčina	-	-	2	-	-
Španielčina	1	1	2	1	1
Čeština	-	-	-	-	1
Dánčina	1	-	-	-	-
Nemčina	3	2	17	10	9
Gréčtina	2	3	2	3	3
Angličtina	5	8	8	5	8
Francúzština	113	113	102	73	63
Taliančina	4	10	17	6	13
Litovčina	-	-	2	2	-
Maďarčina	-	2	1	1	-
Holandčina	1	7	3	8	15
Poľština	-	-	-	1	-
Portugalčina	-	-	-	1	-
Rumunčina	-	-	1	-	-
Slovinčina	-	1	-	-	-
Fínčina	-	1	-	-	-
Spolu	130	148	157	111	113

Jazyk konania predstavuje jazyk, v ktorom bola podaná žaloba, a nie materinský jazyk alebo národnosť žalobcu.

4. *Skončené konania – Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2009)*

	Rozsudky	Uznesenia, ktorými sa konanie končí ¹	Iné skončenia	Spolu
Plénium	-	-	-	-
Predseda Súdu pre verejnú službu	-	7	-	7
Trojčlenné komory	73	75	-	148
Samosudca	-	-	-	-
	73	82	-	155

¹ Z toho 2 veci boli skončené urovnaním sporu zmierom.

5. Skončené konania – Výsledok rozhodnutia (2009)

	Rozsudky			Uznesenia				Spolu
	Žaloby, ktorým sa vyhovel v celom rozsahu	Žaloby, ktorým sa čiastočne vyhovel	Žaloby zamietnuté v celom rozsahu, zastavenie konania	Žaloby/Návrhy [zjavne] nepripustné alebo nedôvodné	Urovnania sporu zmierom po zásahu Súdu pre verejnú službu	Výmazy z iného dôvodu, zastavenie konania alebo postúpenie	Návrhy, ktorým sa vyhovel v plnom rozsahu alebo čiastočne (osobitné konania)	
Pridelenie/Zmena miesta pridelenia	-	-	-	-	-	-	-	-
Výberové konania	1	1	6	1	-	2	-	11
Pracovné podmienky/Dovolenka	-	-	1	1	-	-	-	2
Hodnotenie/Povýšenie	7	2	11	2	1	1	-	24
Starobné dôchodky a invalidné dôchodky	-	-	4	3	-	1	-	8
Disciplinárne konania	1	1	-	-	-	-	-	2
Prijímanie do zamestnania/Vymeno- vanie/Zaradenie do platovej triedy	4	1	12	3	-	34	-	54
Odmena a príspevky	2	2	3	1	1	4	-	13
Výpoveď podaná zamestnancom	1	1	3	-	-	-	-	5
Sociálne zabezpečenie/Choroba z po- volania/Pracovné úrazy	-	1	2	6	-	1	-	10
Iné	-	1	5	14	-	1	5	26
Spolu	16	10	47	31	2	44	5	155

6. Prijaté uznesenia o nariadení predbežného opatrenia – Výsledok rozhodnutia (2006 – 2009)

Počet uznesení o nariadení predbežného opatrenia		Výsledok rozhodnutia	
		Úplné alebo čiastočné pripustenie	Zamietnutie
2006	2	-	2
2007	4	-	4
2008	4	-	4
2009	1	1	-
Spolu	11	1	10

7. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2009)

Rozsudky		Celková dĺžka konania	Dĺžka konania bez prípadnej doby, počas ktorej je konanie prerušené
		Priemerná dĺžka trvania	Priemerná dĺžka trvania
Konania začaté na Súde pre verejnú službu	70	17,7	17,5
Konania pôvodne začaté na Súde prvého stupňa ¹	3	51,3	44,8
Spolu	73	19,1	18,6

Uznesenia		Celková dĺžka konania	Dĺžka konania bez prípadnej doby, počas ktorej je konanie prerušené
		Priemerná dĺžka trvania	Priemerná dĺžka trvania
Konania začaté na Súde pre verejnú službu	60	14,1	10,2
Konania pôvodne začaté na Súde prvého stupňa ¹	21	48,2	16,9
Spolu	81	22,9	11,9

SPOLU CELKOM	155	21,2	15,1
--------------	-----	------	------

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

¹ Po začatí činnosti Súdu pre verejnú službu mu Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí.

8. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2006 – 2009)*

	2006	2007	2008	2009
Plénum	6	3	5	6
Predseda Súdu pre verejnú službu	4	2	2	1
Trojčlenné komory	207	205	199	160
Samosudca	-	-	-	-
Dosiaľ nepridelené veci	11	25	11	8
Spolu	228	235	217	175

9. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Počet žalobcov (2009)

Desať prebiehajúcich konaní s najväčším počtom žalobcov v jednej veci

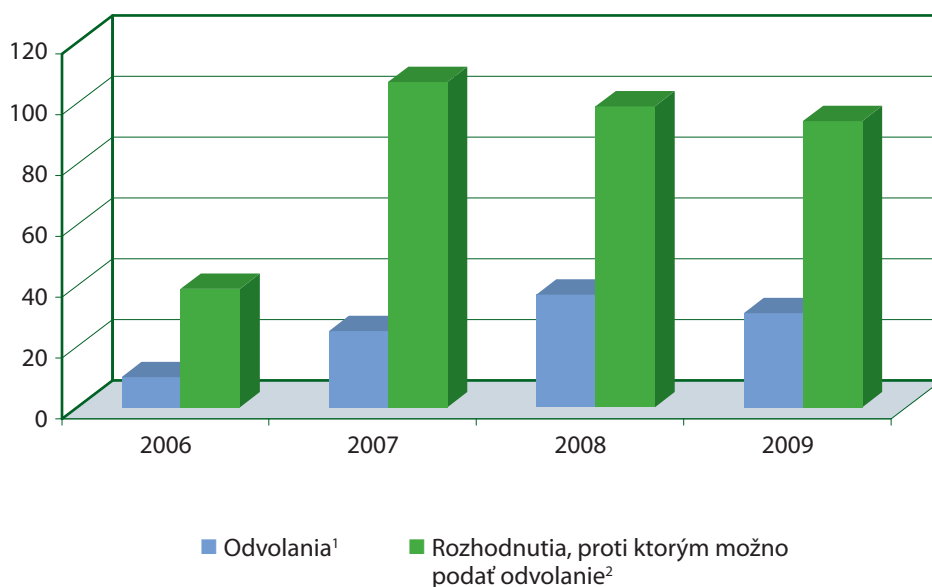
Počet žalobcov vo veci	Oblasti
114	Služobný poriadok – Použitie iného právneho statusu ako statusu dočasných zamestnancov – Náhrada vzniknutej majetkovej ujmy
59	Služobný poriadok – Povýšenie – Povýšovanie za rok 2005 – Dodatočné platové triedy stanovené novým služobným poriadkom
20	Služobný poriadok – Preradenie – Kandidáti zapísaní na zoznam úspešných uchádzačov vnútorného výberového konania na postup do kategórie pred nadobudnutím platnosti nového služobného poriadku – Rozhodnutie o zaradení do platovej triedy na základe menej vhodných podmienok – Prechodné ustanovenia prílohy XIII služobného poriadku – Strata bodov na povýšenie
14	Služobný poriadok – Zmluvný zamestnanec – Ustanovenie o skončení zmluvy v prípade, že zamestnanec nie je zapísaný na zozname úspešných uchádzačov výberového konania – Vypovedanie zmluvy zamestnanca
13	Služobný poriadok – Pomocný zamestnanec – Dočasný zamestnanec – Podmienky prijatia – Doba trvania zmluvy
13	Služobný poriadok – Preradenie do inej platovej triedy po nadobudnutí platnosti nového služobného poriadku – Prechodné ustanovenia prílohy XIII služobného poriadku
10	Služobný poriadok – Zmluvný zamestnanec – Dočasný zamestnanec – Podmienky prijatia – Doba trvania zmluvy
10	Služobný poriadok – Vymenovanie – Právnicki lingvisti zapísaní do zoznamu úspešných uchádzačov pred nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku – Diskriminácia v porovnaní s právnikmi lingvistami prijatými inými inštitúciami
6	Služobný poriadok – Povýšovanie za rok 2005 – Protiprávnosť článku 2 prílohy XIII služobného poriadku – Dodatočné platové triedy stanovené novým služobným poriadkom
6	Služobný poriadok – Preradenie – Kandidáti zapísaní na zoznam úspešných uchádzačov vnútorného výberového konania pred nadobudnutím platnosti nového služobného poriadku – Zaradenie do platovej triedy na základe menej výhodných podmienok – Prechodné ustanovenia prílohy XIII služobného poriadku – Strata bodov na povýšenie

Výraz „služobný poriadok“ označuje Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.

Celkový počet žalobcov vo všetkých prebiehajúcich konaniach

	Celkový počet žalobcov	Celkový počet prebiehajúcich konaní
2006	1 652	228
2007	1 267	235
2008	1 161	217
2009	461	175

10. Rôzne – Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Všeobecný súd (2006 – 2009)

	Odvolania¹	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie²	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie³	Percentuálny podiel odvolaní, vrátane urovnaní sporu zmierom⁴
2006	10	39	25,64 %	22,22 %
2007	25	107	23,36 %	21,93 %
2008	37	99	37,37 %	34,91 %
2009	31	94	32,98 %	32,29 %

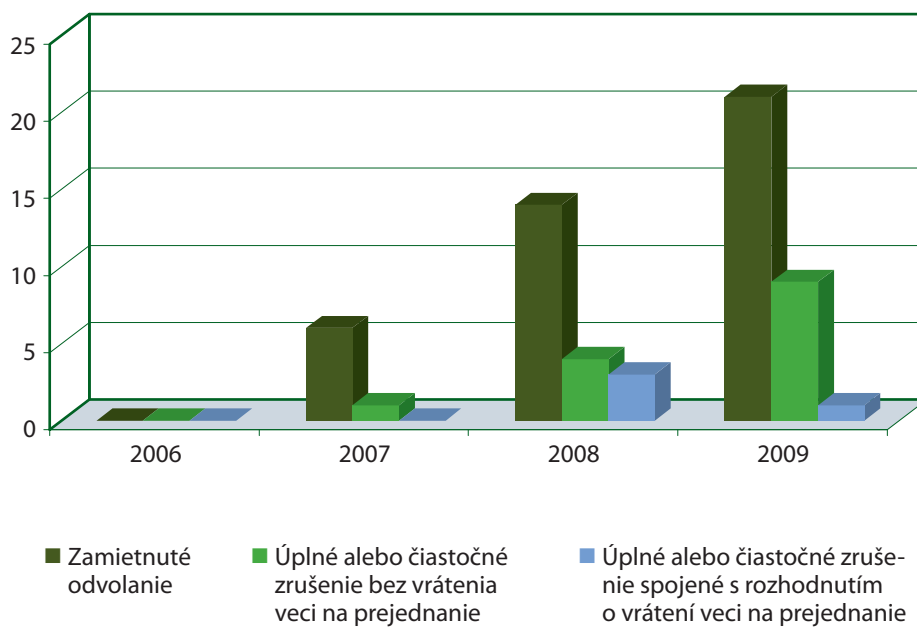
¹ Rozhodnutia, proti ktorým podali odvolanie viacerí účastníci konania, sa počítajú len jedenkrát. V roku 2007 sa to týkalo dvoch rozhodnutí, proti každému z nich boli podané dve odvolania.

² Rozsudky, uznesenia vyhlasujúce žalobu za neprípustnú, zjavne neprípustnú alebo zjavne nedôvodnú, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, zastavení konania, zamietnutí vedľajšieho účastníctva, ktoré boli vyhlásené alebo vydané počas sledovaného roka.

³ Toto percentuálne vyjadrenie nemusí v danom roku zodpovedať rozhodnutiam, proti ktorým môže byť podané odvolanie, ktoré boli vydané v sledovanom roku, vzhľadom na to, že lehota na podanie odvolania môže spadať do dvoch kalendárnych rokov.

⁴ Súd pre verejnú službu sa usiluje v súlade s výzvou normotvorcu podporovať urovanie sporu zmierom. Každý rok je takto ukončený určitý počet vecí. V týchto veciach nedochádza k vydaniu „rozhodnutí, proti ktorým je možné podať odvolanie“, na základe ktorých sa zvyčajne stanovuje „percentuálny podiel odvolaní“ vo výročnej správe, najmä pokiaľ ide o Súdny dvor a Všeobecný súd. Pritom vzhľadom na to, že „percentuálny podiel“ možno považovať za ukazovateľ „miery spochybňovania“ rozhodnutí daného súdu, by tento podiel odzrkadľoval situáciu lepšie, keby sa pri jeho výpočte zohľadnili nielen rozhodnutia, proti ktorým je možné podať odvolanie, ale aj tie, proti ktorým ho nie je možné podať práve preto, že nimi bol urovaný spor zmierom. V tomto stĺpci je uvedený výsledok tohto výpočtu.

11. Rôzne – Výsledky odvolaní na Všeobecnom súde (2006 – 2009)

	2006	2007	2008	2009
Zamietnuté odvolanie	-	6	14	21
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	-	1	4	9
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	-	-	3	1
Spolu	-	7	21	31

Kapitola IV

Pracovné stretnutia a návštevy

A – Oficiálne návštevy a udalosti na Súdnom dvore, Všeobecnom súde a Súde pre verejnú službu

Súdny dvor

15. januára	M. Pröhl, generálna riaditeľka Európskeho inštitútu verejnej správy
22. januára	Jeho Excelencia R. Aryasinha, veľvyslanec Srí Lanky v Belgicku a Luxembursku
26. januára	O. Scholz, spolkový minister práce a sociálnych vecí Spolkovej republiky Nemecko, a F. Biltgen, minister práce a zamestnanosti Luxemburského veľkovevodstva
3. februára	Delegácia parlamentu Švédskeho kráľovstva
4. februára	G. Napolitano, prezident Talianskej republiky
12. marca	H.-G. Pöttering, predseda Európskeho parlamentu
16. a 17. marca	Delegácia výboru pre právne záležitosti cyperského parlamentu
19. marca	T. Băsescu, prezident Rumunska, ktorého sprevádzali E. Boc, predseda vlády, a G. Poge, minister financií
23. marca	Jeho Excelencia M. Benzo, veľvyslanec Španielskeho kráľovstva v Luxemburskom veľkovevodstve
30. a 31. marca	Sympóziu „Úvahy o prejudiciálnom konaní“. Stretnutie s predsedami ústavných a najvyšších súdov členských štátov Európskej únie
30. marca	Výstava „Justičné paláce v Európe“
20. apríla	Delegácia Deutschen Bundestag
27. apríla	Podpísanie správnej dohody medzi Súdny dvorom a Španielskym kráľovstvom o používaní úradných jazykov iných ako kastília
28. apríla	Delegácia Výboru pre záležitosti Európskej únie Senátu Parlamentu Českej republiky
29. apríla	C. Bandion-Ortner, ministerka spravodlivosti Rakúskej republiky
4. mája	S.-H. Song, predseda Medzinárodného trestného súdu
8. júna	N.-L. Arold, profesorka na Inštitúte Raula Wallenberga vo Švédsku
15. júna	Valné zhromaždenie Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie
29. júna	Jej Excelencia A. A. Asya, veľvyslankyňa Tureckej republiky v Luxemburskom veľkovevodstve
30. júna a 1. júla	Delegácia Najvyššieho správneho súdu v Bulharsku
17. septembra	L. Romero Requena, generálny riaditeľ právnej služby Európskej komisie
28. a 29. septembra	Delegácia Najvyššieho súdu Čínskej ľudovej republiky
19. a 20. októbra	Delegácia Kasačného súdu Bulharskej republiky
26. októbra	A. Vosskuhle, podpredseda Ústavného súdu Spolkovej republiky Nemecko
29. a 30. októbra	Konferencia prvých predsedov odvolacích súdov Francúzskej republiky
16. a 17. novembra	Stretnutie sudcov členských štátov (Česká republika, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Maďarsko, Malta, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko, Švédsko)
7. a 8. decembra	„Luxemburger Expertenforum“

Všeobecný súd

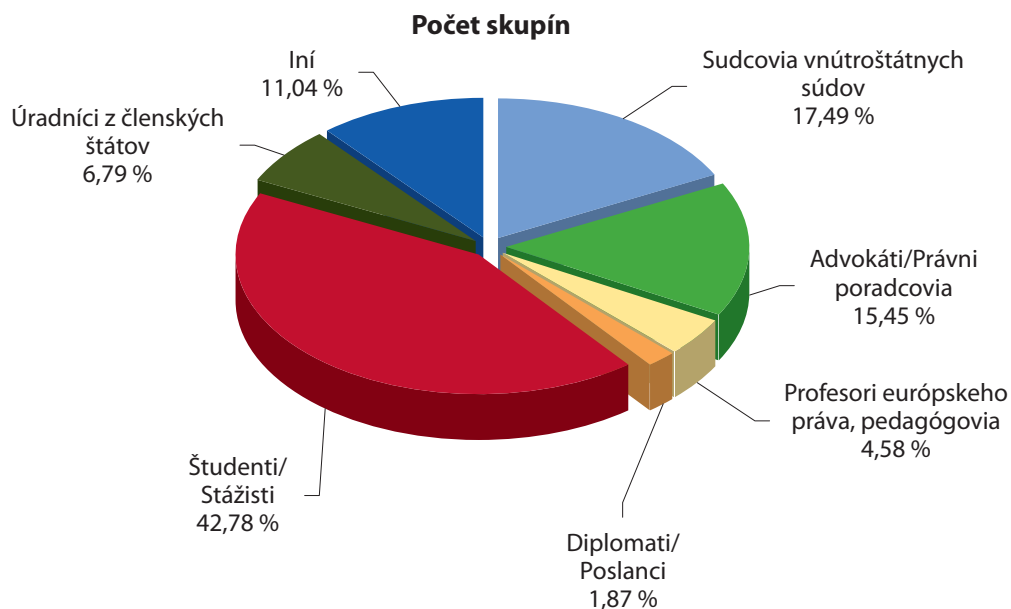
12. marca	H.-G. Pöttering, predseda Európskeho parlamentu
6. mája	Delegácia Rady európskych advokátskych komôr (CCBE)
29. júna	Jej Excelencia A. A. Asya, veľvyslankyňa Tureckej republiky v Luxemburskom veľkoveľkovoľvodstve
25. septembra	Kolokvium pri príležitosti 20. výročia vzniku Súdu prvého stupňa: „Už 20 rokov k horizontu 2020 – Budovanie Súdu prvého stupňa zajtrajška na pevných 20-ročných základoch“
28. a 29. septembra	Delegácia Najvyššieho súdu Číny

Súd pre verejnú službu

19. marca	Návšteva, ktorú vykonala M. De Sola Domingo, hlavná poradkyňa služby Európskej komisie pre urovnávanie sporov
21. apríla	Návšteva, ktorú vykonala C.-F. Durand, generálna riaditeľka právnej služby Európskej komisie
18. a 19. novembra	Návšteva z kancelárie Súdu pre administratívne spory Organizácie spojených národov
7. decembra	Návšteva sudcov a tajomníkov Súdu pre administratívne spory Organizácie spojených národov

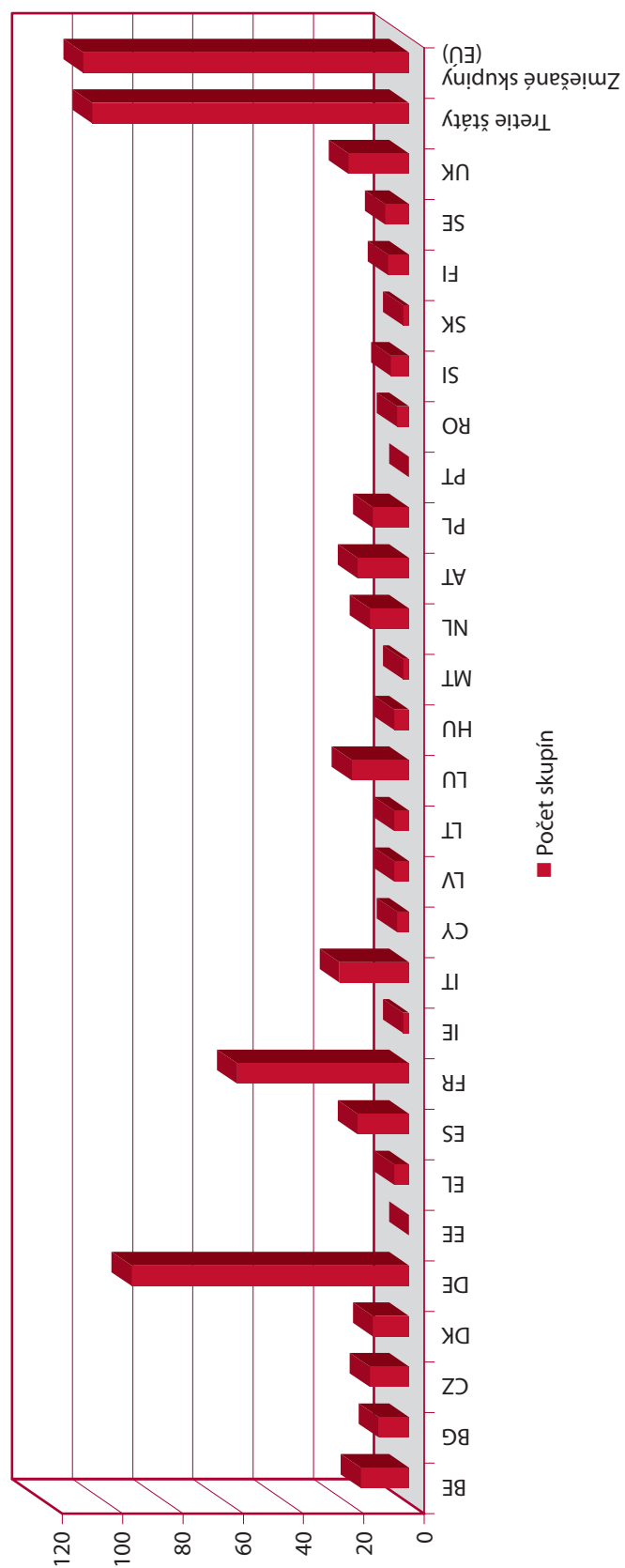
B – Študijné návštevy

1. Rozdelenie podľa skupín

	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu
Počet skupín	103	91	27	11	252	40	65	589

2. Študijné návštevy – Rozdelenie podľa členských štátov (2009)

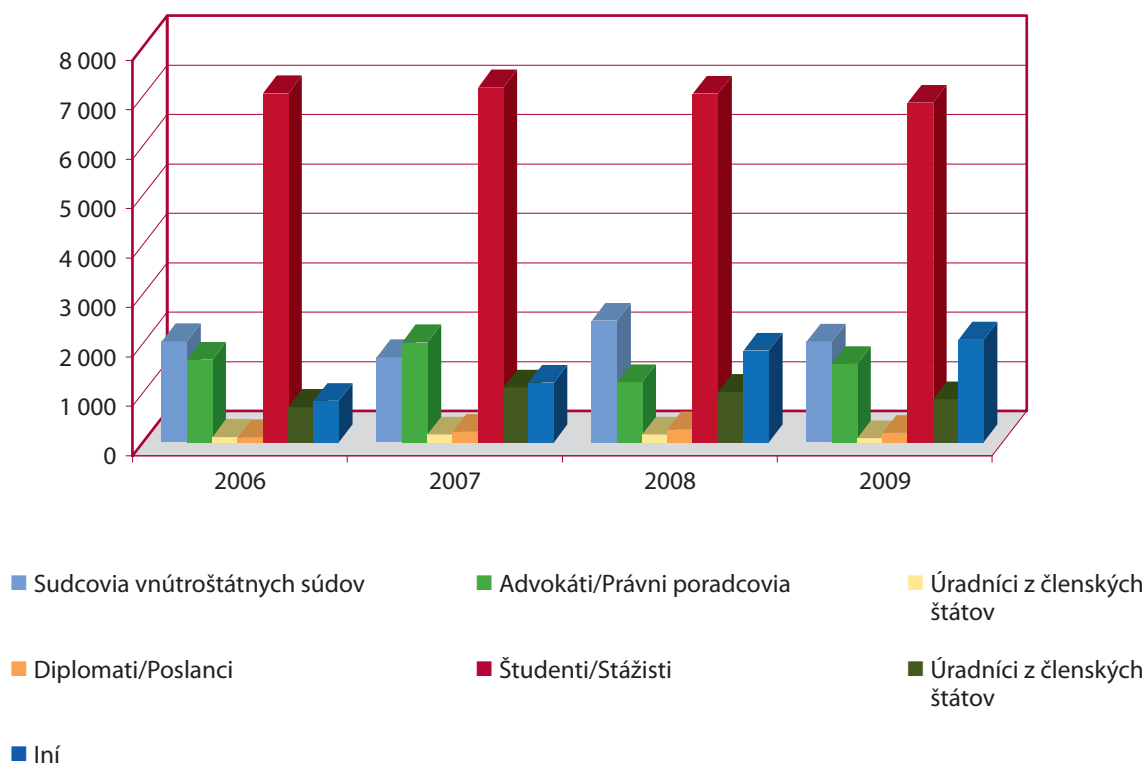

	Počet návštevníkov								Počet skupín
	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu	
BE		20		26	296	55	172	569	16
BG	105				24			129	10
CZ	52	46	7		54			159	13
DK					281	28	52	361	12
DE	528	349		87	690	217	613	2 484	92
EE								0	0
EL	14				40		49	103	5
ES	150	20			245		29	444	17
FR	175	198			871	33	405	1 682	57
IE					59			59	2
IT		22	2		215			239	23
CY	10				16			26	4
LV				10	45	6		61	5
LT								10	5
LU	51		10		139	49	404	644	19
HU			8	4	73			85	5
MT		20			21			41	2
NL	42	58			152	25	54	331	13
AT	48	42	11		277	20		398	17
PL	57	56			40			153	12
PT								0	0
RO	7		12					19	4
SI		5			49			54	6
SK					28			28	2
FI	45	35			24		55	159	7
SE	66	19			20	14	34	153	8
UK	46	65			169			280	20
Tretie štáty	168	96	2	66	1 291	26	66	1 715	105
Zmiešané skupiny (EU)	473	535	31		1 748	397	145	3 329	108
Spolu	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715	589

3. Študijné návštevy – Sudcovia vnútroštátnych súdov (2009)

	CZ	ES	FR	IE	IT	HU	MT	AT	RO	SI	SK	FI	SE	Spolu
Seminár	5	8	21	4	18	8	2	6	9	2	4	4	6	97

4. Vývoj počtu a druhov návštevníkov (2006 – 2009)

	Počet návštevníkov							
	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu
2006	2 044	1 673	108	101	7 056	714	840	12 536
2007	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609
2008	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023
2009	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715

C – Slávnostné zasadnutia

2. februára	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti slávnostného sľubu barónky Ashton, novej členky Európskej komisie
25. septembra	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti 20. výročia vzniku Súdu prvého stupňa
6. októbra	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti čiastočnej obmeny Súdneho dvora a nástupu nových členov Súdu prvého stupňa a Súdu pre verejnú službu do funkcie
26. októbra	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti skladania slávnostného sľubu nových členov Európskej komisie, ktorými sú A. G. Šemeta, P. Samecki, K. De Gucht a M. Šefčovič
14. decembra	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti nástupu P. Cruza Villalóna do funkcie generálneho advokáta Súdneho dvora

D – Návštevy a účasť na oficiálnych podujatiach

Súdny dvor

1. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom ceremoniáli, ktorý usporiadal M. Fenech Adami, prezident Malt, v La Vallette
7. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí Kasačného súdu v Paríži
20. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na Rechtspolitischen Neujahrsempfang, ktoré usporiadala Brigitte Zypries, ministerka spravodlivosti Spolkovej republiky Nemecko, v Berlíne
30. januára	Účasť delegácie Súdneho dvora na oslave 50. výročia Európskeho súdu pre ľudské práva
30. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli začatia nového súdneho roka Najvyššieho kasačného súdu v Ríme
5. a 6. februára	Zastúpenie Súdneho dvora na European Ministerial Conference on Family Policy v Prahe
9. februára	Účasť delegácie Súdneho dvora na oficiálnej návšteve na Conseil d'État v Paríži
19. februára	Zastúpenie Súdneho dvora v pracovnej skupine vytvorenej Výborom pre kontrolu rozpočtu Európskeho parlamentu, ktorá vykonáva administratívne vyšetovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) v členských štátoch, v Bruseli
2. apríla	Zastúpenie Súdneho dvora na výročnom zasadnutí Ústavného súdu Poľskej republiky vo Varšave
2. apríla	Účasť predsedu na „Discussion to mark the 10. anniversary of the euro“ usporiadanej Európskou centrálnou bankou vo Frankfurte nad Mohanom
20. apríla	Zastúpenie Súdneho dvora na pohrebe Lorda Gordona Slynna v St Margaret's Westminster v Londýne
3. mája	Účasť delegácie Súdneho dvora na špeciálnom ceremoniáli usporiadanom pri príležitosti štátneho sviatku Poľskej republiky v sídle Ústavného súdu Poľskej republiky vo Varšave
6. mája	Zastúpenie Súdneho dvora pri príležitosti slávnostného otvorenia 17. Österreichischen Juristentages za účasti prezidenta Rakúskej republiky vo Viedni
14. až 16. mája	Zastúpenie Súdneho dvora na seminári usporiadanom Združením štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie v spolupráci so Štátnou radou Helénskej republiky a s vedeckou podporou Spolkového správneho súdu Spolkovej republiky Nemecko na tému „Správne súdy a e-justícia“ v Aténach
22. mája	Zastúpenie Súdneho dvora na oficiálnom ceremoniáli usporiadanom v rámci 60. výročia nemeckej ústavy v Berlíne
14. a 15. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na zasadnutí správnej rady Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie a na výročnom zasadnutí valného zhromaždenia tohto združenia v Luxemburgu

24. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na oslavách slovinského štátneho sviatku a na recepcii usporiadanej prezidentom Slovinskej republiky v Ľublane
12. júla	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom ceremoniáli zloženia slávnostného sľubu D. Grybauskaitė ako prezidentky Litovskej republiky vo Vilniuse
24. júla	Účasť predsedu Súdneho dvora na recepcii usporiadanej prezidentom Helénskej republiky pri príležitosti 35. výročia obnovenia republiky v Aténach
29. až 31. júla	Zastúpenie Súdneho dvora na konferencii „Legal boundaries, common problems and the role of the Supreme Court“ usporiadanej Lord Chief Justice of England and Wales v spolupráci s King's College v Londýne
21. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli začatia nového súdneho roka Najvyššieho súdu, ktorému predsedal Jeho výsosť kráľ Španielska, v Madride
1. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na oslave 200. výročia Najvyššieho súdu Fínska v Helsinkách
1. októbra	Účasť delegácie Súdneho dvora na Verfassungstag (slávnostné pripomenutie si rakúskeho Ústavného súdu) vo Viedni
1. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na Opening of the Legal Year, na základe pozvania lorda kancelára, v Londýne
3. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom pri príležitosti Tag der Deutschen Einheit v Saarbrückene
13. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na pohrebe H. Junga, bývalého tajomníka Súdu prvého stupňa, v Berlíne
16. októbra	Účasť delegácie Súdneho dvora na ceremoniáli oficiálneho otvorenia Najvyššieho súdu na základe pozvania predsedu Supreme Court of the United Kingdom v Londýne
19. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na konferencii usporiadanej International Association of Refugee Law Judges na tému „Effective Interaction?: The Role of the European Court of Justice and National Courts and Tribunals in EU Asylum Law“ v Berlíne
22. a 23. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na „Šiestom sympóziu európskych sudcov v oblasti ochranných známk“ v Alicante
26. a 27. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na medzinárodnom sympóziu „Vom harmonisierten Markenrecht zum harmonisierten Markenverfahren“ v Mníchove
29. a 30. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na stretnutí predsedov odvolacích súdov Európskej únie v Ríme
12. novembra	Účasť predsedu Súdneho dvora na pracovnom obede stálych zástupcov v Rade v Bruseli
16. a 17. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na medziparlamentnom stretnutí „Building a Citizens' Europe – The Stockholm Programme 2010 – 2014 – The Parliamentary dimension of a European area of Freedom, Security and Justice“ v Bruseli
23. a 24. novembra	Účasť delegácie Súdneho dvora na oslave 20. výročia Ústavného súdu v Budapešti na základe pozvania predsedu Ústavného súdu Maďarskej republiky

25. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na oslave 150. výročia založenia právnickej fakulty Univerzity v Bukurešti
29. a 30. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na zasadnutí správnej rady Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie v Bruseli
30. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na seminári o hodnotení sudcov usporiadanom Združením štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie v Bruseli
11. decembra	Účasť delegácie Súdneho dvora na oficiálnej návšteve Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu
18. decembra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom pri príležitosti Dňa ústavnosti v Ľubľane

Všeobecný súd

7. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na slávnostnom zasadnutí Kasačného súdu v Paríži
13. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na slávnostnom zasadnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu
20. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na Rechtspolitischen Neujahrsempfang na ministerstve spravodlivosti v Berlíne
30. januára	Účasť predsedu Súdu prvého stupňa na seminári „50 rokov Európskeho súdu pre ľudské práva z pohľadu ostatných medzinárodných súdov“ v Štrasburgu
19. februára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na stretnutí usporiadanom Výborom pre kontrolu rozpočtu na tému Úrad pre boj proti podvodom v Bruseli
19. až 21. februára	Návšteva delegácie Súdu prvého stupňa v Estónskej republike na základe pozvania ministra zahraničných vecí a ministra spravodlivosti v Talline
22. až 24. februára	Návšteva delegácie Súdu prvého stupňa vo Fínskej republike na základe pozvania vlády v Helsinkách
11. až 13. marca	Účasť na sympóziu „Public and Private Enforcement of Antitrust in Europe – 5 Years on“ usporiadanom International Bar Association v Bruseli
17. apríla	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na oficiálnom stretnutí o Európe, usporiadanom pri príležitosti návštevy predsedu Reflexnej skupiny o budúcnosti Európy v Ríme
26. až 28. apríla	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na 14. medzinárodnej konferencii Bundeskartellamt v Hamburgu
1. až 2. júna	Návšteva delegácie Súdu prvého stupňa v Comisión nacional de la Competencia v Madride
1. až 4. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa pri príležitosti 5. fóra európskych právnikov v Budapešti
13. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na pohrebe H. Junga, bývalého tajomníka Súdu prvého stupňa, v Berlíne
15. až 16. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na ceremoniáli začatia súdneho roka v Londýne

15. až 18. októbra	Návšteva delegácie Súdu prvého stupňa v Rumunsku pri príležitosti 20. výročia Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev na základe oficiálneho pozvania predsedu odvolacieho súdu v Iași a rektora univerzity „Alexandru I. Cuza“ v Iași
22. až 23. októbra	Delegácia Súdu prvého stupňa na šiestom sympóziu európskych sudcov v oblasti ochranných známk a vzorov v Alicante
16. novembra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na seminári „Building a citizens' Europe“ usporiadanom Európskym parlamentom v Bruseli
20. novembra	Návšteva predsedu Súdu prvého stupňa u Európskeho ombudsmana a jeho služieb a konferencia na tému „Zásada riadnej správy vecí verejných v judikatúre Spoločenstva“ v Štrasburgu
22. až 25. novembra	Zastúpenie a účasť Súdu prvého stupňa na slávnostnej konferencii usporiadanej pri príležitosti 20. výročia Ústavného súdu v Budapešti
9. decembra	Zastúpenie Všeobecného súdu na pohrebe generálneho advokáta Dámasa Ruiz-Jaraba Colomera v Madride

Súd pre verejnú službu

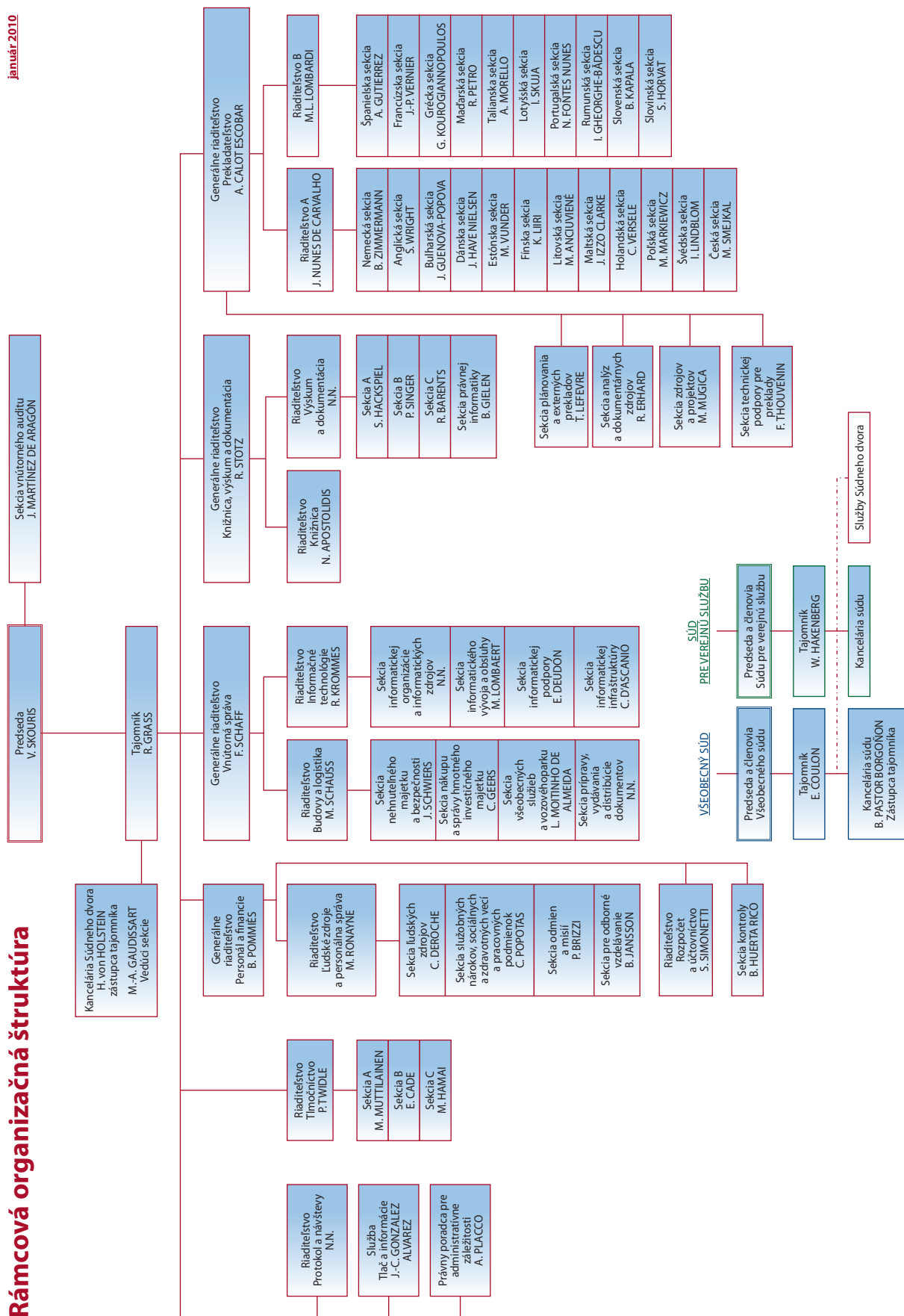
1. a 2. októbra	Návšteva Gréckej štátnej rady
23. a 24. novembra	Návšteva francúzskych Conseil d'État a Conseil constitutionnel

Rámcová organizačná štruktúra

Rámcová organizačná štruktúra

Január 2010

Súdny dvor Európskej únie

**Výročná správa 2009 – Prehľad činností Súdneho dvora, Všeobecného súdu
a Súdu pre verejnú službu Európskej únie**

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie

2010 – 236 s. – 21 × 29,7 cm

Katalógové číslo: QD-AG-10-003-SK-C

ISBN 978-92-829-0951-5

doi:10.2862/18365

ISSN 1831-8568

■ Úrad pre publikácie

ISBN 978-928290951-5

9 789282 909515

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastúpeniach alebo delegáciách Európskej komisie.
Ich kontaktné údaje nájdete na <http://ec.europa.eu> alebo si ich môžete vyžiadať faxom na čísle +352 2929-42758.

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Predplatné (napr. ročné série Úradného vestníka EÚ, zbierky rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie):

- prostredníctvom obchodných distribútorov Úradu pre vydávanie publikácií EÚ (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm).

